

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1914. ÉVI JUNIUS HÓ 4—5. NAP-
JAIN MISKOLCZON TARTOTT
TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

RADÁCSI GYÖRGY
EGYHÁZKER. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

142. SZÁM.

SÁROSPATAK

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰVEL

1914.

A Tiszáninneri Ref. Egyházkerület az 1914. évi tavaszi közgyűlését június hó 4, 5. napjain Miskolcon tartotta meg Dr. Tüdős István püspök és Dókus Ernő főgondnok elnökelete alatt.

Jelenvoltak:

Az abauji egyházmegyéből: Révész Kálmán esperes, Meczner József gondnok, Kiss Lajos, Szobonya István, Frenczel Bertalan lelkészi, Naményi Gyula, Dobozy Pál, Dobozy István világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Bodolay István esperes, Br. Vay Elemér gondnok, Szalóczy Pál, Horváth Bertalan, Gaál Ferenc lelkészi, Bónis Bertalan, Dr. Nagy Ferenc világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla gondnok, Botos József, Bartha Mihály, Dávid József lelkészi, Bónis Aladár, ifj. Szathmáry Király Pál, Dr. Kovács Lóránd világi részről.

A gömöri egyházmegyéből: Czinke István helyettes esperes, Ruzskay Gyula, Sággy Sándor lelkészi, Diószeghy Dezső, Bornemisza Elemér és Farkas Géza világi részről.

A tornai egyházmegyéből: Ragályi Géza esperes, Tóth Kálmán, Fodor Géza lelkészi, Dr. Óváry Pál világi részről.

Az ungi egyházmegyéből: Szűcs István esperes, Komjáthy Béla gondnok, Nagy Sándor, Maksa József, Németh Péter lelkészi, Minay István, Szabó Zoltán világi részről.

Az alsözempléni egyházmegyéből: Bálint Dezső esperes, Meczner Béla gondnok, Horváth János, Janka Károly, Keresztury József lelkészi, Dr. Kovács Gábor, Miklós Béla világi részről.

A felsözempléni egyházmegyéből: Hutka József esperes, Dókus László gondnok, Virág József, Kozma Antal, Tomory Pál lelkészi, Nemes Lajos, Nemes Sándor világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Kérészy Barna, Radácsi György, Szuhay Benedek, Czinke István, Komjáthy Gábor lelkészi, Dókus Gyula, Miklós Ödön, Szent-Imrey Gyula világi részről.

A sárospataki főiskola köréből: Révész Kálmán lelkészi, Dókus Gyula világi gondnok, Novák Lajos, Csontos József, Dr. Buza László tanárképviselők.

A miskolci főgimnázium részéről: Csorba György igazgató.

A rimaszombati egyesült prot. főgimn. részéről: —

Az egyházkerület felsőbb leányiskolája részéről: Domby László igazgató.

Mint tanító képviselők: Gööz Ferenc, Gagyi Károly, Csiky Béla.

Mint egyházkerületi jegyzők: Radácsi György lelkészi fő,- Péter Mihály, Fodor György lelkészi al,- Dr. Mitrovics Gyula, Dr. Kérészy Barna világi aljegyzők.

Mint egyházkerületi ügyész: Bizony Ákos főügyész.

Mint egyházkerületi pénztárnok: Dr. Kovács Gábor.

Közgyűlési ügyek.

1. *Dr. Tüdős István* püspök rendithetetlen hittől és reménységtől sugalmazott imádságban kéri az örök Isten további kegyelmét és szeretetét anyaszentegyházunkra és ennek érdekében közelebb végzendő tanácskozásainkra a következőkben:

Tégedet hívunk segítségül óh mi Kegyelmes Istenünk, amidőn földi anyaszentegyházad s benne magyar református Sionod köfalait kívánjuk építeni s erősíteni, végeztén a munkát, amelyre örök bölcsességed örök végzése szerint vállalkoztunk.

Földi anyaszentegyházad s vele magyar református Sionunk is drága örökségként szállott reánk, mert megszületett Fiad, az Ur Jézus Krisztus vére hullásával váltottad meg azokat, akik egykor megalapították, — Fiad tudományának világosságával és igazságával növelték és gazdagították, akiket lelki tanítókul rendeltél s a Magad lelkének tüzevel hevítetted mindazokat, akik a hosszú évszázadok alatt egyházadat hittel, buzgósággal, hűséggel s szeretettel védelmezték s oltalmazták.

Erőd és hatalmad, kegyelmed és szereteted megsokasodott Fiad megváltottjain, akiktől soha sem fordultál el, hanem mindenkor éreztetted velök, hogy táborat járatsz körülöttük szent angyalaiddal s éjjel és nappal, békekességben és háborúban, csöndben és viharban ott vagy közöttük, megtartván s megőrizvén őket.

Óh ha Te nem gyámolítod az apostolokat, hiába futottak volna; ha Te nem vezérelted a lelki tanítókat, eltévelyedtek volna a nagy lelki pusztaság úttalan útjain, ahol forrás sem buzogott, csillag sem ragyogott, egyedül

igéd szövétneke volt a lámpásuk s az élet nagy tengerén hányt vetett hajókként vesztek volna egyházad hű védelmezői is, ha lelkeddel nem buzdítod s nem bátorítod őket.

De Te nem hagytad el Fiad megváltottait, akiken könyörültél s megdicsőítetted jóságodat. Mi is Fiad megváltottainak hisszük, érezzük s valljuk magunkat: azért könyörülj mirajtunk is s erőddel segíts országod építésében s terjesztésében, hogy annak tagjai boldogan hirdessék: jó az Ur, akinek kegyelme elfogyhatatlan, jósága végére mehetetlen s irgalmassága megáll mindörökké! Tedd munkánkat áldottá s megszenteltté s amit végezzünk, azon láttassék meg bölcsességünk, amely Tőled származott, világosságunk, amelynek forrása Te vagy s igazságunk, amelyet Tőled nyertünk, hogy így jó, igaz és hív munkások lehessünk most és minden időben. Ámen.

Egyházkerületi közgyűlés a püspöki imádság jegyzőkönyvbe vételét rendeli el.

2. Főgondnok mintegy a püspöki imádság folytatásaként s attól szíve mélyéig áthatottan, kéri a Mindenhatót, hogy püspökünket, aki eddigi működésével is teljesen igazolta, hogy hivatása magaslatán áll, tegye áldottá az áldottak felett, hogy egyházkerületünk s egész magyar református egyházunk történetírója ragyogó betűkkel írja be nevét egyházunk történetébe. Szerencsés tényként üdvözli a püspöki jelentés ki nyomlását s annak a gyűléstagok között való előleges szétosztását, mint a mi kedvező alkalmat szolgáltat az elmélkedésre, irányításra s a vezető kérdések mélyebb megfontolására. A püspöki jelentés kiemelkedőbb pontjait méltányolva, örömmel látja az anyagiakban mutatkozó javulásokat, amelynek folytatását is bizton reményli, de fájdalommal tudja s a püspöki jelentésből is érzi, hogy híveink valláserkölcsei életében még mindig sok a hiány, templomaink nem mindenütt kívánatosak nekik s az egyházi áldás iránt sem eléggé fogékonyak. — Érdemileg méltatja főgondnokunk azt a r. kath. körből felhangzó szózatot, amely szerint az új idők vészes behatásával szemben testvérileg kellene a ker. egyházaknak ölelkezniök és védekezniök, ami azonban egyelőre alig egyéb, mint

szó, mert nem jár vele a lelkek harmóniája, az egymást megértés szelleme. Míg ref. egyházunk vagy általában a protestántizmus az egyesülésre hívogatók előtt eretnokség, torzvallás, míg püspökeink lenézett szuperitendensek, lelkészeink lekicsinyelt predikátorok, — addig az egyesülést eszközlő s az ellenséget legyőzni bíró pünkösti lélektől távol vagyunk. Sajnálattal emeli ki főgondnok úr, hogy a vallástanító-lelkészi állások gyarapításában nehézkesen haladunk s az egyetemes ref. egyház sem bír ebben a kérdésben kívánatos segítséget nyújtani, holott e ponton a késelem kárunkra válhatik. — Felhívja egyházközségeinket, hogy úgy e tekintetben, mint az állandó-kápláni állások létesítésére nézve gyűjtsék össze az adatokat s utóbbiaknál legyenek figyelemmel arra, hogy lelki gondozás vagy vallásoktatás szempontjából van-e szükség a káplánságok szervezésére. — Örömmel emlékezik a közgyházi segélyekről s különösen arról, hogy 1915—1919-ig újabb 4,000.000 tőkesegélyt fordíthatnak egyházközségeink a saját különféle szükségleteik fedezésére. A segély igénybevétele már most felhívja egyházközségeink és az egyházmegyék figyelmét s áldva gondol azokra, akik ennek a nagymérvű segélynek kieszközlésében tényezőkké lehettek. — A családi-pótlék behozatalának szintén örülni tudna, de ehhez a kellő erő még nem áll rendelkezésünkre, ő maga részéről lelkesen igéri, hogy püspökünkkel együtt közben fog járni annak lehető kieszközlésére. — Ezek után a közgyűlésnek szép számban megjelent tagjait szeretettel üdvözölvén, a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Egyházkerületi közgyűlésünk a főgondnok ur eszméltető, irányító s reményekre jogosító beszédét tiszteletteljes elismeréssel üdvözi s arra az egyházmegyék és egyházközségek figyelmét felhívja.

3. A püspöki hivatal által kiállított névsor a gyűlés tagjairól felolvastatván,

a megjelenteket a közgyűlés a jelen ülészakra igazoltaknak tekinti s Kádár Kálmán tornai egyházmegyei gondnok, dr. Puky Endre

világi főjegyző, Becske Bálint tanító képviselő, Stépán Géza ungi tanácsbíró s Bornemisza László gömöri e. m. gondnok, Szalay László e. k. tanácsbíró s Gortvay Aladár a.-zempléni képviselő, bejelentett elmaradását tudomásul veszi.

4. A gömöri egyházmegye fájdalmas szívvel értesíti egyházkerületünket, hogy lelkészi vezérét, *Csabay Pál* esperest, tornaljai lelkipásztort f. évi május hó 1-én, lelkipásztorkodásának 44-ik, esperességének 8-ik évében örökre elvesztette.

Egyházkerületi közgyűlésünk miként a szomorú eset bekövetkezésekor, úgy most a hivatalos jelentés útján a legbensőbb részvétellel értesült a gömöri egyházmegye nagy veszteségéről, amely egyházkerületünknek is érzékeny vesztesége, mert b. e. *Csabay Pál* amellett, hogy mint lelkész, lelkészértekezleti elnök s a közigazgatás különböző fokozatain működő hivatalnok s végre mint esperes a maga kiváló emberi, lelkipásztori és kormányzói képességeivel első sorban a gömöri egyházmegye nyeresége volt, — másodsorban, mint az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság és a sárospataki főiskolai igazgató-tanács tagja, annyi érdemet szerzett egyházkerületünk szolgálatában is, hogy az ő magas bizalmi állásaiból való eltűnése egész egyházkerületünket is méltán tölti el a legőszintébb fájdalommal. Azok közé tartozott, akik híven tudnak sáfárkodni az Istentől nyert talentumaikkal s dicsőségesnek vallják a Kr. evangéliomát, sőt egész életükkel igazolják, hogy készek, — mint az egykori gömöri gályarabok — a Golgotáig is elkisélni hűségükkel és bátorságukkal az ő Urukát és Mesterüket. — Azok közé tartozott, akik hivataluk tisztességét nem kockáztatják személyes torzsalkodásokkal s kathedrájukat nem alacsonyítják le hiuságos emberi érdekek eszközévé s az egyházi tisztesség fokozatain cimboraság, összejátszás, osztoz-

kodás nélkül a jól megszolgált bizalom által jutnak elébbre és elébbre

Lelkészerztekezleti elnöki beszédeiben irói hivatottságának adta kiváló bizonyosságait s valódi tanítómesterévé lett hivataltársainak; mint a lelkészvizsgáló bizottság tagja, aggódó féltékenységgel figyelte, bírálta a szemei előtt szárnyra kelő papi nemzedékeket s engedékeny jó szíve mellett is keserűség fogta el, ha a hanyatlás jeleiről kellett meggyőződnie s kivált ha künn az életben is tapasztalnia kellett a fogyatékossgot az anyaszentegyház oltárai körül. Mint a főiskola igazgató tanácsosa lelkesedett a Sárospataki Collegium önállóságáért s vezére volt annak a gömöri egyházmegyei mozgalomnak, amely ezért az önállóságért áldozatói sem fukarkodott s teljes lelkével a multon, ennek eszményein merengve, nehezen tudott beilleszkedni az új idők kereteibe. — Az egyházkerület zöld asztalánál a leghívebbekkel vívta a versenyt, de itt is feltűnésre való törekvés nélkül, a nemes lelkek szerénységével. Ő volt az, aki egyháza szerelmétől kényszerítette, be merte vallani, hogy az Ur szolgálata körül a hivatalosak hűsége nem hiánytalan s hogy e tekintetben a felsőbb hatósági beavatkozás nem felesleges. Ő volt az, aki a súlyosan beteg Fejes István püspök helyett a fiatal apostoloknak ez ideig utolsó csapatját püspöki kibocsátványban részesítette s őket a gyakorlati élet küzdelmeihez a tapasztalat hőlcseréségével teljes jó tanácsokkal útnak eresztette. Erős volt testben, lélekben, szolgálatra fáradhatatlan, egyházkerületünk tisztességének rendíthetetlen istápolója. Az utóbbi évek alatt reá zudúlt szenvedések között is kitartott a kötelesség zászlója mellett s úgy esett el a küzdő téren, mind az ő Urának hű vitéze. Egyházkerületünk áldásban őrzi és jegyzőkönyvben örökíti meg emlékezetét.

5. Az alsóborsodi egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlésének 2 sz. jegyzőkönyvi pontjával értesíti egyházkerületünket, hogy a kebelbeli egyházközségek presbiteriumai 49 szavazattal *Bodolay István* mezőcsáti lelkészt, egyházmegyei tanácsbíróvá választották meg esperesül, aki mint ilyen, a május 5-én tartott közgyűlésen a hivatalos esküt letette és hivatalába törvényesen beiktattatott.

Egyházkerületi közgyűlés a bejelentett választási eredményt örömmel veszi tudomásúl s *Bodolay Istvánt*, mint alsóborsodi esperest, tehetségeibe s ref. egyházunk iránti buzgó szeretetébe vetett jó reménységgel üdvözli s esperesi és közegyházi szereplésére Istennek áldó kegyelmét kéri.

6. A püspöki jelentés nyomtatásban szétosztván, azt a közgyűlés

felolvasottnak tekinti s azért, annak fáradtságos összeállításáért s egész tartalmáért — elismerő köszönetét fejezi ki s egész terjedelmében, mellékleteivel együtt való kinyomatását, illetőleg jegyzőkönyvünkbe való felvételét elhatározza s azoknak, akik az év folyamán az egyház szolgálatából a Gondviselés jó tetszése szerint kiszóltattak a maga részéről is boldog pihenést kíván s emléküket jegyzőkönyvében megőrökíti.

A püspöki jelentés a maga teljességében a következő:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Amidőn első jelentésemet terjesztem a Főtiszteletű egyházkerület elé, úgy érzem, hogy háládatlan volnék, ha a köszönet szavát nem hallatnám azért a beiktatási ünnepélyért, amelyet ez év március 10-én volt kegyes rendezni, amikor is irántam tanúsított, örökre emlékezetes szeretetének olyan megnyilatkozását engedte, amely ma is ellenállhatatlan erővel hat lelkemre s kényszerít, hogy a legbuzgóbb s legodaadóbb, a leghívebb s a leglelkiismeretesebb szolgálja legyek a tiszáninneri egyházkerületnek.

Mert a viszonzás a szeretetért s bizalomért csak úgy jelentkezhetik méltóan s várakozást kielégítően, ha azok a források nyílnak meg lelki világunkban, amelyekből a legnemesebb s legbecsesebb erények fakadnak, hogy gazdag gyümölcsözést érjenek. A méltó, igaz, jó és lelkiismeretes munka gyümölcseit kívánom viszonzásul adni a szeretetért és bizalomért, jól tudván, hogy az lesz az az áldás, amelylyel ha megajándékoz a kegyelem Istene, nem bizonyúlok méltatlannak!

S ebben táplál a reménységem azért is, mert olyan vezető-társ mellett végezhetem a munkát, aki lelke minden gondolatával, szíve minden mozdulásával csüng anyaszentegyháza ügyein, hogy jó példát adjon mindnyájunknak, miként lehet és kell a belső ember igazsága szerint szolgálni ott, ahová a bizalom hívott el valakit s ahol nem kényszerűség a törvény, hanem öröm és boldogság a szolgálat. Mi, ennek az egyházkerületnek tagjai, kivétel nélkül elmondhatjuk, hogy gondviselészerű a főgondnokunk, akinek semmi sem fáradtság és megterheltség, de minden kedves kötelesség, — aki előtt nincsen jelentéktelen kérdés, ha egyházzól és iskoláról van szó, sőt minden igen fontos s halaszthatatlan, amihez az a közérdek fűződik, amelylyel jót lehet véghezvinni. Ez az ő példaadása s munkássága csak fokozhatja az én törekvé-

semet s munkakedvemem, hogy ama két jót elérjem, amelyről a költő igazán mondja:

„Két jó van, mi fölött sorsnak nincs semmi hatalma:
Szorgalom és az erény; földön az, égben ez áld.“

* * *

E püspöki jelentésem természetszerűleg csak arról az időről tartoznék szólni, amely alatt vezetésem s hivataloskodásom jelentkezik, de a megszokott s szinte természetes eljárásnak megfelelőleg arról az időről is beszámolok, amely állásom elfoglalásáig terjed. Beszámolok az 1913—14-ik egyházi esztendőről általánosságban is, részletesen is, hogy egyházkerületünk történeti folytonosságában ne legyen „vak-ablak“, hanem lássunk minden dolgot tisztán és igazán.

Az 1913-ik esztendőt általában is, de különösen hazánkban „fekete év“ névvel illetik ama szomorú jelenségek következtében, amelyek a természeti csapások s az ezek nyomán járó megpróbáltatások által csaknem állandóak voltak. — A föld népének alig adatott meg a mindennapi kenyér, amelynek botja is eltöröttnek látszott. Inség-megszüntető munkákat kellett teremteni s a munkanélküliek gondos segélyezését szervezni, hogy valamiképen megakadályoztassék az a társadalmi forradalom, amelynek kitörésével olyan erők juthatnak érvényre, a melyek csak rombolni tudnak. A csapásos év az egyházi terhek viselésének képességeit is úgy korlátozta, hogy csak különös isteni kegyelemnek köszönhető egyházaink amaz egyensúlyának megtartása, amelytől a jó rend s a kívánatos haladás függ.

Jellemző tünet épen a csapásos esztendővel kapcsolatban, hogy a különböző társadalmi osztályok mindenikén bizonyos lethargia vonul végig, amely a resignatióban is végződik nem egy helyen, bizonyosságául annak, hogy elevenig hatottak a csapások s az azok alatt vergődőkbe új élet-erő s kedv öntendő, ha jót akarunk elérni. Ezt pedig csak az egyházi, vallásos élet erőteljességével eszközölhetni minden területen s a különböző vallásfelekezeteknek a legnemesebb versenyt kell kifejtetniök, hogy új élet támadjon, amelyben az élő hit s tántoríthatatlan

bizodalom az isteni gondviselés iránt csoda-dolgokat is tudjon teremteni. Hogy ebben a munkában a református egyháznak elől kell járnia s minden hivatalos és hivatásos tényezőnek kezét fogva kell forgolódnia, olyan természetes követelés, amely ellen tiltakozni senkinek sem juthat eszébe. A letörni, sőt megsemmisülni indulókat visszaadni önmaguknak s az életnek, hogy az egyház, a haza s a társadalom hasznos tagjaivá legyenek, olyan magasztos hivatást jelent, amelyben ha valaki éjjel-nappal foglalatoskodik, hálára és elismerésre teszi magát méltóvá.

De nincs is kiáltó panaszra okunk, mert a magyar református egyház a belmissiói munkák felkarolásával s meggondolt folytatásával mindinkább igyekszik a lelkekhez férközni s azokban az általános munkakedv mellett az egyházszeretetet is úgy felébreszteni s megtartani, hogy annak áldásos eredményei is mutatkozzanak. — Abban a pillanatban, amelyben nemcsak prédikálnak a lelkészek, hanem a belmissiói munkának is körültekintő, a főcél szem előtt tartó végzői: fellendül az egyházi élet, a protestáns áldozatkészség kiszáradtnak tetsző forrásai megújulnak, az istenes életnek bizonyágtevői szaporodnak s az ujjászületés a romokon építést s alkotást létesít kívül is, belől is.

Erre pedig akkor is szükség volna, ha nem csapásos esztendők, hanem földi áldásokban gazdag évek állanának mögöttünk, mert amint a szegénységben a megkísértetés, úgy a gazdagságban az elkevényedés hálozhatja körül a lelkeket s az is, meg ez is kihívja a hivatásos lelkipásztorokat a munkatérre, amelyen a lélek-mentés s az idvességre vezérlés várakozik reájok. Reánk nézve a lelkekkel való foglalkozás állandó munka-cél tartozik lenni s amint az ígét mind alkalmas, mind alkalmatlan időben kötelességünk hirdetni, úgy az is kötelességünk, hogy a lelki élet szükségeit mind a magán-egyénekre, mind a társadalmi alakúlatokra nézve úgy elégítsük ki, hogy másokhoz ne forduljanak, idegen intézményeket ne pártfogoljanak, hanem minden református ember s intézmény megtalálja egyházában mindazt, amire szüksége van, sőt azt is, ami után vágyakozik.

Nem is volt megvádolható a magyar református egyház azzal, hogy nem teljesítette ama kötelességeket, amelyek által kielégíthető volt a lelkek szüksége. De mert a fejlődés soha sem szünetel, maga a természet viszi előbb és előbb a lelkeket, a műveltség sokszorozza az igényeket: a magyar református egyháznak is számolnia kellett a fejlődés követelményeivel, a műveltség ama kívánalmaival, amelyeket jórészen maga a reform. egyház is előidéz, amikor hivatásánál fogva a lelkek művelődését akarja is és munkálja is. Iskoláinkkal mi magunk is a műveltség terjesztői vagyunk s ha a műveltség folytán az igények nőnek, a korok felfogásait nem tudván korlátozni, azok nagyot követelnek, de mégis élni s hatni akarunk: a belső és külső kényszer visz s ragad minket is, hogy a kor-felfogással lépést tartsunk s az igényeket kielégítsük. Úgy felső- és közép-, mint nép-iskoláink kivétel nélkül a haladás tényezői s ezekben lehetetlen maradást parancsolni. De ezeknek haladása parancsolja az általános egyházi élet haladását is, amelyről nem is akar egyikünk sem lemondani.

Eredményes harcot hiába is próbálkoznánk az ellenkező célért folytatni, mert átgázolna rajtunk az élet, az idő, a korszellem, a műveltség, amelyek előtt épen mi nevetséges és gúny-mosolylyal lenézett egyház és iskola semmiképen nem lehetünk a magunk megcsúfolása nélkül.

S itt van már az a pont, amelyen lehetetlen bizonyos fájó érzést eltitkolnom.

Amikor erőforrásainkat talán épen addig merítettük ki, hogy alig, de alig látszik többre való képességünknek a lehetősége, — amikor épen a magyar kultúra szolgálatában csaknem mindent áldozatul hoztunk s az áldozathozatal által magát az egyházi élet bensőbb területét majdnem vérszegénnyé tettük: akkor nem nyerjük azt a kívánt, várt, s jogosan megillető támogatást, a melynek kapcsán erőnket összeszedhetnők s a jövőre újult erővel felfegyverkezhetnénk, hanem szomorú szívvel kell tapasztalnunk egyfelől az azok részére adott hatalmas segítséget, akik gazdagságukban bizonyos helyeken a világ legelső egyénei s intézményeiket is ilyenekül ismerjük, másfelől azoknak a gyámolítását, a kik sem mint egyének, sem mint

intézmények fenntartói a magyar nemzeti műveltségért soha sem hoztak áldozatot, sőt inkább egyénileg is, intézményeikkel is arra törekedtek, hogy ártsanak e hazának, nemzeti hivatásunknak s magyar művelődési céljainknak.

Mindenképen tisztában vagyok azzal, hogy a magyar állam s kormány a református egyházi és iskolai célokra tetemes összeget ad évről-évre, de azzal is tisztában kell lennünk, a politikai elfogultságot teljesen mellőzve, aminthogy ilyen kérdésnél annak nincs is jogosultsága, hogy ha sokkalta többet adna is a magyar állam a református egyháznak, az sem lenne sok, mert olyan célra adná, amellyel önmagát erősítené, a maga hatalmát növelné, a maga érdekeit szolgálná s a biblia kifejezését használva, százannyit kapna érte vissza! Ellenben egyfelől a legnagyobb részben úgylis állami eredetű vagyont gyarapítani úgy, hogy idegen egyházi hatalmaság erejének a növelését is eszközölje s a felekezeti pártoskodás tüzének a lángját élessze, — másfelől a magyar nemzeti állam történelmi hivatását tökéletesen megvető s a magyar nemzeti érzés és műveltség létezését tagadó és lekicsinylő nemzetiségi egyházak és iskolák emelését és fejlesztését tűzni ki célul, olyan szembeszökő s feltűnő dolog, amely fölött nem lehet eléggé csodálkoznunk s talán elitelő nyilatkozatra is ragadtatni magunkat. Mert a magyar kulturáért hozott minden áldozat kedves mindenki előtt s a magyar nyelv terjesztéseért és diadaláért senki sem sajnálhatja a legtöbb milliót sem, de viszont a legkisebb áldozat is ablakon kidobottnak látszik, ha a tapasztalatok szerint a kívánt nagy célt nem biztosítja. Lehet, hogy ez politikai tekintetben annak a sóviniszmusnak tartható, amely fölött derült mosoly játszik az arcon, — de amikor éppen a magyar református egyházi és iskolai célokra adott államsegélyeket állítom párhuzamba a más egyházi és iskolai célokra juttatott segélyekkel, nem tagadom, hogy kizárólag a református célokra adott gyámolítást tudom olyannak minősíteni, amelynek minden kicsi része dús kamatozást hoz a magyar államnak és nemzetnek, amely amikor minket ápol, minket segít s gyámolít: önmagát ápolja, növeli, erősíti s viszi előre kitűzött nagy céljai felé.

Még akkor is, ha a történelmi jog-cím nem állana fenn a református egyház számára adandó állami segélyekre nézve, a magyar államnak önmaga iránt való elengedhetetlen kötelessége volna egyházunknak a legnagyobb mérvben való segélyezése, hogy ez a tökéletesen megbízható, minden érzésében, gondolatában s intézményében magyar egyház az első helyet foglalja el mindennemű kötelességének betöltésében, hogy az állam jobb keze s a magyar reformátusság áldozatkészsége találkozáskor egymással: a magyarság dicsősége sugározza be az egész országot.

Ebben a felfogásban lévén, természetesnek tartható, hogy általában helyeslem mind a tanáraink, mind a tanítóink ama kívánságát, a mely szerint nekik ugyanaz az ellátás biztosítandó, amelyben az állam hasonló alkalmazottai részesülnek. Helyeslem pedig azért, mert ez nem más, mint a magyar kultúra munkásainak egyenlő elbánásban részesítése, amelyhez az államnak kell a módot megadnia. S amikor ez nincsen meg, a folytonos nyughatatlankodás nem egyház-ellenes mozgalom, hanem az államhoz való felebezés a jog egyenlőség megvalósítása érdekében. De az is igaz aztán, hogy ha akár a tanári, akár a tanítói kar az egyházat vádolja, mert ellátása nem megfelelő, eljárása menthetetlen s a legnagyobb mértékben elítélendő, mint alaptalan s igazságtalan.

Itt várjuk különösen az állam támogatását akkor, amikor a nagy közbevetetés szemmel látható az állami s a felekezeti tanügyi munkások ellátása ügyében, a mikor sem a tanároknál sem a tanítóknál nem tudjuk azt a családi pótlékot megadni, amelyet az állam igen helyesen biztosított a maga embereinek, hogy az élet nehéz körülményei között némi könnyebbülést nyújtson számukra. Ezt a családpótlék-rendszert kívánnám lelkesztársaimnak kerületünkben létesíteni, hogy valami támogatást nyerjenek s bizony helyes dolog volna, ha a lelkeszek és tanítók számára az egyes egyházak is megpróbálnák a segélynyújtást ott, ahol az anyagi erőket megengedik. Hogy tervemnek lehet-e megvalósítást szerezni, azt egyelőre nem tudhatom, mert az adatok

összehozása is időt vesz igénybe s az alap kimutatásában s előkészítésében is gondosan kell eljárnom.

Maga az államsegély épen a tanügyi munkásoknál kétségtelenül számbavehetően tekintélyes, mert például a tanári fizetésekiegészítés Sárospatakon 13800 K — fill., Miskolcon 17000 K — fill., Rimaszombatban a ref. tanároknál 12300 K — fill.; a felsőbb leányiskolánál 5600 K — fill., vagyis összesen 48700 K — fill. A tanítók fizetésekiegészítése ez idő szerint az új törvény értelmében, még nem állapítható meg. Ámde épen ezek az összegek mutatják, hogy egyházunk a fokozottabb igényeket s az államkövetelte feltételeket nem lévén képes kielégíteni s megadni, ott kell lennie annak a segélynek, amelyből az állami célokat szolgáló református intézmények fenntarthatók legyenek. Mert az állam még mindig nyer, ha az összes intézmények, amelyek a közoktatást szolgálják, nem az ő kizárólagos számlájára történő kiadásokból tartatnak fenn, hanem a fenntartási költségek egyrészét egyházunk fedezi.

Természetesen nyomúl elő ezek kapcsán a kérdés, a melyről ma mind többször esik szó: az iskolák államosítása, amelyről a felekezeti tanítók s tanárok, mint menedékhelyről álmodoznak, az u. n. radikális gondolkozók pedig, mint kor-követelményről emlékeznek meg a nyilvánosság szócsöveiben s tanácskozásaik végső határozataiban.

Nekem elvileg az államosítás ellen nincsen kifogásom, a mint ezt nem egyszer nyíltan is kifejeztem. Nincs pedig azért, mert ha az állam a maga közoktatásügyi kötelességét szigorúan akarja venni, akkor a maga szempontjából és érdekéből az államosítást tartoznék végrehajtani, amely ellen egyetlen egyház sem tiltakozhatnék, nem állhatván útját a kötelességét teljesítő állam törekvésének s végső célját megvalósítani akaró elhatározásának. De sem a jog-egyenlőség címe, sem pedig a korkövetelményének hangoztatása nem elegendő alap az államosításhoz. Az első nem azért, mert az egyenlő ellátás a tanügy embereire nézve államosítás nélkül is bekövetkezhetik, — a második pedig nem azért, mert a kor-követelmény sokszor igen ingadozó s bizony-

talán s nem azért, mert a vallás-oktatás kizárása az állami intézetekből nem olyan cél, a melyért az államosításnak be kellene következnie. Sőt a vallásos érzés művelése az államosítás esetén is kötelesség volna, a melyről az állam sem mondhat le mindaddig, a míg az előjogok megvannak épen egyházi tekintetben. Jobb volna tehát a szabadon és radikálisan gondolkozók részéről azt az utat keresni, amely az egyházi előjogok érvényességének a megszüntetéséhez vezet, mint a vallás-oktatás ellen intézni támadást az államosítás címén. Annyival is inkább megfelelőbb volna ez, mert a szabad gondolkozás nem jelenti a vallásos érzés megszüntetését, de jelenti a jogegyenlőség felé való törekvést, a melyre e hazában kétségtelenül nagy szükség van.

Mindezekről, mint fontos és életbevágó kérdésekről kívántam képet nyújtani s esetleg alkalmat szolgáltatni egyházkerületünknek arra, hogy ha jónak s alkalomszerűnek tartja, szavát hallassa, nyilatkozatot tegyen, a melynek súlyt kölcsönöz erkölcsi s vallásos jellege. Egy-egy r. kath. papi tanácskozás határozata sokszor lendületet ad nem egy kérdésnek tisztázásához, sőt megoldásához is, miért ne lehetne nekünk is nyilatkoznunk, hogy befolyásunk nyilvánvaló legyen? A vallás-erkölcsi intézményeknek s szervezeteknek irányító hatásúaknak kellene lenniök s nem csupán megtörtént események feljegyzőinek s ezt az irányító szerepet a magyar református egyház a maga egyetemességében is s kerületi egyes részeiben is bátran és jogosútan játszhatja, mert minden feltétellel rendelkezik hozzá, kivéven a jogegyenlőséget, a melyet tökéletesen kismimiz a róm. kath. egyház, mint kiváltságokkal s előjogokkal felruházott szervezet.

* * *

Az általános kérdések érintése után, hadd térjek át a saját benső dolgainkra, amelyekről főként az esperesi jelentések alapján tájékoztatom a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést.

Egyházkerületünk vallás-erkölcsi élete a lefolyt közelebbi év alatt süjjeletről tanuskodó jelenségeket nem árult el, de viszont nagyobb s elevenebb élet-működési mozzanatokról sem nyújt bizonyságokat. Vagyis az általános keretek között való mozgás a

Jellemző s nem az a frissebb, üdébb, megújnodást tanúsító vallás-erkölcsi élet, amelynek szerencsés s boldogabb állapotot teremtő hatása alatt általános vágyakozás támadna a hasonló élet-működés után. Nem hallunk olyan jelentést, amely arról szólna, hogy itt, vagy ott a vallásos közöny megszűnt, a templomkerülés alábbszállott, az iszákosság szünőfélben, a kivándorlás csökkenőben, vagy az Ur házának szerelme növekvőben, a lelkeszi állás tisztessége s tekintélye emelkedőben, az áldozat-készség nagy arányokat mutatóbb lenne, hanem a sablonos, megszokott élet-jelenségek azok, amelyekről tudomást szerzünk.

Valahogy félre ne értsük a dolgot! Helyes és jó dolog az, ha nincsen kellemetlen fordulat vallás-erkölcsi életünkben, de helyesebb és jobb dolog, ha olyan fordulat van, amely jelenti az alvó erők felébredését, a közönyös lelkek érdeklődését, a tespedő szívek megmozdulását, az idegenkedők visszatérését, a veszni indúlók megmentését, mert ez jelenti a hivatalos személyek életre keltő s hívó munkáját, a mely lendületet ad ott, ahol hanyatlás mutatkozik, erősödést támaszt ott, ahol a gyöngülés jelentkezett. Vagyis az a kívánatos, hogy az u. n. normális élet-viszonyok mellett is legyen fel-felcsapó lángja a vallás-erkölcsi életnek s az a láng mutassa, hogy élet-erő duzzad a tagokban s van alap a virágzó egyházi élethez.

Egy jelenségről azonban úgy kell megemlékezniem, mint amely bizonyosság a fellendülő egyházi életről. Ez a belmissziós munkálkodás, amelyről a következő kép tárul elénk:

Abauji egyházmegyében: 5 helyen van ifjúsági egylet, — 21 egyházban énekkar, — 1 gyülekezetben vasárnapi iskola; vallásos felolvasást tartottak: 16 egyházban, — Kálvin-szövetségi fiók van 1 helyen.

Alsóborsodban: ifj. egyl. van 1 helyen; egyházi énekkar: 21 egyh.-ban; olvasó-kör 8 helyen; vasárnapi iskola: 4 gyülekezetben; vallásos felolvasás tartatott: 4 helyen; Hitelszövetkezet működik: 2 helyen; fogyasztási szövetkezet: 13 helyen; nőegylet van 1 helyen, — Konfirmált ifjak egylete 1 helyen; gyermekistentisztelet tartatik Miskolcon; egyházi értesítő adatik ki 2 gyülekezetben: Miskolcon és Poroszlón.

Alsózemlénben: ifjúsági egylet van: 8 gyülekezetben; egyházi énekkar 33 egyházban; olvasó-kör: 10 helyen; vasárnapi iskola 11 gyülekezetben; vallásos felolvasást tartottak 18 helyen; hitelszövetkezet van 18 s fogyasztási szövetkezet: 17 egyházban.

Felsőborsodban: ifjúsági egyesület van: 2 egyházban; egyházi énekkar: 33 gyülekezetben.

Felsőzemplénben: ifjúsági egyesület van: 3 helyen; egyházi énekkar: 6 gyülekezetben; olvasó-kör: 6 egyházban; vasárnapi iskola van: 11 helyen; vallásos felolvasás tartatott minden egyházban, hitelszövetkezet van 1 helyen, fogyasztási szövetkezet pedig 4 gyülekezetben; nőegyesület van 2 egyházban s szegény-menház 1 helyen.

Gömörben: ifjúsági egyesület van 1 helyen; egyházi énekkar 11 egyház kivételével a többi gyülekezetekben mindenütt van; olvasó-kör van: 5 helyen; vallásos felolvasás tartatott 1 helyen; fogyasztási szövetkezet működik 5 helyen.

Tornában: ifjúsági egyesület van 1 helyen; egyházi énekkar van 12 egyházban; olvasó-kör van 3 gyülekezetben; vasárnapi iskola van 16 helyen.

Ungban: ifjúsági egyesület van 4 gyülekezetben; egyházi énekkar működik 14 egyházban; olvasó-kör van 2 helyen; vallásos felolvasást tartottak: 4 egyházban, a hitel- és fogyasztási szövetkezet működik több helyen.

Ezek a számszerű adatok életről tanúskodnak s ha eddig megvoltak a megnevezett intézmények, megmaradásuk életképességet s hivatást jelent, ha pedig új alkotások, azt a gondolatot keltik, hogy a Bethesda tava megmozdults élet-erőt hozott mozgásba, a melynek eredménye elmaradhatatlan.

De van egy másik jelenség is, a melyből ismét arra következtethetni, hogy az egyházi élet nem mozdulatlan, hanem eredményeket feltüntető, tehát olyan, a minőnek lennie kell s ez a jelenség az *építkezés*, a melylyel új egyházi és iskolai épületeket emelnek, vagy régieket javítanak, hogy megmaradásuk biztosítsák s a célnak megfelelőek legyenek. — Hadd álljon itt ismét a számszerű bizonyosság, még pedig az előző évvel összehasonlítva:

		1912-ben	1913-ban	
Az <i>abauji</i>	e.-megyében építkeztek	96,897 K	142,292·58 K	erejéig.
Az <i>a.-borsodi</i>	„ „	119,646 „	103,852·91 „	„ „
Az <i>a.-zempléni</i>	„ „	197,000 „	91,003·40 „	„ „
A <i>f.-borsodi</i>	„ „	94,352 „	83,200·34 „	„ „
A <i>f.-zempléni</i>	„ „	44,861 „	38,952·65 „	„ „
A <i>gömöri</i>	„ „	117,866 „	127,590·79 „	„ „
A <i>tornai</i>	„ „	52,315 „	30,691·44 „	„ „
Az <i>ungi</i>	„ „	107,322 „	32,450·19 „	„ „

Összesen: 830,259 K 650,034·30 K erejéig.

Az igaz, hogy az építkezések az egyes egyházak teher-szám-láját emelték, de az is bizonyos, hogy a teher-vállalás is annak az életnek a megnyilatkozása, amely nem titkos, hanem nyilvános s erőt eláruló, amely eredményt akar elérni.

Sőt az áldozatkészség megnyilatkozása is annak az életnek bizonyossága, amelyet kívánunk és várunk közöttünk, hogy kedves legyen az Úr előtt, aki a talentumokat nem elrejtésre, hanem forgatásra ajándékozta s a gazdagok és szegények adományai egy oltáron mutattnak be, hogy a szívek titkos érzései föltárássanak. Hogy emelkedés, vagy hanyatlás van-e ebben a tekintetben, azt bizonyítsa a statisztika az 1912-ik és 1913-ik évről, amint következik:

Adakozás volt:

	1912-ben	1913-ban
<i>Abaújban</i>	50,412.— K	29,698.62 K
<i>Alsóborsodban</i>	44,286.— „	28,458.03 „
<i>Alsözemplénben</i>	36,000.— „	23,578.40 „
<i>Felsőborsodban</i>	—.— „	8,959.64 „
<i>Felsőzemplénben</i>	10,280.— „	5,555.66 „
<i>Gömörben</i>	11,081.— „	18,304.65 „
<i>Tornában</i>	3,519.— „	4,141.50 „
<i>Ungban</i>	20,945.— „	17,768.72 „
Összesen :	176,523.— K	136,465.22 K

Ha kevesebb is az áldozathozatal eredménye, nem kisebb az a ragaszkodás s egyházszeretet, amelyből származott, mert csapásos esztendő keserves megpróbáltatásai között 136,000 K-át adni Isten dicsőségére s egyéb más cimeken, olyan szép dolog, amelylyel csak az önvéréből táplálkozó pelikánra emlékeztető magyar protestáns egyháztagnaknál találkozhatunk. Ezt csak azért emelem így ki, mert megszokott dolgunk, hogy elégedetlenkedünk, pedig még mindig buzog az a forrás, amelyet őseink nyitottak meg s a melyről bizonyára a késő unokák is gondoskodnak, hogy erei el ne záruljanak.

Egyházaink vagyoni állapotának hű képét kívánván bemutatni, nem elégedtem meg az évi pénztári forgalmi kimutatásokkal, hanem egyebet is kértem az esperes uraktól, hogy jelentésem egész lehessen. Kértem *vagyon-kimutatást* is épen abból az alkalomból, hogy a konventi vagyon-leltári iverk ez időszertint töltettek s

állítottak ki, de mert a munkálatok még nem nyertek tökéletes befejezést, beszámolni csak későbbi időben lehet, pedig az volna a helyes, ha e tekintetben minden pillanatban rendelkezésünkre állának az adatok. Azt azonban látom, hogy ahol a munkálatok már elkészültek, az eredmény megnyugtató.

A vagyon-leltár természetesen az adósságokkal is beszámol s ha van vagyonunk, van terhünk is, amelyből az évi részletek is igen sok helyen nagy gondot okoznak a vezetőknek, hogy miként lehessen ezeket előteremteni. Mert még az adócsökkentési segítséggel sem sikerült mindenhol azt az egyensúlyt elérni, amelyvel biztosítottak volna tekinthető csak egy évre is az adóssággal terhelt egyház bevételi-kiadási mérlegének egyezése. Pedig az adócsökkentési segély valóban nagy összeget tüntet fel, amikor a múlt évben ezen a címen egyházaink nem kevesebb, mint 340,000 koronát nyertek az egyetemes konventtől, illetőleg az államtól.

Egyházmegyénként a pénztári forgalomról szóló kimutatás a következő:

		Bevétel	Kiadás	Pénzt. maradv.
<i>Abauj</i>	egyházainál	555,846·14 K	513,680·14 K	42,175·19 K
				(Egy helyen túlkadás volt.)
<i>Alsóborsod</i>	"	480,187·59 "	432,330 86 "	47,856 73 "
<i>Alsózeplén</i>	"	396,997·07 "	348,282·34 "	48,714·73 "
<i>Felsőborsod</i>	"	364,130·95 "	324,590·29 "	39,540·66 "
<i>Felsőzeplén</i>	"	146,802·46 "	130,278·26 "	16,524 20 "
<i>Gömör</i>	"	523,521·55 "	482,297 88 "	41,223·67 "
<i>Torna</i>	"	148,912·74 "	122,599·28 "	26,313·46 "
<i>Ung</i>	"	220,012·33 "	200,504·92 "	19,507·41 "
	Összesen:	2,836,410 83 K	2,554,563·97 K	281,856 05 K

Ez a pénztári forgalom is arról tanúskodik, hogy *vagyoniilag* nagy érdekeltségünk van szegénységünk mellett is s vigyáznunk kell magunkra, hogy mindenhol úgy használjuk fel anyagi erőnket, amint a legjobban lehet. — A modern kor követelményeinek csak erős vagyoni körülmények között tud a vallás-erkölcsi szervezet is eleget tenni s ha a feltételt nem szerzi meg, csak próbálkozásokban meríti ki erejét s az önemésztődésben oszlik fel időnap előtt.

Ezt a vagyoni helyzetet, amelyben egyházaink vannak, a beadott kimutatások a következőleg tárják fel:

	Földérték	Épület-érték	Alapítvány	Alapok
<i>Abaúj</i>	—·—	—·—	501,516·58	—·—
<i>Alsóborsod</i> ...	3,285,521·55	5,047,560·95	192,858·41	197,949·80
<i>Alsózemplén</i> ...	2,455,796·06	3,651,355·55	182,493·32	89,256·49
<i>Felsőborsod</i> ...	1,808,073·45	3,647,786·—	33,729·80	112,137·14
<i>Felsőzemplén</i> ...	919,669·84	1,702,579·95	16,800·—	32,246·—
<i>Gömör</i>	—·—	—·—	—·—	—·—
<i>Torna</i>	362,365·86	814,753·—	20,637·41	368·—
<i>Ung</i>	2,162,666·—	1,174,658·—	20,427·43	64,247·84

	Tőkék	Ingók	Teher
<i>Abaúj</i>	—·—	—·—	246,745·—
<i>Alsóborsod</i> ...	232,098·49	486,674·99	250,308·25
<i>Alsózemplén</i> ...	101,058·70	220,567·59	494,054·55
<i>Felsőborsod</i> ...	152,765·59	240,558·06	232,546·62
<i>Felsőzemplén</i> ...	80,540·—	119,125·—	156,178·09
<i>Gömör</i>	—·—	—·—	267,440·25
<i>Torna</i>	84,979·34	56,112·96	104,401·98
<i>Ung</i>	176,691·34	148,580·90	198,196·90

Tekintettel arra, hogy ezek a vagyonleltári adatok nem teljesek s hihetőleg nem is egészen pontosak, mivel egyik-másik egyházmegye revisionális bizottságokat is küldött ki, nem volna helyes, ha észrevételeket fűznék hozzájuk, vagy épen következtetéseket vonnék le belőlök, legyen elég csupán annyit mondani, hogy ez a vagyon őseinktől ránk hagyva s azok nagy munkájának eredményeként megőriztetve, mindnyájunkhoz szól: vigyázzatok s el ne tékozzatok! — Emellett még megkockáztatom azt a javaslatot, hogy az egyházak vagyonleltárának egy példánya az egyházkerületnél is őriztessék, mert az ellenőrzés gyakorlásának ez is egyik módja volna szükség esetén. Jövőre ez a vagyonleltár bizonyára a lehetőségig tökéletes lesz, a hozzá füzendőkkel akkor fogom felhívni a főtiszteletű egyházkerület figyelmét.

Legyen szabad e vagyon-ügyi dolgokhoz még azt kapcsolnom, hogy maguknak az egyházmegyéknek is, mint ilyeneknek, vannak bizonyos vagyonai, amelyekről az adatok ezek:

<i>Abaújban</i>	231,860 K 86 f.
<i>Alsóborsodban</i>	69,261 „ 63 „
<i>Alsózemplénben</i>	13,320 „ 82 „
<i>Felsőborsodban</i>	135,618 „ 98 „

<i>Felsőzemlénben</i>	---	---	3,436	K 30 f.
<i>Gömörben</i>	---	---	219,695	„ 05 „
<i>Tornában</i>	---	---	31,706	„ 16 „
<i>Ungban</i>	---	---	276,889	„ 62 „

Ez az egyházmegyék tulajdonát képező vagyon mindenütt bizonyos rendelkezéssel van megterhelve s határozott célt tartozik szolgálni, aminthogy egyházunkban céltól elvonható vagyon alig is akad, legfőlebb a rendelkezés meghatározása késik, de a megkötöttség az első pillanattól fogva megvan. S ez egészen helyes akkor, amikor bizony megtörtént, hogy alapítványok is elköltettek s visszaállításukról nem gondoskodtak. Épen ennek az érdekében lenne szükség a vagyonleltár egy példányára a kerületnél, hogy az ellenőrzés gyakorolható lenne.

Az egyházkerületi vagyonról s az annak kezelésével megbízott pénztárról külön jelentés lévén, e helyen nem kell beszámolnom, csupán annyit említek meg, hogy hűség és pontosság jellemzi a kezelést s talán sikerül a hiányokat is megszüntetni, hogy egyházkerületünk is annál jobban teljesíthesse kötelességeit, amelyek főként azoknak a vallás-oktatási teendőknél ellátására irányulnak, amelyek közül csak az egyetlen sátoraljaujhelyi van elintézve, míg az elintézendőknél egész sora jelentkezik a régi megállapítás szerint is, meg az újabb szükségletek nyomán is. — A meglévő vagyoni erőik le vannak kötve, újabbak megnyeréséről nem is álmodozhatunk, hanem az egyetlen forrás: az államsegély és ismét az államsegély, bizonyosságául annak, hogy erőink kimerülvén a nagy célok elérésében, onnan kell jönnie a támogatásnak, ahová mi is adjuk erőink legjavát nem kizárólagos egyházi, illetőleg felekezeti, hanem állami célokat is szolgálva!

Sárospataki főiskolánk anyagi ügyeiről az igazgató-tanács felterjesztései során fog a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés tudomást szerezni, nekem e jelentésben erről a tárgyról annyi a mondanivalóm, hogy az 1914-ik évre vonatkozólag felterjesztett költségvetés hiányát kevésnek ítélem két szempontból. Egyik szempont az, hogy a főgimnázium számára adandó s szerződésileg biztosított 50 000 koronás államsegélynek mielőbbi kiutalását csak úgy sürgethetjük, ha ennek égető szükséges voltát épen a tetemes deficittel igazoljuk. — A másik szempont pedig nem más, mint az, hogy az elköltött tőkék visszaállítására is gondolnunk kell s a költségvetésben állandó cím veendő fel, hogy el ne feledkezzünk

róla. Amaz is, emez is olyan szempont, amelynek jogosultsága kézzelfogható. Főiskolánkban különben látogatást is végeztem április hó 23—24 és 25. napjain, megjelenve a főgimnáziumi osztályokban s meghallgatva csaknem minden tanár tanítását. Az akadémián azonban csak négy tanár előadását hallgathattam meg, mivel a tanrend szerint szombaton csak ennyi előadás tartatik. Tartottam pénztárvizsgálatot is, amelynél túlkiadást találtam, mert a melléknaplók tételei nem voltak még a főnaplóba bevételként bevezetve, aminek oka az, hogy a mellék-naplók csak havonként záratnak le. Voltam a tápintézetben, ahol főként a konyhában kívánatos lenne a nagyobb tisztaság. Az ifjúsági kórház ellenben tisztaságban tündöklök, kívánatos azonban, hogy egy toldalék-épület emeltessek mellé, mert az osztályfürdészek alkalmával szoba hiánya miatt nem tudnak lehűlni a gyermekek s igen sokszor van ennek következtében meghűlés és komolyabb megfázás. Könyvtárunk, szépművészeti múzeumunk zsúfolt, természetrajzi múzeumunk nem különben, amely egyúttal szekrényeket is követel, hogy berendezése megfelelő lehessen. Kár, hogy sok régi anyagunk egészen elpusztult. Classica-filológiai múzeumunk a kezdetlegesség jeleit árúlja el, pedig szükséges volna kétségbevonhatatlan. Rajztermünk a célnak nem felel meg, kicsiny is, zsúfolt is. Levéltárunk olyan rendezett, aminő csak lehet egy ilyen gyűjtemény. — Borpincéink rendben vannak a főiskolai nagy épület alatt s a kezelés ellenőrzése eléggé jónak mutatkozik. — Tanáraink működése abban a pillanatban, amelyben látogatásaimat tettem, kifogástalan, buzgó, lelkiismeretes, a tanulóifjúsággal való bánásmódjuk atyai és barátságos, — a tanulók készséggel feleltek, tájékozottak voltak, bizonyosságául annak, hogy dolgaikban jól vannak vezetve. — Észrevételem az, hogy a tanári kar maga is óhajtja az ellenőrzés gyakorlását annyival is inkább, mivel püspöki látogatás épen a főgimnáziumban nagyon régen volt, az akadémián pedig 18 évvel ezelőtt abból az alkalomból, hogy több új tanár kezdte meg működését. Óhajtható s meg is valósítandó az igazgatók ellenőrző jogának a kiterjesztése, mert úgy hivatalos, mint magán értesülések szerint gyakorta megtörténik, hogy a tanári kötelességek elmaradnak, mert a tanár kénytelen volt elutazni s az igazgatót távozásáról nem értesítette. A tanulóifjúságnak kedvére lehet ez a kötelességelmaradás, de az iskolai nagy célok nem engedik meg!

Felsőbb leányiskolánk felügyelő bizottságának jelentései külön fogják lekötni a főtiszteletű Egyházkerület idejét s figyelmét, nekem

csak annyi a jelenteni valóm, hogy mindenek ékesen és szép renddel folynak!

A miskolci főgimnáziumról is külön jelentés számol be a bevett gyakorlat szerint s most a számadást is felterjesztik, hogy erről is tudomást szerezzünk. Már itt jelezhetem, hogy az 1913-ik évi számadást hiány nélkül zárta le ez az intézet, sőt a fél családi pótlékot is képes volt megadni tanárainak, akiknek működésével meg van elégedve az előljáróság.

Rimaszombati főgimnáziumunk ez évben az ág. hitv. evang. testvérek felügyelete alatt állván, külön megemlékezéssel nem szólok róla, de a megfelelő jelentés innen is beadatván, ennek nyomán az értesülést megszerezzük e tanintézet viszonyairól.

Elemi iskoláink múlt évi állapotáról őszi Egyházkerületi Közgyűlésünk szerevén tudomást a tanügyi bizottság jegyzőkönyve alapján, az ismétléstől tartózkodom s csak annak adok kifejezést, hogy egyházunk „veteményes kertjei“-ben az Úrnak félelmében gyakoroltatván gyermekeink, bizodalommal tekintünk a jövő elébe, mert nem lehet csalódní ott, ahol az Úr nevében s az ő benne vetett erős hittel végzik a munkát! Nekünk mindenkor az volt a nagy erősségünk, hogy lelkünkben nem halt ki az örökkévaló Istennel való összeköttetés, szívünk mozdulásai mindenkor ahöz vezettek, aki soha el nem hagyja a Benne bízókat.

Mielőtt bevégezném jelentésemet, hadd emlékezzem meg azokról, akik elmentek a minden élők útján s a mulandóságot az örökkévalósággal, a tükrön által látást színről-szinre szemléléssel cserélték fel s a hiábalóságok hazájából az örök igazság hajlékaiba költöztek.

Első helyen Csabay Pál gömöri esperesről szólok, aki nagy hűségével, nemes egyszerűségével, példaadó lelkiismeretességével, hivatását átértő munkálkodásával maradandó emlékeket szerzett és hagyott maga után. — Sorban következnek a többiek: Veres Tamás ongai nyugalmazott, Nemes Gyula göncruszkai, Zombory Gedő megyaszóí, Erdélyi József lukai, Szánthó István bodrogolaszii, Pál Bertalan örösi, Leskó László berentei, Simon István harmaci, Osváth Bertalan szalóci, Bacskay Sámuel csapi lelkészek, — Fűry Gyula poroszlóí, Kiss János varbóí nyugalmazott tanítók s R. Kovács Lajos málcái s.-lelkész, aki 23 éves korában lett az örökkévalóságba elhíva. — Legyen áldott mindnyájok emlékezete!

Egyházmegyei tisztújítás volt Alsözemplénben és Tornában;

mindkét helyen legnagyobb részben ismét a régi tisztviselők hívat-
tak el a bizalmi állásokba. Alsóborsod esperese Bodolay István
mezőcsáti lelkész lett

Az egyházmegyei lelkészértekezletek és tanítóegyletek műkö-
dése a jelentések szerint megfelelő, bizonyára abban az értelemben,
hogy vannak tárgyak, amelyekről lehet értekezéseket tartani
s tárgyalni s vannak értekezők is, akik a munkálkodást ezen a
téren is szívesen s készséggel folytatják!

Végül legyen szabad bemutatni a népmozgalmi adatokat,
amint következnek:

	Lélekszám	Születések száma.	Keresztelttek száma.	Halálozások száma.	Házasság kötések sz.
<i>Abaúj</i>	38,278	1178	1178	834	297
<i>Alsóborsod</i>	68,501	2234	2234	1657	701
<i>Alsózemplén</i>	57,592	2004	2002	1294	573
<i>Felsőborsod</i>	29,099	961	961	716	285
<i>Felsőzemplén</i>	15,058	462	462	352	148
<i>Gömör</i>	30,543	902	902	736	275
<i>Torna</i>	8745	294	294	186	74
<i>Ung</i>	28,124	943	943	566	263
Összesen	275,940	8978	8976	6341	2616

A 2616 házasságkötés közül tiszta református volt 1921;
a többi, tehát 695 pár, vegyes házasságot kötött. — Ezt a meg-
oszlást s aztán a reverzálisokról adott kimutatást az egyházmegyék
így tüntetik fel:

	Tiszta ref. házaspár.	Vegyes házaspár.	Rev. száma.	Rev. jav.-ra.	Rev. kárunkra.
<i>Abaúj</i>	208	89	41	20	21
<i>Alsóborsod</i>	489	212	131	83	48
<i>Alsózemplén</i>	445	128	66	41	25
<i>Felsőborsod</i>	229	56	24	18	6
<i>Felsőzemplén</i>	91	57	30	16	14
<i>Gömör</i>	188	87	20	13	7
<i>Torna</i>	59	15	1	1	—
<i>Ung</i>	212	51	27	18	9
Összesen	1921	695	340	210	130

A reversális statisztika kétségtelenül kedvező eredményt tüntet
fel, ha az adatok megbízhatók. Az egyházlátogatások alkalmával
azonban bizonyára megnézetvén a nem nálunk esküdtött párokról

vezetendő anyakönyv, annak adatai nyomán hitelesen megállapíthatók a megegyezési esetek számait, összevetvén azokat a nálunk esküdtött vegyes párok számaival. — Egyházi megáldást nem kért házaspárok száma: *Alsóborsodban* 1, *Felsőzemlénben* 15, *Ungban* 1. Összesen: 17 pár. — Ez a 17 pár s az a 2 meg nem keresztelt gyermek *Alsózemlénben*: a jele annak, hogy vannak közöttünk s a többi felekezetek között is ingadozó hitűek, kik nádszálként hajlanak ide s tova a magok veszedelmére.

Az át- és kitérésí mozgalmi adatok egyházmegyénként a következő képet tárják fel a confirmált gyermekek számarányáról szóló kimutatást is ide osztva be:

	Áttért		Össze-		Kitért		Össze-		Confirmált		Ösz-
	fi	nő	sen	fi	nő	sen	fi	nő	szesen		
<i>Abaújban</i>	8	11	19	16	19	35	380	364	744		
<i>Alsóborsodban</i>	15	8	23	13	15	28	594	601	1195		
<i>Alsózemlénben</i>	7	9	16	3	14	17	507	524	1031		
<i>Felsőborsodban</i>	5	4	9	9	4	13	286	293	579		
<i>Felsőzemlénben</i>	6	2	8	7	10	17	146	166	312		
<i>Gömörben</i>	9	9	18	4	2	6	304	254	558		
<i>Tornáiban</i>	—	1	1	4	3	7	86	100	186		
<i>Ungban</i>	6	—	6	3	10	13	268	307	575		
Összesen:	56	44	100	59	77	136	2571	2609	5180		

Kitérés folytán tehát veszítettünk s ez a veszteség így alakul ki:

<i>Abaújban</i>	... az áttérés és veszteség viszonya	kárunkra	16
<i>Alsóborsodban</i>	" "	" "	5
<i>Alsózemlénben</i>	" "	" "	1
<i>Felsőborsodban</i>	" "	" "	4
<i>Felsőzemlénben</i>	" "	" "	9
<i>Gömörben</i>	nincsen veszteség, hanem nyereség...	... ..	— 12
<i>Tornáiban</i>	veszteség	... ..	6
<i>Ungban</i>	veszteség	... ..	7

Tehát csak *Gömörben* nem szenvedtünk kárt, a többi egyházmegye területén pedig veszteség ért bennünket s e veszteség 36 főnyi számából a *baptisták* 10 egyént vittek magukhoz, a többiek a római és görög katolikus egyházat gyarapították, ha ugyan gyarapították?!

A baptista-mozgalom a 10 főnyi hódítást tekintve, a szűnőfélben léteit mutatná, ha nem tudnám, hogy az alvónak látszó tűz

eleven parazsat rejteget, amelynek lángralobbanására vigyáznunk kell épenúgy, mint ahogy egyáltalán nagy gond fordítandó minden egyes lélekre, mert az egy elvesztett juhról nem tudván számot adni, hűtlen sáfároknak bizonyulhatunk.

Az úrvacsorával élők számát egyházkerületünk területén nem szokták nyilvántartani, pedig E. T. I. t.-c. 170. §. a) pontja erről is szól s kívánatos volna, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyvbe ezt is feljegyeztetnénk. Mert az Úrnak halálát hirdetni kell s még inkább szükségünk van a halála emlékjegyeiben részesülni, hogy buzdíttassunk arra az életre, amelyet a Mestertől vettünk!

* * *

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Volna még nagyon sok jelenteni valóm s elmélkedésre hívó szózatom is lenne, de azokat most elhagyom, hogy ne láttassam sokat akarónak. Ha a kegyelem Istene időt ad, sorra kerülnek majd mindazok, amelyekről jó is és kell is szót ejtenie annak, aki vezető állást foglal el.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását s a hozzá csatolt adakozási és építkezési részletes adatok felvételét gyűlésünk jegyzőkönyvébe, hogy a jókedvű adományozók nevei megörökíttessenek.

Magamat a Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés jóindulatába ajánlva, vagyok mély tisztelettel alázatos szolgálója

Miskolc, 1914. május 18.

Dr. Tüdös István

püspök.

I. Abaúji egyházmegye.

A) Adakozások :

Szentistvánbaksa. Fövényesy Antalné 240 kor., Amerikából többen 300 kor.-át adományoztak az egyház részére. Sebő Istvánné szül. Vizi Katalin pedig kis leánya konfirmálása alkalmából a szószéket és papszéket bársony terítővel vonatta be. Értéke 40 kor.

Csobád. Kocsis János és neje márvány úrasztalát állíttatott 210 kor. ért. Egyesek pedig (Magyar István, özv. Vajda Sándorné, Hitelszövetkezet, Papp István, Bartek János, Boros István, Kis István, Tóth József, Bodó István, Berta András, Silberger Ármin) templomrenoválásra 324 kor. 76 fill.-ért adományoztak.

Aszaló. Az egyház részére Varga Jánosné 400 kor., néhai Szarka Jánosné 200 kor., néhai Oláh Andrásné 208 kor.-át adományoztak.

Onga. Isten dicsőségére a hívek 107 kor. 65 fillért adományoztak.

Pamlény. Isten dicsőségére egyesek 50 kor. 48 fill. ; Hrabóczy István egy szószéktakarót adott 36 kor. értékben ; úrv. kenyeret és bort a hívek adnak sorrend szerint.

Csenyéte. Úrv. kenyeret és bort a hívek adtak.

Gagybátor: Orgona-alapra Jakabfalvy Gyula főgondnok 1045 kor., a hívek 95 kor. 88 fillért adtak.

Szemere. Isten dicsőségére egyesek adománya 10 kor.

Felsőméra. Michnay Bertalanné sz. Matusz Katalin 100 kor.-át adott s 50 kor. gyűjtött, Szabó Antalné sz. Matusz Borbála 50 kor. adott s Dienes Barnáné sz. Matusz Rózsa 75 kor.-nát gyűjtött orgonára.

Alsóméra. Ifj. Benke Mihályné sz. Katona Borbála egy bordószinű, aranyrojtos, bársony szószékterítőt ajándékozott 25 kor. értékben.

Felsőnovaj. Orgona-alapra itthoni és amerikai hívek adománya 1215 kor. 60 fill.

Göncruszka. A hívek úrv. kenyeret s bort adtak.

Vilmány. A hívek úrv. kenyeret s bort adtak.

Gönc. Molnár Józsefné 240 kor., Fischer Györgyné 110 kor., Énekkar 20 kor.-át.

Zsujta. Több egyén 104 kor. 42 fillért.

Abaújvár. Több egyén Isten dics. 70 kor. 38 fillért.

Pányok. Több egyén Isten dics. 40 kor. 04 fillért.

Abaújnádasd. Urv. kenyeret s bort a hívek adtak.

Hernádcsány. A hívek templom renoválására kivetési terhen kívül 367 kor. 88 fillért.

Füzérkajata. Az abaúji ref. egyházmegye templomépítésre 200 kor., Gróf Károlyi László 200 kor., Lipták Bertalan 20 kor., Kajati György 40 kor., Horváth János Amerikából 20 kor., Bohnievitz Mariska 20 kor., Felsőregmeci ref. egyház 5 kor., Cseh Dánielné 20 kor., Koncsol András 10 kor., Mestellér Jánosné 2 kor., Hudák Mihályné 3 kor., Koncsol Józsefné 1 kor., Juhász Imréné 2 kor., Furmán Jánosné 2 kor., Végh József 10 kor., Özv. László Imréné 10 kor., Timár András 2 alpakka kelyhet 44 kor. értékben. László Pál János szószéki terítőt 60 kor. értékben. Lakó József 2 kenyérsztó tányért 26 kor. értékben. Kajati Imre egy alpakka boros kancsót 76 kor. értékben. Lakó Erzsébet egy porcellán korsót 14 kor. értékben. Kocsis Jenőné úrasztali terítőt 200 kor. értékben. A hadügyminiszter ajándékából 6 mm. harang.

Füzérradvány. A radványi fogy. szövetkezet 50 kor. A hívek úrvacsorai jegyekre 36 kor. Pénzben 41 kor. 86 fill.

Pálháza. Az úrvacsorai jegyeket a hívek sorban adják.

Vily. Az úrvacsorai jegyeket a hívek adják. Mihók Erzsébet, Berta Lajosné az úrasztalára és szószékre terítőt 30 kor. értékben. Fodor Mária Amerikából 4 kor.

F.-Regmec. Isten dicsőségére a hívek 33 kor.-át.

Kovácsvágás. Az úrasztalára Bodnár Miklós Á. egy díszes úrasztali terítőt 180 kor. értékben. Kenyeret és bort: Sándor János, Papp Dániel, Dobronoky Gábor, id. Dobronoky Gábor, Pandák Gábor, Koncsol János egy-egy alkalommal. Orgonára a hívek önkéntes adománya 2719 kor.

Nagybózsva. Az úrvacsorai jegyeket a hívek adják. Gönczi Juliánna papi árva 290 kor.-át hagyományozott az egyháznak.

Nyíri. Tdő Bacskay Sándorné sz. Ács Zsuzsánna úrnő egy úrasztali ezüst tányért 60 kor. értékben. Peti Mihályné Kovács Juliánna egy úrasztali terítőt 10 kor. értékben.

Füzérkomlós. Az úrvacsorai jegyeket a hívek adják.

Kassa. Urasztalára kenyeret adtak: Szabó Lajosné, Benedek János, Herdiczky Géza, Széman Józsefné, Barta János és neje, Harsányi Gusztáv, Emődy Pál és neje 140 kor. értékben. Isten

dicsőségére adakoztak: Burger Julia 50 kor., Sextin Amália 30 kor., Özv. Szabó Ágostonné és egy ismeretlen kegyes nő 20—20 kor.-át, Makó János és Gazdagné Makó Anna 10—10 kor.-át, Özv. Csabai Rajkó Pálné, özv. Csatlós Andrásné, Domonkos Dánielné, Keszi Lajos 5—5 kor.-át, Simcsák Andrásné, Makó Mihály 4—4 kor.-át, Ferencz György, Anderkó Andrásné 2—2 kor.-át. Összesen: 172 kor.-át.

Eperjes. Schreöpfer Antal 200 kor., Glass Antal 20 kor.-át adtak templomépítési alapra. Az évi adakozás összege: 2511 kor. 39 fill.

Beszter. Isten dicsőségére és rendkiv. egyházi adóból 1573 kor. 24 fill. Az úrv. kenyeret és bort a hívek adják.

Tarcavajkóc. Isten dicsőségére 407 kor. 66 fill.-t adományoztak, önkéntes adózás 408 kor. 08 fill.

Magyarböd. 453 kor. 50 fill.-t adományoztak a hívek Isten dicsőségére. Az úrasztalára terítőt ajándékozott ifj. Bodnár János és neje 100 kor. értékben; Török Anna áll. óvónő kézihimzésű úrasztali terítőt 30 kor. értékben.

Alsókemencén Isten dicsőségére 95 kor. 78 fill.-t adományoztak.

Györke. Az úrvacsorához szükséges jegyeket ez évben Pető István és felesége Medve Anna ajánd. Isten dicsőségére a hívek 556 kor. 10 fill.-t, Felsőcsájban 208 kor.-át ajándékoztak.

G.-Bogdány. A hívek Isten dicsőségére 390 kor.-át adományoztak. Rendkívüli egyházi adó befolyt 610 kor. 60 fill. Hútkán Isten dicsőségére 225 kor.-át, rendkívüli egyh. adóból befolyt 417 kor. 50 fill., az úrvacsorai jegyeket mindkét egyházban sorrend szerint adják az egyháztagok.

Petőszinye. 1. Isten dicsőségére templomszenteléskor egyszáz-tíz tételszám alatt 386 kor. 60 fill.

2. Isten dicsőségére más 3 alkalommal 78 kor. 80 fill.

3. Uj harangokra: a) református vallásúak: Ádámkovics Jánosné 10 kor.-át, Balla János 5 kor.-át, T. Balla János 5 kor.-át, Balla Imréné 10 kor.-át, Bugos Mária 50 kor.-át, Bugos Zsuzsanna 40 kor.-át, Bugos Erzsébet 40 kor. át, Bulykó Jánosné 5 kor.-át, Darab János 72 kor.-át, Dudás Mihályné 55 kor.-át, Dudás János 10 kor.-át, A. Géczi András 117 kor.-át, F. Géczi András 5 kor.-át, P. Géczi János 5 kor.-át, Gédra Jánosné 90 kor.-át, Gulyás János örökösei 20 kor.-át, Gulyás Borbála 5 kor.-át. id. Horváth Györgyné és vője Karap András 54 kor.-át, ifj. Horváth Györgyné 100 kor.-át, Kovács András 86 kor.-át, Hustáti György 10 kor.-át, Kovács Imréné 40 kor.-át, Kovács Mária 13 kor. át,

Kovács Zsuzsánna 25 kor.-át, Mihók János 60 kor.-át, Lonscsák János 5 kor.-át, ifj. Lonscsák György 5 kor.-át, id. Peres György 45 kor.-át, ifj. Peres György 45 kor.-át, id. és ifj. Rozgonyi András 90 kor.-át, Rozgonyi Erzsébet 5 kor.-át, özv. Rozgonyi Györgyné 7 kor.-át, Sanyó János 54 kor.-át, Suchta Vámos Erzsébet 20 kor.-át, Suchta Géczy Erzsébet 25 kor.-át, Suchta Balla Erzsébet 5 kor.-át, özv. Suchta Gy.-né 45 kor.-át, Szenczy István 50 kor.-át, Szokoli János és leánya 14 kor.-át, Szokoly Erzsébet 10 kor.-át, Tomkó András 5 kor. át, Uharcsák András 72 kor.-át, Sesztákné Vanczák Erzsébet 5 kor.-át, Magyar Györgyné 45 kor.-át, Vámos György 5 kor.-át, Zsoldos György 5 kor.-át, Hornáczki Jánosné 5 kor.-át, Tomkó Balla János Amerikából 30 kor.-át, Balla Andrásné 2 kor.-át, id. Fejes József 5 kor.-át, Lonscsák Zsuzsánna óvónő 60 fill.-t. Összesen: 1536 korona 60 fillért.

4. Új harangokra, más vallásúak: Pásztor Andrásné g. k. 6 kor.-át, Aulehla József r. k., Degenstein József izr., ifj. Kalvin András ágost., Estók Erzsébet ágost., Vanczák János ágost. 5—5 kor.-át, Timkó András r. k., A. Zajác Györgyné r. k., Hruska András g. k., Bartloga Mária r. k., Vanczák György ágost., Bugos János g. k., Domanics András ágost., Balta Jánosné r. k., Vidlász János r. k., ifj. Lescsinszky István r. k., ifj. Builla János ágost., Builla Györgyné ágost., Zajác József r. k. 2—2 kor.-át, Ondzikár Kovács András g. k., Ferkó János r. k., Kaskó János r. k., Danczák Mária g. k., özv. Kaskó Anna g. k., Seszták József r. k., Schweid Jenő izr., Roskó György g. k., Singlár Jánosné r. k., özv. Dudás Györgyné ágost., Kobulkanyics Mihály r. k., Valcsó Mihály r. k., Onda Jánosné r. k., Medvei N. r. k., Timkó János g. k., Simki Jánosné Firda g. k., Klausz Mór izr., Kmecz György g. k., Rascsák Józsefné g. k., Kovács József r. k., Bobnyák János r. k., Szerecsin András g. k., Vojtkó András ágost., Milyó András ágost., A. Zajác András r. k., A. Rascsák János g. k., Iván János r. k. 1—1 kor.-át, Vanczák Zs. András ágost., Kovács Erzsébet r. k. 60—60 fill.-t, Weisz Adolf izr., Kovalkó Pál g. k. 50—50 fill.-t, Fenár András g. k. 40 fill.-t, Korcsmáros Györgyné g. k., Leifer Herman izr. 20—20 fill.-t. Összesen 87 koronát.

5. Rozgonyi György és neje Vereb Zsuzsánna a templomba egyik énekjelző-táblát; az úrasztalára egy sötétzöld guirlandokkal diszitett és körülbojtozott terítőt; továbbá az egyik karzatra és a lelkészi padra egy-egy művirág koszorút ajándékoztak 80 korona értékben.

6. Ifj. Rozgonyi András gondnok a második énekjelző táblát ajándékozta 45 korona értékben.

7. Bugos Mária egy fehér úrasztali terítőt és egy úrasztali kenyértálcát ajándékozott. Értéke?

8. Gulyás Anna az új karzatra 40 kor. értékben; a református ifjúság a régi karzatra 36 korona értékben egy-egy bordó-szinű plüs terítőt ajándékoztak, arany színű rojttal díszítve.

9. Sanyó János és neje Mihók Borbála a szószékre egy díszes sötét-zöld terítőt és koszorút ajándékoztak mintegy 50 korona értékben.

10. Balla Anna, Erzsébet és Mária testvérek egy khina-ezüst borkannát ajándékoztak az úrasztalára 65 kor. értékben.

11. Budaházy Ilona, István, Lajos, Erzsébet és Sámuel egy khina-ezüst keresztelő kannát és tálcát ajándékoztak 65 korona értékben.

12. Fürjész Ilonka, Erzsike és Annuska egy himzett úrasztali terítőt ajándékoztak 30 kor. értékben.

13. Fürjész Jenő lelkész márvány úrasztalt készíttetett 200 korona értékben.

14. Ifj. Peres György a szószék feletti koronát készíttette 90 korona értékben.

Ez adakozások összege: 2790 korona.

Nagyszalánc. Isten dicsőségére harangra adakoztak a hívek 885 korona 60 fillért. Bárcán Nagyságos Bárcai Bárczay Sándor főgondnok az egyház számára egy 278 kgr. harangot öntetett 1500 kor. értékben. Isten dicsőségére adakoztak 326 korona 70 fillért.

Abaujszántó. Az egyház részére adakoztak: Abaujszántói Takarékpénztár 70 kor., Ref. Polgári Dalárda 10 kor., özv. Brót Józsefné 10 kor., Fürjész Borbála fulókércsi lakos egy úrasztali terítőt 10 kor. értékben.

Czécze. Gecsey András az úrvacsorai bor részére egy majolika utánzatú korsót 10 kor. értékben és Herédy Joakhim egy bordó bársony úrasztali és egy bordó bársony katedrai terítőt 100 kor. értékben adományoztak.

Gibárt. Egy templomi harmonium vétetett közadakozásból 220 kor. értékben.

Korlát. Az egyháztagok adakozásából, templomkerítés javításra összegyűlt 269 kor. 25 fill., Knögler Sámuel az ujbori úrvacsora osztáshoz bort adományozott 4 kor. értékben.

Vízoly. Az úrasztalára kenyeret adtak a következő egyház-

tagok : Komjáthy György, Mató Lajos, özv. Ákos Jánosné, Vereb István, Spissák György, id. Takács Pál 5 kor. értékben, Istendicsőségre Kántor János 4 kor. adományozott.

Abaujszina. Lengyel János és felesége Amerikából küldött 10 kor., Tóth János és felesége 10 kor., Materni János Amerikában gyűjtött 205 kor., Papp Pál kassai lakos és családja 2 kor., Tóth András és felesége 20 kor., Kassai Hitelbank Abaujszinai Fiókja 20 kor. adományozott, Mitró János 5 kor., Császár Imre 10 kor.

Perény. Petró József és Vajányi József Amerikából 153 kor. 04 fill., Csáji József Amerikából küldött a templomépítésre 84 kor.

Nagyida. Istendicsőségre begyűlt a hívektől 67 kor., templomkerítésre begyűlt a hívektől 123 kor., úrvacsorai jegyekre 58 kor., árvizkárosültaknak összegyűlt 190 kor.

Szeszta. Istendicsőségre begyűlt a hívektől 166 kor. 30 fill.

Komáróc. Istendicsőségre begyűlt a hívektől 135 kor.

Csécs. Szaniszló Borbála adott egy szószéki takarót, 20 kor. értékben, id. Dienes János Amerikában gyűjtött 75 kor. 65 fill.

Pány. Komjáti Gy. József a templomra 101 kor., ifj. Ficzeri József a templomra 5 kor., F. Komjáti János 10 kor., F. Komjáti János id. Amerikából küldött 50 kor.

Szepsi. A nők egy ezüst keresztelő készletre gyűjtöttek 167 kor., a csizmadia ipartestület báljövendelméből 170 kor.

Péder. Nehéz József kassai lakos az egyház részére adományozott 20 kor.

Hernádszurdok. A hívek Istendicsőségre 36 kor., az Olvasókör ajándéka 96 kor. 28 fill., Zsóka Ferenc Amerikában gyűjtött 116 kor., gönci szövetkezet ajadékozott 10 kor., bál jövendelméből 10 kor.

Felsőkázsmárk. Sziklay Ede Abauj-Torna vm. főispánja adományozott az árvizkárosült egyháznak 50 kor.

Rásony. Az úrvacsorai kenyeret és bort Csoma István főgondnok adta.

Szárzberencs. Papp Ferencné adománya 10 kor. 80 fill.

Selyeb. Az úrvacsorai jegyeket a hívek adták.

Kupa. Gróf Vay Arthur főgondnok — mint minden éven, úgy most is — iskola részére 8 méter, tanító részére 2 méter tűzifát adományozott, hívek közös adománya „Isten dicsősége“ címen 25 kor., úrvacsorai jegyeket két-két alkalommal gróf Vay Arthur főgondnok, Hardicsay Lajos és Kiss Ferenc adták. Lelkész 6 kor. adományozott úrasztali célokra.

Tomor. Az úrvacsorai jegyeket az úri közönség adja.

Alsóvadász. Az úrvacsorai kenyeret Fáy Árpád adja.

Szikszó. Úrvacsorai kenyeret a hívek adják. Hívek közös adománya „Isten dicsősége” címen 99 kor. 63 fill.

Az adakozások összege: 29,698 kor. 62 fill.

B) Építkezések, beruházások.

Abaujvecser. Iskolát épített 4475 kor. 89 fill. értékben. Templomjavításra fizetett 38 kor. 48 fill., összesen 4514 kor. 37 fill.

Fügöd. A paplakon rakodót építtetett 400 kor. értékben.

Hernádszentandrás. Templom, paróchia, iskolára 438 kor. 03 fill.

Felsődobsza. Kisebb javításokra 141 kor. 28 fill.

Szentistvánbaksa. Új iskola 10617 kor. 05 fill., templom, parochia javításra 382 kor. 37 fill., összesen 10999 kor. 42 fill.

Nagykinizs. Kisebb javításokra 259 kor. 77 fill.

Kiskinizs. Kisebb javításokra 159 kor. 75 fill.

Csobád. Templom, iskola és parochiára 2067 kor. 72 fill.

Aszaló. Kisebb javításokra 205 kor. 88 fill.

Onga. Kisebb javításokra 191 kor. 42 fill.

Szászfya. Különböző javításokra 594 kor. 22 fill.

Csenyéte. Kisebb javításokra 61 kor. 34 fill.

Gagybátor. Épületjavításokra 359 kor. 82 fill,

Szemere. Kisebb javításokra 208 kor. 82 fill.

Fülőkércs. Kisebb javításokra 149 kor.

Szala. Kisebb javításokra 577 kor. 36 fill.

Alsószend. Templomjavításra 1132 kor. 17 fill., egyéb javításokra 214 kor. 56 fill.

Felsőméra. Kisebb javításokra 194 kor. 32 fill.

Felsőnovaj. Kisebb javításokra 348 kor. 37 fill.

Göncruszka. Templomtorony fedésére 1471 kor. 31 fill., javításokra 145 kor. 24 fill.

Vilmány. Kisebb javításokra 53 kor. 22 fill.

Gönc. Épületek renoválására 1235 kor. 62 fill.

Zsujta. Kisebb javításokra 52 kor. 63 fill.

Abaujvár. Kisebb javításokra 590 kor.

Pányok. Tanítói lakás átalakítására 980 kor.

Hernádcsány. Kisebb javításokra 389 kor. 20 fill.

Eszkáros. Templom és parochia javítására 159 kor. 50 fill.

Hernádzsadány. Javításokra 64 kor. 90 fill.

Füzérkajata. Új templomra, orgonára 48,000 kor., parochiára 250 kor.

Biste. Apróbb javításokra 130 kor.

Füzérradvány. Javításokra 455 kor. 54 fill.

Pálháza. Javításokra 91 kor. 11 fill.

Vily. Javításokra 145 kor. 77 fill.

F.-Regmec. Parochiára 580 kor. 40 fill., iskolára 489 kor. 25 fill.

Kovácsvágás. Orgonára 3396 kor. 90 fill. és templomra, iskolára 32 kor. 10 fill., parochiára 174 kor. 12 fill.

Nagybózsva. Apróbb javításokra 34 kor. 84 fill.

Nyíri. Iskolára és tanítólakra 55 kor., parochiára 75 kor. 42 fill.

Telkibánya. Templomra 191 kor., iskolára 120 kor. 65 fill., parochiára 285 kor. 40 fill.

Kassa. Az egyházi lakás újra fedése és egyéb beruházások az épületek körül 1200 kor. értékben.

Beszter. Iskolai- és tanítói lakását újra fedette és újította 3677 kor. 69 fill. költséggel.

Tarcavajkóc. Lelkészlak- tanítói lakon 100 kor. értékben végeztek kisebb mérvű javítást.

Magyarböd. Vaskapu és rácsozat a lelkészlakon és egy pince építése és különféle apróbb javítások 2161 kor. 19 fill.

Petőszinye. Templomát újította 8956 kor. 71 fill. értékben.

Alsókemecse. Istállóját fedette 514 kor. 85 fill. értékben.

Felsőcsáj. Építkezésre 741 kor. 03 fill.-t, Györkén 1549 kor. 45 fill.-ért fordítottak.

Garbócbogdány. 794 kor. 78 fill.-t, A.-Hutkán 56 kor. 02 fill.-t fordítottak javításokra.

Nagyszalánc. 2 új harangot öntöttek 5332 kor. 58 fill. értékben, javításokra 2145 kor. 83 fill.-t költöttek.

Bárcán. Apróbb javításokra 157 kor. 45 fill.-t költöttek.

Abaujalpár. Tanítói lakás és iskola renoválására 3549 kor. 75 fill.

Abaujkér. Lelkészlakra 105 kor. 48 fill.

Abaujszántó. Egyházi épületekre 125 kor. 88 fill.

Céce. Iskolára 78 kor. 82 fill., lelkészlakra 100 kor.

Hernádbüd. Templomra 1 kor. 10 fill., iskolára és lelkészlakra 577 kor. 46 fill.

Gibárt. Iskolára és tanítói lakra 1487 kor. 73 fill.

Hejce. Lelkészlakra 1158 kor. 31 fill.

Korlát. Templomra 272 kor. 80 fill., iskolára és lelkészlakra 105 kor. 80 fill.

Vizsoly. Egyházi épületekre 346 kor. 66 fill.

Hernádszurdok. Templomra 10 kor., lelkészlakra 178 kor. 48 fill.

Felsőlánc. A lelkészlakon új istállóra 1703 kor. 56 fill.

Alsólánc. Tanítói épületekre 890 kor. 60 fill.

Tornyosnémeti. Lelkészlakra 189 kor., tanítói lakra 4 kor.

Abaujszina. Templomra 19 kor. 86 fill., iskolára 106 kor. 78 fill., lelkészlakra 46 kor. 09 fill., kántori lakra 72 kor. 95 fill

Nagyida. Lelkészlakon a kerítésre 670 kor. 03 fill.

Szeszta. Lelkészlakra 633 kor. 75 fill., iskolára 36 kor. 88 fill.

Komárom. Templomra 10 kor. 66 fill.

Csécs. Lelkészlakra 131 kor. 60 fill., istállóra 178 kor. 35 fill., gazdasági beruházásra 127 kor. 28 fill.

Pány. Templomra 231 kor. 86 fill., tanítói melléképületekre 18 kor. 53 fill., gazdasági beruházásra 40 kor. 40 fill.

Szepsi. Egyházi épületekre 2000 kor., temető kerítésre 297 kor. 28 fill.

Pédeér. Lelkészlakra 226 kor. 34 fill.

Felsőkázsmárk. Lelkész udvarán új istálló építtetett 2500 kor., iskola, tanítói lakás s melléképületek kijavítottak 491 kor. 79 fill., összesen 2991 kor. 79 fill. költséggel.

Rásony. Kisebb javítások 194 kor. 30 fill. értékben.

Bakta. Második tanterem építtetett 1634 kor. 25 fill. értékben, kisebb javításokra fordított 177 kor. 69 fill., összesen 1811 kor. 94 fill.

Beret. Kisebb javításokra 135 kor. 26 fill.

Detek. Templom renováltatott 3065 kor. 60 fill. költséggel.

Selyeb. Kisebb javításokra 50 kor. 40 fill.

Kupa. Kisebb javításokra 581 kor. 09 fill.

Tomor. Kisebb javításokra 250 kor. 99 fill.

Alsóvadász. Kisebb javításokra 2378 kor. 12 fill.

Szikszó. Kántor-tanítói lakás renováltatott 5763 kor. 50 fill., a templom körüli kőkerítés kijavítottatott 720 kor. 24 fill., egyéb egyházi épületeken kisebb javítások eszközöltettek 890 kor. 02 fill., összesen 7373 kor. 76 fill. költséggel.

Az építkezések és beruházások összes értéke : 142,292 kor. 58 fill.

II. Alsóborsodi egyházmegye.

a) Adakozások.

Alsózsoltán. Urvacsorai jegyekre: Báró Vay Elemér 60 kor., Gróf Vay K. 40 kor., egyházi célokra: Báró Vay Elemér 135 kor. 72 fill. Jutalomkönyvekre: Báró Vay Elemér 50 kor., konfirmációi jutalomkönyvekre: Alsózsoltcai hitelszövetkezet 25 kor., iskolai célokra: ugyanaz 150 kor., szegény gyermekek karácsonyfájára: Báró Vay Elemér 25 kor., Hitelszövetkezet 50 kor., községi pénztár 10 kor., Pozsgai Emma 6 kor., Tóth Pál 2 kor., Holló János 2 kor., Dallos István amerikai lakos gyűjtése 94 kor. 50 fill. Egyházfenn tartási alapra: Gál Péter 20 kor., Kis András 10 kor., Orbán Jánosné 3 kor., ifj. Fodor Károly szószéki és úrasztali bársonyterítőt 112 kor., Palocsai Károlyné két selyemterítőt 50 kor., özv. Ördög Pálné plüsch urasztali terítőt készítették 28 kor. értékben. Adakozások összege: 873 kor. 22 fill.

Ároktőn. Urvacsorai jegyeket: Szőke József, Csizmadia Péter, Kotta Ferenc, Mihály Ferenc, özv. Petrák Jánosné, Hallgató Dániel 180 kor. értékben; úrasztalára, pap és szószékre kékbársony terítőt Liszkai Ferenc és neje Petrák Erzsébet 100 kor. értékben, Gaszner Károly községi jegyző régebben tett alapítványának növelésére 8 kor. adományozott. Adakozások összege: 288 kor.

Átányon. Egyházi célokra: Papszász Lajos főgondnok 60 kor., Bedécs György gondnok 20 kor., özv. Puky Miklósné 30 kor., Török Sámuel 5 kor., Sebők György 3 kor., Diószegi Mihály 2 kor., Bedécs Sámuel 2 kor. Adakozások összege: 122 kor.

Borsodgeszten. Urvacsorai jegyekre és egyéb egyházi szükségletekre 65 kor. Orgonára adakoztak: Dr. Tüdős István esperes 20 kor., Tury Sándor lelkész 40 kor., Éliás Sámuel 50 kor., Boncsér József 20 kor., Éliás Imre 30 kor., Kun Mártonné 10 kor., Leflér András 20 kor., Tóth István 5 kor., Kun Imre 5 kor., Boncsér Márton 8 kor., P. Nagy József 6 kor., F. Cseh József 40 kor., Szegedi András 20 kor., Bartus József 20 kor., A. Cseh András 10 kor., Boncsér Józsefné 10 kor., Tóth Jánosné 5 kor., Nyitrai István 20 kor., Sz. Tóth Józsefné 20 kor., V. Nagy József 25 kor., B. Nagy Sándor 5 kor., Leflér Józsefné 10 kor., O. Kovács József 15 kor., Eliás Gábor 20 kor., Leflér Lajos 20 kor., Eliás Andrásné 25 kor., Csillik József 10 kor., Karucka Gábor 10 kor., Vályi Nagy János 50 kor., A. Cseh József 50 kor., T. Kovács József 12 kor., Petyke Pál 20 kor. Egyházfenn tartási alapra: Boncsér János, Cseh

Pál, Boncsér Józsefné, Boncsér Márton, Éliás Sámuel, Vályi Nagy János, Éliás Andrásné, Alsó Cseh József, F. Cseh József, Nyitrai István, Nagy József 2—2 kor., B. Nagy Sándor 1 kor. ajándékoztak. Adakozások összege: 719 kor.

Borsodharsányban. Urvacsorai jegyeket adtak: Lukács Mihályné, Szabó Sándor, Barczi András, P. Dolinka János, Balázs Lajos, Barczi Sándor, E. Szabó András, Ifj. Darab András, Lukács Lajosné, úrasztali kelyhet Barczi András 30 kor. értékben. Orgonára Szabó István 2 kor., D. Kis János 2 kor., Bubics József 20 kor., ifj. Lukács Lajos 3 kor., Kiss András utkaparó 10 kor., Bakk András 3 kor., id. Lukács Lajos 2 kor., Garai József M. 4 kor.-t. Adakozások összege: 115 kor.

Bőcsön. Urvacsorai jegyeket adtak: Orosz István és neje, Dudás István és neje, úrasztalára egy himzett kendőt özv. Német Miklósné sz. Szabó Teréz adott 10 kor. értékben. Adakozások összege 40 kor. 80 fill.

Bükkaranyoson. Urvacsorai jegyeket adtak: özv. Réti Józsefné, Réti Flórenc, K. Székely István, Mauritz Árpád, Kis Sándor, J. Székely András, Kohányi Gyula, özv. Bodó Józsefné, Hegedüs Lajos. Harangra adtak: Csáti Sámuel 2 kor., Faragó Lajosné 1 kor., Tóbiás Lajos 4 kor. Toronyalapra: özv. Debreceny Barnáné 15 kor.-át. Adakozások összege: 52 kor. 50 fill.

Bükkzszercen. Urvacsorai jegyeket adtak: Vasas Lajos gondnok, Magyar Ferenc, Marton András, Török István Lajos, Lénárt Lajos, Vadászi András. Egyházi szükségletekre: M. Kovács János 1 kor., Pitó József 2 kor., Konfirmandus gyermekek 27 kor., Lénárt Jánosné 1 kor., Vadászi Pálné 5 kor.-át. Adakozások összege: 102 kor.

Cserépfaluban. Urvacsorai jegyeket adtak: Lukács Andrásné, Mizser Lajos, Koncz András, Mizser István h., Mizser Istvánné, Boros Andrásné f., Erdős András, Pósa Péter lelkész. Egyházfenntartási alapra: Lukács István, Hegedüs János nemesmartonfalvi lakos, Tószögi András, Kósik Andrásné, id. Tóth István p., Szabó András 10—10 kor., Pósa Péter lelkész 50 kor., K. Tóth Imréné 5 kor., Hák Pál, Mató Andrásné, Lukács Istvánné, Bojtár Lajosné, 2—2 kor., Boros Andrásné 4 kor., Konfirmált növendékek 18 kor. 80 fill. Iskolaépítésre: Báró Vay Elemér egyházközségi főgondnok 200 kor., cserépfalusi fogyasztási szövetkezet 800 kor. Iskolai felszerelésekre: Nagy Ferenc miskolci főpolgármester 20 kor., Bottlik István képviselő 20 kor., bál jöve-

delme 87 kor. 90 fill. Urasztalára ezüst kenyérosztó tálat Nagy Gyula ungvári kir. közjegyző adományozott 78 kor. értékben. Perselypénz 86 kor. 29 fill. Adakozások összege: 1522 kor. 03 fill.

Diósgyőrben. Urvacsorai alapra befolyt 125 kor. Urvacsorai jegyeket adtak egész éven át Éles Géza és Ujlaki Bálint. Orgonajavitásra befolyt 240 kor. Keresztelő edényt készítettettt Éles Géza 140 kor. értékben. Adakozások összege: 784 kor. 35 fill.

Diósgyőri vasgyárban. Egyházi célokra: Csekme Béla és László 20 kor., Téli Ujság jutalomdíja 25 kor., Állami vasgyár 1000 kor., Dr. Tüdős István 11 kor. 50 fill., Rácz Árpád 5 kor. 50 fill., Gönczi Sándor 5 kor., Botka Lajos 2 kor., Molnár János 2 kor., közös ebéden gyűlt 4 kor., Felszabadult ifjak 24 kor. 27 fill., Diósgyőri takarékpénztár 15 kor., Erdélyi Dezső 20 kor., Ismeretlen 1 kor., vallásos felolvasás alkalmával gyűlt összeg 25 kor. 40 fill., Fogyasztási szövetkezet alkalmazottai 32 kor., Kecskeméti főgimnázium 5 kor., gondnoki iroda perselyéből 15 kor. 83 fill. Ünnepi követ alapra: Papp Márton 2 kor., egyháztagok 90 kor. 60 fill. Egyházi alapra: Diósgyőr község 200 kor., templomi perselyben gyűlt 221 kor. 75 fill., Téli Ujságból 56 kor. 54 fill. Urasztali terítőt Erdélyi Dávidné 400 kor., szószékterítőt Balik Lajosné és Szombatiné 100 kor., keresztelő edényt Moldován Aladárné 4 kor., plüsch terítőt 10 kor., rugósfémbélyegzőt Zsiros Lajos 15 kor. értékben készítettettt. Adakozások összege: 2314 kor. 49 fill.

Egerben. Urvacsorai jegyek beszerzéséhez járultak: Tóth Istvánné sz. Zsolczay Piroska, Csípke Zsuzsanna, Tóth István. lelkész, Tóth Ágoston, Dobay Lajosné és Joó Imre. Egyház szükségleteire befolyt 52 kor. 40 fill., perselypénz 121 kor. 60 fill. Templomalapra országos gyűjtés útján 1051 kor. 07 fill., Gusztáv Adolf egyesület adományával, mely 117 kor., helybeli takarékpénztárak adományával, Boros Mártonné hagyományával, Heves vármegye 2000 kor. ajánlatával, önkéntes templomépítési ajánlatokkal a templomépítési alap 1913. év végén 89,596 kor. 06 fill. Szegények segélyezésére pénzben, élelmi szerekben, ruhaneműekben befolyt körülbelől 140 kor.

Egerlővön. Urvacsorai jegyeket a presbyterium tagjai adtak. Piros bársony urasztali terítőt Hajdu Mihály és neje Juhász Eszter készítetttek 100 kor. értékben, özv. Patay Gyuláné urnő szegények részére 20 kor. adományozott, egyházi szükségletekre befolyt 45 kor. 56 fill.

Emődön. Urvacsorai jegyeket adtak: Tóth Sándor, Tóth Béniámin, Molnár László, Ács Kalassai Sándor, Kalassai János, Győri András, Németh János, Mészáros Sándor, Szabó Ferenc. Keresztelő készletet Horváth Károly tanító adományozott 40 kor. értékben. Adakozások összege: 113 kor.

Felsőábrányban. Urvacsorai jegyeket adtak: Ráczkevy István, Derekas István, Menyhárt Ábrahám, Gergely Béla lelkész, Menyhárt Mihály d., Dósa Bálint. Adakozások összege: 40 kor.

Gelejen. Urvacsorai jegyeket adtak: Kékedi Lajosné, Jóczik Márton, özv. Pásztor Sámuelné, özv. Erős Kiss Mihályné, özv. Pásztor Károlyné sz. Pinczés Mária, Pásztor Károly F., Pásztor József. Bársony György, Forray György. Ezüst keresztelő készletet Pásztor Mihály és neje 175 kor. értékben, Kenyeressy Margit és Belényi Margit keresztelőkészletre takarót készítettek. Adakozások összege: 270 kor.

Hejőbábán. Urvacsorai jegyeket adtak: Bay Barnabás, Molnár Lajos, Bónis Ferenc, G. Molnár János. Urasztalára Budai Istvánné egy selyemkendőt 20 kor. értékben, ifj. Bay Barnabás az egyház szükségletére 100 kor. adományozott. Adakozások összege: 162 kor.

Hejőcsabán. Urvacsorai jegyeket az egyháztagek adtak 72 kor. értékben.

Hejőpapiban Urvacsorai jegyeket adtak: Szilvási István, Tóth Benedek, Csizsár Elek, Veres Imre, Szabó Bertalan lelkész, Veres Juliánna. Egyház javára Szabó Bertalan lelkész 20 kor. Egyházi aranykönyvbe bejegyeztettek: Szikszai Sándor 5 kor., Kőrössy Károly 5 kor., Jóczik Erzsébet 3 kor., Pap Dániel 2 kor., Bartus Ferenc 2 kor., Czakó István 2 kor., Veres Antónia 2 kor., Szabó Judit 2 kor., Kis Lidia 2 kor., Kádár Ágnes 1 kor., Nagy Lajos 1 kor. adománnyal. Adakozások összege: 98 kor.

Hejőszalontán. Urvacsorai jegyeket a presbyterek és Kiss Bertalan adtak. Bársony György lelkész 4 kor., Tóth Borbála szőszékre zöldbársony terítőt 40 kor. értékben. Magtári tőke gyarapítására Tóth László 2 v., Mlinkó József 2 v., Varga György $\frac{1}{2}$ v., Fridman Márton $\frac{1}{2}$ v., Gellérfi Sára $\frac{1}{2}$ v., Szabó József 1 v., Tóth Dániel $2\frac{1}{2}$ v., Kis Károly 1 v. rozst adományoztak. Adakozások összege: 124 korona.

Hevesen. Urvacsorai jegyeket Balla Sándor, Árva Ferenc. Egyházi célokra: Heves és vidéke takarékpénztár 20 kor., Hevesi Népbank 20 kor.-át adományoztak.

Igriciben. Urvacsorai jegyeket adtak: Nagy Ferenc, Berecz Károly, Veres Barna, Kovács Elek, Gere József, Szilvási Lajos 72 kor. értékben. Isten dicsőségére: Antalfy Lászlóné 3 kor.-át adományozott. Orgonára adományoztak: Ábrahám László gyűjtése Amerika 235 kor., Nyilas Sándorné hejőpapi lakos hagyatéka 200 kor., Nagy László Miskolc 200 kor., Szilvási Lajos és neje 200 kor., Nagy Ferenc, Dr. Nagy Ferenc Miskolc thjf. város polgármestere, Pásztor Károly, Kovács Elek, ifj. Szabó Mihályné, Veres Barna földbirt., Berecz Károly jegyző, Virág László, Boldvai Bertalan 100—100 kor., Petyke Pál gyűjtése, Amerika 70 kor., Gere József, Verebes János, Fodor Bertalanné, Gere János, Gönczi Károly, Ábrahám Gyula 50—50 kor., Nagy Béla, Pásztor István 40—40 kor., Pinczés Sándor, Nagy Károly 30—30 kor., Kis Géza, Darab Juliánna Amerika 25—25 kor., Takács Mihály ref. lelkész, Győri Istvánné Losonc, Nagy Bertalan, Szilágyi György, Lendvai Károly, Veres Dánielné, Kovács Bertalan, Pataki László, Takács Pál Hajdunánás, Nagy Gyula, Boldvai János, Mikula Istvánné Miskolc, Simon Lajos, Nagy Gedeon, Nagy Bertalan Miskolc, 20—20 kor., özv. Takács Istvánné, Ferenczy Ilona tanitónő, Barna Ferenc, Hajdu Dánielné. Csiszár Mihály, Virág Mihály, Kása György, Virág Ferenc, Szabó Mihályné, id. Antalfi Lászlóné, Pócsi Jánosné, Kis Gyula, ifj. Piskóthy János Vatta, Tóth Józsefné, Hajdu Dániel, Valkó János, Csizmadia Lajos, Csizmadia Gyula, Tompa Károly, Takács János, Szabó János, N. N., Vankucz Károly id., Vankucz Károly ifj., Tóth Sándor, legifj. Kovács József, Pap Sándor, Vankucz László, Nagy Dániel, Nagy Sándorné, Nagy László, Hajdu Mihályné, Hajdu Sándor, Szarka József Miskolc, Szarka Józsefné Miskolc, Hegyi Lajos Amerika, Gönczi Károlyné, Tompa Károlyné, Nagy Gergely, Gombos Ferenc Sárospatak, Petyke Pál, Csizmadia Albert Budapest, Gombos Ferenc, Nagy Gábor Miskolc, Nagy Miklós, Kis Elek Sárospatak, Simon István 10—10 kor., Nagy Istvánné H. 6 kor.. Kása András, Takács István, Pócsi Károly, Bordás András id., Kis János g., Dajka Sándor, Száz József ifj., Dobi Lajos, Nagy Sándor, Tóth Bálint, Darab Józsefné, Nagy István v., Nagy Károly D., Szilágyi János, Tóth Károly V., Virág Jánosné, Tompa János, Ujvári József, Kallassai József, Száz András, Simon Mihály, Kis Bálintné özv., Pinczés János ifj., Kis János sz. id., Nagy István R., Ábrahám János, Simon László, Csizmadia József, Tóth István, Takács András, Csiszár Jánosné özv., Kún Imréné, Balajti Gyula, Valkó Gá-

bor, Kökényesdy Pálné, Dobi István, Dobi Istvánné, Bedécs Irénke Miskolc, Piskóthy Berta Rákospalota, Csizmadia Sándor, Virág Pál, ifj. Kis János, Vad Lajos 5—5 kor., Hegyi Sándor, Antalfi János, V. Nagy Jánosné, Burai Balázs, Dobi János, Balajti József, Nagy András, Vad István, Vad Ferenc, Kardos János, Nagy Józsefné, Tompa Sándor, Lőkös György, Gabri József, Varga Sándor, Csizsár Sámuel 4—4 kor., Labancz István, Kis Márton, P. Seres Józsefné, Csizsár Klára, Száz József id., Száz Lajos, Borbély Bálint, Ábrahám Györgyné, Mészáros Sándor, Miskolczi András, Varga Károly, Kardos János id., Labancz Sára, Nagy Lajos, Nagy Pál, Nagy Mátyás, Kazai Károly 3—3 kor., Dudás Károly, Kis Lajos, Losonczi Judit, Szabó Lajos, Balajti József id., Kovács József ifj., Garai János, Kis Bálint, Kós Istvánné, Marton Balázs, Bordás András ifj., Nagy Zsuzsanna, Kis Tamás, Nagy Antal, Takács Mihály, Tóth Károlyné, Tompa Sámuelné, Gombos József, Mészáros Pálné, Török Károly, Csizmadia László, Kis Márton S., Nagy István m., Kazai Ábrahám, Nyitrai András, Losonczi Vince, Tóth József Hejőszalonta, Bana Károly, Ujvári Sándorné, Hajdu József 2—2 kor., Bánrévi János, Emödi Sándor, Gombos Károly, Lőkös Jánosné, Nagy Lajos, Terhes Gyula, Virág Lajos, Virág József, Seres Sándor, Tóth Ferenc, Ábrahám Józsefné, Sebők Józsefné, Hajdu Mihály, Dargai István, Miskolczi Györgyné, Kis Sándor, Labancz Károly, Dobrosi Pál, Németh Klára, Hegyi Sándor, Gombos Fáni, Zsámbók Mihály, Kazai Jánosné, Tompa Erzsébet, Kis Lajos, Nagy Eszter, Nagy Lajos, Székely András, Nagy Sámuel 1—1 kor., Balajti Imre 80 fill., Kis József 20 fill., 1913. március 15-iki bál jövedelme e célra 90 kor. Adakozások összege: 3715 kor.

Kisgyőrben úrvacsorai jegyeket adtak: Czeglédi Lajos r. kath., Vitárius József, id. Lengyel Károly, id. Bihari Gy. Károly, ifj. Czeglédi Mihály, ifj. Horváth G. József, Kékedi Sámuel, Zarándi Bertalan lelkész, id. Bihari Márton, özv. Valkó Józsefné, Bihari Gergely, Éles János, Éles Dezső, özv. Fegyverneki Jánosné, özv. A. Bordás Károlyné, id. Czeglédi Mihály. Perselypénz 40 kor. 73 fill. Iskolai jutalomra: Garad József 1 kor., özv. Nagy Mihályné úrnő egy nemzeti lobogót 24 kor. értékben. Templomújításra: ifj. Czeglédi Mihály 1 kor., Bihari János 2 kor., V. Kiss János 2 kor., K. Csenge János 3 kor., Horváth Lajos 3 kor., Török Gy. József gondnok 3 kor., J. Bordás István 5 kor., L. Csenge Károly 8 kor., Czeglédi Mihály 10 kor., A. Késely János 51 kor. Isten dicsősége

alpra: Kun Imre bíró 2 kor., N. Barsi Sámuel 2 kor., Czeplédi Márton 2 kor. Orgona alpra: Dienes Lajosné 1 kor., 50 fill. Éles János 2 kor., Győri Jánosné 2 kor., Csenge Sámuel 2 kor., községi előljáróság 7 kor. Adakozások összege: 247 kor. 3 fill.

Kistokajban Isten dicsőségére Gombos Imre lelkész 200 kor., Vitályos János tanító 40 kor., Négyesi Sándor gondnok 50 kor., Nyárádi Ferenc 3 koronát adományoztak. Adakozások összege: 293 korona.

Ládháza—Mezőnyéken úrvacsorai jegyeket az egyháztagek adtak. Orgonára Dr. Tüdös István miskolci lelkész 20 kor., Tóbiás Lajos Amerikában lakó, mezőnyéki illetőségű 40 koronát. Adakozások összege: 96 korona.

Mályiban úrvacsorai jegyekre adtak: Bánrévi Mihály gondnok, id. Mészáros Barnabás, Bogáti József, Mészáros Lajos Ládháza 6—6 kor., Zatrok János 5 kor., özv. Kopcsó Mihályné, özv. Roszaka Jánosné, Takács József ifj. 2—2 kor., Paszta Józsefné, Takács János, Balázs Józsefné, özv. Kiss Józsefné 1—1 koronát. Veres fenyőfából készített s fekete márvánnyalappal díszített 8 szögletű urasztala 100 korona értékben Antalfi Juliánna és fia: Bogáti József és neje sz. Major Eszter közösen, az úrasztalára 2 drb díszes takarót ugyancsak Bogáti József és neje 65 kor. értékben, az úrasztalára egy díszes selyemvirágot Roszoka Erzsébet hajadon leány 4 kor. értékben ajándékoztak. Templomépítésre adakoztak: Eötvös Ferenc lelkész, Nagy Simon tanító, Bánrévi Mihály gondnok, özv. Tóth Sándorné, Antalfi Juliánna, id. Mészáros Barnabás 100—100 kor., ifj. Bánrévi Mihály, Bánrévi János, Bogáti József, özv. Kopcsó Mihályné, Mészáros József, Mészáros János, Kopcsó Mihály, Rácz Imre, Zatrok János, id. Zombor János, id. Takács József 50—50 kor., Kota József, Kiss János 40—40 kor., Boros János, Boros István, Mácsi István, özv. Roszoka Jánosné, ifj. Beregi Sándor 30—30 kor., Vajkócki Andrásné 25 kor., id. Beregi Sándor, Balázs József, Boros Ferenc, Kiss Ferenc, Látrán Sándor, özv. Paszta Józsefné, özv. Tóth Jánosné, Takács János, Nagy János, Takács András 20—20 kor., Tóth Lajos, Székely János róm. kath. kántortanító, Kerekgyártó Mihály, Deutschmann Dániel korcsmáros 10—10 kor., Veres András 6 kor., Szendrák József gör. kath. Flóhr Ignác nagybirtokos s bérlő, Friedmann Bertalan mezőnyékei nagybérlő, mezőnyékei izr. hitközség 5—5 kor., özv. Vajas Sándorné 2 kor., Viszokai József, Kalla Mátyás 1—1 koronát. A ref.

egyháztagok kézi és ígás munka értéke : 100 kor. Adakozások összege : 1963 korona.

Makláron úrvacsorai jegyeket Mocsáry Lajos főgondok adott. Úrasztalai terítőt ifj. Vizi István és neje készítették 20 kor. értékben ; a ref. ifjuság által március 15-én tartott táncvigalom jövedelme 180 kor. 8 fillér. Adakozások összege : 266 kor. 48 fillér.

Andornakon úrvacsorai jegyeket a Mocsáry-család adományozott.

Mezőcsáton úrvacsorai jegyeket adtak : özv. Uj Jánosné, Szeghő Gyula, V. Kovács Mihály. Ezüst úrasztali kelyhet özv. Uj Jánosné 90 kor. L. Bartha Józsefné 80 kor., ugyanők közösen ezüst kenyérosztó tálat 110 kor. értékben adományoztak. Adakozások összege : 310 korona.

Mezőkeresztesen úrvacsorai jegyeket a presbiterium tagjai adományoztak ; templomkerítési alapra : Szabó András lelkész és neje 40 kor., Szabó Ilonka és Mariska 10 kor., Berecz Imréné 100 kor., Alföldi István és neje sz. Fodor Zsuzsanna 260 kor., énekkar 10 kor. ; konfirmátiói alapra a konfirmandus gyermekek 7 kor. ; Tóth Józsefné elhalt leánya emlékére úrasztali terítőt 80 korona értékben. Adakozások összege : 597 korona.

Mezőnagymihályon úrvacsorai jegyeket adtak : K. Tóth József, Cs. Tóth Ferenc, G. Tóth József, Lengyel Gerzson, Bogárdi Ferenc, özv. Burai Balázné, Szabó József lelkész. Egyház szükségseire özv. Tóth Károlyné 20 kor., Oláh István 40 koronát. Adakozások összege : 60 korona.

Miskolcon úrvacsorai jegyeket adtak : Bihari Ferenc, Molnár József tanár, Kormos Ambrus, Gubás Ferenc, Brugós András, özv. Filemile Istvánné, Balazsi Szabó István, özv. Kovács Józsefné, özv. Kardos Istvánné, özv. Bojtár Andrásné, Dr. Tóth Dániel, Géczy József, Dr. Fodor Pál, özv. Kiss Jánosné, Dr. Rácz György, Rácz János, Joó István, Dr. Nagy Péter, Lember Sámuel, Lőrincz Imre, Vértessy Sándor tanár, özv. Bartha Józsefné, Csik Dániel tanár, Czingula Károly, Lövey János, Biszterszky Róbertné, Dr. Tüdös Istvánné, Dr. Tüdös István lelkész, Vadnay György, Csorba József, Tóth Béla lelkész. Az avasi templom javára 1000 koronát adott Szombathy Sándor, aki egyszersmind az egyház szegényei között 200 koronát is kiosztatott. Adakozások összege : 4200 korona.

Noszvajon úrvacsorai jegyeket adtak : Gallasy István, Páczik Eszter, P. Pintér József, A. Pintér József, özv. Kiss Miklósné,

Lakatos Józsefné, Sz. Magyar János, Vasas Sándor, Kis Sándor, G. Pintér József, K. Kovács István, B. Pintér Sándor; egyház felségelésére Magyar Pálné 150 kor.; templom meszelésére: özv. Tasi Jánosné 70 kor.; orgona-alapra: Kis Sámuel Amerikából 20 kor., id. Máté József 10 kor., Kónya Lajos 2 kor., Sebestyén Károly 3 kor.; perselypénz: 57 kor. 43 fillér. Lakatos Józsefné sz. Szabó Eszter az úrasztalára egy selyem és egy fehér kendőt ajándékozott. Adakozások összege: 392 korona 43 fillér.

Ónodon úrvacsorai jegyeket adtak: Vályi Nagy István, özv. Valkó Lászlóné; egyházi célokra Tresánszky Sándor ág. hitv. 6 koronát adományozott. Adakozások összege: 43 korona 88 fillér.

Poroszlón úrvacsorai jegyeket adtak: Dénes Imre, O. Kis Mihály, Gál Imre, ifj. Sinka Mihály, B. Nemes Márton, Márki Géza, P. Gacsal Imre, Zsolczai Gy. János, Kós Balázs, Zs. Gacsal Ferenc presbyterek. Alapítványt tettek: néh. Balog Jánosné 300 kor., Hajdú Balázs örökösei u. m.: Oláh Ferenc—Tóth J. 200 kor., Hajdu Imre kir. aljárásbíró 100 kor., özv. Ujváry Mihályné sz. Hajdú Juliánna 100 kor., Oláh Gáborné sz. Hajdú Zsuzsánna 100 kor., id. Csala Gergely 100 kor., özv. Csala Péterné 100 kor.; templomi szószék újítására; özv. Zsolczainé sz. Posztós Sára 200 kor.; konfirmandusok 25 kor. 38 fillért, Rezső Ferenc és neje 20 kor., N. N. 10 kor.; missiói célokra Kunst Irénnek 28 kor., a budapesti ker. ifjúsági egyesületnek 12 kor. 35 fillért a hivek adományoztak; perselyben begyűlt 163 kor. 5 fillért. Adakozások összege: 1753 korona 10 fillér.

Sályban úrvacsorai jegyeket adtak: Simon János, Ács József, Erdélyi Gyula, Garad János, Vai János. Egyházfentartási-alapra Vanczák Istvánné 100 kor., Kovács Dániel 50 kor., Pap Juliánna 50 kor., Szakács Pál lelkész 20 kor., Tóth József cs. 5 kor., F. Gazdig József és neje Cseh Juliánna 10 kor., Molnár Jánosné 6 kor., Dósa József 10 kor., Tóth Ferenc 6 kor., Dargai József 10 kor., Mészáros György és neje 15 kor., Vai János 5 kor. Csizmadia János 5 kor., Farkas József 5 kor., Mészáros György 5 koronát. Adakozások összege: 361 kor. 80 fillér.

Tibolddarócon úrvacsorai jegyeket adtak: Botlik István 5 alkalommal, Farkas Pál tanító és neje egy alkalommal. Egyházi szükségletekre a ref. énekkar 30 kor., Nagy Lajos és neje 5 koronát adományozott. Adakozások összege: 72 korona 20 fillér.

Szirmán úrvacsorai jegyeket az egyháztagek adtak. B. Szabó Jánosné sz. Kovács Borbála végrendeletileg alapítványképen való

kezelésre 2000 koronát hagyományozott. Adakozások összege 2082 20 fillér.

Tiszadorogmán úrvacsorai jegyeket az egyháztagek adtak. Egy 3 mm. harangot Gönczi József és neje Szabó Eszter öntettek 1200 kor. értékben. Adakozások összege: 1218 korona.

Tiszakesziben úrvacsorai jegyeket adtak: Deák Gyula, Gyönyösi József, Juhász János, Komjáthy Sámuel, Szabó Ignác, Tornallyay József. Úrasztalára egy selyem kendőt adományozott Nagy Vincéné 20 korona értékben. Adakozások összege: 104 korona.

Tiszanánán úrvacsorai jegyeket adtak: Tóth Lajos, Galambos Sándor, Vajda Bálint, B. Domján István, Ballók Imre, K. Domján István. Egyházi tartalékalapra Kérészy Barna 100 kor. Egyházfentartási alapra Gulyás Ferenc gondnok 50 kor., Domján János 50 koronát. Adakozások összege: 345 kor. 18 fillér.

Tiszaoszláron úrvacsorai jegyeket adtak: Csiszár Béla lelkész, Serki Gábor, Kardos László, Kis Kálmán, Lükő József, Seres József, Kiss Gergely, Benőcs György, Benőcs Sándor. Egyházi célokra: Fekete Lajosné 2 kor., Budai József 1 kor., Pásztor Istvánné 1 kor., Budai László 2 kor., Virág Lászlóné 3 kor., Demeter Sándor és neje 2 kor., Fekete Sándor 1 kor., Erdei Borbála 1 kor., Kis Sándor és neje 2 kor., Kardos Gyula és Ágnes 2 kor., Benőcs Bálint 1 kor., ifj. Kiss Kálmán 1 kor., Filep Lidia 2 kor., Csilik Bálint 1 kor., Lükő János és neje 4 kor., Bujdosó Mihály és neje 4 kor., Zöldi Gyula és neje 3 kor., konfirmandusok 8 kor. 60 fill., községi elöljáróság büntetéspénzül 7 koronát. Adakozások összege: 91 kor. 60 fill.

Tiszapalkonyán úrvacsorai jegyeket adtak: Kalóz Lajos, Kis Károlyné, Nagy András, Ispán Jánosné, Kalóz Imre, Kovács Károly lelkész, H. Varga János, Kardos Ferenc, Nagy György. ifj. Fakó János. Orgona alapra: Hézsér Kálmán 200 koronát. Tiszadorogmai egyház segélyezésére egyes egyháztagek 3 kor. 68 fillért adományoztak. Adakozások összege: 283 kor. 38 fillér.

Tiszaszederkényben. úrvacsorai jegyeket adtak: Sándor Péter, A. Filep János, Szabó János, Géczy Mihály, Tóth Dániel, Bede János. Úrasztali ezüst boroskannát Bódi János 200 korona értékben ajándékozott. Adakozások összege: 272 korona.

Tiszatarjában úrvacsorai jegyeket adtak: özv. Horváth Istvánné, G. Berczi János, Bercz Istvánné, ifj. Bercz Józsefné, Szekeres Pál, ifj. B. Nagy Lajos. Épületfenntartási alapra: Jaczkó Ferenc 20 kor., Dula Sándor 20 kor., N. N. 2 koronát. Konfir-

mátói alpra a konfirmandus gyermekek 11 kor. 60 fillért. Ifjúsági könyvtár részére Gróf Almássy Dénesné 60 korona értékű könyvet adományozott. Úrasztalára egy drb. ezüst poharat File Jánosné sz. Bónis Sára adott 150 korona értékben. Adományok összege: 335 kor. 60 fillér.

Tiszavalkon úrvacsorai jegyeket az egyháztagek adtak.

Ujlőrincfalván úrvacsorai jegyeket id. Bede János, id. Bede József, Tóth Ferenc, Bede István, Tót Márton, Pósa Béla lelkész adtak. Adakozások összege: 25 kor. 70 fillér.

Vattán úrvacsorai jegyeket a presbitérium tagjai adtak. Piskóthy János tiszttartó és neje Finkey Klára egy ezüst úrasztali poharat 100 kor., Finkey József nyugalmazott tanár egy china-ezüst úrasztali poharat 50 kor. értékben adományozott. Adakozások összege: 200 korona.

Tiszadorogmai egyház részére Gelej 15 kor., Noszvaj 13 kor., Tiszapalkonya 5 kor. 56 fillért, Mezőkeresztes 20 kor., Ládháza 12 kor. 30 fill., Bőcs 18 kor., 50 fill., Cserépfalu 4 kor. 40 fill., Átány 63 kor., Tiszatarján 5 kor. Helyőbába 5 kor., Tiszánána 106 kor., Mezőcsát 122 kor. 40 fill., Miskolc 20 kor., Ároktő 3 kor., Vatta 24 kor. 70 fill., Maklár 31 kor. 32 fillért, összesen : 447 korona 48 fillért gyűjtött és küldött el.

B) Építkezések.

Alsózsolca iskola javítására 900 korona.

Ároktő templom, iskola és lelkészlak kerítésére 610 kor. 48 f. Melléképület építésére 472 kor. 40 fill.

Átány iskolajavításra, egyházi épületek újítására 2134 korona 52 fillér.

Bőcs templomjavításra és melléképület emelésre 650 korona.

Bükkaranyos lelkészlak újítására 700 korona.

Cserépfalu iskolaépítésre, tanítói lakás, bérház újítására 29218 korona 47 fillér.

Diósgyőr egyházi és iskolai épületek újítására 214 korona.

Egerlövő lelkészlak újítására 881 kor. 8 fillér.

Emőd lelkészlak és iskola újítására 600 korona.

Felsőábrány lelkészlak újítására 1566 kor. 42 fillér.

Gelej templom, lelkészlak, iskolák újítására 292 kor. 64 fill.

Igrici új orgona készíttetésért 3800 korona.

Kisgyőr templom, toronytő újítására, melléképületek javítására 5282 kor. 10 fillér.

Kistokaj egyházi és iskolai épületek javítására 211 kor. 2 f.
Ládháza—Mezőnyék lelkész és tanítói lak melléképületeinek
 újítására 976 kor. 77 fillér.

Mályi leányegyház templom újítására 7363 korona.

Maklár lelkészlak újítására 1060 korona.

Mezőcsát egyházi és iskolai épületek újítására 1462 korona
 30 fillér.

Mezőkeresztes iskola és lelkészlak javítására 3076 kor. 89 f.

Miskolc templom, lelkészlak és iskola újítására 15734 korona
 35 fillér.

Nemesbikk lelkészlak és iskola újítására 667 kor. 57 fillér.

Ónod templom, lelkészlak és iskola újítására 1004 korona
 80 fillér.

Poroszló tanítói lak újítására 2082 kor. 94 fillér.

Sajókeresztúr templom, lelkészlak és iskola újítására 1600
 korona.

Sály kerítés készítésére 128 kor. 34 fillér.

Tibolddaróc iskola és tanítói lak újítására 129 kor. 44 fill.

Tiszadorogma iskola-fedésre, melléképület-emelésre, javítá-
 sokra 7600 kor. 16 fillér.

Tiszakeszi iskola-fedésre és javításokra 2006 kor. 78 fillér.

Tiszanána templom, iskola, lelkészlak újítására 4787 korona.

Tiszaoszlár templom, iskola, lelkészlak újítására 3902 kor.
 41 fillér.

Tiszapolkonya templom és lelkészlak újítására 205 korona

Tiszatarján új melléképület emelésére, egyházi és iskolai
 épületek fenntartására 764 kor. 46 fillér.

Ujlőrincfalva lelkészlak javítására 466 kor. 88 fillér.

Vatta tanító magtárának újítására 140 koronát fordított.

III. Felsőborsodi egyházmegye.

a) Adakozások.

Balajton. Az úrasztalára kenyeret és bort minden alkalommal
 Ragályi Béla, ugyanő a paróchiális könyvtár részére több könyvet
 és füzetet adományozott.

Bánfalván. Kenyeret és bort Vladár Ervin két ízben, Antal
 Lajos egy ízben kenyeret, ifj. Zsuponyó András, Pogány István
 egy-egy ízben kenyeret és bort adományoztak.

Bánhorváton. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az egyháznak iskolaépítési költség fedezésére 1500 kor., Póczik Juliánna és Varga Istvánné 1—1 kor., Bakos János 6 kor. értékű kölépcsőt; úrvacsorához kenyeret minden alkalommal a presbytérium adott. Egy alkalommal a konfirmándus gyermekek úrvacsorázásakor: kenyeret Gyüre Irma, bort Berentés Lajos adományozott.

Berentén. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Hanko János 2 izben, Köntös József, Czakó József, özv. Boczki Józsefné és Pap Lajosné 1—1 alkalommal. Isten dicsőségére Király Péter h. lelkész 30 kor., Köntös József 15 kor. adományozott. Lukács Anna egy fehér kendőt egyházi használatra, özv. Kopcsik Istvánné a papszékre plüss takarót ajándékozott. Borzy Barnabás orgonaalapra 1 kor. 76 fillért adott.

Boldván. Az úrasztalára 1—1 alkalommal bort adományoztak: Bizony Miklós, Bay Lajos és Komjáthy András.

Borsodon. Isten dicsőségére: Domokos Zsuzsánna Amerikából 50 kor.-t, Dakó Lajos lelkész és Szabó János 1—1 alkalommal kenyeret és bort adtak az úrasztalára.

Borsodszakácsiban. Úrasztalára kenyeret és bort 1—1 alkalommal: Füzy Gábor, Kiss Miklós; Somogyi János lelkész kétszer bort s egyszer kenyeret, Kiss József egyszer bort, Szarka Istvánné egyszer kenyeret adott. Isten dicsőségére: Somogyi Jánosné 20 kor., Bene István 2 kor., Nagy Lajos 2 kor., Almási Miklósné 1 kor., Somogyi János 3 kor.-t adott.

Damakon. Az úrasztalára kenyeret a presbyterium tagjai adnak sorban.

Dédesen. Egyesek Isten dicsőségére adakoztak 43 kor. 30 fillért; az úrasztalára kenyeret minden alkalommal a hívek adományoztak.

Bántapolcsányban. Isten dicsőségére egyesek 12 kor.-t; úrvacsorához bort adtak 1—1 izben özv. Latkóczy Kálmánné és B. Kasza Gábor; kenyérrrel mindenkor a hívek látták el az úrasztalát.

Disznóshorváton. Az úrasztalára kenyeret a presbyterium tagjai szolgáltatnak. Isten dicsőségére: Hubay Lajosné 5 kor., Szini Fodor Józsefné 5 kor.-t adományozott.

Edelényben. Isten dicsőségére özv. Tóth Pálné 4 kor., özv. Csapó Istvánné 4 kor., Demjén Eszter Amerikából 10 kor., özv. Farkas Istvánné 2 kor., úrvacsorai kenyeret és bort Lőkös István, Berki Pál, Kelemen István, Apáti Anna és Gizella, Farkas János és Demeter Pál.

Finkén. Isten dicsőségére : id. Varnay Gyula 2 kor., Bencze János 1 kor.; úrasztalára kenyeret és bort adtak : Bencze János, Marton Ferenc és özv. Molnár Józsefné.

Felsőkelecsényben. Isten dicsőségére : H. Ando István 4 kor., P. Ando István 3 kor., Gál Péterné 2 kor., Veres János 2 kor., id. Gál Péter 1 kor., P. Andó József 2 kor.

Felsőnyáradon. Görgey Lidia úrasztali kendőt 25 korona értékben.

Dövényben. Isten dicsőségére Sztari Miklós 3 kor.

Hangácson. Az úrasztalát kenyérral és borral: özv. Kerekes Jánosné, Kriston Andrásné, özv. Kopecz Józsefné, Román Mihály, Kopcso Juliánna Amerikából, Gazso Lajos, Kopcso József gondnok látták el; Kerekes András és neje Fazekas Mária az úrasztalára egy diszes terítőt ajándékoztak 52 kor. értékben.

Nyomáron. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak : Hunyadi János, Molnár András, Magyar Sámuel, ifj. Petus István, özv. Kis Jánosné, Gajdos István, ifj. Kulcsár István, Birinyi Lajos, Bacso István, ifj. Gyöngyössi István.

Hegymegen. Úrvacsorai kenyeret és bort adományoztak : Csontó Ferenc, Györgydeák János, ifj. Molnár Dániel, Papp Károly, Pásztor István és Farkas József lelkész.

Kondón. M. Kis János 1 izben bort adott az úrasztalára. Isten dicsőségére 4 kor. 20 fillér.

Lakon. Kenyeret a presbyterium adományoz az úrasztalára.

Ládbessenyőn. Tóth István presbyter 2 izben, Nagy Ferenc, Tóth József, Szabó Gyula, Füleki Sámuel 1—1 izben kenyeret adtak az úrasztalára.

Martonyiban. Isten dicsőségére : P. Nagy István Amerikából 5 kor., Kertész István és neje 50 kor., Bak Ferenc 25 kor., Bak Mihály 25 kor., Bak András 20 kor., amerikai gyűjtésből 150 kor., néhai Tahy Károlyné hagyatéka 50 kor., konfirmándus növendékek 8 kor., Balog András 2 kor., Juhász Borbála 2 kor., id. Kovács István 3 kor., Ambrus Istvánné 2 kor. Egyházi énekkar 2 drb. úrvacsorai ezüst poharat és egy kenyérosztó tányért 130 korona értékben. Úrvacsorai kenyeret és bort : Kis Katalin 2 izben, Szakal József, Kis Mária 1—1 izben; kenyeret : Kiss Miklós és Gyarmathy Ferenc 1—1 izben, Kovács András bort 1 izben. Dobozy Mihály úr az egyház szőlőjébe 1000 drb. karónak való faanyagot.

Mályinkán. Borbély Lajos 200 kor., Pál. M. Zsigmond 10

kor., Mihály Sámuelné 3 kor., Mihály M. Istvánné, Varró Jánosné, Debreczeni István, V. Kulcsár Béni 2—2 kor., az Egyházmegye 30 kor.; az úrasztalára kenyeret és bort adtak 1—1 ízben: Pataky János lelkész neje, Cserney Károly, A. Kulcsár József, Anga András; kenyeret: Kis P. József, László István 1—1 ízben.

Meszesen. Úrasztalára kenyeret adtak: Czidor Terézia, Nagy Mihály, Porcs István, Nagy Lajos, Csabai János, Csabai Margit. Bort adtak: Zsóry István 2 ízben, Nagy Lajos, Csabai János és Csabai Margit 1—1 ízben.

Abodon. Úrvacsorához bort adtak: Kiss Lajos gondnok 4 alkalommal, Zsarnai Sámuel és Puskás Ignác 1—1 ízben; kenyeret: Kiss Lajos, Kiss János, Kiss György, Kiss József, Zsarnai Sámuel és Boza András 1—1 ízben. A templomalap javára egy ifjúsági bál tiszta jövedelme 85 kor. 21 fill., ugyancsak templomalapra hívektől: 128 korona.

Nagybarcán. Az úrasztalára özv. Klémer Jánosné és Bazsó Borbála 1—1 ízben kenyeret adott, más alkalmakkor a presbyterium tagjai.

Nagyviznyón. N. N. 15 kor. 98 fill., Susán Julianna 2 kor., Csehes F. Mihály és neje 1 kor., Sturmán Lénárd 20 kor., őrgrof Pallavicsiny Alfonz az iskolák fűtésére 16 m. fát adományozott.

Nekézsenyben. M. Tózsza Zsigmondné, f. Szabó Zsigmond, Varró István, Négyessy Miklós 1—1 ízben úrvacsorai kenyeret; Rigó Tózsza Gábor 1 ízben kenyeret és bort adott az úrasztalára. Összes adakozás 21 korona.

Ózdon. Luczák Dezső 10 kor., Vajner József 5 kor., Lakatos József 2 kor., Knittel Jakab 2 kor., az Énekkar által rendezett előadás tiszta jövedelme 460 kor. 52 fill., a Rimamurányi Vasmű Vezérigazgatósága által adományozott építési anyag értéke: 1314 kor.

Parasznyán. Az úrasztalára kenyeret a presbyterium adott, bort pedig 1 ízben Balogh György. Botos József lelkész építkez. javításokra 50 kor.-át, az Énekkar az iskola részére 10 kor. 80 fillért. Adakozások összege 89 kor. 60 fillér.

Radostyánban. Úrvacsorai kenyeret a presbyterium, bort pedig Vladár József lelkész adott minden alkalommal. Szabó Józsefné Kiss Klára Isten dicsőségére gyűjtött és küldött Amerikából 361 koronát.

Rakacszenden. Isten dicsőségére és templomalapra adakoztak: Bak István 10 kor., Huberko Józsefné 4 kor., Jakab András 2 kor., egyesek 8 kor. 82 fillért.

Tornaszentjakabon. Isten dicsőségére a hívek 18 koronát.

Rudabányán. Isten dicsőségére a hívek 164 kor. 28 fill., Dr. Székely József 5 alkalmi úrvacsorai kenyér és bor árában 43 kor. 82 fill., Kolos Jenő és neje 1 alkalommal kenyeret és bort. Polgári községtől regále jutalék címen 121 kor. 25 fillért.

Sajóbáonyon. Az úrasztalára kenyeret és bort adományoztak : özv. Vadnay Józsefné, ifj. Tóth Ferenc, özv. Tekes Ferencné, özv. Király Jánosné, g. Tóth János, Szemere István. Önkéntes adományok hívektől orgonára 2063 korona.

Sajóecsegen. Úrvacsorai kenyeret és bort adományoztak : P. Vattay János, Vattay Lajos, Katona Imre, id. Katona Ferenc. Ifj. Katona Ferenc, Nagy Ferenc. Isten dicsőségére a Sajóecsegi Hitelszövetkezet 200 kor., Vályi Kovács Sámuel 100 kor., K. Papszász József és neje Kazinczi Nagy Piroska 200 kor., Zsirka János 10 kor., és a konfirmándusok 3 kor. 20 fill. adományoztak. Összes adakozás 513 kor. 20 fillér.

Sajóivánkán. Úrvacsorai kenyeret a presbytérium tagjai sorban, bort pedig minden alkalommal özv. Báró Radvánszky Béláné ökegyelmessége ad.

Sajókápolnán. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak : Szuhay Benedekné, Soós Lajos, Szabó Bálint, Vas Mihály. Isten dicsőségére Szuhay Benedek lelkész 16 kor. adományozott.

Sajókazán. Úrvacsorai kenyeret : Simon Pál, Sáfrány István, Török János, Sáfrány András, Bukó János és Diószeghy Zoltán 1—1 ízben, bort minden alkalommal a báró Radvánszky család ad. Isten dicsőségére Palcsó Margitka 5 kor., Putnoki Hitelbank 25 kor., Sajókazai Hitelszövetkezet 40 kor., Török András és neje 20 kor., Dócs József 1 korona.

Sajókazincon. Úrasztalára kenyeret adtak 1—1 ízben : Kuttor Lajos és Kuttor István. A Hitelszövetkezet iskolai szükségletekre 50 kor. adományozott.

Sajólászlófalván. Madarász József, Madarász István 1—1 alkalommal bort, Veres Sámuel kenyeret és bort adtak az úrasztalára. Csapó Józsefné szül. Kolozsi Juliánna egy fehér pamut abroszt, Benes Ferenc és neje Benes Amália egy díszes üveg tányért és egy merkelt kendőt ; Oltvány Eszter evang. úrnő 6 drb. portörölt adományozott. Tardi András Isten dicsőségére 3 kor. adott.

Sajószentpéteren. Úrvacsorai kenyeret adtak : H. Egri Jánosné, Csitkó József, Szabó György, Lossonczy Jenő. Isten dicsőségére adott : Szabó Pál 5 kor., Czakó Sámuel 5 kor., Tóth Józsefné 5

kor., Kőrössy Juliánna 5 kor., Juhász József Amerikából 50 kor., Csonotos István Amerikából 10 kor., özv. Eperjessy Gáborné 20 kor., Lévy József 20 kor., Sajószentpéteri Takarékpénztár 50 kor., — összesen 170 korona.

Sajóvamoson. Úrvacsorai kenyeret 1—1 alkalommal: Bartha Mihály lelkész és Demeter Jánosné; bort pedig 5 ízben herceg Odeschalchy Gyuláné úrnő.

Sajóvelezden. Néhai Kövér Erzsébet 50 kor., özv. Deme Józsefné 8 kor., Ország József 5 kor., Sári Istvánné 5 kor., özv. Tamók Józsefné 5 kor., özv. Csiszár Károlyné 4 kor., Miskolczi Pál 4 kor., Tenky József 2 kor., A. Jobbágy Mihály és neje 4 kor., Bogó Lászlóné 2 kor., özv. G. Jobbágy Andrásné 2 kor., Pogány Józsefné 2 kor., özv. Varga Péterné 2 kor., özv. Garan Istvánné 1 kor., özv., B. Garan Jánosné 1 kor., Valkó Pál 1 kor. 40 fill., a konfirmándusok 49 kor.; úrvacsorához kenyeret és bort a presbytérium 38 kor. 50 fillér értékben szolgáltatott; az úrasztalára egy terítőt vett 8 leány 8 korona értékben; a „Hangya“ szövetkezet és Kóth Ábrahám putnoki kereskedő 90 kor. értékű folytonéggő kályhát adományoztak.

Szalonnán. Isten dicsőségére: Tóth Ferencné 10 kor., Lukács József és neje 5 kor., Gyenes Zsuzsánna 20 kor., Diczházi Zsuzsánna 8 kor.; Orgonaalpra özv. Kocsis Istvánné 10 kor., P. Kovács János 1 kor., D. Kurucz Józsefné 2 kor., Tóth Ferencné 30 kor.; az úrasztalát kenyérral és borral a hívek látták el.

Szendrőn. Úrvacsorához kenyeret és bort: Vattay György, kenyeret: Jósvey Istvánné, Ivanics Bálint, Beregszászy Jánosné. Toboz Dániel 1 kor.

Szendrőládon. Úrasztalára: G. Nagy János és G. Nagy István 1—1 ízben kenyeret és bort, B. Rőczei János 1 ízben kenyeret és bort, Bodnár János áll. előljáró az iskola céljaira 20 kor. adott.

Szilvásváradoon. Brassó András, Boros Juhos István 1—1 alkalommal kenyeret és bort; Póczik Lajos, Bak János, Hubay Mihály lelkész, Tóth Gyula és neje kenyeret; Orbán Károly bort, Grünbaum Ábrahám 3 alkalommal bort adományoztak az úrasztalára. Iskolafűtésre őgróf Pallavicsiny Alfonz 16 m. fát adományozott. Összes adakozás 76-korona.

Tardonán. Kulcsár Eszter 2 kor.; úrasztalára kenyeret adtak: Lovass Mihály, Tóth József, A. Lovass István, A. Lovass Mihály, Göröcsöny Mihály, Tóth Pál, M. Górné Istvánné.

Vadnán. Svingor József neje Papp Róza egy díszes úrasztali

korsót, Svingor Józsefné, Válint György, H. Szabó Pál, K. Marton István kenyeret, özv. Szabon Andrásné és Szabon György 1—1 izben kenyeret és bort.

Varbón. Úrasztalára kenyeret a presbyterium adományoz. Isten dicsőségére Gergely Pál 2 koronát adott.

Zilizen. Úrasztali kenyeret és bort 1 izben Kolláth Tamás s a többi alkalmakkor a hívek sorban adományoztak. Isten dicsőségére: özv. Kalas Pálné 10 kor. Orgonaalapra Énekkar 100 kor., Lipták Lajosné Sajóarnótról 2 kor., Gergess István Sajóbessenyőből 2 kor. adományozott. Összesen 114 korona.

Az egyházmegyében összes adakozás 8959 kor. 64 fillér.

b) Építkezések.

Alacskán 117 kor. 50 fill.

Bánfalván lelkészlakra 600 kor.

Berentén 216 kor. 66 fill.

Boldván 54 kor. 82 fill.

Borsodszakácsiban 142 kor. 36 fill.

Damakon templom, orgona 19786 kor. 91 fill.

Disznóshorvátón renoválás, 2 új harang 3762 kor. 30 fill.

Edelényben 276 kor. 61 fill.

Finkén iskola 931 kor. 60 fill.

Felsőkelecsényben 150 kor.

Felsőnyáradon új iskola, renoválás 6866 kor.

Dövényben új iskola 10400 kor.

Hangácson javításokra 1400 kor.

Hegymegen 251 kor. 16 fill.

Kondón 37 kor. 70 fill.

Lakon 550 kor. 53 fill.

Nagyvisnyón malomra 600 kor.

Nekézsenyben javításokra 949 kor.

Ózdon lelkészlak bővítés 6800 kor.

Parasznyán 172 kor, 17 filléf.

Radostyánban 60 kor. 22 fill.

Rakacaszenden 536 kor. 40 fill.

Rudabányán 114 kor.

Sajóbáonyban templomjavítás 2736 kor. 28 fill

Sajóecsegen 9 kor.

Sajóivánkán új lelkészlak 8600 kor.

Sajókápolnán 822 kor.

Sajókazán templom, lelkészlak javítás 1203 kor.

Sajókazincon templom, egyházi épületek javítása 1511 kor.

Sajólászlófalván 200 kor.

Sajószentpéteren 495 kor. 70 fill.

Sajóvamoson egyházi épületek javítása 1846 kor. 49 fill.

Tardonán új iskola, tanítói lak 10000 kor.

Vadnán 460 kor.

Varbón 134 kor. 60 fill.

Zilizen 408 kor. 33 fill.

Összes építkezés : 83 200 korona 34 fillér.

IV. Gömöri egyházmegye.

Adakozások, építkezések.

Balog. Isten dicsőségére adakoztak: Lecső Gyula úrasztalai célokra 30 koronát. Nagy Lajos és neje Tóth Erzsébet kenyeret és bort. Az éneklőkar egy alkalommal bort, Nagy András kenyeret és bort, Demeter Mária, Seres Jánosné a papszéket és szószéket 30 K értékű aranyrojtos bársony terítővel húzatta be; Kovács Péter Amerikából 27·50 K küldött. Az adakozások összege 412·04 K.

U-Panyit. 3 drb. klenodiumát, megőrzés végett a Gömörmegeyi múzeumban helyezte el. Adományok nincsenek, mert a hívek a perselybe teszik adományaikat, az pedig a múlt évről felbontva nincs.

Nemesmartonfalva. Az áldozatkészség megnyilatkozott, de hogy miben? arról nem szólnak a jegyzőkönyvek.

Rimasimonyi. Semmi ládája nincs egyik helyen sem. Az áldozatkészség megnyilatkozik mindkét helyen, de hogy miben, jegyzőkönyvezve nincs.

Serke. A templomot renoválták 621·04 K költséggel. Kegyes adakozók ezek: Simon István és neje Bosnyák Juliánna 14 K, Gömör Olivér 32 K, Gömör Olivérné szegény gyermekek felruházására 30 K. Boza Lajos tanító 20 K, Ádám János és neje Keller Gizella az úrasztalára kenyeret és bort adtak 18 K értékben, Tuba Gyuláné kenyeret, Oros János és neje kenyeret, Gömör Olivérné az iskola részére zenélő Kálvinképet.

G. Kisfalud—Feled. Egyházi épületeik, kivéve a kisleludai templomot, melynek építése körül most folyik a nagy vívódás, — elég jó rendben vannak. Feleden a bérházat 944·88 K költséggel javították.

Jánosí-Rimapálfala. Jánosiban külön „Szegény-alap“ van s ennek az évi kamata a szegények szegénységének megszüntetésére fordítatik. Ez a minden jóra kész gyülekezet ez évben is letette áldozatát az úr oltárára. Tornyát, templomát újíttatta, 10.931 K 22 fillér költséggel. Ehez járultak adományaikkal, amint következik :

Az éneklő kar 30 éves fennállása alkalmából toronyórát készítettett, özv. Kinczig Ferencné 100 K, Varga Miklós és neje István Juliánna a legkisebb harangot átöntette és kibővítette 600.— korona értékben, Molnár József és neje Pálkovács Erzsébet a középső harangot kibővítette és átöntette 1163 K 20 fillér értékben, özv. Bódi Istvánné Pálkovács Zsuzsánna a toronyra villámhárítót állíttatott 200 K költséggel, a putnoki takarékpénztár 100 K, Ref. énekkar bái jövedelme 120 K, Szabó Elemér főgondnok 100 K, amerikai hittestvéreink adománya 240 K, Ruszkay Gyuláné 100 K, Turóczy Miklós gondnok 100 K. özv. Tuba Jánosné 100 K, Turóczy István 50 K, Torma István 120 K, Bódi Pál 50 K, Samu István 50 K, özv. Siroki Andrásné 100 K, Huszti István 100 K, Bódi János 100 K, Varga Endre 70 K, Bátki Piroska és Rózsa 55 korona.

Rimapálfalán gyűlt Isten dicsőségére 107 korona.

Zehernye-Pokorágy. Földbirtoka bérletileg kezeltek. Isten dicsőségére is adtak, de hogy kik, nem tudjuk.

Rimaszombat. Mezőtelkes. Földje s bérháza szép jövedelmet hoz. A bérösszeg pontosan fizettetik. Épületei rendben s biztosítva vannak. Kegyes adományok is voltak : Perekz Samu 10 kor., Jánosdeák Andrásné 10 kor., Gál János 10 kor., Széplaky Lajos 20 kor., Szabó L'éla 20 kor., Ujváry Ferenc 10 kor., id. Lévy István aranylakodalma alkalmából 100 korona, de bejegyezve nincsenek. Építkezésekre, épületek javítására s vízvezetékre kiadtak 8728 koronát. Az iskolai ingatlanok Telekesen még nincsenek az egyház nevéen.

Szűtor-Bellény. A torony mindkét helyen javításra vár. Egyéb épületeik rendben vannak. Földbirtokát Szűtor házilag kezeli; a bellényi azonban bérbe van adva. A múlt évben 566·28 korona összeget fektettek épületek javításába. A kegyes adományozók neveit nem ismerjük.

Alsókálósa. Az egyházi épületek közül az iskola vár javításra s szüknek bizonyult, miért is a vármegyei tanügyi hatóság is felhívta az egyházat a sürgős építkezésre. Az éneklő kar az egyháznak 100 koronát ajándékozott iskolai célokra.

Pélsőc. Épületei jók, javításokra az iskoláknál 190·54 kor., beruházásokra pedig 503·58 koronát fordítottak. Néhai id. Máté András

pelsőci lakos hagyományából, amely jelenleg 384 korona 04 fillér, egyházfenntartási alap létesítettett. Ugyancsak a presbitérium határozata alapján, ugyanezen alap létesítésére 1914-ik esztendőől kezdődőleg, az egyházi ingatlanok jövedelmének 5%-a fog fordíttatni. A kegyes adakozók neveivel nem találkozunk.

Özörény. Dusza Zsuzsánna 5-ik osztálybeli tanuló egy saját hímzésű plüs bársony tálcá-takarót ajándékozott. Az egyházi épületek, kivéve a parochiát, rendben s jókarban vannak. Javításokra fordítottak 612 korona 20 fillért.

Beje, Otrokocs, Oldalfala, Zsór. Bejében ez iskolánál melléképületek építésére 1153 koronát, a parochián pedig javításokra 366 koronát fordítottak. Bejében Semrák András, néh. Soltész Zsuzsánna emlékére egy 10 literes boros korsót ajándékozott, özv. Lipták Miklósné elhunyt leánya, Juliánna emlékére egy kívül-belől aranyozott china-ezüst poharat vett az úrasztalára.

Felsővály—Mihályfalva. Épületek javítására adtak 463·88 kor. Mihályfalán iskola és templom gyökeres átalakításra várnak.

Berzete, Kőrös, Rudna. Az áldásos közbuzgóság csekély mértékben nyilatkozott meg. Egyházi épületei elég jó karban vannak. — Kőrös templom és torony javításra 410 koronát költött.

Páskaháza. Régi jó szándékuk, hogy rozzant és egészségtelen lelkészlakásukat újból építik, már az évben valóra válik. A közalap két ezer koronával jön segítségükre. Isten dicsőségére gyűlt 21 kor. perselypénz.

Beretke, Lekenye, Csótló. Torma József a szószékre egy 30 kor. értékű terítőt ajándékozott.

Lekenye felépítette szépen megépült iskoláját. Vagy nem is Lekenye, hanem *Dusza János*, pelsőci lelkész társunk, ki fáradtságot s anyagi áldozatot nem kimélve, úgyszólván semmiből alkotta meg ezt a minden igényeknek megfelelő szilárd és díszes iskolát.

Beretke kapott 7000, — Lekenye pedig 5000 korona közalapi segílyt, melynek segítségével ez évben már Beretke is felépíti iskoláját.

Rozsnyó. Az egyház részére adományoztak: a gömri takarékpénztár 30, a rozsnyói pedig 60 koronát.

Gömörszékáros, Visnyó, Felfalu, Alsófalu, Rás. Ezek már felépítkeznek egymásután. Alsófalu után Rás, Rás után 1913. évben Kisvisznyó s Felfalu építette fel iskoláját 12.829 korona költséggel. E mellett a lelkészlak kiesinosítására is 1010 koronát költöttek.

Tornalja, Sajókirályi. Az egyházi épületek rendben vannak. Sajókirályi iskolájának tetőzetét igazgatta, újból fedette. Tornalja új

orgonaépítéshez készül. Erre a célra Amerikában lakó testvérünk, Mogyoródi János gyűjtőívén gyűlt 610 korona, ifj. Tornallyay Zoltán adománya 100 korona, a tornaljai gyűjtőívén 660 korona. Krokovay László az úrasztalát két ízben kenyérrel és borral látta el. Klein Kálmán izraelita vallásu egy alkalommal, Szobonya Mária egyszer, Csabay Pál lelkész egy alkalommal, Isten dicsőségére gyűlt 53 korona. Sajókirályiban özv. Kossuth Ferdinándné 30 koronát adományozott közegyházi célra.

Kövecses, Recske, Szentkirály. Kegyes adományaikkal az Úr oltárához járultak: Kankulya József és Orbán Ferenc egy-egy alkalommal kenyeret és bort adtak az úrasztalára, kenyeret egy alkalommal Simon István és Fodor Béla — Sajórecskén úrasztali edényekre 126 koronát gyűjtöttek, Török László és neje pedig egy china-ezüst úrasztali poharat vettek 45 koronáért, Vincze János és neje kenyeret és bort adtak. — Sajószentkirályon Béres László és Bata József egy-egy alkalommal kenyeret és bort.

Naprágy. Az úrasztalára kenyeret és bort egy-egy alkalommal Tar Lajos és Hubay Márton adtak. Deme Andrásné szintén.

Sajókeszi, Sajólenke. Kegyes adományok voltak a múlt évben: Sajólenkén Sütő Sándor kenyeret, bort pedig Gál Lajos adományoztak. Az iskolai birtok egy részének átírása folyamatban van. Földbirtokát bérletileg kezeli.

Hubó. Az úrasztalára kenyeret adtak: Zsigmond Hubay Ferenc, Illés Hubay Károly, Alsó Hubay Ferenc, Jób Hubay László, Lukács János, és Mátyás Hubay István egy-egy alkalommal. A tornaljai takarékpénztár adott 20 koronát. Paróchia és templom jó állapotban vannak, de iskolát építeni kell. Az egyház ebbe is belemegy, mihelyt egy kis erőhöz juthat.

Zsíp. Az egyházi épületek csak most újultak meg, sok ideig nem kíván több költséget. Adományok: Dr. Kun József miniszteri osztálytanácsos 40 koronát; Farkas Géza főgondnok fuvar helyett, az iskola építéshez 100 koronát. Az úrasztalára is a főgondnok úr adja a bort, minden alkalommal, a kenyeret a presbitérium. Az újon épült iskola költségéhez a hívek sok gyalog munkát adtak, ezenkívül aprólékos adományokból 53 korona 11 fillér gyűlt össze. A balogújfalusi leányegyházban Isten dicsőségére 10 korona 27 fillért adtak.

Runya. Templom-torony javítás alatt áll.

Isten dicsőségére letették adományaikat: Kiss Károly lelkész neje 4 kor., Csoltó János 5 kor., s egy ismeretlen orgona alapra 20 kor. Ugyanarra Jankovics Miklósné urasszony 10 drb runyai fogyasztási

szövetkezeti részvényt, Ragályi Gyula két részvényt, 407 korona összegben ki is lett fizetve.

Hanva—Csiz—Sajólénártfala. Orgonára gyűjtöttek 211·94 kor., id. László János 50 korona alapítványt tett. Isten dicsőségére: Hanván 26 koronát adtak, perselypéNZ 54·86 kor., Csizben 17·00 kor., perselypéNZ 77·95 kor., Sajólénártfalán 35·00 kor., perselypéNZ 32·82 kor., Csizben egy fürdő vendég 12 drb zsoldárt ajándékozott templomi használatra.

Rimaszécs—Jéne—Susa—Zádorháza. Rimaszécsen Isten dicsőségére: Boros Barna és neje 10 kor., özv. Boros Andrásné 2 kor., Varga Barna és neje 5 kor., Varga Sándor és neje 6 kor., Zádorban harangra gyűjtöttek a hívek 981·99 fillért; Beres Károly és neje úrvacsorához kenyeret és bort; Susán torony építésre összesen 1375·50 kor., az énekkar harangot csináltatott 2400 korona értékben. Zádorban is, Susán is a harangok és a torony ünnepélyes felszentelés által adatnak át a közhasználatnak.

Balogiványi—Cakó. Balogiványiban Isten dicsőségére adtak: 37 koronát, Cakóban új harangra adtak: 19 koronát; ugyanitt templomalapra: Konez István 20 kor., Csoltó János Amerikából küldött 100 koronát, a Brittis külföldi biblia terjesztő társulat a balogiványi egyháznak 300 drb. képes bibliai részt küldött.

Presbiterium jelenti, hogy lelkészének 1913—14. évi nyugdíj-intézeti járulékát az egyház pénztárából teljesítendőnek határozta.

Balogiványiban egyházfentartási alap létesült, melynek jelenlegi állása 455 korona 06 fillér.

A cakói roskadozó templomot oszlopok támogatják, várja ez is a megújítását.

Nemesradnóth. Isten dicsőségére gyűlt 45 kor., Bánó Pósa Lajosné úrasztalai kenyértartó tányért ajándékozott 6 korona értékben. Radnóth iskola építés előtt áll, de fundusa nincs, ennek a megszerzése körül fáradozik most az előljáróság. Egyéb épületei mind kiváló szép rendben vannak.

Bátka, Rakottvás. Lelkészlak, templom s torony csak nemrégiben épült, jók s majdnem újak. A paróchián a múlt évben zárt folyosó készült 300 korona költséggel. Isten dicsőségére gyűlt 46 kor., s ezenkívül egyszer-másszor kenyeret és bort adtak az úrasztalára Rakottvás 500 korona tőkesegélyt kapott s 400 korona adósságából 100 koronát letörlesztett.

Alsószuha. Az úrasztalára néhányan a kenyeret adták. Lelkész pedig, aki az ottani „Fogyasztási szövetkezetnek“ elnöke, 200 kor

elnöki díját az egyháznak ajándékozta. Több év óta folyik már ez az adakozás s adományainak összege egy kis vagyont képvisel. Építkezése folyton tart. A múlt évben 1389·22 korona költséggel a tanító udvarán melléképületeket épített, ebben az évben pedig iskoláját építi újból. Itt minden él és mozog, mert hatalmas erkölcsi erő hajtja, vezeti a gyülekezetet.

Aggtelek. Kegyes adományok: néh. Dr. Szabó Gyuláné örökösei 20 kor., Bartók János Amerikából 10 kor.

Imola. Kegyes adományokról emlekezés nincs. Az egyházat 5193·77 korona adósság terheli, melyre 10%-os kamatot fizet. Ily magas kamatláb mellett törlesztésre nem jut semmi. A cserép, a zsin-dely jó része otthon hever, a múlt nyári készletet a rendkívüli idő-járás miatt nem szállíthatták. Bizonyos pangás állt be, mely az egyház anyagi ügyeinek rendezését sok időre késlelteti. Lenkey János pres-biter jelenti, hogy egy alapítványt, melyet Osváth Lajos és neje Lenkey Juliánna alapítottak, az egyház elköltötte. Utasította az egyházi látogatóság, hogy erről az esperesnek jelentést tegyenek. Ez a jelentés mindeddig nem érkezett be. Épületei jókarban vannak. Melléképüle-tekre költöttek 250 koronát. Tőkepenze nincs; mégis tőkeamat adót követelnek az egyházon.

Zubogy. Az áldozatkészségnek meglepő megnyilvánulását látjuk:

Perselypénz: 9·93 korona.

Bátori András Isten dicsőségére: 1 koronát.

Tornaljai takarékpénztár az iskola részére: 20 koronát.

Özv. Izsó Istvánné harangra: 400 koronát.

Úrasztalára adakoztak: lelkesz egy izben bort, tanító egy-szer kenyeret, Konyha Lajos és családja egy alkalommal kenyere-t és bort, ifj. Mácsi Jánosné egy izben kenyeret; ifj. Csorba József egyházi egyszer kenyeret, Bátori András és családja egy izben kenyeret és bort; sokan adtak 1—2 koronát. Az adakozá-sok összege 523 kor. 83 fill., az úrasztali boron és kenyéren kívül.

Épületeik jók s a rosszak javítására a múlt évben 442 koronát fordítottak.

Ragály. Az egyház orgonára, néh. Méltóságos Dókus Ernőné szül. Ragályi Ilona úrnő hagyatékából 280 koronát kapott s ez összeget Mélt. Br. Ragályi Balassa Ferenc úr az egyháznak be is szolgáltatatta. Ekivül Isten dicsőségére adtak: Ilkovszki Mária 5 kor., özv. Veres Jánosné 6 kor.

Zádorfala. Iskolát épített 17,656 korona költséggel.

Szuhafoő. Épületei javítására 429 kor. 65 fillért fordított.

Kelemér, Gömörszőlős. Kelemérben kegyes adomány: 60-97, — Gömörszőlősön 28 kor. 77 fillér. Kelemérben a lelkészlakot alakították át s melléképületeket javítottatott 1512 korona 82 fillér költséggel.

Héth. Javításra költöttek 280 koronát. Az úrasztalát kenyérel a presbitérium látta el, lelkész pedig az új bori alkalommal bort adott.

Putnok, Dubicsány. Kegyes adományok: néhai Majoros Mária 100 korona, özv. Szentpétery Sámuelné 20 kor., özv. Szkárosy Gusztávné 20 kor., özv. Farkas Gyuláné 10 kor., Kálniczky Endre 10 kor. Dubicsányban: Szontagh Ferenc 20 kor.

Harangra adakoztak Putnokon: Kálniczky Endre 100 kor., Dobos Seres István 50 kor., özv. Szentpétery Sámuelné 10 kor., Szkárosy Gusztávné 10 kor., Ozmicz Endre 20 kor., egy báli mulatság jövedelme 232 kor. 60 fillér.

Dubicsányban a községi iskolára kiadtak az egyház pénztárából 300 koronát. Az épületek jókarban vannak s javításra 754 koronát költöttek.

Harmac. Ez évben iskolát épített 7813-94 kor. költséggel, a paróchiára pedig 353-15 koronát költött. Az iskolaépítéssel kapcsolatban a hívek 1000 koronát meghaladó ingyen közmunkát teljesítettek.

V. A tornai ref. egyházmegyében.

Adakozások, építkezések:

Szinpetri. Isten dicsőségére: özv. Simon Istvánné 5 kor. összesen 5 kor.

Épületek fentartására fordítottatott 590 kor. 68 fillér.

Szögliget. Isten dicsőségére: Greczmájer Erzsébet 5 kor., Anderkó Erzsébet 2 kor., Sárog István 5 kor., Mató József 1 kor., Perselypénz 1912. évről 13 kor. 8 fillér, Perselypénz 1913. évről 7 kor. 26 fillér, összesen 33 kor. 34 fillér.

Épületek fentartására fordított összesen 5 koronát.

Szin. Isten dicsőségére: Gál Márton 5 kor., Budai Józsefné 20 kor., Farkas Mihály 5 kor., összesen 30 kor. Orgona alapra december 26-án tartott táncmulatság jövedelme 36 kor. 40 fillér, Puruczki Terézia 10 kor., összesen 46 kor. 40 fillér. Perselypénz 1912. és 1913-évről 13 kor. 98 fillér, összesen 13 kor. 98 fillér.

Lelkészlak építésénél felhasznált közmunka értéke 2053 kor. 60 fillér, összesen 2143 kor. 98 fillér.

Új építkezésekre. Új lelkészlak építésére 9986 kor. 70 fillér. Az iskolánál új beruházásokra 227 kor. 80 fillér. Épületek fentartására és javítására 296 kor. 60 fillér, összesen 10510 kor. 10 fillér.

Jósvafő. Garacz Imre orgona-alapra 50 kor., Egy valaki orgona-alapra 10 kor., alsó Garacz János Isten dicsőségére 1 kor.

Orgona-alapra confirmandusok: Fodor Géza 5 kor., Berecz Mária 1 kor., Szarka Máli 1 kor., Pap Klári 1 kor., Dely Klári 1 kor., Dely István 1 kor., Oláh Imre 1 kor., Dely Bertalan 1 kor., Kovács Klára 50 fillér, összesen 12 kor. 50 fillér. 1913. évi perselypénz 9 kor. 34 fillér, összes adomány 82 kor. 84 fillér.

Épületekre fordított 755 kor. 37 fillér.

Szádovárborsa. Isten dicsőségére: Konfirmándus gyermekek 8 kor. 60 fillér., Egy asszony 2 kor., összesen 10 kor. 60 fillér.

Építkezésre és épületekre kiadott 1077 kor. 76 fillér.

Szilicze. Isten dicsőségére: Vincze József Amerikából 10 kor., Konfirmándus gyermekek 23 kor., Timár Imre Amerikából 10 kor. Perselypénz 31 kor. 23 fillér, összesen 74 kor. 23 fillér.

Építkezésekre. Egyházi épületekre és építkezésre 9870 kor. 19 fill.

Szölősardó. Kőházi Porcs Mária Amerikából küldött 5 kor., Felső Porcs János Amerikából küldött 5 kor., Szögi Veres Ilona Amerikából küldött 5 kor., Veres Mária Amerikából küldött 10 kor., Babicza János 1 kor., Parti Porcz János egyszer bort adott az Ur asztalára, Egyesek 6 communio alkalmával 17 kor., összesen 43 kor.

Tereszten. Kalos Gedeon és neje Kovács Erzsébet az Ur asztalára egy kendőt 15 kor. értékű, Kovács Pál 60 fillér.

Tornakápolna. Többen adakoztak összesen 3 kor., Mato Mihály egy alkalommal kenyeret adott az Ur asztalára.

Építkezés Ardóban 411 kor. 60 fillér, Teresztenén 227 kor., Kápolnán 423 kor. 42 fillér.

Varbócz. Isten dicsőségére adakoztak: Tar Zsigmond 1 kor., ifj. Molnár János 1 kor., Pető József 2 kor., Ambrus Juliánna 2 kor., ifj. Tar István 5 kor., Többen 20—60 fillérjével 10 kor. 10 fillér. Perselyben volt 2 kor. 95 fillér, Ref. eml. ünnepi p. p. 20 kor., összesen 24 kor. 25 fillér.

Ezenkívül az Ur asztalára kenyeret: Molnár Pál, Tar Zsigmond, Tar István, Vidor Pál, Molnár István, Molnár István Sz.

Varbócz. Templom toronyra 1 kor. 10 fillér, Tanítóilak s mel-

léképületekre 34 kor. 54 fillér, iskolára 48 kor. 59 fillér, iskolai felszerelésre 47 kor. 70 fillér, összesen 131 kor. 93 fillér.

Perkupa. Istendicsőségére: Nagy Zsuzsánna, Gál Margit, Gál Teréz, a. Szegő József, Mészáros Ferencz, Szegő Pál, Kroje János, Nagy Lajos, Kádár Juliánna, Kádár Istvánné, g. Pető István, Szegő Teréz, Szegő Borbála 1—1 kor., Pető Borbála, Maurnyi János, f. Gál Boris, Pető Pálné, Sütő Sándorné 2—2 kor., Aczél István, Boza Istvánné 3—3 kor., Dely Zsuzsánna 4 kor., Dely Mária, Diczházi Mária, Juhász Mária, Juhász Borbála 5—5 kor., összesen 53 kor. Ref. eml. ünnepi perselypénz 42 fillér, Perselyben volt 31 kor. 50 fillér, összesen 84 kor. 92 fillér.

Ezen kívül az Ur asztalára adtak kenyeret: Falucskai József K., Falucskai József F., id. Falucskai János, Gazsi István, özv. Kun Andrásné. Kenyeret és bort: Kukoró Andrásné.

Építkezésre: Templomtoronyra 75 kor. 75 fillér, Lelkészlak s melléképületeire 567 kor. 40 fillér, Tanitói lakás és melléképületeire 430 kor. 98 fillér, Iskolára 174 kor. 3 fillér, Iskolafelszerelésre 81 kor. 86 fillér, összesen 1330 kor. 2 fillér.

Égerszög, Isten dicsőségére: Perselypénz 1912. évről 2 kor. 48 fillér, Sich Dániel 1 kor. Tóth János 9 kor., özv. Pető Györgyné 2 kor., Reformáció ünnepi perselypénz 82 fillér, összesen 15 kor. 30 fillér.

Kánón. Isten dicsőségére: Perselypénz 1912. évről 6 kor. 50 fillér, Farkas Benjaminszék 4 kor., Konez István 2 kor., ifj. S. Kovács János 40 fillér, ifj. V. Kovács Pál 50 fillér, ifj. Köves Kovács József 40 fillér, összesen 13 kor. 80 fillér.

Építkezésre, épületekre: Égerszögön összesen 724 kor. 28 fillér, Kánón összesen 164 kor. 32 fillér.

Lucskán. Isten dicsőségére: A hivek összeadtak 97 kor. 16 fillért a sátoros ünnepeken.

Építkezésre fordított 491 kor. 91 fillért, melyből az iskola belsőségét két oldalról kőfal és drót kerítéssel látták el.

Barkán. Isten dicsőségére a hivek sátoros ünnepeken összegyűjtöttek 54 kor. 12 fillért, 1913. évi perselypénz 12 kor. 68 fillér, Ieso János 5 kor., Szabó Lajosné, Szabó Gyuláné Lukács Mária, id. Olajos Józsefné 2—2 kor., ifj. Szabó Lajos 3 kor., összesen 84 kor. 80 fillér.

Torna Görgön. Isten dicsőségére: Körtvély Józsefné 10 kor., Becze István kenyeret, Hanesz János bort, id. Veres János áldozati kenyeret, Máté Sándor, Gyarmathy Jánosné, ifj. Körtvély Istvánné,

Csabay Pál lelkész áldozati kenyeret, Mate Sándor 10 kor., Gyarmathy Jánosné 10 kor., Porubán Istvánné 3 kor., összesen 52 kor. 79 fillér.

Épületekre 378 kor. 35 fillér.

Méhész. Isten dicsőségére ifj. Molnár János és neje 5 kor., Pap Borbála 5 kor. 86 fillér, Pap Borbála áldozati kenyeret és bort, összesen 10 kor. 86 fillér.

Becskeháza. Egyházi épületekre fordítottatott: Építkezés 1738 kor. 21 fillér.

Bódvalenke. Isten dicsőségére: Egyesek adománya urasztali abroszokra 36 kor. 60 fillér, Mészáros István orgona-alapra 10 kor., Gál Piroska konfirmációi emlékére 2 kor., Péter József gondnok 20 kor., Dula József 3 kor., özv. Péter Ferencné 2 kor., Perselypézn 9 kor. 76 fillér, összesen 83 kor. 36 fillér.

Egyházi épületekre fordítottatott 75 kor. 94 fillér.

Szádalmás. Isten dicsőségére: Kiss Andrásné, Hajdu János, Die Jánosné kenyeret, Gál Antal róm. kath. jegyző kenyeret és bort 16 kor. értékben, Hunyadi Imre róm. kath. földmives 200 kor. és 5 kor., A községi előljáróság 20 kor., özv. Fekete Jánosné 5 kor., özv. Szabó Józsefné 5 kor., özv. Pogány Jánosné 6 kor., Imre Istvánné 4 kor., ifj. Nagy József és neje 2 kor., Bartha István 1 kor., Sarog András 1 kor., Salgó Julianna 3 kor., Balázs Mihály 1 kor., Kelecsenyi Andrásné 1 kor., Keller Erzsébet 1 kor., Gál Péter 1 kor., Kelecseny Lajos 1 kor., ifj. Poruban Dániel 5 kor., Nagy Józsefné 1 kor., id. Szanyi Károlyné 2 kor., Hanesz Mária 2 kor., Imre János 1 kor., ifju Farkas István 1 kor., Demeter Mihályné 2 kor., Imre János 1 kor., ifju Kelecsenyi Ferenc. A legatus részére gyűjtöttek 24 kor. 83 fillért, szőlőmunkára összeadtak 116 kor., perselyben volt 6 kor. 59 fillér, összesen 419 kor. 42 fillér.

Körtvélyesen. Áldozati kenyeret adtak: a. Tóth István, Zsóka István, Lengyel Dánielné, Zsebik Jánosné, Gecs Mihály, összesen 8 kor. Legatusnak gyűjtöttek 14 kor. 88 fillért. A parochiai istálló javítás mellett a hivek napszámja, kocsi és gyalog napszám 190 kor., 1913. évi perselypézn 8 kor. 53 fillér, összesen 222 kor. 41 fillér.

Szádalmáson építkezésre költöttek 187 kor. 31 fillért, kerítésre s a parochiális istállóra s az iskola rendben tartására.

Körtvélyesen a parochia istállójára s apróbb javításokra 257 kor. 17 fillér.

Szádaló. Isten dicsőségére: Varga Mihály 6 kor., ifju Turi Józsefné szül. Lengyel Borbála 10 kor., Laczo Mária görgői lakos 6

kor., Turóczy János 2 kor., Szabó Lidia 2 kor., Bábás Johanna 2 kor., Hajdu Pál áji lakos 10 kor., összesen 38 kor.

Áj. Ando Zsuzsánna 10 kor., Hajdu András 5 kor. 40 fillér, Farkas Józsefné szül. Kádár Diána 6 kor. Bartók Lajos 5 kor. 40 fill., Kulcsár Dezső 2 kor., Bartók Teréz 2 kor., Farkas Erzsébet 2 kor., Hajdu Pál 10 kor., összesen 42 kor. 80 fillér.

Építkezés: Szádelőn 196 kor. 65 fillér. Ájban 18 kor. 36 fillér.

Komjátí. Az agentiális persely 1912. évi tartalma 6 kor, 6 fillér, az egyházé 2 kor. 4 fillér. Isten dicsőségére: Takács Margit, özv. Tömöl Andorné 3—3 kor., Győri János, Tóth József b.-lenkei lakos, Gyuró Erzsébet, Darnai Juliánna 2—2 kor., özv. Doszpoly Józsefné 1 kor. 60 fillér, ifj. Tobor Jánosné Darnai Margit, Mészáros János, Mészáros Jánosné, Sz. Gyenes Miklós, özv. Hérmán Ferencné, Gyuró István, Takács István 1—1 kor., Gara Klára 80 fillér, Ráki János 50 fillér. özv. Gyuró Andrásné 40 fillér, összesen 33 kor. 40 fillér. Az Urasztalára özv. Szakal Bálintné, Maksa István, Darnai Andrásné, Tobosz Béni, Samu István egy-egy izben kenyeret, Ngys. Pongrácz Jenőné urnó egy izben kenyeret és bort adtak.

Bódvaszilas. Az egyházi persely 1912. évi tartalma 3 kor. 67 fillér. Isten dicsőségére: Dobronoki Margitka, Béres Lajos 5—5 kor., Bodnár János, Szabó Lajos, Bents János, Szabó Ferenc 2—2 kor., Szabó Ferenc deli, Török Sándor, Szabó Irma, Bálint Mária, Kovács Mária, Berki Piros, Török Ilona 1—1 kor., Egyházkerületi közre hirdetés 43 kor. 91 fillér, ifju Bents János Amerikában orgona alapra gyűjtött 160 kor., összesen 232 kor. 58 fillér, Dobronoky László körjegyző és presbiter egy izben az Ur asztalára kenyeret adott.

Jabloncza. Isten dicsőségére: Perselypénz 13 kor. 47 fillér, Nagy Kovács János, Rákai István 2—2 kor., özv. Kócs Dánielné 4 kor., Köves István 1 kor., Tamás Józsefné szül. Baka Zsuzsánna 2 kor., T. Cseh Dániel 1 kor. 20 fillér. Áldozati kenyeret adtak: Kovács János, Kecsei Mihály, ujh. Cseh István, P. Cseh János presbiterek, Mátyus Dániel gondnok, Angyal Dániel összesen 25 kor. 67 fillér. Épületekre fordított 111 kor. 64 fillér.

Zsarnó. Isten dicsőségére: Özvegy Nagy Miklósné 1 kor. 20 fillér, ifju Csik József Amerikából 10 kor., Andó József 2 kor. Szendrey Juliánna 6 kor., Szabó József 3 kor., A perselyben találtatott 22 kor. 99 fillér, összesen 45 kor. 19 fillér. Dr. Óváry Pál husvétra kenyeret és bort adott, Korniss Andrásné ujbori alkalomkor kenyeret, Dr. Szabó Bertalan karácsonyra kenyeret és bort.

Épületekre fordított 514 kor. 26 fillér.

Tornaújfalu. Az egyház földjének házi művelésével megtakarított 125 kor.

Hídvégardó. Isten dicsőségére: Koczi Bertalan, Koczi József, Demjén Mária confirmáltak 2—2 kor., özv. Dula Ferencné 4 kor., Koczi József 5 kor., Parti János 10 kor., 1913. évi perselypénz 22 kor. 19 fillér, összesen 47 kor. 19 fillér.

Építkezésre 263 kor. 36 fillér.

Bódvavendégi. Isten dicsőségére: Hat confirmált gyermek 12 kor., Balázs István 5 kor., ifju Balázs Pál 10 kor., Perselypénz 19 kor. 87 fillér.

Építkezésre 246 kor. 61 fillér.

VI. Ungi egyházmegye.

Adakozások, építkezések.

Tiszadgtelek. I. Istendicsősége címen: Katona Andrásné 1 kor., id. Kupás Ferencné 4 kor., Gere Józsefné 3 kor., Csóka Istvánné 3 kor., Badó T. Józsefné 6 kor. 72 fill., Györke Ádámné 10 kor., Nagy B. Jánosné 4 kor., Györke Miklósné 2 kor., Hid Miklósné 5 kor., Györke tv. Ferencné 4 kor., Györke Teréz 5 kor., a kab. Andrásné 4 kor., Györke D. Sándorné 1 kor., Badó Ilka 2 kor., Badó Rózi 4 kor., Kupás János 2 kor. Összesen 60 kor. 72 fill.

II. Perselypénz 57 kor. 88 fill. Összesen 118 kor. 60 fill.

Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Jakab Andrásné bőjt-re és husvétkor, Kállai Béniné pünköstkor, id. Kupás Ferencné újkenyérre, Györke Károlyné újborra, Hidi Miklósné karácsonykor kenyeret, Badó J. János bort ajándékozott.

Csap. I. Perselypénz 142 kor. 90 fill. Isten dicsőségére 189 kor. Toronyóra alapra 24 kor. Csapi T.-pénztár szegénysorsú iskolásgyermekek tankönyvére 30 kor. Toronyi Sándor az egyháznak 200 kor.

II. Bacskay Sámuelné, lelkészné, 6 úrvacsora osztáshoz kenyeret, Juhász Sándor 3 úrvacsora osztáshoz bort, Szabó Béla ig. anító 1 úrvacsora osztáshoz bort adományozott.

Tiszaásvány. I. Templom alapra: Kádas Ferenc 2 kor., ifj. K. Varga Ferenc 2 kor., Badó Mihályné Amerikából 4 kor., Imre István 2 kor., Badó András 3 kor., Kertész Ferenc 2 kor., Kertész Gergely 2 kor., Balog Eszter 1 kor., Kertész József kiseszenyi 1 kor., ifj. Imre István 1 kor., M. Kovács Ferenc 3 kor., Kertész

Juliánna hajadon 1 kor., N. Varga Erzsébet hajadon 2 kor., Szabó Róza hajadon 1 kor., N. Varga Jánosné 2 kor., Kertész András 1 kor., M. Kovács Miklós 4 kor., Malomka István a cséplőgép-szállítási árból 5 kor., Kertész Gergely 1 kor., Tutuska Jánosné 8 kor., Kovács Erzsébet (Torna Ferencné) 2 kor., Sebők Mihály 1 kor., özv. Kertész Gáborné 2 kor., Fekete Kálmán 1 kor., Badó Andrásné 1 kor., Badó Ferenc 1 kor., Demjén Péterné bátyúi lakos 1 kor., Kun József (Amerika) 8 kor., Hajdu Gábor 2 kor., Tutuskó Józsefné 4 kor., ifj. Kovács Károlyné 1 kor., T. Kertész János 2 kor., Kádas János 2 kor., ifj. Malomka Ferenc 1 kor., ifj. Varga Józsefné 2 kor., Sebők Sándorné 1 kor., Szóts József ungvári lakos 1 kor., Vadai István főjegyző 10 kor., M. Kertész József 3 kor., ifj. K. Varga Ferenc 2 kor., Kertész F. Ferenc 1 kor., Malomka István 2 kor., Kiseszenyi Kertész József 2 kor. A hegyek közt dolgozó helybeli lakosok 7 kor., Varga Sándorné 2 kor., Badó Ferenc és Kovács Berti báljövendeleme 17 kor., Kertész B. Sándor 2 kor., id. K. Kovács János 1 kor., M. Kovács Béla 1 kor., özv. K. Varga Józsefné 1 kor. A hegyek közt dolgozó helybeli lakosok 3 kor. 40 fill., özv. Kovács Józsefné 2 kor., Kára József 1 kor., ifj. Imre István 1 kor., V. Kovács Ferencné Kovács Eszter 1 kor., J. Kovács Jánosné 2 kor., M. Kovács Miklósné 2 kor., özv. Varga Józsefné 1 kor., Kertész Ferenc 1 kor., Badó Gábor 2 kor., Bajusz Áron 2 kor. Az ifjúság karácsonyesti gyűjtése 17 kor., Szallár Péter és társai 8 kor., ifj. Imre István 1 kor., ifj. Sebők Józsefné 1 kor. Összesen 178 kor. 40 fill.

II Isten dicsőségére: Badó András 1 kor., Kertész Ferenc 1 kor., Kertész József 1 kor., Tutuskó Jánosné 2 kor., ifj. Kádas Ferenc 5 kor., Kertész Gergely 1 kor., Sebők Mihály 1 kor., ifj. Kertész F. Ferenc 1 kor., M. Kovács Mihályné 1 kor., Kun József Amerika 2 kor., Hajdu Gábor 1 kor., Tutuskó József 1 kor., Kovács Károlyné 1 kor., ifj. Malomka Ferenc 1 kor., ifj. Varga Józsefné 1 kor., M. Kertész József 2 kor., Kertész B. Sándor 1 kor., id. K. Kovács János 1 kor., N. Kovács Béla 1 kor., özv. K. Varga Józsefné 1 kor., Kára József 1 kor., ifj. Imre István 1 kor., M. Kertész József 1 kor., M. Kertész Józsefné 1 kor., ifj. K. Badó János fuvar 2 kor., Badó András, Sebők László, Sebők Mihály, K. Varga Ferenc, Sebők Ferenc, Badó Gábor 3 kor. 50 fill., Varga Józsefné 1 kor., Kertész Ferenc 1 kor. Összesen: 38 kor. 50 fill.

III. Úrasztali borra: Szabó Róza hajadon, Abogya-tanya 2 kor., Nagy Eszter 1 kor. Összesen 3 kor.

IV. Összesítés: Templom alapra 178 kor. 40 fill. Isten dicsőségére 38 kor. 50 fill. Úrvacsorai borra 3 kor.

Szalóka. Szalóka község-templom festésre 800 kor. Hidas gazda-közönség templomjavításra 1026 kor. 89 fill. Antal Áron és neje Kerecsenyi Erzsébet harangra 28 kor., Adorján Kálmán körjegyző harangra 20 kor., Amerikában élő hívek orgonára 1433 kor., Ivós Károly orgonára 20 kor., Huszár József Isten dicsőségére 100 kor., özv. Balogh Mihályné 1 úrasztalát terítővel 114 kor., Barkaszi Károly ref. lelkész neje, Kónya Erzsébet egy szószéki terítőt 84 kor. Összesen 3625 kor. 89 fill.

Nagydobrony. I. Építkezések: A tanítói belsősegen pince készítés, csűr-fedél-javítás, a lakás folyosójának bezindelyezése, a paplak előtt 30 méter hosszúságú drótkerítés csináltatása 473 kor. 08 fill.

II. Adakozások „Isten dicsőségére“: Pénte Zs. József Amerikából 5 kor., Szanyi József Amerikából 3 kor. 30 fill., Hidi András Amerikából 10 kor., H. Katona József Amerikából 5 kor., ifj. Hidi M. János Amerikából 10 kor., id. Szanyi F. Jánosné 2 kor., ifj. Szanyi F. Jánosné 2 kor., Géczy Sándorné 2 kor., özv. Pinte Zs. Józsefné 1 kor., özv. Szanyi Sámuelné 2 kor., özv. Bálint Sándorné 1 kor., özv. Hidi Jánosné 1 kor., özv. Hidi S. Ferencné 1 kor., Benedek Sándorné 1 kor., Bátyi József ács neje 3 kor., özv. Molnár T. Józsefné 1 kor., özv. Szanyi Km. Ferencné 2 kor., ifj. Badó Pál Jánosné 1 kor., id. Badó Sándorné 2 kor., id. Szanyi Mikó Jánosné 1 kor., Balog Andrásné, Szanyi Mikó János lánya 1 kor., Balog Gyuláné 1 kor., K. Balog Józsefné 2 kor., özv. Bálint Sándorné 1 kor., özv. Katona Jánosné 2 kor., Geczi Sándorné 2 kor., id. Bálint János 1 kor., özv. Bara Sándorné 48 fill. Összesen 66 kor 78 fill,

Kisdobrony. Isten dicsőségére: Fazekas Ferencné 4 kor., Torma Károly 6 kor., Bajusz István gör. kath. 2 kor., Adler Mór izr. 1 kor., Fazekas János 2 kor., Sós Gáspár 1 kor., Torma József és Jánosné 5 kor., Nagy J. Miklósné 20 kor., Szabó Kálmánné 6 kor., Komonyi Bertalan 10 kor., Torma Ferencné 5 kor., Nagy J. Ferenc 20 kor., Nagy Dániel 10 kor., Nagy K. Bertalan 6 kor., Nagy Gyula 10 kor., Nagy Gyuláné 2 kor., Ur Albert 8 kor., Komonyi Béla 10 kor., Nagy Dezső 5 kor., Curi Ferenc 2 kor., Fábrián Bertalan 5 kor., Solymos Lajos 2 kor., Szanyiszló Mihály 1 kor., Berta Lajos 2 kor., Gál P. András 5 kor., Gál P. János 5 kor., Tóth Ferenc 2 kor. 40 fill., Szabó P. János 1 kor.,

Weisz Móric izr. 1 kor., Kocsis Ferenc 1 kor., Ur L. János 2 kor., Gál Endre 5 kor., Nagy Ignác 5 kor., ifj. Komonyi József 4 kor., özv. Komonyi Józsefné 4 kor., Herczeg Ignác 2 kor., özv. Ur A. Lajosné 2 kor., ifj. Bartos Miklós 2 kor., Nagy Zs. Ferenc 2 kor., Dókus József 1 kor., Kisari József 1 kor., Komonyi D. István 2 kor., Ur G. Lajos 2 kor., Ur Gábor 2 kor., Gál Sándor 5 kor., Gál F. József 10 kor., Szigeti Károly 2 kor., Berta F. Károly 2 kor., S Komonyi Lajos 4 kor., özv. Nagy K. Lászlóné 10 kor., Bódi József 2 kor., Torma Kálmán 4 kor., özv. Komonyi Jolán 5 kor., Szanyiszló Imre 2 kor., Böszörményi László 10 kor., Szilágyi Bertalanné 20 kor., Torma István 2 kor., Máthé Ida lelkészné 14 kor., Nagy Sándor lelkész 20 kor., ifj. Komonyi Ferencné 2 kor., Gál S. József 3 kor., Ur S. Ferenc 2 kor., Turánszki József 2 kor., özv. Nagy Lajosné 4 kor., özv. Nagy Miklósné 20 kor., Gyurkovics Károlyné 2 kor., ifj. Komonyi István 8 kor., Nagy Miklós Kálmán 10 kor., Ur G. Miklós 5 kor., özv. Bitai Erzsébet 2 kor., Fábíán Miklós és János 10 kor., Balog Bertalan ifjú 2 kor., Ur M. Lajos 5 kor., ifj. Ur M. Lajosné 5 kor., Lelkes József 3 kor., Nagy Béla ifjú 5 kor., Szabó Károly 6 kor., Komonyi Kálmán 10 kor., ifj. Nagy József 10 kor., Gál P. Istvánné 5 kor., Bozsár Bertalan 2 kor., Nagy Menyhért 3 kor., Gál Miklós Ferenc ifjú 4 kor., Dókus F. Juliánna 3 kor., Sós M. Jolánka 2 kor., Máthé Ida lelkészné 10 kor., ifj. Váradi Károly 5 kor., Fazekas János 2 kor., Ur L. József 10 kor., Szabó Péter 1 kor., Gál J. József 4 kor., Szűcs János 4 kor., Szabó Menyhért ifjú 2 kor., Kovács Gábor 2 kor., Komonyi L. Lajos 10 kor., Gál Gyula 4 kor., Gál Lajosné 8 kor., Bara Miklós ifjú 2 kor., özv. Bódi Jánosné 2 kor., ifj. Berta Jánosné 2 kor., Gyurkovics József 5 kor., Nagy Vince 10 kor., Demes István 2 kor., Bernát József 3 kor., id. Bartos Miklósné 2 kor., Solymos Albert ifjú 1 kor., id. Dókus Ferenc 2 kor., Ujvári János 5 kor., Nagy F. István 6 kor., Sós Kálmán 3 kor., Nagy Zsigmond 5 kor., Tóth Ferenc 2 kor., Demes Sándor 4 kor., özv. Berta Ferencné 2 kor., Ur Lajos Munkács 10 kor., Ur László 10 kor., Nagy J. Ferenc 12 kor., Nagy Zs. Vince 10 kor., Sós Lajosné 5 kor., Komonyi Zoltán 10 kor., Ur G. István 3 kor., Torma István 3 kor., Nagy K. Kálmán 6 kor., Nagy Sándorné lelkészné 4 kor., ifj. Ur Boldizsár 10 kor., Demes József 3 kor., özv. Szigeti Józsefné 1 kor., Ur István József 5 kor., Szilágyi Gusztáv 4 kor., Ur Vince 10 kor., Nagy M. Bertalan 10 kor., Bitai Juliánna 2 kor., Tóth Ferenc Ameri-

kából 2 kor., Tóth Veronika Amerikából 2 kor., Nagy Gáspár 4 kor., Héder Dánielné 2 kor., Ur G. Antal 2 kor., Ur G. József 1 kor., Kisari Lajos ifj. 2 kor., Sólymos Albert 5 kor., Ur József Balázs 3 kor., Szigeti Károly Borsiból 10 kor., Adám Miklós Tiszalucról 5 kor., Berta Albert ifjú 3 kor., Solymos János és Ferenc 10 kor., Szanyi Miklós 3 kor., Sós Ferenc 10 kor., ifj. Sós Ferenc 5 kor., Sós Albert 5 kor., özv. Ur Albertné 5 kor., Solymos József 2 kor., Jakab András 2 kor., Szanyiszló Ferenc 2 kor., Lelkes Ferenc 5 kor., Herczeg Lajosné 3 kor., Nagy J. Ferenc 12 kor., özv. Ur Istvánné 2 kor., Ur J. József 5 kor., Kis Gál József 4 kor., Komonyi D. István 2 kor., Váradi József 4 kor., Ur J. Lajos 5 kor., Putnoki Lajos 5 kor., Komonyi Dániel 2 kor., Gyurkovics Verus 5 kor., Ur I. Ferenc 2 kor., Ur Gáspár 2 kor., Komonyi Károly 5 kor., Kis László 3 kor., Nagy Sándorné lelkészné 75 kor. 60 fill., Nagy Árpád 10 kor., Szabó Károly 2 kor., Mermerstein József 1 kor., Nagy Gy. Miklós 6 kor., Varga Sándor 3 kor., Sándor Péter 3 kor., Kovács Bertalan Simoni 5 kor., Szigeti A. Józsefné 2 kor., Ur István 2 kor., Ur Kálmán 8 kor., Sándor Kálmán 10 kor., Sándor Imre 10 kor., özv. Úr Lajosné 2 kor., Dancs Ferenc 5 kor., ifj. Herczeg Ignác 2 kor., Paksy Dezső 2 kor., ifj. Ur Menyhért 2 kor., Korlát Jolán 1 kor., Sütő Lajos 6 kor., öreg Nagy Menyhértné 1 kor., Hodor Károly 5 kor., ifj. Ur Boldizsár 8 kor., Herczeg Juliánna 6 kor., Sütő Sándor 4 kor., Ur Béla 5 kor., Gál F. István 2 kor., S. Komonyi Ferenc 5 kor., Kis Ur Albert 2 kor., Berta István 2 kor., özv. ifj. Szigeti Józsefné és fia 2 kor., Szigeti József 1 kor., Solymos Adám iskolás 1 kor., özv. Gál Péterné 1 kor., Molnár Józsefné 10 kor., Fazekas János 2 kor., Nagy Sándor lelkész 20 kor., Nagy F. Ferenc 4 kor., Balog Juliánna 3 kor., Gál L. Miklós 8 kor., Torma János Amerikából 3 kor., Nagy Ambrus 3 kor., Komonyi Gyula 10 kor., Gál András 5 kor., Dancs Gáspár 2 kor., Váradi Juliánna 2 kor., Komonyi J. Lajos 10 kor., ifj. Ur M. Lajosné 2 kor., Szilágyi Bertalanné 5 kor., Szilágyi Ilona 2 kor., Gál P. János 5 kor., Nagy Ödön 6 kor., Husinszki Erzsébet Amerikából 5 kor., Gál Zsófia Amerika 5 kor., Kölböcz Zsófia Amerika 5 kor., Ur Zs. Lajos és felesége Amerika 10 kor., Ur M. Veronika Amerika 5 kor., Ur M. Borbála Amerika 5 kor., Gál J. József 3 kor., Csonka Béni 200 kor., Bernát Zsófia Amerika 5 kor., Gál Terézia 3 kor., Dancsi Zsófia Amerika 5 kor., Dancs Gáspár 3 kor., Solymos Béni 4 kor., özv. Szigeti Jánosné 2 kor., Lelkes József 3 kor., Komonyi

F. Lajosné 3 kor., Herczeg Miklós Amerikából 10 kor., id. Ur István 1 kor., ifj. Ur Boldizsár 2 kor., Tóth Ferencné 2 kor., Ur L. Józsefné 2 kor., Fazekas Istvánné 4 kor., Ujvári Borbála Amerikából 3 kor. Összesen 1427 kor.

Kisrát. Isten dicsőségére 1912-ről járhozva 136 kor. Kajatin József Amerikából harangra 30 kor., Illár György 30 kor., Illár Gyula 15 kor., Illár Sándor 15 kor., Illár Ferenc és neje 25 kor., Illár Lajos 10 kor., V. Illár Lajos 25 kor., Bodnár Lajos 25 kor., Vakarics István 25 kor., Hajdu Sándor 20 kor., Matika Sándor 10 kor., Kajatin Ferenc 10 kor., Kovács Sándor 20 kor., D. Hajdu István 15 kor., Kovács Ferenc Amerikából harangra 25 kor., Bajza István 10 kor., Jakubát Ferenc 20 kor., Gyüre József és neje 25 kor., R. Ádám Sándor 15 kor., R. Ádám István 10 kor., Teper János 5 kor., ifj. Illár Ferenc 10 kor., Ádám Ferenc 25 kor., Ádám József 10 kor., U. Fábián József 20 kor., V. Demes József 10 kor., V. Kovács Sándor 5 kor., id. Szopó Ferenc 10 kor., Szűcs István 10 kor., Szopó Lajos 10 kor., ifj. Szopó Ferenc 10 kor., Szopó Mihály 5 kor., A. Kovács János 2 kor. 50 fill., özv. Kajatin Józsefné Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Katkó János 2 kor. 50 fill., Kovács István 2 kor. 50 fill., Kálmán Sándor 1 kor. 25 fill., Balog István 2 kor. 50 fill., Bordás József 1 kor. 25 fill., Sima János 1 kor. 25 fill., Nagy Ferenc 1 kor. 25 fill., Péter Pál 5 kor., Dzuró János 2 kor. 50 fill., Gulyás Pál 1 kor. 25 fill., Matisz János 1 kor. 25 fill., Gyuczi János 1 kor. 25 fill., Bojta Ferenc 5 kor., Hegedűs Sándor 1 kor. 25 fill., Román András 2 kor. 50 fill., Medve József 1 kor. 75 fill., Kriszki János 1 kor. 25 fill., Imre József 1 kor. 25 fill., Nemes Antal Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Szobonya István 1 kor. 25 fill., Petruska Mihály 1 kor. 25 fill., Kovács Sándor 1 kor. 25 fill., Varga János 5 kor., Jakab Jenő 5 kor., Bencsó István 1 kor. 25 fill., Litki János 1 kor., Mitzki Bálint 1 kor., Zassán József 1 kor., Szanta István 1 kor., Váradi Sándor 1 kor. 25 fill., Német István 1 kor. 25 fill., Tőzsér Ferenc 1 kor., Timár István 1 kor. 25 fill., Antal József 2 kor. 50 fill., Danyi István 2 kor. 25 fill., Antal János 2 kor. 50 fill., Jáger András Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Bzéda Imre 2 kor., Bzéda András 1 kor. 25 fill., Sipos Gyula 1 kor. 25 fill., Pálfi Ferenc 1 kor. 25 fill., Kajatin Lajos 2 kor. 50 fill., Kajatin János 1 kor. 25 fill., Szőke József 1 kor. 25 fill., Szőke Ferenc 1 kor. 25 fill., Katrincsák András 75 fill., Kocsis Miklós 1 kor. 25 fill., Tőzsér János 75

fill., Muszka Erzsébet 75 fill., Hegedüs István 75 fill., Hornyák Péter 2 kor. 50 fill., Tóbiás Mihály 2 kor. 50 fill., Blizmán Imre 1 kor. 25 fill., Bordás István 5 kor., Fejszák Mihály 1 kor. 25 fill., Krivarucska György Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Greszkó Péter 2 kor. 50 fill., Lengyel Lajos 1 kor. 25 fill., Magyar János 2 kor. 50 fill., Dudik József és neje 5 kor., M. Szabó János 1 kor. 25 fill., Tatár György 1 kor. 25 fill., Lukács István 2 kor. 50 fill., Pollák János 1 kor. 25 fill., Lelekács Vince 1 kor. 25 fill., Lelekács István 2 kor. 50 fill., Matisz György 1 kor. 25 fill., Ballán János 1 kor. 25 fill., Rickó István 1 kor. 25 fill., Brenzoviics Elek 1 kor. 25 fill., Fekete József 2 kor., Iprez István 1 kor. 25 fill., Ádám János 1 kor. 25 fill., Száraz János 1 kor. 25 fill., Mizslai János Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Bodolai János 2 kor. 50 fill., Ferenc Sándor 2 kor. 50 fill., Demeter János 2 kor. 50 fill., Bialla András 1 kor. 25 fill., Forró István 1 kor. 25 fill., Weisz József 1 kor. 25 fill., Weisz Ferenc 1 kor. 25 fill., Keresztes Mihály 2 kor. 50 fill., Kreuer Mihály 1 kor. 25 fill., Basik János 1 kor. 25 fill., Kovács János 1 kor. 25 fill., Rózsai Dániel 1 kor. 25 fill., Pirkó Imre 1 kor. 25 fill., Tóth Imre 1 kor. 25 fill., Tóth János 1 kor. 25 fill., Pemjázi István 1 kor. 25 fill., Mezei Lajos 2 kor. 50 fill., Budai Imre 1 kor. 25 fill., Horváth Károly Amerikából harangra 7 kor. 50 fill., Smilák István 5 kor., Palánk József 1 kor. 25 fill., Danyi József 2 kor. 50 fill., Kaszó Imre 2 kor. 50 fill., Deregi Lajos 2 kor. 50 fill., Bányász József 1 kor. 25 fill., Rudai András 2 kor. 50 fill., Rudai Imre 2 kor. 50 fill., Sedlák József 2 kor. 50 fill., Rudai Bálint 2 kor. 50 fill., Nagy Miklós 5 kor., Smajda István 5 kor., Erdő Gyula 5 kor., Bódi András 5 kor., Nagy Péter 5 kor., Balog Vince 5 kor., Kenyherc István 5 kor., Smajda Péter 5 kor., Kenyherc Péter Amerikából harangra 5 kor., Szűcs Gergely 1 kor. 25 fill., Avrulhny Antal 1 kor. 25 fill., Kenyherc János 10 kor., Csengeri Gábor 10 kor., Ferenc József 10 kor., Dobonyi János 1 kor. 25 fill., Dobonyi László 1 kor. 25 fill., Fülöp János 2 kor. 50 fill., Kovács János 2 kor. 50 fill., Cséplő János 1 kor. 25 fill., Nagy István 1 kor. 25 fill., Ihász József 1 kor. 25 fill., Erdősi Gyula 1 kor. 25 fill., Varga István 1 kor. 25 fill., Simon György 1 kor. 25 fill., Tislér József 1 kor. 25 fill., Papucs János 1 kor. 25 fill., Toronyi Lajos Amerikából harangra 2 kor. 50 fill., Breznák János 2 kor. 50 fill., Király István 2 kor. 50 fill., Fedor István 1 kor. 25 fill., Bojza János 5 kor., Perduk István 2 kor. 50 fill., Bordás

Ferenc 5 kor., Husz Sándor és neje 20 kor., id. Dancs János 5 kor., Béres András 5 kor., Kovács Sándor 1 kor. 25 fill., Bráz Antal 2 kor. 50 fill., Zajác Pál 5 kor., Horvát István 2 kor. 50 fill., Balázs Ferenc 2 kor. 50 fill., Kottán István 2 kor. 50 fill., Rozgonyi József 2 kor. 50 fill., Gulyás József 1 kor. 25 fill., Béres Ferenc 1 kor. 25 fill., Szirovszky István Amerikából harangra 1 kor. 25 fill., Mészáros Gergely 2 kor. 50 fill., Szakáts István 2 kor. 50 fill., Szopó Lajos 5 kor., Kovács József adománya 5 kor., T. Szopó József Amerikából 10 kor., Kótyuk Jánosné 1 kor. 20 fill., K. Dancs Istvánné 3 kor. 36 fill., Hajdu Istvánné, Ádám Juliánna adománya 2 kor., ifj. K. Dancs István 1 kor., ifj. K. Dancs Istvánné Szopó Erzsébet 1 kor., Szopó József 1 kor. Szopó Józsefné Szopó Juliánna 1 kor., ifj. Hajdu József 2 kor., ifj. Hajdu Józsefné Dancs Erzsébet 1 kor., özv. Hajdu Józsefné Urbán Juliánna 1 kor., Kovács Sándorné Jakubát Mária 2 kor., özv. Nagy Istvánné 2 kor., özv. Kovács Ferencné Demes Erzsébet 2 kor., Illár Jánosné Palotai Mária adománya 2 kor., R. Ádám Sándor Amerikából 10 kor., ifj. Ádám József 10 kor., Ádám Józsefné Szaniszló Mária 2 kor., A. Ádám Jánosné Nagy Juliánna 2 korona, özv. Kovács Ferencné Ádám Juliánna 2 korona, özv. Szopó Ferencné Szopó Juliánna 2 korona, özv. Ádám Ferencné Bozsó Juliánna 2 kor., Hajdu Sándor Amerikából 10 kor., Illár Johanna 3 kor., Illár Mária 3 kor., özv. Illár Jánosné 2 kor., H. Demes Erzsébet Amerikából 2 kor., H. Demes Józsefné Kovács Borbála 2 kor., Szopó Jánosné Szanyi Juliánna 2 kor., ifj. Szücs József 2 kor., Ádám Jánosné Jakubát Erzsébet 2 kor., Szopó Andrásné Ádám Mária 2 kor., Husz Sándorné Bálint Juliánna 2 kor. Az adományok főösszege 1131 kor. 81 fill.,

Bező. Kenderes Jánosné Pallai Pál Anna 2 kor., ifj. Paulyik János, özv. Pallai Pál Jánosné, Csermák György harangozó, Csiszár Mihály presb., Milyócsik Mihály kis 1—1 kor., Milyócsik Mihályné, Kovács estók Zs. 2 kor., legifj. Csiszár János, özv. Csiszár Mihályné, özv. Kipila Jánosné, Pallai Pál Györgyné, Gajdos Mihály Korpa 1—1 kor., Hatala Mihály (Amerika), Hatala István (Amerika) 2—2 kor., Dobó Jenyik János, Nagy István (Bajánháza), 1—1 kor., Dudás János (Amerika) 2 kor., Andricsik Anna, Bodnár János (Amerika), Hiszem Mihály (Magasrév), Stofila Mihály 1—1 kor., Kovács hatala György (Amerika) 2 kor., Csermák Szabados János 1 kor., Jencsó Mihályné Iski Mária, Bajkó Szab. János (Amerika) 4—4 kor., Gergely Jánosné Kenderes B. 2 kor.,

Csermák Anna, Hamara Mihályné 5 kor., Zselyez János presb., Szabados András gondn., Kovács András Mihály, Kovács János 1—1 kor., Milyócsik Mihály kis (Amerika) 10 kor., Szabados János, Csermák gyurk György, Szabados Mihály, Szabados János, Paulyik János presb. 1—1 kor., Csiszár Ondó György (Amerika), Csiszár Ondó Mihály, ifj. Zselyez György 2—2 kor., Jósza Mihály Zádonyi 1 kor., Dobó Mihály 2 kor., Bajkó Mihály (Amerika) 3 kor., Kontra Anna, Denczi Mihály (Amerika) 1—1 kor., Pallai pál György 2 kor., Hresán János, özv. Kenderes Györgyné, özv. Pallai Györgyné 1—1 kor., Kenderes Mihály (Amerika) 2 kor., Szabó György (Amerika), Poszipánka Györgyné 1—1 kor., Sívák Anna 2 kor., Szabó István és Kenderes Anna 5 kor., id. Zselyez György, Kovács estók András, Kovács estók Andrásné, Dobó György presb. 1—1 kor., Paulyik Mihály (Amerika) 2 kor., Kovács Mihály presb., Kovács György (Amerika) 1—1 kor., Bajkó katona Mih., Kenderes Jánosné 2—2 kor., özv. Szabó Mihályné, Csermák György presb., Gajdos jászai Mihály presb., Milyócsik János presb., Szabó István (Amerika) 1—1 kor., Hatala János (Amerika), Sirohman János (Amerika) 2—2 kor., Gajdos János hátsó, Jencsó György, özv. Csiszár Ondó Mihályné 1—1 kor., Csermák gyurk. György (Amerika) 3 kor., Dobó Borbála, Bajkó Pitács János, Csermák gyurk. György (Amerika), Gajdos Mihály hátsó, Bajkó Anna 1—1 kor., Kontra Mária (Viszoka) 60 fill., Csermák Mihály, Gajdosóczi János, Milyócsik János 5—5 kor., Zselez György özvegy 2 kor., Csiszár Anna 1 kor., Gergely János 2 kor., Csiszár György presb., Makszim György 1—1 kor., Pallai Dani János és neje 4 kor., Kovács Borbála, özv. Bajkó Milyócsik Anna 1—1 kor., Szabócsik János 2 kor., özv. Milyócsik Györgyné, Jankovik Pál, özv. Jankovik Mihályné 1—1 kor., Kovács György 4 kor., Jencsó Gy., Gajdosóczi Anna 2 kor., özv. Pallai Pál Andrásné, legifj. Milyócsik János 1 kor., Pallai Dani Jánosné, Kovács János 10—10 kor., Szabados András gondn. 1 kor., Kovács estók András és neje 2 kor., özv. Gajdos Mihályné 1 kor., Csiszár Mihály 2 kor., Csermák György harangozó 1 kor., Kenderes György ifj. 2 kor., Galyicza János 1 kor., Jencsó János (Amerika) 2 kor., Jankovik Mihály presb., Kovács Mihály id. presb., Csiszár György presb. 1—1 kor., Milyócsik Mih. nagy. presb., Sirohman Anna, özv. Csiszár Mihályné 2—2 kor., Pallaiklaczik János, Andricsik Mihály (Amerika), Szabócsik Mihály (Borcsik), Szabocsik Anna, Dobó Borbála 1—1 kor., Bajkó János (Amerika), Verbószki Mihály

(Amerika) 2—2 kor., Jászai György 1 kor., Bajkó Szabados János, Denczi Mihály 2—2 kor., Paulyik Borbála 1 kor., Jencsó Mihály, Gajdos Borbála Kruppáné 2—2 kor., ifj. Kenderes György, özv. Szabó Mihályné, Szabados Mihály 1—1 kor., Milyócsik Mihály (Amerika), Paulyik Anna 2—2 kor., Paulyik Borbála (Amerika), Csermák György (Amerika), Andrécsik János (Tasolya), Csermák Györgyné, Milyócsik György, Csermák Szab. György, Szabócsik György, Pallai bili Mihály, Kenderes György, Dobó Erzsébet 1—1 kor., Dobó Pál (Amerika) 2 kor., Sirohman János (Amerika), Csiszár Anna 1—1 kor., Csiszár Jánosné 15 kor., Gajdos Kórpá Anna, Maksim János 1—1 kor., Gergely Jánosné, id. Gergely György (Amerika) 2—2 kor., Szabados András gondn. 1 kor., Kovács hatala György (Amerika) 2 kor., Kovács estók János, Gergely János, özv. Bajkó Milyócsik Anna 1—1 kor., Szabados Jencsi János (Amerika) 2 kor., Poszipánka Györgyné 1 kor., Milyócsik János (Amerika) 2 kor., özv. Szabó Jánosné, Poszipánka Jánosné, Gajdos jószai Mihály 1—1 kor., Bajkó János (Amerika) 2 kor., Kenderes Györgyné, Bajkó Szabados Mih. (Amerika), Csermák György harangozó 1—1 kor., Ádám György (Amerika), Sirohman György és János (Amerika) 2—2 kor., Dudás György 1 kor., Pallai pál Mih. Palkóc (Amerika) 6 kor., Szabados János ifj. 1 kor., Sirohman Anna (Amerika), Sirohman Borbála (Amerika), Szabócsik Mihály (Amerika), Csiszár György (Amerika), Szabados Gencsi János 2—2 kor., Póttis Mihályné 1 kor., Hresán János (Amerika) 2 kor., Csermák Györgyné, Dobó János 1—1 kor., Pallai Dani János (Amerika) 3 kor., Jencsó Anna (Amerika), Csiszár Anna 2—2 kor., Jankovik Mihály 1 kor., Sirohman János (Amerika) 2 kor., Csiszár Ondó Mihály, legifj. Csiszár János 1—1 kor., Gajdos jószai Mihály 5 kor., Gajdos Zsuzsa (Amerika) 2 kor., Bajkó Pitács György (Amerika), Dobó Erzsébet, Dobó Borbála 1—1 kor., Kálniczky Jánosné 5 kor., Kovács estók András, Csiszár Ondó György, Jencsó Mária, Pallai Dani János végső 1—1 kor., Szabados Andrásné, özv. Pallai pál Jánosné Palkóv. 2—2 kor., Biró, bírságokból 3 kor., Bajkó Mihály, Dobó Mihály (Amerika), Iski Mária, Csermák György presb. 1—1 kor., Nagybéres György (Jenke) 3 kor., Milyócsik György 2 kor., Sirohman Borbála, Csiszár Mihály (Amerika) Stofila Mihály 1—1 kor., Pallai Klacik János (Amerika) 2 kor., Milyócsik Mihály (Amerika) 1 kor., Csermák gyurk. György 2 kor., özv. Kipila Jánosné, özv. Zselyez Györgyné, Jankovik Pálné 1—1 kor., Szabócsik borcs. Zsuzs. (Amerika) 4 kor., Csi-

szár György presb., Szabados András, Csermák György harangozó, Kovács estók András 1—1 kor., id. Gajdosóczi György 2 kor., Jankovik Mihály presb., ifj. Denczi Mihály 1—1 kor., Kenderes Borbála (Amerika) 2 kor., Andricsik István 1 kor., Ontolcsik Mihály (Amerika) 5 kor., Hresán János, András, Zsuzs. (Amerika) 3 kor., Denci Andricsik Borbála, Pallai pál György meiszter 2—2 kor., Csermák Szabados György, Pallai pál Mih. meiszter 1—1 kor., Kudrócs Hornyák Anna 3 kor., ifj. Gajdosóczi György 2 kor., Kovács Pál 1 kor., Pallai d. János közép 5 kor., Milyócsik Anna 1 kor., Szabados János (Amerika) 5 kor., Sivák Anna 3 kor., Csiszár Mihály (Amerika) 2 kor., Andrécsik Borbála, Zselyez János presb., Kovács Mihály presb., Milyócsik János presb., Dobó György presb., Dudás György, id. Szabados János, Kovács estók János, Szabócsik borcsik János, Gaulyék János presb., Jószai Mihály, özv. Pallai pál bili Jánosné 1—1 kor., Pallai pál bili György (Amerika) 2 kor., Kovács hatála György, Kovács Mihály 1—1 kor., Kovács estók György 2 kor., Kenderes Mihályné 1 kor., Vincz Mihály (Amerika), Szabó István (Amerika) 2—2 kor., Szabó György (Amerika), Bajkó Jánosné 1—1 kor., Kovács Kipila Anna 90 fill.

Az 1913-ik évi adakozások összege 449 korona 50 fillér.

Ungvár. Adakozás Isten dicsőségére: London Béniámin Pocinsky—London Luiza úrnő útján kulturális célra 400 kor., özv. Fidy Béláné templomunk kifestésére 600 kor., Újlaki József építkezési költségekre 40 kor., Gyifka Árpád Kisbrecéről 30 kor., N. N. (özv. Lónyayné) 20 kor., Kotora János 20 kor., özv. Kiss L. Istvánné sírhelyért 10 kor., Zsoldos János Id. 10 kor., Tóth József vincellér id. 10 kor., Simon Erzsébet új harangra 10 kor., Péter Dávid sírhelyért 10 kor., özv. Vincze Dánielné sírhelyért 10 kor., özv. Simon Györgyné Id. 10 kor., Ladányi Gábor Homokról Id. 10 kor., Csűrös Ferenc 10 kor., Csáthy János 10 kor., Gulácsi Zsuzsánna 7 kor., Lékó János 5 kor., Orlovsky Árpád 5 kor., Kuni István 5 kor., Balog Mária 5 kor., özv. Necsizták Viktorné új har. 5 kor., Kassay József 5 kor., özv. Riczkó N.-né 4 kor. 20 fill., Kun József kézbesítő új harangra 3 kor., Várad György Id. 2 kor., özv. Valyuska Mihályné 2 kor., Gulácsi Jánosné (Királyhelmeccről) 2 kor., Arday Jolán konfirm. alkalm. (új bor) 2 kor., Persely Erzsébet konf. (új bor) 2 kor., özv. Kovács Pálné kérv. írás 2 kor., özv. Nyisztor Ferencné kérv. 2 kor., Kiss János kérv. 2 kor., Korpa András (Zaharból) 1 kor., Korpa György (Zaharból)

20 fill., Korpa Mária (Zaharból) 40 fill., 1913. évi perselypénz 253 kor. 30 fill. Összesen: 1525 korona 10 fillér.

Palágy. Isten dicsőségére adakoztak: Szanyi Mihályné Varga Lidia 3 kor., j. Varga Erzsébet 5 kor., özv. Varga Ferencné fia: Sándor 10 kor., özv. Krenyiszky Pálné 20 kor., d. Varga Juliánna 5 kor., Nagy Lajos 4 kor., Kis Lajos 2 kor., Bazsó Lajos 10 kor., Péntek Jánosné sz. Varga Johanna 4 kor., Perselyben 33 kor. 15 fill., Vigh Györgyné 5 kor., Varga János 4 kor. 60 fill., Pali Varga György 5 kor., Kur. Nagy János 6 kor., Varga Gyula 10 kor., ifj. Csábina Ferenc 5 kor., Kur. Nagy György 4 kor., cs. Tóth János 2 kor., Urbán Györgyné 5 kor., Kispál Lajosné sz. Varga Johanna 2 kor., Pallai Jánosné 2 kor., Szanyi Lajosné sz. Vig Juliánna 5 kor., Kis Sándorné sz. Varga Erzsébet 5 kor., özv. Palku Urbán Istvánné 4 kor., néh. özv. Varga Istvánné sz. Nagy Mária hagyat. 5 kor., özv. Nagy Jánosné 4 kor., ifj. Pallai Istvánné sz. Urbán Johanna 5 kor., Szanyi Györgyné sz. Tóth Mária 5 kor., Varga Sándorné sz. Pallai Erzsébet 5 kor., ifj. j. Varga János 4 kor., Varga Sándorné sz. Varga Juszta 2 kor., Mészáros Istvánné sz. p. Varga Mária 4 kor., ifj. Urbán István 5 kor., Péntek Jánosné 4 kor. Összesen: 203 kor. 75 fill.

Ungnyarádon. Isten dicsőségére adakoztak: Molnár Ferenc 2 kor., Tóbiás Bertalan Amerikából 2 kor., Lékó Teréz Amerikából 4 kor., Dobos István 4 kor., Csörgő Anna Amerikából 2 kor., Lek Gábor 4 kor., gy. Kovács Istvánné sz. Van Lujza Amerikából 2 kor., Kettős Péter 2 kor., Üveges Péterné sz. Basa Mária 5 kor., Tóbiás András Amerikából 25 kor., m. Kovács József 2 kor., K. Tóbiás János Amerikából 2 kor., Tóbiás István és Ferenc Amerikából 4 kor., Tóbiás Ferenc 2 kor., Kelény József Amerikából 5 kor., Ferencz József Amerikából 2 kor., gy. Tóbiás Ferenc 4 kor., ifj. Persely János és neje 5 kor., Horváth Péter 2 kor., Horváth Pál 2 kor., Horváth Veronka 2 kor., Lekó József 2 kor., N. Pócsik Károlyné sz. Lekó Mária 2 kor., ifj. Köblös Istvánné 2 kor., n. Tóbiás Sándor 2 kor., ifj. Varga Györgyné 2 kor., Kovács Lajosné 2 kor., m. Kovács István és neje 4 kor., m. Kovács István 2 kor., Demjén István 2 kor., ifj. Demjén Ferenc Amerikából 2 kor., Kuni Erzsébet Amerikából 4 kor., K. Tóbiás Erzsébet Amerikából 5 kor., Köblös János 5 kor., Lékó Terézia Amerikából 2 kor., Éles Mária Amerikából 4 kor., Nagy János Amerikából 4 kor., ifj. Demjén Jánosné 1 drb. fogy. szöv. üzletrészt (10/40 f.) értékben, Papp István 4 kor., Leck Gábor 4

kor., ifj. Lékó Ferenc 20 kor., id. Maksa Józsefné szül, Kecskeméthy Ilona 8 kor., Szanyi Istvánné 5 kor., Timkó Sándorné 2 kor., Tóbiás István 2 kor., gy. Kovács Istvánné Amerikából 3 kor., Lek Gábor 2 kor., özv. Horváth Jánosné 4 kor., ifj. Fedor József Amerikából 5 kor., Nyomárkay Sándor ref. lelkészné 10 kor. Összesen: 199 kor.

Nagyszelmenc. Isten dicsőségére adakoztak: Stefán Sándor 5 kor., B. Éles János, id. G. Stefán Jánosné, özv. Balog Jánosné Stefán Mária 2—2 kor., Köblös Mihály (Amerikából) 10 kor., Szentimrey Mihály 2 kor., Fodor János, Lekk Gábor 1—1 kor., Stefán Sándorné úrvacsorai borra 2 kor., úrasztali adakozás félbőjti 2 kor. 64 fill., Balog Jánosné Tóháti Zsuzsánna 3 kor., Kiss Károly 2 kor., Iván Jánosné Balog Borbála úrvacsorai borra 2 kor. 50 fill., úrasztali adakozás húsvéti 4 kor. 02 fill., Tóth Károly 2 kor., Bódi Jánosné 2 kor., Balog János presbyter 3 kor., Jakab János 3 kor., özv. Ferkó Józsefné 2 kor., Iván Jánosné sz. Balog Borbála úrv. borra 2 kor. 50 fill., úrasztali adakozás, pünkössti 2 kor. 74 fill., B. Éles Ferenc (Amerikából) 10 kor., Köblös Johanna (Amerikából) 10 kor., Iván Istvánné Szabó Borbála 3 kor., G. Éles János 4 kor., Éles Erzsébet Simkó Jánosné, Stefán Miklós, Kocsis Andrásné, Kiss Miklós 2—2 kor., úrasztali adakozás, újkenyéri 2 kor. 64 fill., ifj. Gilányi Jánosné 2 kor., Jakab Péter 3 kor., Stefán Mária özv. Balog Jánosné (Amerika) 3 kor., özv. Ferkó Józsefné úrvacsorai borra 2 kor., Stefán Sándor 3 kor., úrasztali adakozás, őszi 2 kor. 18 fill., G. Éles János és neje 4 kor., M. Éles Ferencné 2 kor., Szabó Péter 10 kor., Szabó Péterné id. 6 kor., Kocsár Ilona 2 kor., Jakab János úrasztali borra 2 kor., özv. Kiss Istvánné, özv. Balog Istvánné, Tóth Sándorné Balog Borbála, özv. Ferkó Józsefné 2—2 kor., Balog József 6 kor., Stefán János g. 2 kor., úrasztali adakozás, karácsonyi 4 kor. 08 fill. Perselypénzek 82 kor. 31 fill. Összesen: 239 korona 61 fillér.

Szürte. Isten dicsőségére: Bályi Ferenc 4 kor., Katkó Mária, Katkó Jánosné 2 kor., Konyhorc Mária 3 kor., Konyhorc Nina 2 kor., Szanyiszló Gábor és neje 20 kor., Szűcs István 3 kor., Borsó Erzsébet, Szakács Jánosné 5 kor., Kovács P. János Amerikából 10 kor., Kassai István 3 kor., K. Kovács István fia István Amerikából 10 kor., Tóth Ferenc Amerikából 15 kor., Tóth István Amerikából 10 kor., Tóth Jánosné 2 kor., Nagy András 4 kor., Borsó János, id. Borsó J. fia Amerikából 5 kor., id. Fazekas Jánosné 4 kor., özv. Kovács Jánosné Tóbiás Sára 4 kor., Kovács Ferenc István

fia Amerikából 5 kor., Roncsák András és neje Amerikából 10 kor., Timkó András róm. kath. 2 kor., Katkó János Miklós fia Amerikából 10 kor., Nagy István István fia Amerikából 10 kor., Huszti Istvánné 3 kor., Béres Jánosné Huszti Erzsébet 4 kor., ifj. Pál Borsó István Amerikából 5 kor., B. Katkó János Pál fia Amerikából 5 kor., Katkó Erzsébet Gyüre Lajosné 4 kor., Kovács Lajos Miklós fia Amerikából 10 kor., Tóth Lajosné 6 úrv. kenyér és bor. 24 kor., összesen 198 kor.

Záhony. „Isten dicsőségére“ adakoztak egyesek 17 kor.-át,

Kisgejőc. „Isten dicsőségére“ adakoztak egyesek 37 kor., Egry Ferencné egy úrasztali kelyhet 170 kor. értékben, összesen 207 kor.

Nagygejőc. Különféle címeken adakoztak egyesek 1400 kor.-át.

Korláthelmec. Isten dicsőségére özv. Molnár Jánosné Ungvárról 4 kor., Cséka Adolfné Lehócról 5 kor., özv. Munkácsy Kálmánné Amerikából 5 kor., özv. Kocsis Endréné 10 kor., Gortvay István Amerikából 10 kor., id. özv. Gortvay Károlyné 2 kor., Jesó Péter 10 kor., Munkácsy Gyula 4 kor., ifj. Balogh Gyula 10 kor., Böszörményi Gyuláné 5 kor., özv. Izsák Dánielné 6 kor., Bogáthy Emma Amerikából 4 kor., Dancs László Amerikából 10 kor., Medve Andrásné Amerikából 5 kor., Biró Teréz 10 kor., Cséka Adolfné 20 kor., összesen 120 kor.

Tiszasalamon. Isten dicsőségére: ifj. Kántor Péter 4 kor., ifj. Balogh Ferenc, Balogh Elek, Demes Mihályné 2—2 kor., Katkó István Amerikából 5 kor., ifj. Berta Péterné Kántor Zsófia 4 kor., ifj. Győri Károlyné, Szabó Pálné, Révész Elekné 2—2 kor., Berta Elek Amerikából 5 kor., Berta Béni Amerikából 5 kor., Balla Béla, Balogh Elekné, Kántor Péterné, Tolvaj Mihályné Kiss Honor, Bernáth Ferencné 2—2 kor., ifj. Szabó Ferenc Amerikából 10 kor., Balogh Ferenc pályaőr 10 kor., Közadakozásból templomban 62 kor. 05 fill. Adakozások összege 127 kor. 05 fill.

Zahar. ifj. Helyák Györgyné 60 fill., özv. Helyák Györgyné 40 fill., legifj. Balyi Jencsik Mihály 40 fill., özv. Korpa Istvánné 1 kor., Molnár János 40 fill., ifj. Popcsák János, ifj. Popcsák Mihályné, Korpa kuhár Erzsébet 1—1 kor., id. Molnár Andrásné, Korpa kuhár György, Korpa kuhár Mihály, ifj. Molnár Mihály 40—40 fill., Balyi Mihály első 30 fill., Marcincsák György, Korpa János Jancsó, Denczi Jánosné, özv. Kovács Györgyné, legifj. Molnár János, özv. Balyi Hud. Györgyné, id. Molnár János 40—40 fill., Molnár György 30 fill., özv. Korpa Jánosné 1 kor., Balyi Mihály

első 1 kor., özv. Hornyák Mihályné, Balyi Hudák Jánosné, legifj. Balyi Jencsik Mih. 40—40 fill. Balyi Mihály tűzér 30 fill., ifj. Kovács Mihály 40 fill., Balykó Mária 40 fill., id. Kovács Mihály 30 fill., id. Balyi Hud. Mihály, id. Balázs György, legifj. Szabó Mátyás János, legifj. Balázs György, ifj. Balyi János, Korpa György felső, ifj. Csermák János 40—40 fill., Korpa Ondó Mihály 2 kor., özv. Kovács Györgyné 30 fill., özv. Ontolcsik Györgyné 1 kor., id. Jószai János 1 kor., Balyi György hátsó 30 fill., Bálint Mihály 30 fill., Jószai György 40 fill., Jálcs Jánosné 40 fill., id. Molnár Mihály 1 kor., Korpa Ondó Jánosné, Korpa Voják György, Korpa Voják János, Korpa Kuhár Mihály, Balyi János hátsó, ifj. Balyi János, id. Andrej György 40—40 fill., Csermák György 1 kor., id. Popcsák Mihály 60 fill., ifj. Popcsák János 40 fill., Korpa felső József 40 fill., özv. Denczi Györgyné 30 fill., Marczincsák Mihály 40 fill., Korpa Jencsó János 50 fill., Korpa felső András 1 kor., Szabó Balogos János 40 fill., Balázs János 60 fill., Szoták Jánosné 1 kor., ifj. Popcsák János 40 fill., Szabó Pál György 40 fill., Korpa János Buntsák 1 kor., özv. Szabó Pál Mihályné 30 fill., Korpa János Csarni 30 fill., Szabó Boró Mihály 50 fill., Balyi Mihály Micó 40 fill., Korpa Hresó András 30 fill., Korpa Hresó János 40 fill., id. Jószai Mihály 40 fill., Korpa Janó József 30 fill., Korpa Janó István 40 fill., id. Korpa Janó Mihály 20 fill., Korpa Ondó Jánosné 1 kor., Balázs György Amerikából 10 kor., ifj. Molnár János, Greguss András, özv. Kovács Györgyné 40—40 fill., id. Molnár Mihály 20 fill., özv. Denci Mihályné 30 fill., Csermák Mihály, ifj. Popcsák János, özv. Kolyibás Jánosné 40—40 fill., ifj. Balázs György 30 fill., id. Balázs György 40 fill., Szabó Mátyás György 50 fill., id. Szabó Mátyás János 50 fill., Helyák Mihály, Helyák György, Korpa Mihály Amer. 1—1 kor., Táncos János 40 fill., Molnár György 40 fill., ifj. Jószai György 2 kor., Balyák Mihályné 40 fill., id. Balyi Hud. Mihály 40 fill., özv. Molnár Andrásné 30 fill., id. Molnár János 50 fill., Szabó Pál György 40 fill., özv. Korpa Kat. Jánosné 1 kor., özv. Szabó Balog Jánosné 40 fill., Korpa Gyögy Pink. 40 fill., Balyi Mice Mihály 1 kor., Balyi György Csenyik ifj. Csermák János, Korpa Kuhár Erzsébet, Popcsák György, Hricz Jánosné, Kovács János, Marczincsák Mihály, Korpa Iló Mihály, Korpa János Csarni, Korpa Hresó András, Korpa Hresó János 40—40 fill., Csermák György 30 fill., ifj. Szabó Mátyás János, Korpa János bili, id. Korpa felső György 40—40 fill., id. Korpa felső Györgyné 50 fill., Korpa felső József

40 fill., Korpa József Istv. fia 1 kor., Korpa felső András, Jászai Mihály roskó 40—40 fill., ifj. Bálint István 20 fill., ifj. Molnár András 40 fill., Hudák Jánosné 50 fill., Balyi János hátsó 40 fill., Smidt János 50 fill., ifj. Korpa Janó Mih. 20 fill., Balyi György hátsó, Balyi Mihály tűzér 40—40 fill. Szabó Balogás János 30 fill., Balyi György kipila 40 fill., Szabó Boró János, Korpa Voják György 1—1 kor., özv. Korpa Györgyné, legifj. Balázs György, Korpa jencsó György 40—40 fill., Korpa János bundsák 1 kor., Korpa Voják János 40 fill., Jászai István 50 fill., ifj. Balyi Hud. Mihály 20 fill., Szabó Máty. András, Balyi Jencsik József 40—40 fill., Korpa kuhár György 1 kor., Korpa Ondó Mihályné 40 fill. id. Andrej János, özv. Balyi Andrásné 20—20 fill., ifj. Popcsák Mihály 1 kor., özv. Denczi Györgyné 30 fill., Szabó Boró Mihály, ifj. Kovács Mihály, Balázs János 40—40 fill., Kovács György Amerik. 2 kor., Tamás Zsuzsánna, id. Korpa jano Mih., ifj. Korpa janó Mih., özv. Szabó Pál Mihályné, id. Korpa vojak János, ifj. Szabó Mátyás János 40—40 fill., id. Molnár János 1 kor., legifj. Molnár János 40 fill., ifj. Balyi Jencs Mih., Balyi Mihály tűzér 50—50 fill., Hudák Györgyné 1 kor., Korpa Jancsó Gy.-né 40 fill., Korpa Ondó János Amer. 5 kor., Kardos József 40 fill., Szabó Balogás János 50 fill., Tamás Mihály 2 kor., Popcsák István 30, id. Korpa Janó Mih. 40, id. Korpa janó József 1 kor., ifj. Balyi Jencs. Mihály 50 fill. Balyi János hites Amer. 2 kor., özv. Korpa kuh. Gy.-né 1 kor., Korpa kuh. Mihály 30 fill., id. Kovács Mihály, Jászai roskó Mihályné 40—40 fill., Korpa János bunds. 1 kor., id. Popcsák Mihály 80 fill., ifj. Popcsák János, Hudák Mihály, Balyák Mihályné 40—40 fill. id. Molnár Mihály 50 fill., Korpa János iló 30 fill., ifj. Jászai Mihály 40 fill., legifj. Jászai Mihály 1 kor., ifj. Jászai János 30 fill., Jászai István 20 fill., id. Jászai János, Jászai György 40—40 fill., legifj. Szabó Mátyás János 80 fill., özv. Denczi Andrásné 30 fill., Korpa Janó András, ifj. Jászai Jánosné 40—40 fill., Balyi János hátsó 1 kor., Ifj. Balyi János hátsó, Balyi Mihály első 30—30 fill., özv. Hornyák Mihályné 40 fill., Korpa janó György 30 fill., Denczi Mihály, Szabó György gyurcsik 40—40 fill., Korpa János bili 1 kor., Korpa György pink. 40 fill., Balázs János 60 fill., Balyi György csernyik 30 fill., ifj. Balázs György 40 fill., özv. Balyi Andrásné 20 fill., Szabó Boró János 1 kor., Balyi Mihály tűzér 40 fill., id. Popcsák János 30 fill., Korpa János István fia, Bajusz János, Korpa Ondó András 1—1 kor., Hudák Mihály, Korpa Mária, legifj.

Balyi Jencs. Mih., id. Molnár András 40—40 fill., legifj. Molnár János 20 fill., Tamás Zsuzsanna, Korpa József István fia, id. Tamás György 40—40 fill., Balyi Mihály micó. 50 fill., ifj. Csermák János, Korpa György jencsó 40—40 fill., id. Andrej György 30 f. Smidt János 1 kor., Marczincsák Mihály 30 fill., Marczincsák György, id. Jósza Mihály 40—40 fill., Szabó Boró Mihály 50, özv. Szabó Balog Jánosné, id. Korpa felső György 40—40 fill., ifj. Korpa felső György 30 fill., Korpa voják György 1 kor., Szabó Balogás György, Balyi hátsó György, Balyi János első 40—40 fill., Korpa János csarni 50 fill., Korpa János jancsó 60 fill., ifj. Szabó Mátyás János, Korpa kuh. György 40—40 fill., özv. Korpa Jánosné 1 kor., id. Molnár János, Molnár György, id. Balázs György, legifj. Balázs György, özv. Kovács Györgyné, Popcsák György 40—40 fill., ifj. Tamás Györgyné, Csermák György 1—1 kor., Gregus András 20 fill., legifj. Molnár András 40 fill., özv. Denczi Györgyné 20 fill., Korpa kuhár János, özv. Molnár Andrásné, Szabó Pál György, ifj. Korpa Janó Mihály 40—40 fill., Korpa voják János 50 fill., Korpa hresó András, Korpa hresó János 40—40 fill., Szabó Mátyás András 40 fill., Szabó János Amerik. 2 kor., Csermák Mihály, Korpa János jencsó 40—40 fill., Galyica János 60 fill., Korpa Ondó Andrásné, Korpa Istvánné, Korpa felső Andrásné 1—1 kor., ifj. Korpa v. Gy. Amer. 3 kor., Marczincsák Mihály 1 kor., Korpa jancsó Jánosné 40 fill., Korpa kat. Jánosné 1 kor., Szabó Anna 40 fill., Korpa felső András 1 kor., ifj. Korpa Janó Mihály 40 fill., Korpa jancsó István Amer, Korpa jancsó János 1—1 kor., ifj. Molnár János, legifj. Molnár András 40—40 fill., ifj. Jósza János Amer. 2 kor., ifj. Balyi János első, ifj. Popcsák János 40—40 fill. Korpa János István fia 1 kor., id. Korpa Janó Mihály, legifj. Szabó Mátyás János, ifj. Korpa Janó Mihály 40—40 fill., Balyi Jencsik Mária 1 kor., özv. Kovács Györgyné 40 fill., ifj. Szabó Mátyás Mihály 1 kor., Balyi János kotora Amer. 2 kor., Szabó Mátyás György 1 kor., id. Balyi Hud. Mihály 40 fill., legifj. Molnár János 1 kor., özv. Denczi Mihályné 60 fill., Szabó Balogós János, Szabó Máty. András, Korpa hresó János 40—40 fill., Korpa hresó János 50 fill., özv. Kolyibás Jánosné 40 fill., Szabó Boró János 1 kor., Korpa Hresó András 1 kor., Korpa Istvánné 2 kor., Ontolcsik Györgyné 20 fill., Korpa Jánosné 40 fill., Korpa István Amerikából 1 kor. id. Molnár János 40 fill., ifj. Molnár Mihály 40 fill., Molnár Béla tanító 2 kor., id. Korpa Janó Mihály 40 fill., özv. Denczi Andrásné

1 kor., ifj. Balyi Jencs. Mihály 1 kor., Korpa Kuh. György 40 fill., Balyi Hud. Györgyné 1 kor., ifj. Jálcs Jánosné, id. Balyi Hud. Mihály, Balyák Mihályné, Balyi György Csenyik 40—40 fill., ifj. Molnár János 30 fill., Balyi Mihály első 60 fill., özv. Hornyák Mihályné 40 fill., Denczi Mihály 40 fill., id. Balázs György 30 fill., id. Molnár Mihály 40 fill., özv. Denczi Mihályné 1 kor., Korpa József István fia 40 fill., Popcsák István 40 fill., id. Molnár András 20 fill., Marczincsák Mihály 20 fill., Marczincsák György 40 fill., Szabó György Gyurcsik 40 fill., Szabó Mátyás Mihály 30 fill., id. Balyi Jencsik Mihály 1 kor., Korpa felső György, Korpa felső József, ifj. Korpa felső György, Balog János első 40—40 fill., Csermák Mihály 80 fill., özv. Denczi Györgyné 30 fill., ifj. Balázs György 30 fill., ifj. Csermák János, Szabó Mátyás András, legifj. Szabó Mátyás János 40—40 fill., özv. Szabó Balog Jánosné 30 fill., Korpa Mária 40 fill., Balyi Miczó János 80 fill., Balyi Miczó Mihály 40 fill., Korpa felső András 40 fill., Korpa János Jencsó 50 fill., id. Popcsák Mihály 1 kor., Korpa Iló Mihály 1 kor., ifj. Balyi Hud. Mihály, Korpa Jencsó György, Szabó Balogos György 40—40 fill., Popadinecz László 2 kor., Balyi György 40 fill., Bálint István 1 kor., Tamás Mihály 40 fill., Jószai György 30 fill., Korpa Janó András 30 fill., Szabó Pál György, ifj. Balyi Jencs Gy., Korpa Pink. Gy., Szabó Pál Mihályné, 40—40 fill. Korpa Kat. Jánosné 1 kor., ifj. Jószai Jánosné 40 fill., Csermák György 30 fill., Korpa Hresó András 40 fill., Korpa Voják János Korpa Bili János, Szabó Boró Mihály 50—50 fill., ifj. Korpa Janó Mihály 40 fill., Korpa János Bunds 1 kor., Korpa Voják Gy. 40 fill., ifj. Szabó Mátyás János 30 fill., Milyó Andrásné, ifj. Jószai Mihály, özv. Kovács Györgyné, Popcsák György 40—40 fill., Korpa János Csarni 50 fill., Korpa Janó János 1 kor., ifj. Korpa Janó Mihály 1 kor., Korpa Hresó János 40 fill., Korpa Hresó Jánosné 30 fill., ifj. Molnár Mihály 40 fill., özv. Hornyák Mihályné 1 kor. özv. Kovács Györgyné 40 fill., ifj. Korpa Janó Mihály 1 kor. Korpa János Csarni 40 fill., ifj. Csermák Mihály 4 kor., Csermák Györgyné 1 kor., Balyi Mihály első 40 fill., ifj. Korpa Janó Mihály 1 kor., Korpa Ondó Jánosné 1 kor., legifj. Jószai Mihály 3 kor., ifj. Jószai György 2 kor., özv. Kovács Györgyné 40 fill. id. Molnár Mihály, Molnár György, id. Molnár János 1—1 kor., özv. Ontolcsik Györgyné, ifj. Molnár András, Korpa Janó József, Korpa Hresó András 40—40 fill., özv. Hornyák Mihályné 1 kor. id. Balyi Hud. Mihály 50 fill., Korpa József István fia 1 kor.,

Csermák György 40 fill., Gergely György 1 kor., ifj., Molnár János 40 fill., Balyi György első 2 kor., özv. Korpa Jánosné 1 kor., id. Popcsák János 40 fill., ifj. Szabó Mátyás Mihály 1 kor., Balyi Jencs Mihály Kertalatti 2 kor., özv. Kovács Györgyné 40 fill. id. Korpa Janó Mihály 40 fill., Korpa Janó György 20 fill., Korpa Janó András 30 fill., legifj. Balázs György 40 fill., özv. Korpa Kuh. Gy.-né 1 kor., Korpa Kuhár Mihály, legifj. Balyi Jencs Mihály, Korpa Rokita András, ifj. Kovács Mihály, id. Kovács Mihály 40—40 fill., Balyi Mihály Tüzér 30 fill., Csermák György 30 fill., Táncczos János 60 fill., özv. Balyi Hud. Gy.-né 60 fill., id. Balyi Hud. Mihály 40 fill., Balyák Mihályné 40 fill., Korpa János István fia 1 kor., Balyi Micó Mihály 1 kor., özv. Denczi Mihályné 30 fill., id. Popcsák Mihály 60 fill., ifj. Popcsák János, Korpa felső György, ifj. Molnár Mihály, Szabó Mátyás János, Szabó Mátyás András, Balyi Mihály első 40—40 fill., Jószai János 30 fill., Korpa János Csarni 40 fill., Szabó Pál György 40 fill., özv. Szabó Pál Mihályné 30 fill., özv. Kovács Gy.-né, id. Molnár Mihály, Korpa Mária, Molnár György, Szabó György Gyurcsik 40—40 fill., Korpa Voják György 1 kor., Korpa V. János 1 kor., Korpa Bili János 40 fill., özv. Korpa Bunds Jánosné 1 kor., özv. Denczi Györgyné 30 fill., Szabó Balogás János, Marczincsák Mihály, Korpa Hresó András, Korpa Hresó János, Balyi György 40—40 fill., Korpa Katona Jánosné 50 fill., Milyó Andrásné 40 fill., Szoatak Jánosné 50 fill., ifj. Csermák János, özv. Korpa Jánosné, id. Molnár János, id. Balyi János, ifj. Balyi János, özv. Molnár Andrásné, id. Molnár András, Denczi Mihály, Szabó Mátyás György 40—40 fill., ifj. Balázs György 30 fill., Korpa Pinkóczi Gy. 40 fill., Szabó Boró Mihály 60 fill., Balyi György 40 fill., Szabó Boró János 1 kor., id. Tamás György 40 fill., Korpa Jencsó György 40 fill., Korpa János Jancsó 50 fill., Korpa Janó János 1 kor., Korpa Jencsó János 40 fill., legifj. Molnár János 20 fill., Korpa felső András 1 kor., Korpa Kuhár György 40 fill., ifj. Szabó Mátyás János 30 fill., Korpa Rokita György, Balyi János első, id. Molnár János, Molnár György 40—40 ifll., Molnár Béla tanító 2 kor., id. Balyi Hud. Mihály 40 fill., Balyák Mihályné 50 fill., Popcsák István 40 fill., özv. Szabó Balogás Gy.-né 40 fill., özv. Balyi Andrásné 20 fill. id. Balázs György, legifj. Balázs György, ifj. Korpa felső György, Balyi Mihály Tüzér, Csermák György, Greguss András, ifj. Balyi Hud. Mihály, Korpa György Jancsó 40—40 fill., Balyi Micó Mihály 50 fill., Balyi György felső 40 fill., Korpa Rokita József 2 kor., ifj.

Popcsák János 40 fill., özv. Kolyibás Jánnsné 1 kor., id. Popcsák Mihály 1 kor., id. Popcsák János 30 fill., Popcsák György 40 fill., Korpa Iló János 40 fill., ifj. Molnár János, özv. Denczi Mihályné, Korpa Janó József 30—30 fill., id. Korpa Janó Mihály 40 fill., Korpa Janó György 30 fill., Korpa Janó András 40 fill., ifj. Balázs György 30 fill., özv. Korpa Kuh. Gy.-né, Korpa Kuh. György, Szabó György Gyurcsik, Korpa János fehér 40—40 fill., Balázs János 80 fill., Korpa felső György, Korpa felső József, ifj. Molnár Mihály, id. Jálcs János, ifj. Jálcs János, Jószai György, Korpa György Pinkóci 40—40 fill., ifj. Jószai Mihály 1 kor., özv. Korpa Gy.-né 20 fill., Szabó Mátyás András, Szabó Mátyás Mihály, özv. Szabó Balog Jánosné 40—40 fill., legifj. Molnár János 50 fill., Korpa Iló Mihály, id. Molnár Mihály, Korpa Ondó János, Denczi Mihály, özv. Denczi Györgyné 40—40 fill., Korpa Jancsó János 60 fill., Balyi György hátsó, özv. Koczanyik Mihályné, Hreha János, Korpa Hresó János 40—40 fill., Korpa felső András 1 kor., Korpa Gyula 20 kor., Korpa Jencsó György, ifj. Korpa Janó Mihály, Korpa Voják János 40—40 fill., Szabó Pál György 60 fill., Korpa János Csarni 40 fill., özv. Szabó Pál Mihályné 40 fill., ifj. Balyi János 50 fill., id. Andrej János 20 fill., Marczincsák Mihály, Marczincsák György, Balázs Andrásné 40—40 fill., Korpa Voják György 50 fill., ifj. Korpa V. Gy.-né 40 fill., Korpa Hresó András 1 kor., özv. Kovács Gy.-né, Csattós Györgyné, Hritz János 40—40 fill., id. Andrej György 30 fill., Korpa Ondó Mihály, Szoatak Jánosné, Szabó Mátyás György, Balyi György Kipila, Szabó Boró János, ifj. Jószai Jánosné, Milyó Andrásné, Korpa Kuhár János, Balyi János hátsó, ifj. Balyi János, ifj. Csermák János 40—40 fill., ifj. Szabó Mátyás János 30 fill., Szabó Boró Mihály 80 fill., Balyi Mihály első, id. Szabó Mátyás János, id. Tamás György 40—40 fill., Balyi György Soltész 30 fill., legifj. Balyi Jencs. Mihály 60 fill., ifj. Balyi Jencs Mihály 1 kor., Balyi Jencsik József 30 fill., id. Kovács Mihály, Korpa Kuh. Mihály, Kolyibás Anna, Kardos József, ifj. Tamás György 40—40 fill. Főösszeg: 364 kor. 80 fill. Az úrvacsorai szent kenyeret Helyák János, legifj. Molnár János, legifj. Balyi Jencsik György, ki bort is, Szabó Balog Jánosné, ifj. Balyi János hátsó és Korpa Jencsó János adományozták.

Szirenfalva. Marczy Péter, Jakab Kálmán, Jakab F. Péter, Jakab J. István, Zéku Jánosné, Jakab Kálmánné, ifj. Demes István 2—2 kor., özv. Marczy Ferencné 1 kor., Marczy Terézia 2 kor., özv. Pásztor Györgyné 5 kor., Huszti Mihályné 5 kor., Gábor

István 4 kor., Takács Anna Amerikából 2 kor., Matyi Ferencné gör. kath. 20 kor., Demes István 2 kor., ifj. Gilányi Istvánné Amer. 5 kor., Jakab F. Péterné 2 kor. 76 fill., Jakab J. Péterné 2 kor., 76 fill., Jakab J. János 5 kor., ifj. Szakács Istvánné 2 kor., Balog János 1 kor., Demes Istvánné 3 kor., Takács Fáni Amerikából 10, Balog János 1 kor., Jakab Andrásné 2 kor., Lek Gábor 2 kor., Berczik István 5 kor., Gilányi Terézia Amerikából 5 kor., Gábor Erzsébet 2 kor., Marci János 1 kor., Gilányi Györgyné 3 kor., összesen 107 kor. 52 fill.

Kisebb javítások, építkezés (új illemhely) 257 kor. 60 fill. értékben.

Iske. „Isten dicsőségére“ adakoztak: ifj. Kaszonyi József Amer., Sipos András fel. Amer., ifj. Tóth B. János Amer., ifj. Popély József, ifj. Tóth B. János 5—5 kor., 1913. évi perselypénz 24 kor. 62 fill., összesen 49 kor. 62 fill.

Építkezések. Parochiára: A lelkészlak salétromos falainak a kijavitása, valamint 5 elavult ablaknak és 1 ajtónak ujonnan való csinálása és 3 szoba kifestése belekerült 1200 kor.-ba.

Vaján. „Isten dicsőségére“ adakoztak: Gacsala János 3 kor., Varga Ferenc 4 kor., Kovács Mária Amer., Varga Sándorné, Molnár Jánosné, Nagy Ferenc és neje, ifj. Horváth Ferenc, ifj. Tóth Péter 2—2 kor., összesen 19 kor.

Mokcsakerész. „Isten dicsőségére“ adakoztak: ifj. Krajnyik János Amer. 5 kor., Palágyi József Mokcsakerész 10 kor., özv. Gereczky János 4 kor., összesen 19 kor.

Építkezésekre. A lelkészlakon betonhídra kiadatott 48 kor., ennek a kifuvározása 5 kor., a betonhíd letévése és palánk javítása 2 kor. 20 fill., a rossz fatartó szétszedése és hidlás letévése 2 kor. 40 fill., a lelkészlakon cserépkályha átrakása 8 kor., az istálló és magtár zsindejének javítása 4 kor., Zsindelyszög a zsindelezéshez 1 kor., az istálló és magtár tapasztása 7 kor., az istállóhoz és magtárhoz mészárt 2 kor., a sertésól ajtajának javítása 50 fill., összesen 80 kor. 10 fill.

Ungmogyorós. Isten dicsőségére begyűlt: Perselypénz 15 kor., Fekesházy István 1 kor., összesen 16 kor.

Építkezésre kiadatott. Templomra, iskolára ablakszem 5 kor. 40 fill., tanítói lakon fedés-javítás 4 kor. 24 fill., kőművesnek isk. és tan. lak. jav. 16 kor., épületekhez zsindegy, deszka 25 kor., pince-csinálás 27 kor. 48 fill., összesen 78 kor. 12 fill.

Bés. Isten dicsőségére adakoztak: Nagy Borbála Amer. 10 kor., Bálint Ferenc róm. kath. 3 kor., Csutorai András Amer. 4 kor., összesen 17 kor.

Csicser. Szajkó Erzsébet 5 kor., özv. Vargovics Józsefné 30 kor., Erdei Mihály 5 kor., Csatlós Mária 20 kor., Szarvas András 2 kor., Szakács János 10 kor., Bóczér István 50 kor., Visnyai István 8 kor. A perselyekben találtatott 51 kor. 05 fill. összesen 181 kor. 05 fill.

Nagykapos. Hegedűs Lászlóné Ist. dics. 5 kor., Palágyi Miklós és neje Végső Mária Amer. 10 kor., Lobó János és neje Amer. 10 kor., özv. Kiss Sándorné 4 kor., Kovács János ifj. Amer., Jászay Mihályné urnő, Kovács Károly és neje, Vásárhelyi Sándor és neje 10—10 kor., Vásárhelyi Linka 6 kor., Kiss András és neje 20 kor., Nagy Pál csendőrőrmester 10 kor., Basa Juliánna hajadon Amer. utjából 5 kor., Buza István és neje 10 kor., Papp Mihály 10 kor., Brujman Béla úr és társai 6 kor., özv. Pápay Jánosné Szobráncról 2 kor., Buza Sándor Amer., Pap Zsigmondné Köblös Julia, Gyüre Károly ifj. Amer., Pap Sándorné Végső Rozála 10—10 kor., Albert Ferenc 4 kor., Kelőcsi Jánosné 5 kor., ifj. Pap Zsigmond 5 kor., Székely Sándorné Mádi Rozi 10 kor., Helmeczi Mari haj. amer. utjából 4 kor., Geczi Erzsébet haj. amer. utjából 5 kor., Szabó Máli haj. amer. utjából 5 kor., Ladányi Julis haj. amer. utjából 5 kor., Buza Sándor kőműves 5 kor., özv. Balog Ferencné 2 kor., Holovácsko Imre haj. amer. utjából 5 kor., Ladányi Dánielné amer. utjából 5 kor., Helmeczi József ifj. Amer., Pap Sándor ifj. Amer., Pap Gyula ifj. Amer. 10—10 kor., Barra Ferenc, Basa Juliánna Amer., Varga István, ifj. Kis István és neje 5—5 kor., Barra Ferenc 2 kor., összesen 290 kor.

A Nagykaposi Takarékpénztár toronyórára 30 kor., az énekar részére 20 kor. adományozott.

Helmeczi N. hajadon az úrasztalára egy bordó piros terítéket ajándékozott, értéke 10 kor.

Bajánháza. Isten dicsőségére adakoztak: Nyisztor János, Nagy István György fia, ifj. Nagy István huszár, Tüzér Szalai István, Visnyai Ferencné, Nagy István György fia, Hudák Mihály, Nyisztor János, Szalai István Ferencné, Soltész György Janó, Nagy János Vaján, Nagy István György fia 1—1 kor., Homok árból községtől 2 kor., Balázs Sándor tarnóci lakos, Marits Ferenc, özv. Szalai Istvánné, Nagy István György fia, Tüzér Szalai István, Visnyai István, Nyisztor Imre, Papp Ágnes, ifj. Kontra Jánosné Nagy Er-

zsébet, Nagy István György fia, id. Nyisztor Ferenc 1—1 kor., ifj. Visnyai János Amer., id. Szalai György 2—2 kor., Nagy János Vaján, ifj. Szalai György 1—1 kor., Nagy János Ferenc fia Amer. 2 kor., Faggyas Ferenc 1 kor., Kontra Pál György esketésekor éneklésért, Szalai János esketésekor éneklésért, Nagy János közép 2—2 kor., Szalai István tüzér, Móré Lajos, ifj. Nyisztor Ferenc 1—1 kor., Nagy Juliánna Amer. 2 kor., Szalai Imre, özv. Szalai Istvánné. özv. Kenderes Györgyné Bező, Tüzér Szalai István, Marics Ferenc, özv. Soltész Jánosné Iski Zsuzsánna, Visnyai István, Marics János 1—1 kor., Szalai György ifj. Szalai György fia Amer. 5 kor., Demes Ferenc, ifj. Nyisztor Ferenc, id. Nyisztor Ferenc, Nyisztor Sándorné, Kovács Györgyné Szalai Erzsébet, Nyisztor Imréné 1—1 kor., Nyisztor János 2 kor., id. Kark Ferencné 1 kor., Nyisztor Imre Amer. 2 kor., Szalai István Ferencné Szalai Ferenc, Kontra Jánosné Nagy Erzsébet, id. Nagy István huszár, Visnyai István, ifj. Nyisztor Ferenc, Filip István, Papp Ágnes 1—1 kor., legifj. Szalai György 2 kor., X. Y., Marits Ferenc, Kovács Györgyné Szalai Erzsébet, Nagy István György fia, N. N., id. Nyisztor Ferenc, Móré Lajos, közép Nagy János, Visnyai János, Szalai István tüzér 1—1 kor., id. Szalai György 2 kor., Papp Ágnes 1 kor., legifj. Nyisztor Ferenc id. Nyisztor F. fia 2 kor., özv. Szalai Istvánné, ifj. Nagy Ferenc Amer., Nyisztor János, Nagy János Vaján, Majoros István Pálóc, Nagy István György fia, Visnyai István 1—1 kor., összesen 101 kor

Templomra. Kenyhercz Istvánné Szalai Zsuzsánna Palló 5 kor., László Kálmánné Kozma Erzsébet Nagykapos 20 kor., összesen 25 kor.

Magasrév. Isten dicsőségére adakoztak egyesek 150 kor. 70 fil.-t.

Az adakozások összesítése.

Csap. Isten dicsőségére egyesek 189 kor., Perselypénz 142 kor. 90 fillér, Toronyóra alapra 24 kor., Takarékpénztár szegény iskolások tankönyvére 30 kor., Toronyi Sándor adománya 200 kor., Bacskay Sámuel lelkész neje 6 urvacsorai alkalomhoz kenyeret, Juhász Sándor, Szabó Béla állami igazgató tanító bort adományoztak. Adakozások összege 585 kor. 90 fillér.

Tiszaásvány. Templomalapra egyesek 178 kor. 40 fillér, Isten dicsőségére 38 kor. 50 fillér, Urasztali borra 6 kor., összesen 222 kor. 90 fillér.

Szalók. A polgári község templom ujtására 1826 kor. 89

fillér, Huszár István Isten dicsőségére 100 kor., özv. Balogh Mihályné Urasztalát ajándékozott 114 kor., Barkaszi Károly lelkesz neje szószékre teritőt ajándékozott 84 kor., Amerikában élő hívek orgonára gyűjtöttek 1433 kor., Egyesek harangra 68 kor., összesen 3625 kor. 89 fillér.

Tiszaágttelek. Isten dicsőségére egyesek 60 kor 72 fillér, Perselypéncz 57 kor. 88 fillér, összesen 118 kor. 60 fillér.

Kisdobrony. Isten dicsőségére egyesek 1427 kor.

Eszeny. Isten dicsőségére egyesek 119 kor.

Nagydobrony. Isten dicsőségére 66 kor. 78 fillér.

Csongor. Isten dicsőségére egyesek 49 kor. 55 fillér.

Kisrás. Isten dicsőségére egyesek 136 kor., harangra egyesek 995 kor. 81 fillér, összesen 1131 kor. 81 fillér.

Szürte. Isten dicsőségére egyesek 198 kor.

Záhony. Isten dicsőségére egyesek 17 kor.

Kisgejőcz. Isten dicsőségére egyesek 37 kor., Egry Ferencné egy Urasztali kelyhet adományozott 170 kor., összesen 207 kor.

Nagygejőcz különféle címeken 1400 kor.

Korláthelmec. Isten dicsőségére 120 kor.

Tiszasalamon. Isten dicsőségére 127 kor. 5 fillér.

Zahar. Isten dicsőségére 364 kor. 80 fillér.

Botfalva. Isten dicsőségére 22 kor.

Ungtarnóc. Isten dicsőségére 78 kor. 90 fillér.

Mínaj. Isten dicsőségére 128 kor.

Bező. Isten dicsőségére 449 kor. 50 fillér.

Ungpinkóc. Isten dicsőségére 47 kor. 50 fillér.

Ungvár. Perselypéncz 253 kor. 30 fillér, London Benjámín adománya 400 kor., özv. Fidy Béláné templomra 600 kor. Ujlaki József templomra 40 kor., Gyifka Árpád Isten dicsőségére 30 kor., Isten dicsőségére egyesek 201 kor. 80 fillér, összesen 1525 kor. 10 fillér.

Palágy. Isten dicsőségére egyesek 203 kor. 75 fillér.

Ungnyárad. Isten dicsőségére egyesek 199 kor.

Nagyszelmenc. Isten dicsőségére 239 kor. 61 fillér.

Szírénfalva. Isten dicsőségére 107 kor. 52 fillér.

Gállocs. Isten dicsőségére 54 kor.

Bátfa. Isten dicsőségére 16 kor.

Palló. Isten dicsőségére 11 kor.

Iske. Isten dicsőségére 49 kor. 62 fillér.

Vaján. Isten dicsőségére 19 kor.

Mokcsakerész. Isten dicsőségére 80 kor. 10 fillér.

Ungmogyorós. Isten dicsőségére 16 kor.

Bés. Isten dicsőségére 17 kor.

Csicser. Isten dicsőségére 181 kor. 5 fillér.

Nagykapos. Isten dicsőségére 290 kor., Takarékpénztár tornyórára 50 kor., Helmeczi N. hajadon az Ur asztalára kendőt ajándékozott 10 kor., összesen 350 kor.

Vajkóc-Mátyóc. Isten dicsőségére 40 kor. 40 fillér.

Ungcsepely. Isten dicsőségére 45 kor. 90 fillér.

Veskóc. Isten dicsőségére 27 kor.

Bajánháza. Isten dicsőségére 126 kor.

Magasrév. Isten dicsőségére 150 kor. 50 fillér.

Nagyszeretva. Isten dicsőségére 123 kor. 14 fillér.

Pályin. Isten dicsőségére 342 kor. 13 fillér.

Solymos. Isten dicsőségére 285 kor. 60 fillér.

Vámoslucska. Isten dicsőségére 360 kor. 52 fillér.

Felsőröcse. Isten dicsőségére 391 kor. 10 fillér.

Sárosmező. Isten dicsőségére 206 kor. 30 fillér.

Jenke. Isten dicsőségére 282 kor. 40 fillér.

Kereszt. Isten dicsőségére 170 kor.

1913. évi adakozások összege 16126 kor. 92 fillér.

Az építkezésre fordított kiadások összesítése.

Csongor épületek fenntartására 715 kor. 72 fill.

Nagydobrony épületek fenntartására 473 kor. 8 fillér.

Kisdobrony templom renoválásra 2268 kor. 10 fillér.

Tiszaágtelek épületek fenntartására 889 kor. 76 fillér.

Szalóka templom és orgonára 4400 kor. 89 fillér.

Eszeny épületek fenntartására 214 kor. 56 fillér.

Záhony épületek fenntartására 157 kor. 30 fillér.

Tiszasalamon épületek fenntartására 113 kor. 6 fillér.

Szürte épületek fenntartására 151 kor. 20 fillér.

Kisrátharang fenntartására 1131 kor. 81 fillér.

Kisgejőc épületek javítására 2008 kor. 38 fillér.

Nagygejőc épületek fenntartására és orgonára 3458 kor.

41 fillér.

Botfalva épületek fenntartására 382 kor. 50 fillér.

Ungtarnóc épületek fenntartására 629 kor. 8 fillér.

Ungvár épületek fenntartására 826 kor. 16 fillér.

Zahar épületek fenntartására 237 kor. 68 fillér.
 Ungnyarád paplakot épített 9781 kor. 24 fillér.
 Nagyszelmenc javításokra 642 kor. 82 fill.
 Szirénfalva épületek fenntartására 257 kor. 60 fillér.
 Palágy épületek fenntartására 204 kor. 20 fillér.
 Gálocs épületek fenntartására 309 kor.
 Báfa épületek fenntartására 177 kor. 94 fillér.
 Nagykapos épületek fenntartására 384 kor. 6 fillér.
 Csicsér épületek fenntartására 384 kor. 28 fillér.
 Bés épületek fenntartására 116 kor. 42 fillér.
 Vaján épületek fenntartására 638 kor. 66 fillér.
 Iske paplak-javítás 1200 kor.
 Mókcsakerész javítás 80 kor. 10 fillér.
 Ungmogyorós javítások 107 kor. 8 fillér.
 Vajkóc-Mátyóc épületek fenntartására 258 kor. 14 fillér.
 Ungcsepely épületek fenntartására 470 kor 56 fillér.
 Bajánháza épületek fenntartására 498 kor.
 Sólymos templomra 1000 kor.
 Vámoslucska épületek fenntartására 280 kor.
 Sárosmező épületek fenntartására 340 kor.
 Kereszt épületek fenntartására 556 kor.
 Jenke épületek fenntartására 1231 kor.
 Építkezések összege 36974 korona 79 fillér.

VII. Alsózempléni egyházmegye.

A) Adakozások.

Bodrogmezőn Isten dicsőségére adakoztak: Török János 5 kor., özv. Fekete Jánosné 1 kor., Csoma Jánosné 2 kor., Répási András és neje 20 kor., Büti Péter 4 kor., Szabó János 5 kor., Csoma Erzsébet 4 kor., Pondi János 2 kor., Domokos Béniné 2 kor., Török Lajosné 2 kor., Kájel Mártonné 5 kor., Török András 2 kor. Összesen 54 korona.

*Királyhelmece*n Isten dicsőségére adakoztak: Szatmári János 5 kor., Kokos János 5 kor., Kulcsár István 5 kor., Kovács Eszter 4 kor., Hajdók Erzsébet 4 kor., Hajdók János 2 kor., Kokos István 5 kor., Bodnár Béla 5 kor., Dakó János 10 kor., Csengő Pál 25 kor., Csengő P. István 3 kor., Répási József 2 kor., Kovács Juliánna 2 kor., Ecsedy Ferencné 5 kor., Lénárt István 10 kor., N. N. 1 kor., özv. Répási Istvánné 10 kor. Összesen: 103 korona

Alsódobozán Isten dicsőségére adakoztak: Mezei József 30 kor., Zsebcsi Józsefné úrasztalára aranyozott rojttal piros bársonykendőt 10 kor. értékben, Balla János aszalói lakos úrasztalára szüretkor bort 7 kor. értékben, Zsebcsi István karácsonyra bort 7 kor. értékben, lelkész a paróchia 3 szobáját, valamint annak padlásait festette és a gangot betonnal kiöntette, értéke 220 kor. Összesen: 274 korona.

Ujcsanáluson orgonaépítésre adakoztak: Csorba Dezső 20 kor., Hám Bódog 30 kor., id. Filep Sándor 20 kor., ifj. Filep Sándor 25 kor., Németh László 10 kor., Juhász István 50 kor., Nagy István 40 kor., Török János 30 kor., id. Pankucsi Gábor 20 kor., Szabó Bálint 10 kor., Juhász Károly 20 kor., Pankucsi András 50 kor., Szakács András 5 kor., Török Pál 10 kor., Becse János 20 kor., Sóvári József 5 kor., Rádai András 10 kor., Fagyas Bertalan 15 kor., Ducsay István 5 kor., Pankucsi Mihály 10 kor., Soltész József 10 kor., Nagy Gábor 10 kor., Soltész András 5 kor., Sóvári József 5 kor., Sóvári Sándor és István 40 kor., özv. Nagy Károlyné 40 kor., Dicsházi János, Demeter András, Pankucsi Sámuelné, ifj. Ducsay István 5—5 kor., Molnár Jánosné 2 kor., Balog István 5 kor., Soltész Gáborné, özv. Nagy Jánosné 3—3 kor., Büdi Károlyné 2 kor., Halász Jánosné 10 kor., Renyhárt Károly 20 kor., Beteg Demeterné 5 kor., Lehoczki Józsefné 4 kor., Rivó Pál 2 kor., Pankucsi Gábor 5 kor., Szegő János, Ferenczi Lajos 4—4 kor., Szabó Józsefné 3 kor., Varga Istvánné 2 kor., Szegő Istvánné 5 kor., Kiss Vilmos 20 kor., Rádai János 4 kor., ifj. Németh Miklós, Németh Sándor 5—5 kor., ifj. Török András 3 kor., Sallai Sándor, ifj. Németh József 5—5 kor., Zsóka Gergely, Ducsay Miklós, Rajczi János, Rádai János, Csibi Károly 10—10 kor., Csáki Miklós 40 kor., Nagy László 60 kor., Márkus Lajos 20 kor., Szakács János 5 kor., Fagyas Miklós 10 kor., Nemes János 20 kor., Bodnár István, Pálincás Bertalan, Rajczi András 5—5 kor., Sárándi János 50 kor., ifj. Pankucsi János 5 kor., Pásztor Miklósné 4 kor., özv. Pásztor Sándorné 2 kor., Nagy Lajos, Lévai János 30—30 kor., özv. Pankucsi Józsefné 2 kor., Torda Józsefné, Torda Eszter és Erzsébet, Büdi Jánosné 5—5 kor., id. Büdi Sándor 10 kor., Csibi Istvánné 25 kor., ifj. Kónya István, id. Kónya István 5—5 kor., id. Szabó Józsefné 4 kor., Forgács Istvánné 5 kor., Soltész János, ifj. Pankucsi Gábor 10—10 kor., Mádi József 5 kor., Csáki Gábor 20 kor., özv. Csáki Gáborné 5 kor., Sóvári János 20 kor., B. Németh János, Hegedűs János

10—10 kor., Ó. Nagy Márton, Török Imre 5—5 kor., Kiss Pálné 3 kor., Bátori Gábor 5 kor., Bátori Piros 2 kor., Rivó Mihály 15 kor., Ducsay Károly, Soltész Mihály 5—5 kor., Kovács Pál 2 kor., Turóczi János 6 kor., Veres Károly 40 kor., id. Németh József, ifj. Budi Sándor 10—10 kor., Juhász Miklós 25 kor., Márkus Erzsébet és Jecs Lidia 5 kor., Jecs János, Szinai Márton 10—10 kor., Rajcsi József 5 kor., Török András, Elek Istvánné, ifj. Forgács Andrásné 4—4 kor., Forgács Imréné, Molnár György óf., Pankucsi István 5—5 kor., Nagy József 10 kor., özv. Nagy Károlyné óf. 2 kor., Nagy Lajos óf. 5 kor., özv. Fagyas Jánosné 10 kor., Györfi Józsefné 20 kor., Búdi Istvánné 5 kor., Nagy Márton 15 kor., Gubás Bertalan 20 kor., Becse Józsefné 10 kor., Molnár Lajos 30 kor., Szakács Miklós 10 kor., Simon József, Filep József, Kulcsár Jánosné 5—5 kor., Sóvári Lajos 20 kor., Nagy András 60 kor., Kormos György 20 kor., Nagy János 80 kor., Pankucsi Gyula, Sóvári Miklós, Szabó János, Fagyas István 10—10 kor., Pankucsi Károly, Nagy Károly 20—20 kor., Ducsay János 6 kor., Balla Mihály 5 kor., Vitelki János 20 kor., id. Vitelki József, Kertész Ferenc, ifj. Krajecz Andrásné 10—10 kor., Kónya Jánosné, Kónya József 5—5 kor., Györfi Pál 20 kor., Kónya Károly 2 kor., Ducsay Mihály 5 kor., Nagy Sándor 10 kor., Báthori József, Szaniszló István 5—5 kor., Hegedűs Ferenc 3 kor., Simkó József 5 kor., Dakó János 3 kor., Dobróczki János 10 kor., Sallai János 6 kor., Molnár Györgyné 3 kor., id. Olasz József 5 kor., Balázs Lajos 3 kor., Németh János 40 kor., ifj. Vitelki József 5 kor., Németh Ferenc 10 kor., Nagy Miklós 20 kor., Kónya Gábor 10 kor., Báthori Sándor 1 kor., Sárándi József 10 kor., Szalai János, Gaskó András 5—5 kor., Diczházi Jánosné 3 kor., Ducsay András 10 kor., özv. Bodnár Istvánné 2 kor., Tóth Sándor 3 kor., Rajcsi Károly 10 kor., Pankucsi Jánosné 2 kor., Filep János, id. Németh Miklós 5—5 kor., Kónya István ifj. 1 kor., Sóvári Kálmán 5 kor., Pálincás Sándorné 20 kor., Juhos János 3 kor., Becse József 5 kor., Bolobás János 40 kor., özv. Nagy Jánosné 50 kor., Györfi György 15 kor., Krajecz János ág. ev. 3 kor., Nőegylet egy betéti könyvön és váltón 90 kor., Ref. Énekkar 800 kor. Összesen : 3106 korona.

Taktaharkány. Isten dicsőségére és általában egyházi és iskolai célra adakoztak :

1. Sacramentumi kenyeret ajándékoztak régi ajánlat szeri nt özv. Erdei Józsefné (félböjt), özv. Román Imréné (husvét), néhai

Szabó Istvánné gyermekei édes anyjuk emlékére (pünköstit), özv. Fésüs Györgyné (ujkenyéri urvacsoraosztáskor), Kovács Józsefné (ujborra), Lengyel Lajosné (karácsony) 24 kor. értékben.

2. Sacramentumi bort ajándékoztak: özv. Erdei Józsefné félböjtre 10 kor., Varga János pályaőr szintén félböjtre pénzben 10 kor., Székely Imre lelkész husvétra 10 kor. 40 fillér, Nagy András pünkösstre 10 kor. 40 fillér, Bodnár Bálint ujborra 10 kor., Lengyel Lajos karácsonyra 12 kor., összesen 62 kor. 80 fill.

3. Az egyház szükségéinek fedezésére: özv. Erdei Józsefné 5 kor. 70 fillér, Nagy Józsefné 3 kor., Bekényi Lajos 1 kor., Konfirmált gyermekek adománya 11 kor. 10 fill., összesen 20 kor. 80 fillér.

4. Toronyóra-javításra: Szabó András 2 kor. összesen 2 kor.

5. Iskolák építésének céljára az egyházkerületi kölcsön törlesztésére kivetett rendkívüli egyházi adóból befolyt 968 kor. 8 fill.

6. Iskolaépítési tartozás törlesztésére a reform. gazdaközön-ség vadászati haszonbér címen ajándékozott 746 kor. 49 fillért.

7. Iskolai alapra: Hitelszövetkezet a tanterem használatáért 30 kor., Multságok jövedelme 144 kor. 94 fillér, összesen 174 korona 94 fillér.

8. Templom építésére országos segélygyűjtés folytán adomány 898 kor. 93 fillér. Összesen: 2898 korona 4 fillér.

Zemplénagárd. Isten dicsőségére adakoztak: Lábos Bertalan 15 kor., Lukács József 5 kor., Szűcs János 4 kor., Nagy Károly 20 kor., özv. Simon Ferencné, Czető István katona, Nagy Menyhért 5—5 kor., Csorba Károly 2 kor., Nagy J. István 20 kor., Czető János 4 kor., Diák Károlyné 5 kor., Czető Juliánna 4 kor., Kántor István 5 kor., Nemes János 2 kor., Czinke Jánosné 1 kor., Czető József 5 kor., Barathi Ferenc 20 kor., összesen 127 kor.

Révleányvár. Isten dicsőségére adakoztak: Kocsány Péter, Kertész Mihály, Iski György, Béres János, ifj. Tóth János, ifj. Barati György, Betőri József, Babinszki Jánosné 2—2 kor., e. Tóth István 3 kor., Szélföldi Biró Julis 4 kor., Dámoci András és neje 3 kor., Vécsi András, Balog Jánosné, Béres Balázs, Kis Tóth János, Kardos István, ifj. Vaszil Ferenc, Vaszil András, Szanyi István, Sohajda Gyula, Kertész István, Kis István, Ragán Jánosné, Fülep Gyula, Fodor Antal, Varga Ferenc, Gy. Barati András, Varga István 2—2 kor., Iski Károly Amerika 5 kor., Kántor István 5 kor., Barati Péter, Sohajda Ferencné, Filep János 2—2 kor., Katona László 5 kor., Sohajda Balázs, Szanyi Istvánné 2—2 kor., Csordás Ferenc 4 kor., id. Barati József, Barati Fe-

renc, Varga István, Kertész András, K. Barati János, Tóth László, Szabó Ferenc, ifj. Szabó Ferenc, Varga Lajosné, Kertész István, Rozgonyi Mihály, Sohajda Pál 2—2 kor., Hochs József 10 kor., Barati György t. ör 3 kor., Csurka Jánosné, Szabó András, Szabó Péter, Betóri József, id. Deák Ferenc, Béres Tamás 2—2 kor., Fülep Gyula 5 kor., összesen 143 korona.

Lácza. Korcsmáros Tóth Istvánné 2 kor., K. Sohajda István 10 kor., ifju Sohajda József 5 kor., ifju Sohajda László 4 kor., Kis Móric Lajos 10 és neje 2 kor., ifju Sohajda F. János 5 és neje Furis Ilona 5 kor., Kovács Károly 2 kor., özv. Kis Móric Mihályné 2 kor., Tóth Károly 5 kor., néh. Kovács József Istvánné 4 kor., Sohajda Ferenc Pál fia 5 kor., Fülöp László 2 kor., Kocsis Bertl 2 kor., özv. Móric Ferencné 2 kor., Pántor István 2 kor., Szabó Károly 3 kor., Nagy Téglás Gyula 3 kor., Kis Téglás István 3 kor., Téglás Gyula 2 kor., Téglás Albert 4 kor., Kulcsár Jánosné 2 kor., Nagy Sándor 2 kor., özv. Simon Péterné 50 kor., Sohajda Ferenc 3 kor., Ballók M. László 3 kor., Baba János 2 kor., Móric L. János 5 kor., Kis Téglás István 3 kor., Korcsmáros Tóth Istvánné 2 kor., Sohajda László 4 kor., Illés Balázs 2 kor., ifju Móric Tamás István 4 kor., ifju N. Móric Sándor 6 kor., id. Kovács Károly 2 kor., ifju Kovács Károly 2 kor., Tóth László 2 kor., Téglás Gyula 4 kor., Sohajda István 10 kor., ifju Tóth L. István 4 kor., Séra Sándorné 2 kor., Móric Tamás 2 kor., Móric T. István 2 kor., id. Móric Károly 5 kor., id. Tóth L. István 5 kor., Pántor István 2 kor., Sohajda Ferenc 2 kor., Szerdi Ferenc 2 kor. Amerikából: Kis Téglás Lidia 5 kor., Móric Lajos 5 kor., Fülöp Gáborné 3 kor., Pántor Erzsébet 2 kor., ifju Pirigyí Ferenc 10 kor., Pirigyí J. Péter 10 kor., Kukó István 5 kor., Móric Lajos 5 kor., Ballók Pál 5 kor., Balla Eszter 4 kor., Fazekas Károly 5 kor., ifju Sohajda Péter 5 kor., összesen 284 korona.

Hernádkak. Isten dicsőségére adakoztak: Huszár Ferenc és János 8 kor., Potóczy Kálmán római kath. 3 kor. 60 fillér, Vajdas János 2 kor., összesen 13 kor. 60 fillér. Templom-építésre: Krupla Sámuel 10 kor., Kőrösi János 10 kor., összesen 20 kor. Harang csináltatásra: Zsiros János Amerikából 25 kor., Juhász Imre 25 kor., összesen 50 korona.

Tolcsva. Özv. Rivnyák Györgyné 10 kor., Boldi Dezsőné 10 kor. Három ünnepi adakozás a hivektől 39 kor. 68 fillér. Perselypénz egész évről 92 kor. 82 fillér, összesen 152 kor. 50 fill.

Vámosujfalú. Ő Császári s Királyi Felsége 200 kor., Iski Andrásné vámosujfalui lakos 20 kor., Darabos István vámosujfalui lakos 30 kor., ifju Béno Mihály vámosujfalui lakos 50 kor., Molnár Ferenc vámosujfalui lakos 30 kor., Ismeretlenül maradni akaró 40 kor., összesen 370 korona. Tulajdonképen a templomra adományoztattak ez összegek ; miután az már 1912-ben felépült és átadatott a közhasználatnak, a fenti összegek — mint elkésett adományok — a közpénztárba folytak be és ott számoltattak el.

Alsóberecki. Isten dicsőségére : Czinke Mihályné 1 kor., Feke Ferencné 2 kor., Takács Zsuzsánna 2 kor., összesen 5 korona.

Kisrosvágy. Isten dicsőségére tett adományok : Nagy István 2 kor., Pataki Anna 2 kor., Pásztor István 2 kor., Bengi István 2 kor., Nagy Hógya Jánosné 1 kor., Pataki Gizella 5 kor., özv. Tóth Ferencné 2 kor., Lakatos József 2 kor., Lakatos Jánosné 2 kor., Balla János 2 kor., ifj. Veres Ferenc 2 kor., Pásztor József 2 kor., Bengi István 2 kor., Kiss Józsefné 1 kor., Kolondár Károlyné 1 kor., özv. Tóth Ferencné 4 kor., Barna Ferencné 2 kor., Sipos Erzsébet 5 kor. Összesen 41 korona.

Tiszakarád. Isten dicsőségére adakoztak : 1. Az itthon levő hívek közül : Koncz István és neje Bódi Irma, cakói lakosok 12 kor., K. Kazap Józsefné sz. Iski Zsuzsánna 3 kor., Balogh József csendőr 5 kor., Halász Lidia hajadon 3 kor., Községi előljáróság 4 kor., Klinovics Andrásné sz. Csáki Zsófia 5 kor., Pásztor Ferenc 10 kor., Horváth György a Mária-tanyáról 20 kor., Karászi János és neje sz. Hajnal Lidia 8 kor., Fodor József 2 kor., Vágó Jánosné 1 kor., Hollósi Simon Ilonka 5 kor., özv. Nagyházi István és neje sz. Basa Juliánna 5 kor. Összesen 83 korona.

2. Az Amerikában levők közül adakoztak : Enyedi András és neje sz. Dács Eszter 5 kor., Sebők György ifju 15 korona. Összesen 20 kor. Összesen bejött tehát : 103 kor.

Gesztely. Kóczán Miklós urvacsorai kenyérre s borra 70 kor., Kóczán Miklós kerítésre 100 kor., Kiss Pálné Isten dicsőségére 10 kor., Urvacsorai kenyérosztó tányérra : Kun Zoltánné 5 kor., Csorba Lajosné 2 kor., Dargai Péterné 10 kor., Márkus Sándorné ifj. 1 kor., Csorba Jánosné 1 kor., Márkus Sándorné 20 fill., Molnár Lajosné 20 fill., Balla Mihályné Török 1 kor., Kőrösi Andrásné Erdős 40 fill., Csorba Istvánné 30 fill., Csorba Juliánna 20 fill., Kőrösi Istvánné 40 fill., Kis Pálné 2 kor., Négyesi Jánosné 2 kor., Fekete Pálné 1 kor., Kun Gyöngyike 1 kor. 02 fill., Szücs Andrásné 1 kor., Lenkei Lajos 1 kor., Szücs Mihályné

1 kor., Sallai Pálné 1 kor., Balla Istvánné 2 kor., Kőrösi Sándorné 1 kor., Veres Istvánné 1 kor., Tóth Péterné 1 kor., Szücs Zsuzsánna 1 kor., Mészáros Józsefné 2 kor., Fekete Albertné 1 kor., Molnár Istvánné 1 kor., Juhász Sándorné 1 kor., Juhász Dánielné 80 fill., Máté Mihályné 1 kor., Nagy Sándorné M. 1 kor., Négyesi Ferencné 10 fillér, Szücs Gusztáv 40 fill., Orosz Józsefné 1 kor., Balla Mihályné 2 kor., Szegedi Jánosné 2 kor., Négyesi Károlyné 1 kor., Fekete Kálmánné 20 fill., Tamás Józsefné 40 fill., Erdős Sándorné 40 fill., Kis Jánosné 60 fill., özv. Kőrösi Andrásné 1 kor., Béres Józsefné 1 kor., Kőrösi Istvánné 1 kor., Turóczy Józsefné 1 kor., Márkus Józsefné özv. 1 kor., Márkus Andrásné 1 kor., Zsoldos Istvánné 1 kor. 20 fill., Román Mihályné 1 kor., Takács Istvánné 1 kor., Erdős Pálné 1 kor., Zsoldos Károlyné 1 kor., Kőrösi Jánosné gy. 2 kor., Kőrösi Pálné 1 kor., Kovács Andrásné 1 kor., Juhász Andrásné 1 kor., Almási Lajosné 1 kor., Kőrösi Istvánné 1 kor., Batori Istvánné 1 kor., Kőrösi Jánosné 1 kor., Nagy Sándorné 40 fill., Nagy Ferencné 2 kor., Hajdu Sámuelné 10 fill., Kis Sámuelné 60 fill., Kónya Károlyné 30 fill., Petrus Lajosné 10 fill., Bertók Pálné 20 fill., Mike Józsefné 20 fill., Csorba Sándorné 10 fill., Nagy Károlyné 40 fill., Rontó József 1 kor., Inánczi Ferencné 20 fill., Simon Andrásné 1 kor., A. Márkus János-család 5 kor., K. Kőrösi Istvánné 1 kor., Szegedj Istvánné 1 kor., Kőrösi Józsefné 1 kor., Veres Zsuzsánna 60 fill., Lácza Bertalanné 4 kor., Márkus Istvánné 1 kor., Ronyecz Jánosné 1 kor., Vékei Károlyné 2 kor., Szántó Erzsike 40 fill., Balogh Istvánné 1 kor., Balogh Jánosné 1 kor., Dobrosi Lajos-család 6 kor., Turóczy Sándorné 4 kor., Tinics Istvánné 2 kor., Kőrösi Andrásné 60 fill., f. Kőrösi Pálné 1 kor., Tóth Ferencné 60 fill., Kántor Lajosné 40 fill., Kis Margit 40 fill., Zvolenszki Józsefné 50 fill., Zvolenszki Julia 20 fill., A. Veres Lajosné 2 kor., Hódi Péterné 1 kor., Szolnoki Istvánné 1 kor., Zsoldos Károlyné 1 kor., Kassai Károlyné 1 kor., B. Veres Lajosné 1 kor., Szücs Dezsőné 1 kor., Nagy Balázsne 1 kor., Nagy Andrásné ifj. 1 kor., Márkus Jánosné H. 2 kor., Magyar Pálné id. 1 kor., Balla Emilia 1 kor., Dobrosi Károlyné 1 kor., Dobrosi József 1 kor., Szigeti Mihályné 1 kor., Nagy Andrásné 1 kor., Dékány Istvánné 2 kor., Kőrösiné Dékány Eszter 1 kor., Vékei Istvánné 2 kor., Vékei Bertalanné 1 kor., Vékei Márta 1 kor., Vékei Pista 40 fill., Megyesi Etelka 1 kor., Balláné Vékei Biri 1 kor., Dobrosi Istvánné 1 kor., Dobrosi Zsuzsánna 40 fill., Dobrosi András 1 kor., Almási Károly 1 kor.,

Molnár Sámuel 1 kor., Balla Andrásné 1 kor., K. Bodnár János 1 kor., Zavari Józsefné 20 fill., Galló Sámuelné 40 fill., Kovács Józsefné 80 fill., Turóczy Bertalanné 2 kor., Pap Istvánné 1 kor., Szűcs Istvánné 2 kor., Dargai Jánosné Körösi 1 kor., Fekete Jánosné 60 fill., Veres Andrásné 30 fill., Négyesi Pálné 2 kor., Juhász Lajosné, Négyesi Zs. 2 kor., Balla Jánosné Dobrosi 2 kor., Magi Mihályné 6 kor., Kocsár Istvánné 3 kor., Kis Istvánné Csörghe J. 1 kor. Urvacsorai tányérra az összes adakozás volt 173 korona 22 fillér. Kocsár Istvánné isk. könyvszekrényre 25 korona. — Az összes adományozás: 378 korona 22 fillér.

Mád. A helybeli Takarékpénztár a szegényeknek kiosztás végett 100 kor. A szegényalapból karácsonykor kiosztatott 50 kor. Mád városa a szegényeknek $\frac{1}{2}$ öl fát s 2 kopka galyfát adott a behozatallal együtt 20 kor. A Lángh N.-alából 11 szegény gyermek ingyen ruhát és csizmát kapott, értéke: 175 kor. A Pálóczy J. jubileumi alapból egy szegény gyermek csizmát kapott 7 kor. ért. Jankovszky Mihály úr (ág. ev.) ajándéka 7 kor. Összesen 359 korona.

Templomépítésre adakoztak: Királydaróci és Tasnádi Pándy Ferenc Mád város főbirája 500 kor., Bernáth Béla orszgy. képviselő úr gyűjtő-ívén 250 kor., gróf Andrássy Dénes 200 kor., Eperjessy József gyűjtése Amerikából 152 kor., Pálóczy József ref. lelkész, id. Kaliczky Károly, gróf Andrássy Gyula, Budapest székesfővárosa (Bernáth Béla úr gyűjtése) 100—100 kor., Rácz Sándor 80 kor., ifj. Kaliczky Károly, Rácz Gábor, Rácz Gáborné, Bende István, Rácz Ödön, Lengyel Károly, Szilágyi Sámuel, Horváth Ferenc, Horváth Ferdinánd, id. Bodó János, özv. Rácz Andrásné, a Mádi Takarékpénztár, Jakab István gondnok, özv. Keresztyén Istvánné, Horváth Gyula kereskedő, Kaliczky Sándor műasztalos Budapest, Vigh József, Rácz Károly presb., Palumby Gábor úr Nyiregyházáról, Selbszher Károly úr Breslau 50—50 kor. Janka Sándorné, Bihary Ferenc, dr. Kesső Géza ügyvéd Szerencs 40—40 kor., özv. Rácz Józsefné, Rácz Zsigmond, Csengeri Lajos 30—30 kor., Hajdú István, Juhász József 25—25 kor., Bogoly András, Lengyel Lajos, Técsi János, özv. Körtvélyesi Jánosné, Szabó József, Visóczy János, Visóczy József Amerikából, Bodó Pál, özv. Lengyel Sámuelné, Sinka Gergely, Szőledi Pál, id. Koroknay Károly, ifj. Koroknay Károly Szegilong, Márkus Mihály Bodrogkiszfalud, Deák Gábor, Egri Ferencné, Rácz Ferdinánd, Sinka Sándor, Erdős Sámuel, Palumby Kálmán, ifj. Márkus János harangozó, Mihály

Endre róm. kath., özv. Hubay Imréné, Bakossy Kálmán Miskolc Órás Károly orgonista, Brigóczki Jánosné, Rozgonyi Józsefné Nyiregyháza, dr. Rácz Lajos tanár Sárospatak, Krómy Endréné Nyiregyháza, Kónya Ferenc Homrogd, tiszt. Keresztyén István ref. lelkész Fűzérradvány, Klencs János Zombor 20—20 kor., özv. Bihari Ferencné 12 kor., özv. Mauritz Rudolfné 27 kor., özv. Kovács Istvánné, Forgács Jánosné, Turóczy Jolán, ifj. Bodó János Bényi János, Janka András, Lakatos Károly, Bányai János, Kollát Károly, özv. Palumby Istvánné, özv. Márkus Mihályné, Bodnár István, Szabó Bözsike óvónő, Csengeri Józsefné, Szántai Andrásné, Csengeri Sámuel, Balajti Sámuel, Horvát József v. h, Márkus Károlyné, Csadó Józsefné, Csadó István, Jakab Ferencné róm. kath. Bankóczki Józsefné, özv. Palumby Lászlóné, ifj. Nagy Ferenc, ifj. Szántai András, Márkus Károly Putnok, tiszt. Igaz Józsefné szül. Rácz Ottilia Szerencs, lic. Rácz Kálmán tanár Pápa, ifj. Jakab István Tarcal, ifj. Tóth Mihályné Miskolc, ifj. Olasz Lajos Sóstótelep, Szarvas Gedeonné Miskolc, Szabó Etelka Sátoraljujhely, tiszt. Janka Károly ref. lelkész Nagyrozvágy 10—10 kor., Balázsházi Ferenc 6 kor., Takács Béláné, Takács Zsuzsó és Piroska, Horváth Károlyné, Cs. Szabó István, Barta József, Varga András, Klein Gusztáv, Hajdú Erzsébet, Csörge Jánosné, Kubus Józsefné róm. kath., Lakatos József, Rigler Lajos r. k., Bihary József, Bernáth András ág. ev., Sztankovits Ferenc róm. kath., Biró Boldizsárné sz. Lengyel Róza Tállya. Kovács Károly Mátészalka 5—5 kor., özv. Tóth Jánosné, Margitai Gábor, Gödör Sándor róm. kath. Szerencs, Szabó János gátőr Egyek 4—4 kor., Tassonyi Józsefné róm. kath., özv. Lukács Andrásné, özv. Hubay Károlyné, özv. Varga Andrásné, özv. Técsi Andrásné g. kath. 2—2 kor., a „Szőlőműves-Társulat“ 1912—13-ik években tartott 3 bál tiszta jövedelmét szintén a „Templom-építéskor“-re adta, összesen 650 kor., ugyancsak a „Ref. Olvasókör“ két alkalommal március 15-iki műkedvelői előadással egybekötött bál jövedelmét a „Templom-építésre adta, 326 kor. t, az adományok összege 4950 kor.

Ezenkívül mélt. Brabécz Gyula tábornok úr róm. kath. a gombhúzás alkalmával 100 liter szamorodni bort adott a közönségnek 100 kor. értékben.

Nagy Gábor bodókövőáraljai lakos vincellér az úrasztalára egy drb. kék bársony plüss takarót adott, mely körül gazdag aranyrojtval s közepén egy kehely szintén aranyozva 150 kor. értékben.

A katedrán és papszéken levő 3 drb. kék bársony plüss

takarót, mely dús aranyrojttal van szegélyezve, szőlőfürt és buza-
virág himzéssel ellátva: Pálóczy Ilonka, Szabó Bözsike óvónő és
Csengeri Zsuzsánna himezték, értéke 200 kor., ennek az anyagát
a Ref. Olvasókör 1913. március 15 ére készült szindarab másod-
szori előadásának (március 24.) tiszta jövedelméből vették. Az első
előadás tiszta jövedelmét a templom-építés céljaira adták.

Ricse. Istendicsőségére a következő egyháztagok adakoztak:
B. Körmöndi András 4 kor., Körmöndi Sándorné bar. 2 kor.,
Kelemen Sándorné kis 4 kor., Szabó József 4 kor., Körmöndi
Albert doma 8 kor., Pongó Lajos 2 kor., Körmöndi József v. b.
2 kor., Máté P. Sándor 3 kor., községi előljáróság, özv. b. Kör-
möndi Jánosné, özv. bar. Körmöndi Józsefné, Körmöndi János b.,
Balázs Mária, Vécsi János f., Körmöndi János bar. 2-2 kor.,
Nemes József 5 kor., Király Juliánna, özv. Kocsi Józsefné, Vécsi
István m. v., Közép Vécsi Deák István, Tóth János, Gatyás István,
özv. b. Körmöndi Józsefné, Diczku Mihályné 2—2 kor., Feké
Gábor 4 kor., Jesztrebi János, Nemes János, Iski P. József 2—2
kor., Zombori Géza 5 kor., ifj. Körmöndi Sándor bar. 2 kor., Tóth
István 4 kor., özv. Máté Andrásné 2 kor., összesen 87 kor.

Tokaj. Isten dicsőségére adakoztak: Vajthó Jenőné 10 kor.,
Reinhart Lajosné 10 kor., husvétii gyűjtés 20 kor., konfirmándusok
22 kor., Hegyessy Béla 8 kor., Szerencsi József 10 kor., Kozma
Jánosné 10 kor., Oláh Miklós 9 kor., Tokaj város parochia-épi-
tésre 200 kor., perselyben gyűlt 194 kor., Tokajhegyaljai Takaré-
pénytár a ref. szegényeknek 20 kor. és a Tokajvidéki Keresk.
Bank 10 kor., összes adakozás 523 kor.

Karcsán az Isten dicsőségére adakoztak: Bánóczi János, Tóth
Pál, Szabó Ferenc, Béres János alsó, Dudás Jánosné Amerika,
Váradí Imre, Polyák András, Béres Pál, Öszváradí Ferenc 2—2
korona. Horváth István Amerika 4 kor., Dakos István teleki Ame-
rika 5 kor., Horváth Imre, Dakos András közép, Dakos András
Nagy Erzsébettel Amerika. Béres János, Váradí B. János, Dakos
István alsó, Dakos Albert, Horváth István bíró, Szabadka Márton,
Demeter István, Halász Ferenc, Nagy Ferenc gazda, Nagy p. József,
Czinke István, id. Dudás János, Horváth Ferenc alsó 2—2 korona.
Breczo Mihály 1 kor., Séra Ferenc 2 kor., Dakos Ferenc teleki
2 kor., Varga János 1 kor., Tóth András, Vajda József laposi,
Öszváradí András, Nagy Gy. István 2—2 korona, Nagyváradí
János 1 kor., Sugár János, Kovács Albert gazda, özv. Gerenyi
Andrásné, Nagy P. József ifjú, Vajda József karcsaszéli, Gy. Nagy

János, Dakos Ferenc Miska, Horváth János alsó, Horváth István 2—2 korona, Öszvárad József Amerika 5 kor., Dakos József, Dakos János közép, Nagy P. Pál, Horváth József kerti, Dakos András Amerika, Dakos János felső, Dakos József felső Amerika, Horváth Ferenc teleki 2--2 korona. Cserepes János Amerika 4 kor., Dakos Ferenc felső 3 kor., Lengyel András 1 kor., Szabó János Amerika, Polyák Mihály, Horváth István teleki, Dakos Ferenc Miska, Nagy András P., Nagy István Gy., Nagy József lapsi, Horváth János alsó, Előljáróság községi, Kisvajda Ferenc, Bók Pál, Séra Ferenc, Tóth István, Szabó Ferenc becskedi, Nagy Ferenc lapsi, Polyák János felső 2—2 korona. Öszvárad József Amerika 5 kor., özv. Harcsa Andrásné 2 kor., Vajda János karcsaszéli 2 kor., Dakos István teleki Amerika 10 kor., Öszvárad János alsó, Tóth András, Horváth Imre, Bók János, Nagy Ferenc lapsi, Horváth István bíró 2—2 korona. Tóth György 1 kor., Bencdek András 2 kor., Horváth János huszár 1 kor., Bányácskai József 2 kor., Demeter István 2 korona. Összesen: 192 korona.

Pácin. Isten dicsőségére adakoztak: Mester János 3 kor., ifj. Séra Gábor 5 kor., Nagy Mihály 5 kor., Pronai Sándorné 5 kor., Horváth Józsefné 2 kor., i. Szabó Istvánné 4 kor., Szabó István kp. 2 kor., Pap Mária 2 kor., Dakos József 4 kor., Pélczi Albertné 3 kor., Szabó Ferenc kp. 3 kor., Szabó Sándor 5 kor., n. Tóth József 5 kor., B. Séra Zsófia 3 kor., Pásztor István 4 kor., ifj. Körmös József 5 kor., Lipkó János és neje 4 kor., S. Szabó Sándor 4 kor., Berta gy. István 2 kor., B. Czike János 2 kor., Egri Bálint 4 kor., özv. Dakó Józsefné 2 kor., Gecse János 2 kor., K. Szabó András 2 kor., ifj. Borsodi András 4 kor., Szabó Albert kp. 2 kor., Nagy János 2 kor., Tóth István 4 kor., Csontos János és neje 3 kor., ifj. Csontos János 3 kor., Séra Gáspárné 5 kor., Veres Józsefné 2 kor., Dócs Borbála 4 kor., Dócs Zsófia 3 kor., Berta Gábor 5 kor., Fodor József 2 kor., Horvát József 2 kor., Séra Borbála 3 kor., Szabó István 2 kor., Voloda András 4 kor., Amerikából a hivektől 70 kor., Cserepes Jánosné 4 kor., ifj. Bányácski István 5 kor., ifj. Séra Sámuel 5 kor., Nagy András 4 kor., Nagy István 4 kor., B. Séra Albert 5 kor., Berta János 5 kor., Séra János 4 kor., ifj. Kovács Jánosné 3 kor., Soltin Andrásné 2 kor., Cserepes János 5 kor., Szabó gy. András 2 kor., Mester András 2 kor., Szabó János kp. 5 kor., Horvát József 2 kor., Egri Bálint 5 kor., Séra Zsófia 4 kor., Szabó gy. Kálmán 10 kor., N. N. 1 kor., Egri Bálint 3 kor., Barati Sámuelné 4 kor., Horvát

József 2 kor., B. Séra Albert 5 kor., ifj. Dakos József 2 kor., L. Czike János 4 kor., Dócs Albert 3 kor., néh. Dakoné emlékére 4 kor., s. Pálóczi Jánosné 2 kor., L. Séra Jánosné 4 kor., Ágoston Andrásné 2 kor., Szajkó Mária 2 kor., sz. Szabó István 3 kor., Horvát József 2 kor., a. Séra János 6 kor., Pálóczi Zsófia 2 kor., Séra Zsófia 4 kor., ifj. Séra János és neje 10 kor., Séra Gáspár 5 kor., a. Pálóczi János 2 kor., Séra Sándorné 2 kor., Szabó Sándor 2 kor., Horváth József 1 kor., Nagy István 3 kor., Nagy József 3 kor., k. Séra Zsófia 3 kor., Prónai János gyermekei 6 kor., Prónai János temetési stólája 4 kor., Séra Borbála 2 kor., ifj. Fekete Józsefné 3 kor., özv. Czike Jánosné 2 kor., Tóth János 5 kor., Gabóczi Lajos 2 kor., i. Szabó István 4 kor., a. Horvát János 2 kor., Séra Gáborné 3 kor., özv. Séra Ferencné 5 korona. Összesen 402 korona.

Kistárkány. Isten dicsőségére adakoztak: Dobos László 10 kor., Bucsánszki Menyhértne 5 kor., Bucsánszki Pálné 2 kor., Szücs Lajosné 2 kor., Filep Károly 10 kor., Szilágyi András 3 kor., Mraz Sándor 2 kor., Takács Sándor 2 kor., Horváth Károlyné 1 kor., Kis Istvánné 5 kor., Varga Pálné 2 kor., Összesen 44 korona.

Nagytárkány. Isten dicsőségére adakoztak: Nagy Károly 5 kor., özv. Szekerkei Jánosné 2 kor., ifj. Nagy Károly 2 kor., Nagy József 2 kor. Összesen 11 korona.

Bacska. Isten dicsőségére adakoztak: Cseh Ferencné Pandi Juliánna Amerikából 15 kor., ifju Czombos András batyáni lakos, özv. Kulcsár Istvánné batyáni lakos férje emlékére, Szabó Sándor bélyi lakos, Abaházi Györgyné férje emlékére, Cseh István neje emlékére, Pirigy István bélyi lakos, ifju Jankó Kosztyu István anyja emlékére, Pandi József István, id. Pirigy Péter bélyi lakos 2—2 kor., Pirigy Lajos Amerikából anyja emlékére 4 kor., Pandi András (pesta) szülei emlékére 4 kor., Pandi Gyurka István szülei emlékére Dajka Sándor Isten dicsőségére, Pető Istvánné anyja emlékére, Katkó Ferenc bélyi lakos, Cseh József Isten dicsőségére 2—2 kor., Pandi Sándor Amerikából 6 kor., Majoros Lajosné férje emlékére, Urbán János bélyi lakos, Majoros János Amerikából apja emlékére 4—4 kor., Jáger Jánosné Szőke Veronika, Kardos Ferenc Isten dicsőségére, Bucsai Borbála Csonka Lászlóné anyja emlékére, Czető Sándor Isten dicsőségére, Czető Jánosné Isten dicsőségére 2—2 kor., Nagy Károlyné tárkányi lakos 3 kor., Kulcsár Ilona Amerikából apja emlékére 4 kor., Pető Istvánné Csonka Juliánna Isten dicsőségére 4 kor., Dajka Juliánna Ameri-

kából anyja emlékére 8 kor., Dohányos Andrásné férje emlékére 2 kor., Pirigyi Lajos és István Amerikából anyjok emlékére 10 kor., ifju Cseh István Amerikából Isten dicsőségére 3 kor., Kulcsár András batyáni lakos 2 kor., Verebélyi József szécsmezői körjegyző 5 kor., Filep Mihályné férje testvére emlékére bélyi lakos 4 kor., Cseh János gyermeke emlékére 2 kor., ifju Jáger Kosztyu József Isten dicsőségére 2 kor., ifju Aszonyi Istvánné Szabó Erzsébet Isten dicsőségére 5 kor., Pandi Jánosné Megyesi Julianna Amerikából 10 kor., Cseh Ferencné Megyesi Zsófia Am. 5 kor., Czombos András batyáni l. 2 kor., összesen 150 korona.

A leleszi református leányegyházban Isten dicsőségére adományoztak: Palágyi Mihály Imre Amerikából Isten dicsőségére 6 kor., Nagy Károlyné tárkányi lakos Isten dicsőségére 5 kor., Kapitány Ilona Isten dicsőségére 4 kor., özv. Megyesi Istvánné Isten dicsőségére 14 kor., Palágyi Kovács Gyula Isten dicsőségére 5 kor., Palágyi Kovács Mária Amerikából 5 kor., ifju Palágyi Mihály Istvánné Balázs Julianna Amerikából 20 kor., Serfőző Eszter Amerikából 4 kor., Szabó Ferenc, Sárosi Mária, Dajka Ferenc kaponyai lakos 2—2 kor., Jurik Ferenc testvére emlékére 10 kor., Szürös György Amerikából 2 kor., Palágyi Mihály Jani és Menyhért Amerikából 6 kor., Palágyi Kovács István 4 kor., Kovács Erzsébet 10 kor., Kovács Imre 2 kor., összesen 103 korona.

Berzék. Urvacsorai jegyekre adakoztak: Hritz Istvánné, Kovács Julianna bőjtre 5 kor. 80 fillér, Tóth Ferenc ref. lelkész husvétra 5 kor. 80 fillér, Potocki Kálmán róm. kath. vallásu pünkösztre 5 kor. 80 fillér, Molnár Ida ujborra 5 kor. 80 fillér, Kovács Imre egyh. gondnok kar. 5 kor 80 fill., összesen 29 korona.

Bodrogszentés. Isten dicsőségére: Kemes István 5 kor., Csontos István, Lázár János, Csontos Istvánné 2—2 kor., Kendi András 5 kor., Bohács l. 2 kor., összesen 18 korona. Urvacsorai kenyeret adtak: Hajdók Ferenc, Kis Kendi József, Kendi Gy. József, Kendi J. András, Feke Ferencné, Kendi József szatmári.

Véke. Isten dicsőségére adakoztak: ifj. Molnár Mihály Amerika 5 kor., Molnár Mihály p. Boly 2 kor., Ráski András Boly 2 kor., özv. Kovács Istvánné Boly 10 kor., id. Rigó István Boly 2 kor., Palágyi János Boly 2 kor., ifj. Molnár János Boly 2 kor., Sovány Sándor Szinyér 2 kor., özv. Török Jánosné Boly 10 kor., Csatlós János Véke 2 kor., Molnár Mihály Zétény 2 kor., Molnár István p. Boly 2 kor., id. Szinyéri István Szinyér 2 kor., özv. Sovány Györgyné Szinyér 2 kor., Török István Boly 2 kor., Tö-

rök József Zétény 2 kor., Illés István Boly 2 kor., Mészáros Istvánné Boly 2 kor., Csiszár Lajos Amerika 4 kor., Tóth János Boly 2 kor., Molnár István Boly 2 kor., id. Török András Zétény 2 kor., Molnár János István Boly 5 kor., Lázár János Boly 2 kor., özv. Csoma Andrásné Zétény 4 kor., Ádám István Zétény 2 kor., Molnár gy. István Boly 2 kor., ifj. Molnár János p. Boly 2 kor., özv. Kovács Istvánné Boly 5 kor., Panyakó Istvánné Boly 2 kor., Lázár András Boly 2 kor., Török József Zétény 2 kor., Molnár Mihály Boly 2 kor., özv. Sovány Istvánné Szinyér 2 kor., Palágyi Eszter Amerika 2 kor., özv. Trosko Györgyné Zétény 2 kor., Király János Boly 2 kor., ifj. Rigó István Amerika 5 kor., özv. Illés Istvánné Boly 5 kor., özv. Szabó Istvánné Zétény 1 kor., özv. Vaszily Jánosné Szinyér 2 kor., Lázár András Boly 2 kor., Illés István Boly 2 kor., Tóth Lajosné Amerika 10 kor., Szinyéri István Szinyér 2 kor., Lázár István Boly 2 kor., Kosztyu András Amerika 2 kor., Molnár István Amerika 2 kor., Király Andrásné Boly 2 kor., id. Rigó István Boly 2 kor., Illés András Amerika 2 kor., Jesztrebi Juliánna Szinyér 2 kor., Molnár Mihály Boly 2 kor., Szinyéri István Szinyér 2 kor., Molnár István Zétény 2 kor., Csonka Ferenc Véke 2 kor., Papp János Zétény 2 kor., Kastély Mihály Szinyér 2 kor., Molnár gy. István Boly 2 kor., özv. Kovács Istvánné Boly 5 kor., Ténai János Boly 2 kor., Molnár János p. Boly 2 kor., Török Mihály Boly 2 kor. Összesen 171 kor.

Cigánd Isten dicsőségér adakoztak: Szabados Albert A. C. 1 kor., Fodor M. János K. C. 2 kor., Vajda István Amerika 1 kor., Csáki Károly N. C. 5 kor., Gál M. Dániel N. C. 1 kor., Fodor József N. C. 1 kor., Oláh János K. C. 2 kor., Dócs János N. C. 1 kor., Fodor János m. K. C. 1 kor., Timár István K. C. 2 kor., Fábrián József N. C. 2 kor., özv. Harsányi Károlyné 2 kor., Tóth Károly K. C. 1 kor., Filep János N. C. 1 kor., Belinszky József 2 kor., Téglás Juliánna N. C. 10 kor., Nagy J. Károly N. C. 1 kor., Téglás József K. C. 1 kor., Csizmadia János Bélatanya 2 kor., Balobás János görös Bélatanya 2 kor., Kovács István Erzsébet 2 kor., Körmöndi András gorsótanya 2 kor., Géresi Gyula Bélatanya 2 kor., Molnár István 1 kor., Dócs József gyöngyösi 1 kor., Oláh Sándor K. C. 1 kor., Batta József molnár 1 kor., Gál György K. C. 2 kor., Terjék József m. 1 kor., Nagy István K. C. 1 kor., Balla József K. C. 1 kor., Timári István K. C. 1 kor., Gál József N. C. 1 kor., Ócs Antal Amerika 10 kor., Gyöngyösi Károly 1 kor., Oláh G. István 2 kor., Sohajda Károly N. C.

1 kor., Dócs József gy. Amerikából 2 kor., Németh József N. C. 2 kor., ifj. Nagy Károly N. C. 1 kor., Mátyás Gyula 1 kor., Batta József molnár 1 korona, Dócs István K. C. 1 korona, Nagy T. István N. C. 1 kor., Balla Gergely K. C. 1 kor., özv. Balla Sándorné 1 kor., özv. Tóth Pálné Erzsébetanya 2 kor., Dócs István K. C. 1 kor., Oláh István K. C. 1 kor., T. Ungheváry László Erzsébetanya 6 kor., Balla Gergely K. C. 1 kor., Nagy Károlyné N. C. 1 kor., Dócs József gy. Amerika 5 kor., Fábíán József Amerika 4 kor., Fodor István t. bíró 2 kor., Fodor József cs. K. C. 1 kor., Batta József molnár 1 kor., Bodnár István presbiter 1 kor., id. Oláh G. Sándor 2 kor., Csáki József Amerika 2 kor., Timári István m. 1 kor. Összesen 115 kor.

Uj harangra: Móricz Lajos K. C. 5 kor., özv. Boros Mihályné 5 kor., Vajda István Amerika 5 kor., Nagy J. Dániel 5 kor., Fodor János M. K. C. 5 kor., Balla Istvánné nádi 5 kor., Bodnár János szél. 5 kor., Fodor István zsóna 5 kor., Gál Antal K. 5 kor., Lőrincz Pál 5 kor., Nagy T. János 4 kor., Nagy T. Károly 2 kor., Oláh Pálné 5 kor., Oláh József kis 10 kor., Sohajda Dániel 5 kor., Németh István 3 kor., Terjék József miskóka 4 kor., Fodor Dániel Peka 5 kor., Aros János 2 kor., Balla János pandó 2 kor., Téglás Juliánna hagyománya 10 kor., id. Berta András Erzsébetanya 1 kor., György János N. C. 5 kor., Nagy Lajosné Terjék Zsófia 10 kor., özv. Dudás Jánosné 10 kor., ifj. Filep József 5 kor., Illés Juliánna 5 kor., Gál István 5 kor., Tóth Pál Erzsébetanya 10 kor., Lakatos 10. Összesen 163 kor.

Halottak jó emlékére: Oláh Sándor fia emlékére 10 kor., Nagy F. József leánya emlékére 10 kor., Kovács István leánya emlékére 4 kor., Fodor Józsefné férje emlékére Amerikából 5 kor., Csáki István és neje elhalt gyermekeinek jó emlékére ezüst serleget 100 kor. értékben, Terjék Sándor jó emlékére 4 kor., Csercsa Károly jó emlékére 3 kor., özv. Fodor Mihályné Csáki Katalin jó emlékére 10 kor., ifj. Molnár Antal jó emlékére 20 kor., Dócs József gy. unokája jó emlékére 2 kor., Oláh Sándor kis leánya jó emlékére 4 kor., Nagy Tóth József elhalt neje jó emlékére 5 kor., Balla József elhalt gyermeke jó emlékére 2 kor., Oláh József elhalt kis leánya jó emlékére 2 kor., Kovács Juliánna jó emlékére atyja 2 kor., id. Németh János jó emlékére családja 20 kor., Balla György emlékére fia János 10 kor., Csáki Péter jó emlékére családja 20 kor., Fodor Károly jó emlékére leánya 20 kor., Németh Istvánné unokája jó emlékére 4 kor., Balla Károlyné

kis fia jó emlékére 1 kor., özv. Fodor Károlyné férje jó emlékére 25 kor., id. Herceg Dánielné férje jó emlékére 4 kor., Bodnár Sándor leánya jó emlékére 5 kor., id. Fodor József jó emlékére Mátyás Gyula 10 kor., néhai Bodnár István jó emlékére fiai 20 kor., Gál János felesége jó emlékére 15 kor., Kovács István leánya jó emlékére 2 kor., néh. Balogh Dániel jó emlékére felesége 4 kor. Összesen 243 kor.

Az iskolába 4 óra beszerzésére: Énekkar s ifj. Egyesület 40 kor. Orgonára: Téglás Juliánna hagyománya 10 kor. Toronyórára: György János N. C. 2 korona. Az összes adományok összege 573 korona.

Sajóhidvég. Isten dicsőségére adakoztak: Kis Mihály úrvacsorai kenyérré és borra 16 kor.-t, Csecskedi Mihály úrvacsorai kenyérré és borra 16 kor.-t, Pásztor Bénéámin úrvacsorai borra 12 kor.-t, összesen 44 kor.-t.

Önd. Az úrasztalára tett kegyes adakozások: Félböjtre id. Gál Lajos kenyeret, husvétra id. Szécsényi Dániel kenyeret, pünkösdre özv. Pócs Lajosné kenyeret és Órás Kálmán bort, újkenyérre özv. Tóth Andrásné kenyeret, újborra ifj. Hubay András kenyeret, karácsonyra Nagy János kenyeret adott. 5 alkalommal a bort az egyház termése szolgáltatta

Ifj. Szendi Jánosné a keresztelési kannára egy diszes terítőt adományozott 20 kor. értékben.

Perbenyik. Nagy Imre 200 kor., Sápos Jánosné idb., Hirs Szeréna, Csordás Ferenc, Fülep Gábor kőműves, özv. Fülep Istvánné 2—2 kor., ifj. Szabó János Amer. 6 kor. Sohajda József 10 kor., özv. Csáki Antalné 1 kor., Sápos Gy. Ferenc 4 kor., Szabó Albert 2 kor., Szabó Eszter 2 kor., Kendi István 4 kor., Fülep János Gáborné 2 kor., Sápos Mihály Amer. 4 kor., özv. Kendi Istvánné 2 kor., Lengyel Mária 2 kor., Fülep Jánosné pályaőr 3 kor., Fülep Ilon Amer. 4 kor., Kertész Józsefné 2 kor., Diószegi János Amer. 7 kor., Szekerkai Bertalan 4 kor., Kosztyu András Amer. 4 kor., Móricz János 5 kor., özv. Várad Elekne 2 kor., Fülep István Kis 5 kor., Kis József 3 kor., özv. Andrásné Istvánné 3 kor., Kendi Gábor Amer. 2 kor., Kendi Albertné 2 kor., Fülep Menyhért 4 kor., Szabó Ferencné 5 kor., Péli Ferencné 2 kor., Fülep Gábor 2 kor., Fülep István Amer. 4 kor., Nagy Borbála Amer. 3 kor., Fodor Ferencné 2 kor., Kukó István Amer. 4 kor., perselypénz 67 kor. 04 fill., összesen 388 kor. 04 fill.

Nagyrosvágy. Isten dicsőségére adakoztak: Berta Borbála 2

kor., Dorkó Józsefné 5 kor., Illés Ferenc 5 kor., ifj. Kovács Albert 2 kor., Kis István 2 kor., Balobás Albert és neje 1 kor., Smajda Erzsébet, Léhi Terézia, Kosztyu József, Bacskai Mihályné, Biacsók János, ifj. Gazi Ferenc 2—2 kor., ifj. Balla József 5 kor., Léhi Terézia 4 kor., Farkas Józsefné 3 kor., özv. Balobás Albertné, Balobás Albertné Ujlaki Erzsébet, Balobás Albertné gyermekei 2—2 kor., Berta Jánosné 5 kor., özv. Juhász Istvánné 5 kor., Balobás Eszter 2 kor., Pataki Ferencné 2 kor., Pataki Ferencné gyermekei 3 kor., Bobkó Andrásné 10 kor., özv. Gervai Jánosné 3 kor., Deák István, Dajka Etel, Hajdú József, Bódicz János és neje, ifj. Kovács Albert 2—2 kor., Daróczi Albertné Tótok Eszter 4 kor., özv. Illés Józsefné, özv. Király Andrásné, özv. Gégény Sándorné, Balla Gábor, Barati Honor, Kovács József, B. Balobás Ferenc, Gazi József, Marczi József és neje 2—2 kor., Szerdi Eszter 5 kor., özv. HOGYA Mihályné 2 kor., összesen 116 kor.

Orgona vételárának fedezésére: Orosz József 5 kor., Janka Károly 20 kor., Illés János 5 kor., Ujlaki Gábor és neje 4 kor., Főző Balázs 2 kor., özv. Tóth Ferencné 10 kor., Balobás Tamás 5 kor., Balobás Albert és neje 2 kor., Bereczki Ferenc 1 kor., ifj. Barcsik József 5 kor., Bereczki Sándor 10 kor., Deák Albert 4 kor., Daróczi Jánosné Tótok Zsuzsanna 2 kor., ifj. Barcsik József 5 kor., özv. Király Andrásné 2 kor., özv. Pataki Jánosné 2 kor., özv. Gazi Istvánné 5 kor., özv. Balobás Tamásné 15 kor., összesen 104 kor.

Harang vételárának fedezésére: özv. Kovács Ferencné 2 kor., Záboly János 4 kor., Szatmári Farkas izr. 4 kor., Záboly János 5 kor., Bódicz János és neje 2 kor., ifj. Kovács Albert 1 kor., özv. Király Andrásné 2 kor., Balobás Albertné Kurucz Erzsébet 2 kor., özv. Balobás Tamásné 8 kor., Záboly János 3 kor., községi előjáróság 6 kor., összesen 39 kor.

Templomépítésre: Király Gábor 20 kor., Király Gáborné 30 kor., ifj. Király József 10 kor., Záboly Gyula 25 kor., Záboly Gizella 5 kor., Záboly Ilona 5 kor., Záboly József 10 kor., Veres János 10 kor., összesen 115 kor.

Kenézlő. Szabó Karolina 1 vas úrasztalát (Debrecen) 250 kor., Bodnár Mihály gyűjtése Amerikában a templom-alapra 124 kor., néh. Vágó József örökösei (dombrádi lakosok) adománya 10 kor., *Berei Ferenc és Tóth Gábor gyűjtése a templom-alapra:* Szabó Karolina (Debrecen) 12 kor., Rehá István és neje 6 kor., Fazikas Sándor 5 kor., Karakó József, neje és fia Barna 10 kor., Rehá

Lajos 6 kor., Rehó András és neje 5 kor., Hornyai József 2 kor., ifj. Berei József, Varga János 1—1 kor., ifj. Rehó Ferenc, Szabó Mihály 5—5 kor., Réz Gyula, Szabó András, id. Kozma Mihály 2—2 kor., öz. Berei Ferencné 5 kor., Fazikas Ferencné (Bodrogolaszi) 2 kor., Szabó Károly 1 kor., id. Berei Ferenc és neje 5 kor., K. Berei Ferenc és neje 10 kor., Kocsis Bertalan 5 kor., Tóth Gábor 5 kor., ifj. Berei Lajosné 2 kor., Dobos András 5 kor., Nyiri István és neje 4 kor., Horváth Lajos 5 kor., öz. Kozma Jánosné Sipos Juliánna 1—1 kor., Szabó János 2 kor., ifj. Kozma Mihály 3 kor., Kántor Károly 10 kor., Sipos Ferenc, Kis József 3—3 kor., öz. Dobos Andrásné 2 kor., Sarkadi Antal és neje 5 kor., Isza István 1 kor., Balogh József 2 kor., Zajác Józsefné 1 kor., Hagymási Ferenc 4 kor., öz., Karakó Mihályné 2 kor., öz. Berei Józsefné az úrasztalára terített készített 13 kor. értékben. *Az úrvacsorájához kegyszereket adtak*: Együd János és neje Amerika (bort és kenyeret) 10 kor., Sarkadi Antal és neje (egyszer bort és négyszer kenyeret) 20 kor., Papp Ferenc és neje (egyszer bort) 5 kor. Kerítéskészítésre 1912—13. évben kiadott 900 kor. Sertésólrá a tanítói udvaron 115 kor. Összesen 1015 kor.

Vámosújfalu. Király őfelsége 200 kor., Iski Andrásné 20 kor., Darabos István 30 kor., ifj. Béno Mihály 50 kor., Molnár Ferenc 30 kor., Ismeretlenül maradni akaró 40 kor. Összesen 370 kor.,

Tokaj. Vajthó Jenőné 10 kor., Tokajhegyaljai takarékpénztár 20 kor., Reinhart Lajosné 10 kor., husvétii gyűjtés a templomban 20 kor., Tokajvidéki keresk. bank 10 kor., konfirmandusok 22 kor., Hegyessy Béla 8 kor., Szerencsi József, öz. Kozma Jánosné 10—10 kor., Oláh Miklós cseléd 9 kor., Tokaj város 200 kor., Perselypénzben 194 kor. Összesen 523 kor.

Makkoshotyka. Sarkadi Nagy Antalné 100 kor., N. N. 1 kor. Összesen 101 korona. Ezenkívül a hívek önkéntes ajánlás folytán adják az úrvacsorai kenyeret és bort.

Legyesbénye. Isten dicsőségére a következő konfirmandusok: Marokházi Eszter, Tóth József, Csécsi Erzsébet, Tóth Eszter, 1—1 kor., Szegedi Sándor 2 kor., Várad Erzsébet 1 kor., Kis Eszter 50 fill., Bolner Mária 2 kor. Összesen 9 kor. 50 fill.

Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Ö. Tóth Andrásné, Lopic János, öz. Jeney Józsefné, Csécsi Gábor összesen 44 korona értékben.

Ngs. Zalay Andor úr az iskolás gyermekek vizsgai jutalmára 10 koronát.

Néh. Nagy Adolf urad. kasznár egy orgonaharmoniumot 1000 korona értékben.

Taktaharkány. Isten dicsőségére adakoztak: 1. Sakramentumi kenyeret adtak: özv. Erdei Józsefné, özv. Román Imréné, n. Szabó Józsefné, özv. Fésüs Györgyné, Kovács Józsefné, Lengyel Lajosné. Összesen 24 kor. értékben.

2. Sacramentumi bort adtak: özv. Erdei Józsefné 10 kor., Varga János pályaőr 10 kor., a lelkész 12 kor., Nagy András 12 kor., Bodnár Bálint, Lengyel Lajos 12—12 kor. Összesen 68 kor. értékeu.

3. Pénzbeli adományok: özv. Erdei Józsefné 5 kor. 70 fill., Bekényi Lajos 1 kor., Nagy Józsefné 3 kor., confirmandusok 11 kor. 10 fill., Szabó Andrásné 2 kor., hitelszövetkezet 30 kor. Összesen 52 kor. 80 fill.

4. Egyéb adomány: néh. Boros Zsigmondné sz. Nagy Zsófia az úrasztalára egy nagy selyem abroszt 25 kor. értékben. Összes adomány 169 kor. 80 fill.

Sárospatak. A sárospataki takarékpénztár karácsonyra a szegények közti kiosztásra 50 kor., dr. Katona Mihály 10 kor., Négyesi János 2 kor., Ref. Nőegylet étel s készpénzben 350 korona. Hatszori urvacsorához kenyeret és bort Hodossy Béla, Ref. főiskola, Buza-család, Katona György, Maklári P. Miklós, Radácsi György, dr. Rácz Lajos 90 korona értékben. Összes érték 502 korona.

B) Építkezések.

Csobaj. Iskola s lelkészlakra 735 kor. 26 fill.-t.

Taktakenéz. Templom s iskolára 618 kor. 48 fill.-t.

Királyhelmeç. Egyházi épületek javítására 1059 kor. 12 fill.-t.

Bodrogmező. Szolnocska iskolára 83 kor. 10 fill.-t.

Makkoshotyka. Templom s iskola javításokra 371 kor. 96 fill.-t.

Taktaszada. Egyh. épületek javítására 355 kor. 51 fill.-t.

Nagykövesd. Templom, lelkészlakra 650 kor.

Tiszaladány. Egyh. épületekre 257 kor. 58 fill.-t.

Perbenyik. Templom, paplakra 350 kor.-t.

Ond. Egyh. épületekre 71 kor.-t.

Báj. Iskola, lelkészlakra 466 kor. 94 fill.-t.

Viss. Templomkerítésre 1299 kor.-t.

Sajóhidég. Templom, iskolára 2874 kor. 88 fill.-t.

Cigánd. Iskola, tanítólakra 5129 kor. 22 fill.-t.

- Bodroghalász.* Iskola s lelkészlakra 81 kor. 18 fill.-t.
Bodrogolaszi Iskolára 7142 kor.-t.
Véke. Tanítólakra 6586 kor. 85 fill.-t
Bodrogszentés. Lelkészlakra 264 kor. 48 fill.-t.
Berzék. Paplak, iskolára 24 kor. 86 fill.-t.
Bacska. Lelkészlakra 5500 kor.-t.
Erdőhorváti. Lelkészlakra 182 kor. 30 fill.-t.
Prügy. Templomra 331 kor. 50 fill.-t.
Örös. Lelkészlak s pincére 700 kor.-t.
Tállya. Lelkészlak s templomra 363 kor. 88 fill.-t.
Zemplénagárd. Templom lelkészlak és iskolára 496 kor. 80 fillért.
Erdőbénye. Tanítólakra 1014 kor.-t.
Ujcsanáros. Egyházépületekre 126 kor. 32 fill.-t.
Alsódobsza. Lelkészlak, iskolára 482 kor. 38 fill.-t.
Sárospatak. Épületek fentartására 1415 kor.-t,
Olaszliszka. Lelkészlak, iskolára 388 kor. 52 fill.-t.
Kis- s Nagytárkány. Iskola és lelkészlakra 596 kor.-t.
Ágcsernő. Iskolára 100 kor.-t.
Pácin. Templomra 99 kor.-t.
Tarcal. Iskola-kerítésre 2583 kor. 60 fill.-t.
Karcsa. Iskola, tanítólakra 497 kor.-t.
Legyesbénye. Teplomjavításra 1998 kor. 61 fill.-t.
Semjén. Templomra 2390 kor. 53 fill.-t.
Tokaj. Paplak-kerítésre 942 kor. 95 fill.-t.
Ricse. Temp., lelk. és tanítólakra 1083 kor. 14 fill.-t.
Mád. Templom, paplakra 23457 kor. 18 fill.-t.
Golop. Paplak, iskolára 238 kor. 82 fill.-t.
Gesztely. Egyházi épületekre 623 kor. 06 fill.-t.
Hernádnémeti. Kerítésekre 1050 kort.-t.
T.-Karád. Templom, iskolára 1026 kor.46 fill.-t.
Kisrosvágy. Kántorlakra 80 kor.-t.
Nagyrosvágy. Templom s orgonára 4897 kor. 61 fill.-t.
Vámosujfalu. Lelkészlakra 210 kor. 69 fill.-t.
Sára. Iskolára 60 kor.-t.
Tolcsva. Javításokra 95 kor. 20 fill.-t.
Mezőzombor. Paplakra 5879 kor. 89 fill.-t.
Láca. Vegyes javításokra 145 kor.-t.
Leányvár. Iskolára 179 kor. 28 fill.-t.
Sajókesznyéten. Javításokra 393 kor. 68 fill.-t.
Taktaharkány. Iskola, lakás és melléképületekre 3817 kor.
 69 fill.-t.

Sóstófalva. Iskolailakra 47 kor. 27 fill.-t.
Tiszaluc. Iskola, s lelkészlakra 2280 kor.
Megyaszó. Egyh. épületekre 412 kor. 18 fill.-t.
 Építkezésekre s javításokra fordított 91003 kor. 40 fill.

VIII. Felsőzempléni egyházmegye.

A) Adakozások.

Abara. 36 kor.
Alsómihályi. 39 kor.
Bánóc. 164 kor. 88 fill.
Vásárhely. 129 kor. 90 fill.
Morva. 30 kor.
Bodzásujlak. 161 kor.
Garany. 272 kor.
Csarnahó. 47 kor.
Deregnyő. 124 kor. 55 fill.
Szalók. 22 kor. 10 fill.
Gálszécs. 72 kor. 40 fill.
Gercsely. 33 kor.
Kiszte. 43 kor.
Hardicsa. 167 kor,
Kazsó. 11 kor.
Homonna. 125 kor. 68 fill.
Kisazar. 25 sor.
Kisbári. 37 kor.
Nagybári. 451 kor. 95 fill.
Kisráska. 130 kor.
Hegyi. 106 kor.
Kolbása. 229 kor.
Ladamóc. 30 kor.
Lasztóc. 200 kor.
Lasztomér. 240 kor.
Legenye. 40 kor.
Nagykázmér. 7 kor. 98 fill.
Magyarizsép. 307 kor. 20 fill.
Cselej. 47 kor.
Magyarsas. 58 kor.
Imreg. 92 kor. 42 fill.
Szürnyeg. 216 kor.

Málca. 72 kor. 80 fill.
Miglész. 143 kor.
Nagyráska. 279 kor. 01 fill.
Nagytoronya. 35 kor.
Kistoronya. 70 kor.
Sátoraljaujhely. 500 kor.
Szöllőske. 10 kor.
Bodrogszerdahely. 68 kor.
Borsi. 2 kor.
Tusa. 533 kor. 09.
Zemplén. 70 kor.
Mezőlaborc. 37 kor. 70 fill.
 Összesen 5555 kor. 66 fill.

B) Építkezések.

Alsómihályi. A parochián kutat épített 167 kor. értékben.
Vásárhely. Kisebb építkezéseket végzett 280 kor. összegben.
Bodzásujlak. Kisebb javításokra költött 50 kor.-t.
Csarnahó. Uj tanítói lakot épített 4189 kor. 99 fill. értékben.
Deregyő. A templomra villámhárítót tett 600 koronáért.
Nagybári. Az iskolai tantermet kibővítette 926 kor. 60 fill. értékben.
Ladamóc. Az iskolán és lelkészlakon javításokat végzett 612 kor. értékben.
Lasztóc. A tanítói lakon istállót épített 1000 kor. értékben.
Legenye. A lelkési udvaron faszint csináltatott 400 kor. ért.
Cselej. A templomra költött 2400 kor.-t.
Imreg. Az egyházi épületeket javította 170 kor. értékben.
Szürnyeg. Istállót és magtárt épített 5000 kor. értékben.
Nagyráska. Kisebb javításokra költött 100 kor.-t.
Kistoronya. Iskolát és tanítói lakot épített 13000 kor. értékben.
Szöllőske. Iskolát és tanítói lakot épített 7735 kor. 06 fill. értékben.
Bodrogszerdahely. Hozzájárult az anyaegyház tanítói lakása és iskolája építéséhez 1161 kor.-val.
Borsi hozzájárult az anyaegyház tanítói lakása és iskolája építéséhez 1161 kor.-val.
 Építkezések összege 38,952 kor. 65 fill.

7/a. Dókus Ernő főgondnok napirend előtt — a közgyűlés élénk érdeklődése közben emlékezik vissza arra a rendkívüli izgatottságra, amely a közelebbi hetekben nemzetünk minden rétegét áthatotta és állandó szorongásban tartotta a miatt, hogy különféle szenvedések által sűrűn megpróbált jó királyunk áldásos életét végzetesnek tetsző betegségek ostromolták. A mit azonban a nemzetek sorsa felett örökdő Mindenhatótól a hű alattvalók millióival együtt mi is esdve kértünk, — a szerencsés fordulat bekövetkezett; Ő Felsége visszanyerte egészségét, munkabíró erejét és folytathatja királyi nagy feladatainak példaadó teljesítését. — Indítványozza főgondnokunk, hogy e boldogító változás feletti örömet fejezze ki egyházkerületünk jegyzőkönyvében és Ő Felségét örvendetes felgyógyulása alkalmából, hű ragaszkodásának jeléül, hódolattal üdvözlje.

Tizáninenni ref. egyházkerületünk közgyűlése, szivbeli egyetértésben szeretett főgondnokával, mélyen érzi, hogy nagy kegyelmet gyakorolt nemzetünkkel s ebben református egyházunkkal is a végéremehetetlen jóságú Gondviselés az által, hogy felséges királyunk drága életét a betegségekkel csak megpróbálta, de országokra szétsugárzó fényét kioltani nem engedte. Örök hálával ezért a kegyelemért, magasztalva áldjuk a királyok királyát és esedelve kérjük, hogy a földi királyok világszerinti nagy mintaképén, a mi hódolattal tisztelt s népeinek boldogságát, békés fejlődését minden földi dicsőségnél többre becsülő jó királyunkon, nyugodjék meg a maga mindenre elégséges mennyei erejével s tegye örökre ragyogóvá, örökre feledhetetlenné dús élte alkonyát.

7/b. Ugyancsak Dókus Ernő főgondnok, az egész magyar nemzetet fájdalmasan érintő veszteségként említi fel *Kossuth Ferencnek*, a Kossuth Lajos idősebb fiának, a volt közlekedésügyi miniszternek, az európai műveltségű férfiúnak, a kiváló emberbarátnak, a nagy nemzeti eszmények letéteményesének

közelebb történt elhunytát. Indítványozza, hogy e veszteség felett, amely a kidőlt jeles ravatala körül az ellentétes elemeket is közös részvételben és elismerésben egyesítette, — fejezze ki egyházkerületünk is tiszteletteljes részvételét.

Egyházkerületünk közgyűlése a Kossuth Ferenc kidőltét a maga részéről is nemzeti veszteségként fájlalja s őszinte tisztelettel gondol arra a férfiúra, aki történeti nagy nevének áldozatul vitte testi-lelki békességét és minden erejével, a hontalanság keserőségei között gyűjtögetett gazdag ismereteivel, széleskörű, magas műveltségével szolgálni kívánta és a félreértések tüzeiben és lángjában is hiven és buzgón szolgált a dicsőült atyjának nagy eszményeit. Legyen a honi földben, édes atyja porai mellett boldog pihenése!

7/c. Egyházkerületi elnökség jelenti, hogy a miskolci felsőbb leányiskola javára az államsegély kieszközlése dolgában eljárta a minisztériumban s ott azt a választ kapta, hogy a felsőbb leányiskolák állami segítésére ez idő szerint törvényes alap nincs. Mivel azonban az 1883. XXX. t.-c. épen most áll revisió alatt, jövőben erről gondoskodni szándékoznak s a kormány reméli, hogy az új törvény 1915. szept. 1-ére már életbeléphet. Ez alapot fog nyújtani a felsőbb leányiskolák állami segítésére is.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

7/d. Az egyházkerület elnöksége előterjeszti, hogy az Egyetemes Konvent elnöksége 2949/1914. sz. a. közli egyházkerületünkkel a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 30240/1914. sz. átiratát, múlt évi tavaszi közgyűlésünk 131. sz. felterjesztésére, a zemplénavármegyei kir. tanfelügyelő azon sérelmes intézkedéséből kifolyólag, mely szerint nevezett tanfelügyelő meghagyta a nagyráskai ref. egyháznak, hogy a plebánost a r. kath. gyermekek hitoktatása végett a ref. iskolába bocsássa be s amennyiben az 1868.: 38. t.-c.

45. §-ából folyó eme kötelességének eleget nem tenne, az egyházat a tanítói államsegély letiltásával fenyegette meg. A vallás- és közoktatási miniszter eme hivatkozott iratában a tanfelügyelő eljárását „méltán és indokoltan sérelmesnek találta“, mert sem a tanfelügyelő által említett 1868. : 38. t.-c. 45. §-a, sem valamely más törvény nem nyújt jogalapot arra, hogy más vallásfelekezeti tankötelesek hitoktatására a hitfelekezetek iskolájukat átengedni kötelesek volnának. Mindamellet kivánatosnak tartja a miniszter, hogy a *különböző hitfelekezetekhez tartozó iskolafentartók az egymást megértő és támogató békés együttműködés szempontjából iskoláikat az azokba utalt más vallású tankötelesek előtt a hitoktatás céljából megnyissák és hogy a kir. tanfelügyelők a hitfelekezeti iskolafentartóknak ily irányú kölcsönös engedékenységet tapintatos közvetítéssel mozdítsák elő, azon túl menniök azonban nem szabad. A zemplénavármegyei tanfelügyelőnek intézkedését azért, aki minden jogalapot nélkülöző eljárását még megtorló eljárás kilátásba helyezésével is igyekezett biztosítani, a miniszter helyteleníti s felhivta, hogy jövőben teendő minden intézkedéseinél ezt tartsa szem előtt s az iskolafentartó hitfelekezetek jogkörét és hatáskörét túllépő mindennemű intézkedéstől tartózkodjék.*

Tudomásúl szolgál.

8. Egyházkerületünk elnöksége bemutatja a Fejes Istvánné, Dr. Antal Gáborné úrnők, a dunántúli egyházkerület, a Miklóssy István hajdúdorogi g. kath. püspök köszönő iratait a hozzájuk küldött részvétnyilatkozatokért s ugyancsak az erdélyi ref. egyh.-ker. igazg.-tanácsának, a hódmezővásárhelyi egyházközségnek, a drégelypalánkai egyházmegyének, Zemplénavármegye törvényhatósági bizottságának, a felsőszabolcsi, középszabolcsi, debreceni egyházmegyének a b. e. *Fejes István* püspök elhunytja esetén egyházkerületünkhöz intézett részvétiratait, nemkülönbén a *Dr. Tüdös István* püspökké választása alkalmából a középszabolcsi, nagykarolyi, debreceni, békésbánáti, abaúji, tornai, felsőborsodi, alsó- és felsőzempléni egyházmegyék, Dr. Darányi Ignác dunamelléki főgondnok, a bányai ág. ev. egyházkerület, a magyarországi

unitárius egyház püspöki hivatala által küldött üdvözlő leveleket, illetőleg üdvözlő jkvi pontokat.

Egyházkerületi közgyűlésünk az összes köszönő, részvétnyilvánító és üdvözlő iratokat tisztelettel veszi tudomásul s azokat egyházkerületünk levéltárába helyezteti el.

9. Elnökség a bírósági ügyek tárgyalására a délutáni 3 órát tűzi ki s arra a bíróság összes tagjait meghívja.

Egyh.-ker. közgyűlés a bírósági ülés idejének kitűzését s a bíróság elnöki meghívását tudomásul veszi.

10. A dunántúli református egyházkerület f. év márc. 31-iki rendkívüli közgyűlésének 10-ik számú jkvi pontjával tudatja egyházkerületünkkel, hogy a Dr. Antal Gábor halálával megüresült püspöki székre a kebelbeli gyülekezetek szavazatainak túlnyomó többségével *Németh István* pápai theol. akadémiai tanár választatott meg, aki ugyancsak márc. 31-én püspöki hivatalába ünnepélyesen beiktattatott.

Ez értesítéssel kapcsolatban jelenti egyházkerületünk elnöksége, hogy a testvéregyházkerület püspökbeiktató ünnepélyén — annak szives meghívása folytán — küldöttségileg vett részt s a többi egyházkerületek küldötteivel egyesülten és külön is kifejezte egyházkerületünk őszinte szerencsekívánatait a testvér egyházkerület és annak új püspöke előtt.

Egyházkerületi közgyűlésünk a dunántúli egyházkerület jkvi értesítését a legmelegebb köszönettel, a saját elnökségének jelentését a legteljesebb helyesléssel veszi tudomásul, egyszerűs mind pedig a megválasztott új püspököt, aki évekre terjedő theol. tanári buzgó és eredményes működésével s tanügyi és egyházi közgazgatási sokféle megbízatásaiban fényes bizonyosságait adta vezéri szerepre való hivatottságának, — jelen jkvével is szeretettel és tisztelettel

üdvözli s vezéri tehetségeinek áldásos kifejtéséhez néki éveikhez éveket kíván s egyházkerületéért s egész ref egyházunkért végzendő munkájára a Mindenható állandó segítségét kéri.

11. Olvassatik Révész Kálmán esperesnek a sárospataki főiskola gondnoki állásáról lemondó következő levele :

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

Mély tisztelettel jelentem a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek, hogy a főiskolai lelkészi gondnoki állásról lemondok.

Harmadfél esztendővel ezelőtt hálás köszönettel, nagy örömmel és erős munkakedvvel fogadtam el a presbyteriumok többségének bizalmából e díszes és nagyjelentőségű állást.

A közelmúltban azonban arról kellett meggyőződnöm, hogy nincs meg többé az az alap, amely nekem ez állás elfoglalására jogot, erőt és kedvet adott.

Mint alkotmányos ember, tudom és teljesítem kötelességemet.

Hálásan köszönöm mindazon tényezők szíves közreműködését, kik gondnoki rövid hivataloskodásom idején jóakarattal segítségemre voltak.

Lelkészi és esperesi hatáskörömben ezentúl is a legszívesebb örömmel munkálok közre szeretett Alma Materünk szellemi s anyagi előhaladása érdekében.

Kiváló tisztelettel vagyok

a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek

Kassa, 1914. május 10.

alázatos szolgája

Révész Kálmán,

esperes.

Egyházkerületi közgyűlésünk Révész Kálmán rövid gondnoki működése óta is teljesülve látja azokat a szép reményeket, melyeket megválasztásakor az ő gondnoki működéséhez fű-

zött; éppen azért személye és működése iránt fokozott bizalommal viseltetik. Így lemondását el nem fogadhatja s legteljesebb bizalommal kéri őt a gondnoki állás további megtartására, működésére Istennek minden áldását kérvén.

12. Olvастatik Révész Kálmán esperes következő levele:

Főtisztelű Egyházkerületi Közgyűlés!

Rendkívül nehéz helyzet elé állított a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlés, midőn tegnapi ülésében arra szólított fel, hogy a főiskolai papi gondnoki állásról beadott lemondásomat visszavonva, nevezett állást továbbra is tartsam meg.

Hálásan köszönöm a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlésnek irányomban nyilvánított, megtisztelő bizalmát s a férfi szavával mondom, végtelenül fáj, hogy 20 esztendő óta ez egyszer nem vagyok abban a helyzetben, hogy a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlés kívánságát teljesíthessem.

Magam iránti kötelességem azonban egyenesen parancsolja nekem, hogy minden oldalról megfontolt s indokánál fogva meg nem változtatható elhatározásomhoz még az esetben is feltétlenül ragaszkodjam, ha ez az előzményeket és egyéniségemet kellőleg nem ösmerők előtt, a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlés kitüntető bizalmával szemben hálátlanságnak tűnnék is fel.

Mint eddig, úgy ezentúl is, minden más ügyben, teljes készséggel állok a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlés rendelkezésére, azt azonban teljes tisztelettel, ismételten kérnem kell, hogy a főiskolai papi gondnokságról való lemondásomat kegyesen elfogadni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel vagyok
a Főtiszt. Egyh.-ker. Közgyűlésnek
Miskolc, 1914. június 5.

alázatos szolgája

Révész Kálmán,
esperes.

Egyházkerületi közgyűlésünk végtelen sajnálattal látja Révész Kálmán esperes elhatározásának változhatatlan véglegességét, azért lemondását elfogadja s a sárospataki főiskola papi gondnoki állására aug. 15. határidővel a szavazást elrendeli. Révész Kálmánnak pedig gondnoki működéséért hálás elismerésének s köszönetének ad kifejezést s érdemeit jegyzőkönyvében örökíti meg azon buzgó óhajtságának kifejezésével, hogy az isteni kegyelem adjon neki még módot, erőt és az alkalmak megragadásához hosszú életet kiváló képességeinek kifejtéséhez, az egyházi kormányzás, lelki gondozás és szaktudománya körében, református anyaegyházunk virágzása és dicsősége érdekében.

13. Olvastatott Ragályi Béla felsőborsodi gondnoknak egyházkerületi közgyűlésünkhöz intézett következő levele:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A folyó évi február hóban Borsodvármegye árvaszéki elnökévé választatván meg: hivatali elfoglaltságom nem engedi, hogy egyházi téren továbbra is oly tág működési kört foglaljak el, a mint azt eddig tenni igyekeztem.

Ennélfogva a körülmények kényszerítő nyomása alatt — a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés megtisztelő bizalmából reám ruházott, következő megbízásaimról ezenel tisztelettel lemondok, u. m.:

1. az egyetemes konventi rendes tagságról (valamint ezen konventi tagságból folyó konventi albizottsági tagságokról),

2. a Baldácsy alapítványi bizottsági tagságról,

3. az országos közalapi végrehajtó bizottsági tagságról,

4. az egyházkerületi számvevőszéki bizottsági tagságról,

5. az egyházkerületi lelkészképesítő bizottsági tagságról és végül

6. a sárospataki főiskolai igazgatótanácsosságról.

Tisztelettel kérem a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy ezen lemondásomat kegyesen elfogadni s a megüresedett állásokat betölteni méltóztassék.

Miskolcz, 1914. május 12.

Kiváló tisztelettel

Ragályi Béla,

felsőborsodi egyházmegyei
gondnok.

Egyházkerületünk közgyűlése beismeri, hogy a Ragályi Béla munkaköre tetemesen megnövekedett az által, hogy Borsodvármegye árvászéki elnökévé választatott: ezt a kérdést azért kölcsönös megnyugtatóssal akkép oldja meg egyházkerületünk, hogy az egyházkerületi lelkész-képesítő bizottsági tagságról és a sárospataki főiskolai igazgató-tanácsosi állásáról való lemondását, ezen állásaiban is mindenkor tanusított, sokszor önfeláldozó hűségének meleg elismerésével és jegyzőkönyvbe való feljegyzésével elfogadja, a többi állásait továbbra megtartván, e téren való, eddig is tapasztalt hű munkálkodására Isten minden áldását kéri.

14. Fejes István püspök halálával a következő bizottságok elnöki állásai üresedtek meg, u. m. a Baldácsy, missiói, parochiális könyvtári, congruaügyi s szavazatbontó bizottságok és a pénzügyi választmány elnöki állásai.

Egyházkerületünk közgyűlése az ekkép megüresedett helyeket dr. Tüdős István püspökkel tölti be.

15. A dr. Tüdős István püspökké választásával megüresedett egy tagsági hely a következő bizottságokban, u. m. a parochiális könyvtári, a pénzügyi választmányi, a missió, a felsőbb leányiskolai, theol. m. tanári képesítő bizottságokban.

Egyh. kerületünk közgyűlése a megüresedett helyeket a következőkkel tölti be: a pénzügyi választmányi tagságot Tóth Béla miskolci lelkészszel, a missiói biz. tagságot Bodolay István alsóborsodi esperessel, a theol. magántanári képesítő bizottsági tagságot Hallgató Jánossal tölti be, a parochiális könyvtári bizottsági tagsági hely betöltése feleslegessé vált, amennyiben ez a bizottság már megszűnt.

16. A Csabay Pál gömöri esperes elhunytával megüresedett lelkészképesítő-, missiói bizottságban s a sárospataki főiskolai igazgató-tanácsban egy hely s a Ragályi Béla főiskolai igazgató-tanácsosi állásáról való lemondása következtében egy világi igazgató-tanácsosi állás megüresedvén:

egyházkerületi közgyűlésünk a megüresedett helyekre a következőket választja meg:

a) a lelkészképesítő bizottságba Komjáthy Gábor ungvári lelkészt.

b) a missiói bizottságba Czinke István rimaszombati lelkészt.

c) a sárospataki főiskolai igazgató-tanácsba Hutka József felsőzempléni esperest, a világi helyre Farkas Géza gömöri e. m. tanácsbíró.

17. A szavazatbontó bizottság jelenti, hogy a megürült papi tanácsbírói állásra a szűkebb szavazást téli rendkívüli közgyűlésünk 4. sz. a. *Komjáthy Gábor* ungvári és *Ruszkay Gyula* jánosii lelkészek között elrendelvén, a többség *Komjáthy Gáborra* esett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a választás eredményét örvendetes tudomásul vevén s *Komjáthy Gábor* az esküt letelvén, őt szívesen üdvözli s működésére Istennek áldását kéri.

18. Dr. Tüdös István püspökké történt megválasztása és Csabay Pál elhalálózása folytán két zsinati lelkészi rendes hely megürült, miért is

egyházkerületi közgyűlésünk a megürült két zsinati lelkészi rendes tagsági hely betöltésére a szavazást elrendeli s a szavazatok beadásának határidejéül f. évi augusztus 1-ét tűzi ki, amely időre a szavazatok a püspöki hivatalhoz lesznek beküldendőek.

19. Az Egyetemes Konvent 1913. évi április 23-ik napján tartott ülésének 92. sz. határozata, illetve ennek mellékleteként kiadott Orsz. ref. lelkészi nyugdíj- és özvegyárva gyámintézet ügyrendje II. fejezete 11. szerint egyházkerületi nyugdíjbizottság alakítandó, mely áll 1 elnökből, 2 lelkészi és 2 világi tagból, az elnök a püspök vagy helyettese. A bizottságot és állandó előadóját tagjai sorából az egyházkerületi közgyűlés választja, azon megszorítással, hogy az egyházkerületi bizottságnak nem lehet tagja az, aki valamely egyházmegyei nyugdíjbizottságnak a tagja, a mint ezt a II. fejezet 11. §-a előadja.

Egyházkerületünk közgyűlése a nyugdíjbizottságot a következőkép alakítja meg: elnök a püspök, vagy a helyettese, a bizottság tagjai br. Vay Elemér, dr. Kérészy Barna, Szuhay Benedek, Péter Mihály, állandó előadója Bizony Akos.

20. A püspöki székhely változásával, az egyházkerületi szavazatbontó bizottság újjáalakítása válván szükségessé:

egyházkerületünk a püspök és egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt e bizottság tagjaiul megválasztja: br. Vay Elemért, Ragályi Bélát, Csorba Györgyöt, Domby Lászlót, dr. Molnár Gyulát, Bizony Ákost, dr. Nagy Ferencet, dr. Kérészy Barnát, Bónis Bertalant.

21. A miskolci felsőbb leányiskolában meghirdetett tanári pályázatok eredményéről olvastatik a felügyelő bizottság f. é. május 25. és június 3. tartott ülésének jegyzőkönyvi kivonata.

Kivonat a miskolci ref. felsőbb leányiskolai felügyelőbizottság 1914. május 25-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

67. Olvassatik a miskolci ref. felsőbb leányiskolai tanári karnak *a vallástanári tanszék betöltése* tárgyában 1914. május 25-diki értekezletéből kelt következő előterjesztése:

Jelenti az igazgató, hogy a meghirdetett vallástanári állásra két pályázó jelentkezett, akiknek személyi adatait, képesítését és eddigi működését benyújtott bizonyítványaik alapján a következőkben ismerteti:

1. *Czinyéry Barna* okleveles ref. lelkész, középisk. tanárjelölt. Született Sajókesziben Gömör-Kishont vármegyében 1886 július 12-én; atyja ref. lelkész. Középiskolai tanulmányai elvégeztével a theol. tanfolyamot a sárospataki ref. theol. akadémián végezte, ahol 1911. június 29. napján lelkészi oklevelet nyert jeles eredménnyel. Theológiai tanulmányai végeztével a sárospataki főiskolánál főiskolai alkönyvtárnokká választatott s a külföldi egyetemek látogatására ösztöndíjat nyert. Az 1910—11. iskolai évet a berlini egyetemen töltötte filozófiai és történelmi előadások hallgatásával; azután a budapesti tud. egyetem hallgatója volt s ott alapvizsgálatot tett a magyar nyelvből és történelemből. Szakvizsgálatot a napokban szándékozik tenni, ennek bizonyosságául mellékeli az Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság 1914. május 15-én kelt meghívóját, mely szerint a szakvizsgálat letételére f. hó 21-ére hivatott meg. 1909-től kezdve a gömöri egyházmegyében volt segédlelkész, 1911-től Rimaszombatban, hol „úgy a lelkészi teendők végzésében, mint az ifjúság vallásos nevelésében a gyülekezet őszinte nagyrabecsülésére és szeretetére tette magát érdemessé.“ Az 1911—12. és 1912—13. években a rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumban „több ízben hosszabb időn át tanórák helyettesítésével volt megbízva s képzettségével, tanítási módszerével a tanári kar teljes bizalmát, pedagógiai tapintatával a tanulók tiszteletét megnyerte és kiérdemelte.“

2. *Nánay Béla* okleveles ref. lelkész, okleveles közép-

iskolai vallástanár, középiskolai tanárjelölt. Született Székesfehérváron 1886. szept. 1-én. Középiskolai tanulmányai végeztével 1904/5—1907/8-ig a budapesti theol. akadémia hallgatója volt, ahol a lelkészképesítő vizsgákat jeles eredménnyel tette le, az 1912. év május hó 24-én a középiskolai vallástanári vizsgálaton kitüntetéssel képesítetett a középiskolai vallástanári állásra; 1914. május 19-én a budapesti Országos Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság előtt alapvizsgálatot tett a magyar nyelv és irodalomból jó, a latin filológiából elégséges, a görög filológiából dicséretes eredménnyel. Szakvizsgáját és pädagógiai vizsgáját az 1915. évben szándékozik letenni. Az 1906—8. tanévekben Budapesten elemi iskolákban tanított vallástant „közmegelekedésre“. Az 1908. évben a szabadkai és zentai községi elemi, polgári és középiskolákban, a szabadkai áll. felsőbb leányiskolában és tanítónőképzőben tanított vallástant „odaadó ügybuzgalommal és szeretetteljes készséggel“. Az 1909. évben Rákospalotán a főgimnáziumban és a polgári leányiskolában és Dunakeszin az elemi iskolákban tanított vallástant „kiváló szorgalommal és sikerrel“. 1910. óta Kiskunhalason működik az állami elemi iskoláknál mint egyhangúlag megválasztott vallástanító lelkész „buzgón, lelkiismeretes és sikeresen“. Az 1912. évben a presbytériumhoz beterjesztett elnöki jelentés szerint „növendékei az évvégi vizsgán nagyon szép tudást mutattak“, „feleleteik meglepők és dicséretet érdemelnek“. Az 1913. évi kecskeméti ref. egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyve „a megszokott szép eredmény miatt külön is méltónak tartja a kiemelésre rátermettségét és buzgóságát, mellyel egyházának nemcsak értelmes, de buzgó tagokat nevel“. Az egyházi irodalom terén is szorgalmasan munkálkodik. „Egyháztörténet“ című elemi iskolai könyvét a tiszántúli egyházkerület vallástani bíráló bizottsága elfogadta; az 1913. évben a Protestáns Szemlében két tanulmánya jelent meg „A keresztyénség és a háború“ és „A magyar protestantizmus problémája“ címen. Az „Igehirdető“-ben 13, a Debreceni Lelkészi Tár X. és XI. kötetében 4 beszéde jelent meg; ezenkívül több cikke a Lelkészegyesületben és a Prot. Egyh. és Isk. Lapban, a Pesti Naplóban, az S. Szabó

József szerkesztette Igazmondóban, Bácsországbán, Bácskai Hirlapban, Kiskunhalasi és Pestmegyei Lapokban; A Kecskeméti egyházmegyei Reformátusok Lapjának pedig belső munkatársa. — Családi állapotára nézve nős. Tartalékos katonai lelkész. Pályázatát arra az esetre is fenn tartja, ha az állás helyettes tanárral töltetik be.“

„A tanári kar tisztelettel javasolja, hogy mivel a pályázatban kikötött képesítése egyik pályázónak sincs meg, a tanszék helyettes tanárral töltsék be, de azzal a feltétellel, hogy a megválasztott — amennyiben működése megfelelőnek bizonyul — középiskolai tanári oklevelének megszerzése után rendes tanárnak minősítetik. Ilyen módon való megválasztásra a tanári kar a beterjesztett okmányok alapján *Nánay Béla hitoktató lelkészt ajánlja első helyen*, mivel neki kitűnő középiskolai vallástanári oklevele, hosszas és értékes vallástanítási gyakorlata és számottevő irodalmi működése van. *Második helyen ajánlja a tanári kar Czinyéry Barna okl. lelkészt és tanárjelöltet*, mivel neki is van tanítási gyakorlata, jeles lelkészi oklevele és tanári alapvizsgálója.“

Felügyelő bizottság a tanári kar javaslatát és ajánlatát elfogadja és felterjeszti a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez.

Kiadta Mickolc, 1914. május 25-én.

Dr. Tüdös István
püspök, f. b. elnök.

Domby László
igazgató, f. b. jegyző.

A miskolci ref. felsőbb leányiskolai felügyelő bizottság 1914. jun. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

70. Olvastatik a tanári kar f. évi május 30-án tartott értekezletének 1. sz. jegyzőkönyvi pontja.

Felügyelő bizottság a tanári karnak a vallástanári tanszék betöltésére vonatkozó javaslatát elfogadja s ajánlólag terjeszti fel a főtiszt. Egyházkerületi Közgyűlés elé azzal, hogy e tanszékre Papp József sátoraljaujhelyi hitoktató lelkész választassék meg rendes tanári fizetéssel, helyettes tanári minőségben

azzal a kötelezettséggel, hogy 3 éven belül középiskolai tanári oklevelet fog szerezni a német és francia nyelvből s oklevelének bemutatása után azonnal rendes tanárnak fog minősítettetni.

Mint ahogy pedig a május 25-én tartott felügyelő bizottsági ülés 67. sz. jkvi pontjában e tanszékre ajánlott két pályázó közül Czinyéri Barna időközben a tanári szakvizsgát letette s így feltétlenül előnyben van másik pályázótársa fölött s mint ahogy felsőbb leányiskolánknál a meghirdetett két tanári állás még betöltésre vár, sőt a leánygimnázium megnyitása esetén még más tanerőkre is szükség lesz: ajánlja Felügyelő Bizottságunk, hogy helyettes tanárul 2000 kor. fizetéssel Czinyéri Barna tanárjelölt is alkalmaztassék.

Mind a két tanerőnek a fizetése teljes fedezetet talál a vallástanári állásra már az egyházkerülettől kapott összegből és a várostól a leánygimnázium felállítására már megszavazott 4000 kor.-ból.

K. m. f.

Hitelesítette:

Dr. Tüdös István

Jegyezte:

Domby László

f. ü. b. jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felügyelő-bizottság jun. 3. kelt határozatának elfogadásával *Pap József* saujhelyi hitoktató lelkészt a *vallás, német, francia* tanszékre rendes tanári javadalmazással, de helyettes tanári címmel a f. é. szept. 1. kezdődő érvénnyel megválasztja úgy, hogy javadalmánál a korpótlékba hitoktató lelkészi szolgálati ideje be nem számítható. Tanári oklevelét a német-francia szakból 1914. nov. 30-tól számított három év alatt köteles megszerezni.

Egyházkerületi közgyűlésünk *magyar-történelmi* tanszékre pedig *Czinyéry Barna* szakvizsgázott tanárjelöltet választja meg helyettes

tanári minőségben évi 2000 korona fizetéssel úgy, hogy tanári oklevelének bemutatása után következő hónap 1-től pályázat mellőzésével rendes tanárnak minősítetik s mint ilyen javadalmaztatik Szükség esetén vallástanári teendőket is végezni köteles.

Mindkét megválasztott tanár köteles továbbá a felsőbb leányiskolában, esetleg leánygimnáziumban, bármikor szervezett vagy szervezendő istenitiszteleteken lelkeszi functiókat végezni.

Végül, ha és amennyiben a felsőbb leányiskolával kapcsolatban, vagy esetleg attól függetlenül ref. leánygimnázium szervezetenek, egyházkerületünk fenntartja a jogot magának ahhoz, hogy megválasztott tanárokat a szükséghez képest bármelyik intézetbe beoszthassa.

22. Ugyanaz az igazgató-tanács jelenti, hogy a mult évi őszi egyházkerületi közgyűlés 54. sz. jkvi határozata folytán kihirdettette a főiskolai számvevői állásra a pályázati felhívást s erre az állásra a következő 12 pályázó jelentkezett: Doktor Gyula, Domokos István, Pálfi Miklós, id. Hegedüs János, Ilyés István, Kócsi Dániel, Kudar Béla, Marton Gábor, Molnár Sándor, Szücs István, Tuboly Béla és Varga Géza. A főiskolai gazdasági választmány, tekintetbe vévén a pályázók képesítését, szakmabeli jártasságát s életkorukból megállapítható munkabírását, közülök első helyen *Tuboly Bélát*, második helyen *Domokos Istvánt* és harmadik helyen *Molnár Sándort* ajánlotta megválasztásra. A gazdasági választmányi elnök ama felhívása következtében azonban, — melyet minden egyes, a választmány által javaslatba hozott pályázóhoz eljuttatott — s a melyben nyilatkozattételre szólította fel a folyamodókat arra nézve, hogy a számvevői állásra benyújtott pályázataikat az egy évi próbaszolgálat feltétele mellett is feltartják-e, *Domokos István* a pályázattól visszalépett, *Marton Gábor* pedig a felhívásra nem válaszolt.

Az igazgató-tanács tárgyalás alá vévén a gazdasági választmánynak a főiskolai számvevői állásra vonatkozó előter-

jesztését s közben indítvány tétetvén arra nézve, hogy a pályázók közül első helyen *Szücs István* ajánltassék, az elnökség a választmány javaslatára és az utóbbi indítványra a szavazást elrendelte, melynek eredményeképpen az igazgató tanács — egyenlő 6—6 szavazat mellett, elnöki döntéssel — a választmány javaslatát fogadja el s így első helyen *Tuboly Bélát* és második helyen *Molnár Sándort* hozza javaslatba a főiskolai számvevői állásra való megválasztás céljából.

Az egyházkerületi elnökség a főiskolai számvevői állásra a titkos szavazást elrendelvé, beadatott 69 szavazat, melyből 59 *Szücs Istvánra*, 7 *Tuboly Bélára*, 1 *Doktor Gyulára* esett, 2 pedig üres volt. Ezzel az egyházkerületi közgyűlés főiskolai számvevőnek *Szücs Istvánt* választja meg, az egy esztendei próbaszolgálat feltétele mellett, és felhívja őt, hogy állását folyó évi július hó 1-én foglalja el.

23. Főiskolai igazgatótanács f. é. tavaszi ülésének 19-ik sz. határozatával jelenti, hogy tápintézeti felügyelőnek f. é. július 1-től kezdődő hat évre a főisk. kormányzati rendszabályok 63. §-a alapján a köziskolai szék által ajánlott *Maller Sándor*, *Novák Sándor* és *Szilágyi Benő* gimn. tanárok közül megválasztásra *Maller Sándort* ajánlja.

Egyházkerületi közgyűlésünk *Maller Sándort* jul. 1-től kezdődő hat évre tápintézeti felügyelővé megválasztja, *Szilágyi Benőnek* pedig buzgó működéséért elismerését nyilvánítja.

24. A Tiszai Ág. Hitv. Evang. egyházkerület a szepesváraljai zsinat 300-ados évfordulója alkalmából az Igló városába összehívott ez idei közgyűlése keretében emléktünetpélyt rendez f. év aug. hó 25-én s erre egyházkerületünket s ennek elnökségét meghívta.

Egyházkerületünk a testvéri figyelemről tanuskodó meghívást köszönettel fogadja s az

egyház történeti szempontból is fontos emlék-
ünnepevényen való képviseltetésünket kívánatos-
nak tekinti, annak eszközlésére az elnökséget
felkéri.

25. A püspöki iroda butorait és berendezési tárgyait, egy a Hutka József f. zempléni esperes, Bernáth Aladár vil. tanácsbíró, Lengyel István püspöki titkár és Szombati Szabó István tagokból álló bizottság 1914. március 11-én Sátoralja-ujhelyben leltárba foglalta s az új püspök, dr. Tüdős István a 33 kor. készpénzből, 23 darabból álló bútorokat és irodai felszereléseket s a 27 csoportba foglalt könyveket, irományokat 1914. márc. 12-én átvette.

Tudomásul vétetik.

26. Mult évi őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 14/2 sz. pontjában Egyházkerületünk kívánatosnak tartotta, hogy a sárospataki főiskola évről vizsgálatain méltóképen legyen képviselve s e végből, de magasabb tanügyi érdekből is, elengedhetetlennek tartotta, hogy a június hóban tartatni szokott kolloquiumokat az egyházkerület képviselői meglátogassák és ellenőrizzék. E feladat teljesítésére s e feladat módzatainak megállapítására Elnökséget kérte fel. Most az Elnökség jelenti, hogy mindenkor kötelességének fogja ismerni azt, hogy a főiskola évről vizsgálatain megjelenjen s a colloquiumokat meghallgassa azon határok között, melyek között ezt megtehetik. Valamely új rendszer létesítését nem tartják szükségesnek, mert a főiskolai igazgatótanács, főként annak Elnöksége szintén jogosított és kötelezett arra, hogy ebben a tekintetben minden lehető megtegyen.

Egyházkerületünk az elnöki előterjesztést megnyugvással veszi tudomásul.

27. Mult évi őszi közgyűlésünk 15. sz. határozatában felhívta az egyházmegyék espereseit, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján kísérik állandó és éber figyelemmel: megtartatnak-e az ünnepi, vasárnapi és hétköznapi isteniszteletek minden egyes egyházban és minden egyes alkalommal s a

hol hiba mutatkozik, ott az egyházmegye közbejöttével szerezzenek a bajra orvoslátot s végül, hogy erről a nagyfontosságú ügyről évről-évre értesítsék az egyházkerületet is.

E felhívásra az abauji, a felsőborsodi és az ungi egyházmegyék esperesei jelentik, hogy az ő egyházmegyéjükben az ünnepi, vasárnapi és hétköznapi isteniszteletek minden egyházban, minden alkalommal megtartatnak.

A felsőzempléni esperes, — egy az egyházmegyéje előtt is forgott táblás kimutatásban egyházanként beszámol az isteniszteletek gyakorlásáról. Miután azonban az egyházmegye a kimutatást hiányosnak találta, az egyházlátogatókat, az egyházkerületi határozat értelmében való eljárásra utasította.

Nem adtak jelentést, az alsózempléni, az alsóborsodi, tornai és gömöri esperesek.

Az abauji, felsőborsodi és ungi egyházmegyék espereseinek jelentései örvendetes tudomásul vétetnek; a felsőzempléni esperesnek az egyházmegyéje utasítása alapján készítendő jelentése jövő évi tavaszi közgyűlésünkre beváratik, a jelentést nem adott egyházmegyék esperesei is hasonló intézkedésre hivatván fel. Egyházkerületünk közgyűlése előtt, midőn e nagyfontosságú ügyre vonatkozó határozatát meghozta s azt több ízben megújította, az a fontos cél lebegett, hogy a lehetőség szerint kiküszöböltessenek azon visszaélések, melyekszerint némely egyházakban sokszor minden alapos ok miatt nem tartatnak meg az isteniszteletek minden egyes alkalommal. Mielőtt azonban e bajra egyházkerületünk orvoslátot keresne, tiszta képet akar nyerni az egyházmegyék egyes egyházainak gyakorlatáról. Ismételten felhivja azért az espereseket, hogy ez ügyben múlt évi őszi közgyűlésének 15. sz. határozata szerint járjanak el, s minden évi tavaszi közgyűlésre jelentést adjanak be az isteniszteletek tartásáról.

28. Múlt őszi egyházkerületi közgyűlésünk 17. sz jegyző-

könyvi pontjára a gömöri, ungi, felsőzempléni egyházmegyék esperesei jelentik, hogy a templomi jelek mindenkor kitétetnek a templomokba s a begyűlt adományok a felsőbbbhatósági rendelkezéseknek megfelelően nyernek elszámolást. A tornai egyházmegye esperese jelenti, hogy a templomi jelek, bár kitétetnek, de vagy semmi, vagy pedig 3—4 fillér adomány gyűl össze s ezért az egyházlátogatóság útján szedeti össze az adományokat s az egyházmegyei pénztárnok útján küldi rendeltetési helyeire.

Egyházkerületünk most már mind a 8 egyházmegye beérkezett válaszát tudomásul veszi s megállapítja, hogy a tiszánineni ref. egyházkerületben a templomi jelek előzetes felhívás útján a cél megjelölésével mindenkor kitétetnek s az adományok rendeltetési helyükre elküldetnek, miről az Egyetemes konventet 3078—1911. sz. felhívására válaszolva — tisztelettel értesíti.

29. Mult évi őszi közgyűlésünk 19. sz. jkvi ponja a konfirmációs káté huzódó, sőt megakadt sorsával foglalkozván, tekintettel az akkor még élő, de súlyosan beteg Fejes István püspök állapotára, a ki mint egyik bíráló, a konfirmációs kátéra nézve a másik bírálóval szemben ellentétes álláspontot foglalt el, amely ellentétesség közös megbeszélés mellett esetleg eloszlatható vagy mérsékelhető lehetett volna, — egyházkerületünk a nagybeteg felgyógyulása reményében a konfirmációs káté ügyét a napirendről levette. — Miután b. e. Fejes István püspök elhunyt a további várakozásnak véget vetett, ideje, hogy a konfirmációs káté ügye ismét napirendre vétesék. Radácsi György főjegyző, mint a káté egyik bírálója s annak bizonyos feltételek mellett kinyomatásra ajánlója, — indítványozza, hogy a b. e. Fejes István helyét a konf. káté bírálatánál is az ő utóda, Dr. Tüdős István foglalja el, a kinek mint püspöknek különösebben is ügyelnie kell arra, hogy a konfirmációs káté ref. egyházunk szellemének hű kifejezője legyen.

Egyházker. közgyűlés Radácsi György fő-

jegyző indítványát elfogadja és a konf. káté bírálójául, illetőleg ennek birálatánál b. e. Fejes István utódjául, Dr. Tüdős István püspököt felkéri.

30. Egyházkerületünk mult évi őszi közgyűlése 19. sz. határozatával a vámoslucskai, minaji, jenkei díjleveleket a már régebben fenforgó fizetésrendezés ügyében való javaslat-tétel végett a congruabizottságnak adta ki; a homonnait e jegyzőkönyvi pontban felsorolt okok miatt a napirendről levette; az alsózempléni egyházmegyét pedig ismételten felhívta a bacskai lelkészi díjlevél tervezetének beadására.

A bacskai díjlevél-ügyre vonatkozólag beérkezvén az alsózempléni egyházmegye jelentése: e szerint e díjlevélen a missiói díj szempontjából való változtatás szüksége fenn nem forog.

Egyházkerületünk közgyűlése, miután így már csak a vámoslucskai, minaji és jenkei díjlevél-tervezetekre nézve kell határozatot hoznia, felhívja a kongrua-bizottságot, hogy ezekre vonatkozó véleményes javaslatát következő közgyűlésre adja be.

31. A „Feketehegyi protestáns imaház építő-bizottsága“ mult évi őszi egyházkerületi közgyűlésünkhöz intézett beadványában a fölépített és fölszentelt imaház építési költségeiből hiányzó 2136 korona 42 fillér kifizetésének megkönnyítése céljából 1000 korona kamatmentes kölcsön megszavazására és folyósítására kérte közgyűlésünket.

Egyházkerületi közgyűlésünk, a mult évi őszi egyházkerületi közgyűlés 22-ik sz. határozatával kikért pénzügyi választmány javaslatának beérkezése folytán, annak megfelelően, a Feketehegyi protestáns imaház építési költségeiből hiányzó összeg kifizetésének megkönnyítése céljából, 5 év alatt 200—200 koronás részletekben való visszafizetés kötelezettsége mellett, a nevezett bizottságnak a közigazgatási tárból

1000 korona kamatmentes kölcsönt engedélyez s annak kifizetésére az egyházkerületi pénztárnokot utasítja.

32. A tátrai fürdőtelepek lelki ellátása tekintetében egyházkerületi közgyűlésünk a következő határozatot hozta:

Egyházkerületi közgyűlésünk felkéri az aba-
uji egyházmegye esperesét, hogy a feketehegyi
és iglófüredi fürdő-telepen tartani szándékolt
két, illetve egy istenitiszteletre fungáló lelkészt
szíveskedjék kiküldeni, kinek költségeire köz-
gyűlésünk 120 koronát szavaz meg a közizgaz-
gatási pénztár terhére.

Ugyancsak felkéri kerületi közgyűlésünk a
püspököt, hogy a többi tátrai fürdőtelepek lelki
ellátása tekintetében lépjen érintkezésbe a für-
dőtelepek tulajdonosaival s igyekezzék odahatni,
hogy hiveink lelkigondozásából minél kevesebb
költség háramoljon egyházkerületünk pénztárára.

33. Múlt évi tavaszi közgyűlésünk 26 ik, illetve az 1912.
évi őszi közgyűlésünk 31. sz. határozata folytán, — a tiszai
ág. ev. egyházkerület püspöke megküldi a feketehegyi tem-
plom közös és egyenlő használatát biztosító közgyűlési hatá-
rozatát, melyben nevezett egyházkerület kifejezi azon óhaját,
hogy az istenitisztelek vasárnaponként ne felváltva, de
egyik évben ág. evangélikus, másik évben ref. istenitisztelelet
tartassék egész idény alatt.

A tiszai ág. ev. egyházkerület által hozott
s a feketehegyi imaház használatához a ref. fürdő-
vendégeknek, — az ág. ev. fürdővendégek-
kel egyenlő jogokat biztosító közgyűlési hatá-
rozatot — egyházkerületi közgyűlésünk azzal a
megjegyzéssel veszi tudomásul, hogy a tem-
plomi szolgálat rendje tekintetében legnagyobb
sajnálattal nem járulhat hozzá a tiszai ág. ev.
egyházkerület óhajához, hanem ragaszkodik a

közös bizottság által e tárgyban hozott azon határozathoz melynek értelmében, tekintettel a fő fürdőidényre és az ott időző protestáns vendégek felekezeti megoszlására, — július utolsó előtti és augusztus első vasárnapján ref, július utolsó vasárnapján pedig evangélikus istenisztelet tartassék.

34. 1913. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 23-ik sz. határozatával felhívta azokat az egyházmegyéket, amelyek a felsőbb leányiskola segélyezése ügyében jelentéseiket még nem küldötték be, annak benyújtására. Most a gömöri, ungi és felső-borsodi e.-megyék jelentéseiket beküldik. A gömöri egyházmegyéből tíz évre évenként 50 koronát ajánlott fel Rimaszombat, 20 koronát Putnok, 15 koronát Pelsőc, évenként 10—10 koronát tíz évre Zubogy, Uzapanyit, Gice, Jánosi, Naprágy, Hét, Zsip, Tornalja. 12 koronát Váj, 5 koronát Páskaháza, Rimapálfalva, 10 koronát évenként Rozsnyó, Rimaszécs, 10 koronát bizonytalan ideig Öttövény, 10 koronát három évig évenként Serke, két évig Darnya, egy évre Rimasimonyi, Ragály, 1917-ig Hamva, Csiz, Sajólénárdfalva, 15 koronát Bátka tíz évig úgy, hogy ebből 10 korona tőkésítették s mint a bátkai egyház alapítványa kezeltessék. Az ungi egyházmegye esperesének jelentése szerint a felhívásnak az egyházmegyében eredménye nem lett. Felsőborsodban az egyházmegye maga segélyt nem adhat, ellenben az egyházakat annak nyújtására felhívta.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi azzal, hogy az ungi esperest felhívja új körlevél kibocsátására, az egyházkerületi pénztárt pedig az adományok nyilvántartására és beszédésére, a felsőbb leányiskola felügyelő bizottságát pedig, hogy a segélyek mikénti felhasználásáról őszi közgyűlésünkön jelentést tegyen.

35. Őszi egyházkerületi gyűlésünk 28 jegyzőkönyvi pontjával utasította a szini lelkészt, hogy a dobódéli ingatlan eladása folytán változást szenvedett lelkészi díjlevelet készítse el s megerősítés végett terjessze fel.

A tornai esperes jelenti, hogy e kötelességére az egyházmegyei közgyűlés az illető lelkész figyelmét felhívta.

Ez ügy továbbra is nyilvántartandó.

36. Mult évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 34. sz. határozatában felhívta dr. Tüdős István akkori alsóborsodi esperest, hogy tegyen jelentést arról: vajjon a sarudi állami elemi iskolába járó gyermekekkel tényleg kath. színezetű imádságokat mondatnak-e a tanítók?

A sarudi állami elemi iskola igazgatójának e tárgyban a lőrincfalvai ref. lelkészhez intézett 60—1914. sz. levele szerint a sarudi állami elemi iskolába csupán 1 ref. növendék jár, s hogy a növendékeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter 85347. számú rendelete szerint tanulás előtt és után imádkoztatja s hogy a „Mi Atyánk“ és „Üdvözlégy Mária“ kezdetű imádságot mondatja velök.

Egyházkerületünk közgyűlése a sarudi áll. elemi iskola igazgatójának azon eljárását, hogy az ottani állami iskolába járó gyermekekkel nem általános tartalmú, de kath. színezetű imádságokat mondat, — sérelmesnek tekinti; amennyiben állami iskolában a növendékekkel felekezeti imádságok mondatása a más felekezeti növendékek vallásos érzületébe ütközik s az ily eljárás az iskola kifejezett jellegével is ellentétben van. Egyházkerületünk közgyűlése felhívja azért az alsóborsodi egyházmegye esperesét: kérje fel a hevesmegyei kir. tanfelügyelőt, hogy e sérelmes eljárás megszüntetése iránt intézkedni sziveskedjék.

37. Mult évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 63. b) jegyzőkönyvi pontjával fölkerlte az Egyházkerület Elnökségét, hogy a tokaji állami polgári fiúiskola vallásóráinak kettőről négyre emelése és a vallástanító megfelelő díjazása iránt illetékes helyen tegyen lépéseket. Elnökség jelenti, hogy a

vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál előterjesztésüket megtették.

Tudomásúl szolgál.

38. 1909. évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk jkvének 19. 8. és f) pontjában az E. T. VI. t.-c. 14. §-ára hivatkozással megengedi az 50 filléres beiratási pénzek szedését a népiskolába beiratkozott tanulóktól, mert az 1908. évi XLVI. t.-c. 1. §. is elrendeli, hogy minden elemi iskolai tanulótól fejenként évről-évre 50 fill. beiratási díj szedendő s e díjak kizárólag népiskolai ifjúsági és tanítói könyvtárak szervezésére és továbbfejlesztésére fordítandók s a 6-ik §-ban, ha az intés dacára sem tesz eleget az utasításnak, az iskola bezárandó. Ezért úgy Egyetememes Konventünk, mint Egyházkerületünk évről-évre foglalkozik a népiskolai könyvtárak ügyével. Így 1911. őszi gyűlése 106. jkvi pontjában az egyet. konvent által megállapított könyvjegyzéket elfogadja. 1912. évben a szerződést a Hegedüs és Sándor céggel megköti. 1912. őszi e.-k 33. jkvi pontjával intézkedik, hogy az 1912/13. évben beszedett beiratási díjak könyvszekrényre s az 1913/14. iskolai évtől kezdődőleg pedig a könyvtár beszerzésére fordítandók. Az 1913. őszi e.-k. jkv. 62/10. s 81. pontja az egyházlátogatók figyelmébe ajánlja az iskolai könyvtárakat s utasítja őket a tapasztalt hiányok bejelentésére s a néptelenebb iskolák számára segélyezési módot ajánl.

A népiskolai ifjúsági könyvtárakra való felügyeletet a Hegedüs és Sándor céggel kötött szerződés szerint az egyházkerület vállalta el. (2.)

Ezért a 2001/1912. püspöki körlevél felhívja az iskola-fentartó egyházakat a könyvek megrendelésére s az ellenőrzés szempontjából ugyancsak a püspöki hivatal még 1913. aug. 15-én 1173/1913. sz. körlevelében feleletadásra szólította fel az esperesek útján az egyh.-kerület minden egyházát eme kérdésekre: 1. mennyi az iskolába beiratkozott tanulók száma; 2. mennyi beiratási díj folyt be; 3. melyik typust rendelték meg?

E felhívásra az egyházmegyék a következő jelentéseket küldötték be:

I. Abauj általánosságban felel. E szerint a beíratkozási díjak mindenütt a könyvek megszerzésére fordítottak, s jelzi, hogy azon iskolákon, melyek a beíratási díjból 6 éven át sem tudnák törleszteni a könyvek árát, egyházmegyei segéllyel igyekeznek segíteni. A küldött könyvek ellen kifogást nem tesz.

II. Alsó-borsod részletes kimutatást közöl, mely szerint minden tyrust megrendelt 3 egyház. Az I. II. III. tyrust 2 egyház. Az I. II. tyrust 5 egyház. I. tyrust 22 egyház. Nem rendelt könyvet 16 egyház, de ezek is ígéretet tesznek, hogy az 1914. év folyamán megrendelik. A beíratási díjából nem tudják az évenkénti törlesztést fizetni: Mályi, Maklár, Andornak, Ujlörincfalva.

A kifogások a következők: Az I-ső typosban csak 18 munka van teljesen külön kötve, a többi 19 kötetben 2—5 munka van együve kötve anélkül, hogy a művek tartalmi rokonsága között valami összefüggés lenne. A kötés durva, rossz. A 86 műből álló I-ső typos 37 kötetbe lévén összeszorítva, nem lehet népesebb iskolánál kellően olvasni és használni. (Ta.-Valk) Másik nincs a könyvtár összeállításával, olcsóságával megelégedve (Ta.-Nána) s például felhossa, hogy Kunhegyesnek az Adorján-cég ugyanazon könyveket, melyeket a Hegedüs cég szállít, kamatmentes 6 évi törlesztésre 30% árengedmény mellett bérmentve s feltűnően jobb kötésben szállította. Általában a typosokban sok az össze-visszaság. A cég nem az 1913. januári s augusztusi jegyzékben feltüntetett könyveket küldi, hanem tartalom és ár tekintetében értéktelezenebb munkákat. (Kistokaj) Így pl. Czako Gy.: Méliusz—Juhász élete és működése. Erdöss J. a heidelbergi káté. Hughes: Tanítók hibái, Jancso K.: Kálvin J. és egyházpolitikája. Dr. Kun B.: egyházalkotmánya. Miller: Csendes órák. Renau: Az evangeliumok és Antikrisztus című munkái helyett a könyvjegyzékbe fel nem vett, következő munkákat küldötte meg: Csire: Az én muzsám. Grünvald B.: A régi Magyarország. Csuthy Zs.: Magyar Prot. Egyháztörténet. Szirmai: Levelek egy tanuló ifjúhoz. Baksay S.: Gyalogösvény. Györi Ilona: A kézimunka c. műveket.

Miskolcra az I-ső typosba foglalt 86 mű közül más küldetett 50.

A III-ik típusban:	51 mű közül más küldetett	10.
A IV-ik	34 " " " "	14.
Az V-ik	32 " " " "	14.
A VI-ik	30 " " " "	10.

A tanítói szakkönyvtár 77 kötete közül más küldetett 8 munka. Tehát 310 munka közül más küldetett 106. A könyvküldéseknél, kicseréléseknél nem lehet megállapítani, hogy anyagilag károsult-e az egyház, mert sem a könyv ára, sem a kiadó cég nincs feltüntetve. Az I. III. IV. V. VI. típusokba besorozott könyvek a szerződés szerint 196 kötetbe vannak sorozva s ez 5 típusban a kiadó 160 kötetet ad s így 36 kötetet megtakarít.

A tanítói szakkönyvtárból 9 mű helyett 7 értéktelenebb munkát küldött a cég. (Igrici) Cserépfaluban az ifjúsági könyvtár 3 típusából 14 mű hiányzik 34 K 30 fillér feltüntetett árban s ezek helyett 20 K 80 fillér értékben küldött a cég más könyveket. Sőt itt az a hiba is megtörtént, hogy egy kötet külső lapján ez áll: Madács I.: Az ember tragoediája s belül: Kisfaludy S.: Himfi szerelmei. A Franklin-féle kézi lexikon 3 kötete 54 kor. árban van feltüntetve s a tanító 48 koronáért hozatta meg magának.

III. Alsózemplénből nem érkezett jelentés.

IV. Felsőborsodban az I-ső típust megrendelte 13 egyház. Az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár I. típusát 7 egyház. Az ifjúsági I. II. típust 3 egyház. Az ifjúsági I. II. és a tanítói szakkönyvtár I. típusát 3 egyház. Az ifjúsági I. II. III. típust 2 egyház. Tisztán a 2-ik típust 1. Csak a tanítói szakkönyvtár I-ső típusát 1. Nem rendelt könyvet 23 iskola. A beíratási díjából nem törlesztheti az adósságot 10 iskola.

Nem rendelt könyvet: Bódva, Damak, Dédes, Bács-tapolcsány, Dövény, Berente, Nyomár, Kondó, Nekézseny, Rakacaszend, Tornaszentjakab, Sajóabony, Sajóivánka, Sajókápolna, Szalonna, Varbó, Ziliz, Mályinka, Hegyemeg.

Van könyvtár: Nagybarcán, Nagyvisnyón, Parasznyán, Sajóecsegen, Abodon.

A beíratási díjából nem törleszthet 8 iskola: Berente, Finke, Hegyemeg, Ládnessenyő, Meszes, Abod, Tornaszentjakab, Sajóivánka.

Az egyházmegye a küldött könyvekre észrevételt nem tesz.

V. Felsőzemplénben megrendelte az I-ső typust 28 iskola. Nem rendelte meg Alsómihályi. Van könyvtár Lasztócon 300 db., Szöllöskén.

A felvételi díjak nem fedezik a törlesztést: 6 helyen: Morva, Szalók, Gálszécs, Lasztócz, Magyarizsép, Magyarzas. Kifogás nincs a szállított könyvek ellen.

VI. Gömör jelenti, hogy az első typust 6 évi törlesztésre 33 egyház rendelte meg.

VII. Tornában az ifjúsági könyvtár I. típusát megrendelte 13 iskola. Az ifjúsági könyvtár I. és a tanítói szakkönyvtár I. típusát 7 iskola. Az ifjúsági könyvtár I. II. típusát 2 iskola. Nem hozatott könyvet 6 egyház: Szinpetri, Szögliget szegénysége miatt, Jabloncza, Körtvélyes, Szádalmás azért, mert a felvételi díj terhére 6 évi törlesztésre az Athéneum könyvkiadó cégtől rendelték meg. Tornakápolna—Teresztenye együtt rendelték meg az I-ső typust, úgy, hogy egymásközt szétosztották a könyveket s mindkettő beírta a megrendelés értékebe az I-ső típus árát 99.63 K. S hogy a gondnoki számadásban is szerepelni fog e külön-külön a 99.63 K., vagy az ennek megfelelő törlesztési hányad, az majd az 1914. évi számadásból tűnik ki.

Nem törleszthetnek a felvételi díjából: Lucska, Becskeháza, Hidvégárdó, Égerszög, Méhész, Komjáti, Ág, Teresztenye, Tornakápolna.

A szállított könyvek ellen kifogás nem emeltetett.

VIII. Ungból nem érkezett jelentés.

Nem érkezett tehát jelentés Alsózemplénből, Ungból. Kifogást egyedül Alsóborsod tesz. Tehát egyedül ezekkel foglalkozhatunk. E kifogások három osztályba sorozhatók. A szállító cég megszegte-e a szállításnál a szerződést? Vagy nem szegte meg? Érte-e az egyházakat veszteség?

A kifogások ezekben domborodnak ki, hogy rossz a könyvek kötése; nem a könyvjegyzékben felsorolt s megállapított könyvek szállítottak, s a kicserélt könyveknek nincs sem az ára, sem kiadója feltüntetve; több munka (2—5) van összekötve, miáltal az olvasás és használat

meg van nehezítve; drága, — más cégeknél olcsóbban szerezhetők be.

E kifogások nagy része elesik, amennyiben az 1912. okt. 7. szerződéshez fűzött könyvjegyzékben feltüntetett árak az irányadók. Így a szerződés megkötése után olcsóságról vagy drágaságról szólni nem lehet, feltéve, hogy a cég az ott feltüntetett példányokat szállítja. Ugyancsak elesnek a könyv vászonkötése ellen emelt kifogások, mert a szerződésben a cég pusztán annyit kötött ki, hogy még a fűzött példányokban kapható könyveket is kötve szállítja. De hogy milyen kötésben, arról nincs szó s az egyházkerület erre nézve kikötést nem is tesz.

Figyelmet érdemel az a kifogás, hogy több munka van összekötve, mely az olvasást, a könyveknek többek általi használatát megnehezíti. Amennyiben népes iskolában, miután 5 munka, sőt 6 is össze van kötve egy helyett, a gyermek egyszerre egy helyett 5, sőt 6 munkát is visz haza s az I-ső típusba beosztott 86 művet csak 37 gyermek olvashatja.

A szerződésben a munkák együvé kötésére nem adott engedélyt az egyházkerület a szállító cégnek. A 3-ik pontban ennyi van :

1. Népisk. ifjúsági könyvtárak I. típus *86 kötet* kötve 110·70 kor. helyett 99 kor. 63 fillér s így tovább a többi típusokra nézve. Itt tehát a cég jogosulatlan hasznot biztosított magának, mikor a 86 kötet helyett 37 kötetet szállított s 49 műnek a bekötési költségét magának megtakarította.

Szemmel láthatóság kedvéért közlöm a jegyzéket, mely szerint a munkák össze vannak kötve. Rövidség okáért a szerző nevét elhagyom.

Az I-ső típus 1-ső kötetében a 86 munka közül a következők köttetnek együve: A kis kakas. A félkezű óriás. Tréfás mesék. Válogatott népdalok --- --- = 4 mű.

2-ik kötetben: Arany, Csokonay válogatott költeményei --- --- --- --- --- --- = 2 „

3-ik kötetben: Arany László: Népmesék = 1 „

4-ik „ Benedek Elek: Nagy magyarok élete 1. --- --- --- --- --- --- = 1 „

5-ik kötetben : Benedek Elek : Nagy magyarok élete 2. ... .. =	1	”
6-ik kötetben : Benedek Elek : Nagy magyarok élete 3. ... .. =	1	”
7-ik kötetben : Benedek Elek : Székely mesemondó ... .. =	1	”
8-ik kötetben : Benedek Elek : Hazánk története ... .. =	1	”
9-ik kötetben : Benedek Elek : Kék mesekönyv	1	”
10-ik ” Várhegyi Zoltán. Mesék. Történetek az öreg emberekről. Az arany feszület. Gyermekek versek ... .. =	5	”
11-ik kötetben : József története ... .. =	1	”
12-ik ” Börharisnya ... .. =	1	”
13-ik ” Robinson ... .. =	1	”
14-ik ” Bohókás történetek. Két falusi történet. Vig elbeszélések. Az úrfi. Egy plajbász története ... .. =	5	”
15-ik kötetben : A magyar költészet kis kincsesháza ... .. =	1	”
16-ik kötetben : Kenyér és becsület ... .. =	1	”
17-ik ” Száz kis történet ... .. =	1	”
18-ik ” Zöld erszény. Tarka-barka történetek. Palkó Debrecenben. Ők ketten. Sok vers, — sok kép ... .. =	5	”
19-ik kötetben : Kis szavaló. Kis szavaló és daloskönyv ... .. =	2	”
20-ik kötetben : Jézus élete ... .. =	1	”
21-ik ” Elizeus próféta csodatettei. Bibliai képek ... .. =	2	”
22-ik kötetben : Mesék, elbeszélések ... .. =	1	”
23-ik ” Jókai kisebb művei. A cseregyermek. A Barcaság és népe ... .. =	3	”
24-ik Madármesék. Zengő hárfa ... .. =	2	”
25-ik Pogány magyarok. Egy falusi tanító. Debrecen és a Hortobágy. A hajdúság ... .. =	4	”
26-ik Rákóczy lobogója. A fehér tollasok hőse. A mesék országában. Vidám állattörténetek ... .. =	4	”
27-ik Elmult időkben I. II. Piroska mesét olvas. A kis Zsolnay. Hét mese ... .. =	5	”

joga van a könyvkiadó cégnek az elfogyott művek helyett tartalom és érték tekintetében hasonló műveket szállítani az Egyetemes Konvent Tanügyi bizottsági Elnökének a tudtával és beleegyezésével, de ez a változtatás a könyvjegyzékbe felveendő. Ez nem történt meg minden szállításkor.

Kérdés, hát az Egyházkerület teljesítette-e a szerződésben elvállalt kötelezettségét?

Sok iskola van a jelentést adó egyházmegyékben is, melyek nem rendelték meg a könyvtár I-ső típusát sem. Összesen 61 iskola. Ugy de A.-Zemplén, Ung jelentést nem adtak, hát ezekben az egyházmegyékben hány iskola lehet, mely könyvet nem rendelt az 50 filléres járulékot azért beszedte?

Egyházkerületünk az alsó-zempléni, ungi egyházmegyék espereseit felhívja, hogy legkésőbb 1914. szept. 1-ig jelentést küldjenek be a püspöki hivatalhoz ezen kérdésekre: 1. Mennyi a hivatkozott tankötelesek száma? 2. Mennyi beiratási díj szedtetett be? 3. Hány típus rendeltetett meg? 4. Milyen törlesztési feltétellel? 5. Van-e valami kifogás a küldött könyvek ellen? (a jegyzékben levőket küldötte-e? És van-e sok mű összekötve?).

Azon egyházakat, melyek még az ifjúsági könyvtárt meg nem rendelték, utasítja, hogy a beszedett 50 filléres beiratási díjakból a könyvtár-típusokat a Hegedüs és Sándor-cégnél rendeljék meg, még pedig azok az iskolák, melyek 34 koronánál kevesebb beiratási díjat szednek: a népiskolai könyvtár I-ső típusát. A melyek 34 kor.-tól 52 kor.-ig szednek beiratási díjat: a könyvtár II. típusát. Az 52 kor.-tól 70 kor. felvételi díjat szedők: a könyvtár III. típusát. A 70—80 kor.-át szedők a négy típust. A 88—107 kor.-át szedők az öt típust. A 107—126 kor.-át szedők a 6 típust, 6 évi törlesztésre. A mely iskolák több beiratási díjat

szednek, a tanítói szakkönyvtár typusából annyit, amennyire telik.

A mely iskoláknak régebben van könyvtáruk, még pedig legalább annyi kötetben, a mennyit a megállapított typusok tartalmaznak, ezeknek megengedi, hogy a Hegedűs és Sándorcégtől csak a hiányzó műveket szerezzék be az 50 filléres beiratási díjakból.

A Hegedűs és Sándor céget pedig az Elnökség utján felszólítja, hogy ezután több műnek egybekötését egyházkerületünk nem engedi meg.

Az Egyetemes Konvent Tanügyi bizottságának Elnökét, az Egyetemes Konvent utján felkéri, hogy csak abban az esetben engedjen a szerződésben feltüntetett könyveken kívül más könyveket felvenni a könyvjegyzékbe, ha teljes bizonyossággal meggyőződött arról, hogy a kérdéses művek a könyvpiacon nem kaphatók s ekkor is mindig a Prot. Irodalmi Társulat kiadványait részesítse előnyben.

Azon iskolák előljáróit, melyekben az 1913. évben kiadott könyvjegyzéktől eltérően, az Egyetemes Konvent Tanügyi bizottságának Elnökétől helyben nem hagyott jegyzék melléklése nélkül szállítottak a könyvek, felhívja, hogy a könyveket a cégnek küldjék vissza, hasonlóan a hibásan kötött könyveket is kicserélés végett a cég költségére.

Egyben a szerződéshez ragaszkodván, egyházkerületünk kimondja, hogy az egyes könyveknek a szerződéshez fűzött jegyzékétől eltérő ár kimutatását s így a typus kötetszámainak leszállítását nem engedi meg s az Egyetemes Konvent tanügyi bizottságának elnökétől elfogadott helyettesítő könyvek árai az iskolákkal a szállítás alkalmával közlendők, úgy a kiadó neve is.

Az egyházmegyék ujabban figyelmeztetendők, hogy a hozzájuk küldött Baldácsy s Nagy

Gedeon alap $\frac{1}{3}$ részéből lehetőleg azon egyházak segélyezendők, melyek a beiratási díjakból nem képesek a könyvek árát törleszteni. Egyházkerületünk e javaslatot hozzászólás végett tanügyi bizottságához teszi át, jelentését őszi egyházkerületi közgyűlésünkre bevárván.

39. Olvastatott a sárospataki polgári leányiskola átvétele ügyében kiküldött bizottság következő felterjesztése:

Főtiszteletű, Méltóságos Egyházkerületi közgyűlés !

Múlt évi őszi közgyűlésének 63. számú határozatával (a) elfogadta egyházkerületünk Czinke István vallásügyi szakelőadó gondolatát és tervét, a mely szerint a sárospataki magánjellegű polgári leányiskolát egyházkerületünk átvenné s e végből alulirottakat bizta meg, hogy az érdekeltekkel kezdjenek tárgyalást s az átvétel lehetőségére és módozataira nézve jövő tavaszi közgyűlésünk elé tegyenek tájékoztató jelentést.

Van szerencsénk megbízatásunknak a következőkben megfelelni.

Miként az előadó úr, úgy mi is át vagyunk hatva attól a gondolattól, hogy a Sárospatakon megindult és biztatóan fejlődő polgári leányiskola — mint református leánynevelő intézet — komoly szükségét volna hivatva kielégíteni.

Ugy tudjuk ugyanis, hogy lelkészeink, tanáraink, tanítóink s mérsékelt jövedelmű közbirtokos hittestvéreink nem csekély része a leánynevelés nagyobb költségeit nem bírván elviselni, ág. hitv. evangélikus, római katolikus leányiskolákban nevelteti leánygyermeküket, sőt zárdai nevelésben is részesítteti. Hogy a leendő édes anyáknak ilyen előkészítése nem válik református egyházunk erősítésére, azt bizonyítgatnunk felesleges.

Egy kisebb igényű, kevesebb költséggel megközelíthető polgári leányiskola szerencsés védekezési eszköz lehetne református egyházunk javára s jövődjének biztosítására.

Sőt egy ilyen intézet Sárospatakon előnyére szolgálhatna a főiskolának is, mert befolyyna tanulói létszámának emelésére az által, hogy a leányaikat ott taníttató s neveltető szülők a fiugyermekeikkel is oda kívánczozzanak.

Részünkről meg vagyunk győződve a felől, hogy a főiskolától bizton várható szellemi és anyagi segítséggel a sárospataki polgári leányiskola szinte bihetetlenül olcsóvá tehető. Ugy értjük, hogy a polgári leányiskola, miként a most alakuló jegyzői internátus, jó móddal összeköthető volna a főiskolai tápintézettel s növendékei a tápintézeti teljes díjért részesülnének ellátásban, s használnák — mint most is — a főiskola tornacsarnokát, természetrajzi, természettani felszerelvényeit s a szükséghez képest igénybe venné a polgári leányiskola a tanári kar egyes tagjainak segítségét is, ugy a mint azt Czinke előadó úr is gondolta.

De ha egyelőre a tápintézettel való összeköttetés nem sikerülne, Sárospatakon aránylag magánházaknál is jelentékenyen olcsó még mindig az ellátás és akadnak tisztas családok, akik tisztas szülők gyermekeit szivesen befogadják maguk közé és szeretettel gondozzák.

Természetes, hogy a gyökeres megoldás az volna, ha megfelelő internátusban lehetne a leánygyermekeket elhelyezni a legkivánatosabb felügyelet alatt s az internátusi leányok élelmezését vállalná a főiskolai tápintézet. De ehhez internátusi épület és berendezkedés kell, a mi szintén nem volna lehetetlen, különösen, ha a közelebb-ről érdekelt alsó- és felsözempléni egyházmegye is bensőképen érezné, hogy a szóbanforgó intézetet áldozatokkal is fel kell állítani, illetőleg át kell venni református intézetnek.

A mai sárospataki polgári leányiskola egy a tanügy szeretetétől ihletett nő kezében és féltő gondja alatt a hivatalosok ítélete szerint a virágzás útján van szellemi és erkölcsi tekintetben egyaránt, az állam és község némi anyagi támogatása mellett. Ha az egyházkerület és a szomszédos egyházmegyék vennék pártfogásukba, ez a virágzás még fokozható volna, sőt az állam is inkább segíelyezné.

Ha a 4 osztályu iskolának 4 rendes tanerővel való berendezését értékeljük, annak évi fentartása, a bérház bérletével, hitoktatók díjazásával, fűtéssel, világítással szertárak, könyvtárak stb. mérsékelt gyarapításával évenként — a mostani szerény személyi díjazás mellett — 10.085 koronába kerülne. Ma a beiratási díj 5 korona, a tandíj egyenként 50 korona benne. Ezekben a cimeken befoly ma 4000 korona, 6000 korona állami stb. segélylyel fedezendő. Egyelőre legalább ennyivel kellene az intézet fentartásához a pártfogóságnak (egyházkerület, egyházmegyék, állam) hozzájárulni. A létszámemelkedés által a tandíj-szaporulat is szolgálhatna némi fedezetül.

Ha az intézetet internátussal akarnók berendezni, az — természetesen — nagyon megemelné a kiadást, de a lakások lakási díja a befektetett tőke bizonyos százalékát meghozná. Most — a nehéz anyagi viszonyok között, az intézet számára könnyen s lehető jutányos áron lehetne megfelelő helyiséget találnunk, ha az eszme iránt méltó lelkesedéssel az áldozat-hozatalra is vállalkozhatunk vagy vállalkozni akarunk.

Egyházkerületünknek ezuttal — szerintünk — elég volna annyit kimondania, hogy a Sárospatakon felállítandó (illetőleg átveendő) református polgári leányiskola szükségességét elismeri, s azt, különösen a felsőbb egyházmegyékre nézve, kívánatosnak tekinti s anyagi és erkölcsi pártfogásával elősegíteni magasabb egyházi érdekek ismeri el. Miért is felhívja az alsó- és felsőzempléni egyházmegyéket, hogy a rájuk nézve elsősorban fontos kérdésben, annak mielőbbi megoldása végett, hivatalosan nyilatkozzanak, esetleg az egyházkerület által e tárgyban kinevezett bizottsággal saját külön bizottságaik együttesen értekezzenek, tervezzenek s jelentésüket, tervezetüket, a kérdés minden oldalára kiterjeszkedő számításokkal együtt, (beleértve a telek-vásárlást és az internátus szervezését is) a legközelebbi egyházkerületi közgyűlésre terjeszszék fel.

Mi, mint egyházkerületi bizottsági tagok, ha az egyházkerületi közgyűlés megtisztelő bizodalma úgy akarja, a további munkát az ügy iránti benső érdeklődéssel készséggel vállaljuk.

Megjegyezzük végül, hogy a sárospatakon ma fennálló magánpolgári leányiskola fenntartója, mint református egyházunk buzgó tagja, leányiskolájának az egyházkerület részére való átadásától nem idegenkedik.

Miskolc, 1914. június. 4.

*Meczner Béla,
Radácsi György,
Bálint Dezső.*

Egyházkerületi közgyűlésünk a bizottság munkáját köszönettel és elismeréssel fogadja, s kimondja, hogy egy a mostani sárospataki polgári magániskolából alakítandó ref. polgári leányiskola létesítéséhez elvileg hozzájárul s a bizottság javaslata értelmében a Sárospatakkal szomszédos egyházmegyéket a bizottsági terv s annak alapján az egész kérdés tanulmányozására bizalommal felhívja, a saját bizottságát az egyházmegyék által kiegészítve, a tervezés, számítások vezetésére felkéri s jelentését — a kérdés érdemleges tárgyalására alkalmas formában, lehetőleg már az őszi közgyűlésre elvárja.

40. Előadó bemutatja a Csorba György miskolci főgimn. igazgató 233—1914. sz. jelentését, múlt évi közgyűlésünk 79. sz. határozatával kapcsolatban, amely szerint a gimn. rendtartást már 1911-ben beterjesztették és az egyházkerület azon évi őszi közgyűlésében 83 sz. a. azt jóvá is hagyta.

Csorba György jelentése tudomásul szolgál, a rimaszombati főgimn. igazgatóját ellenben közgyűlésünk ismételten felhívja a vonatkozó törvények értelmében a rendszabályok benyújtására.

41. Egyházkerületünk múlt évi őszi közgyűlése 87. sz. határozatával felhívta egyfelől az egyházkerület elnökségét,

hogyan az egyházkerület kebeléből alkotott kálvineumi bizottságot kegyeskedjék összehívni, amelynek a feladata lesz javaslatot tenni mind az egyházkerület részéről történő anyagi hozzájárulás, mind az egyházkerületi pénztárba befizetett összegek folyósítása tekintetében; másfelől pedig felhívta az egyházmegyék espereseit is: intézkedjenek az iránt, hogy az egyházmegyéjük által megszavazott összegek a Kálvineumnak folyósíttassanak s amely egyházmegye még eddig nem tett volna ajánlatot, hogy némi segílyt e nemes célra szavazzon meg.

Az egyházkerület elnöksége jelenti, hogy a kálvineumi bizottság még eddig megalakítva nem lévén, e felhívásnak nem tehetett eleget, felhívja azonban az egyházkerületet a bizottság megalakítására.

A felsőborsodi egyházmegye jelenti, hogy átérezvén a Kálvineum fontosságát, az anyagi hozzájárulás iránti javaslat-tételre számvevőszékét felhívta.

A tornai egyházmegye 287 kor adományát már beszolgáltatta a Kálvineumnak.

Egyházkerületünk közgyűlése a kálvineumi bizottságot a következőképen alakítja meg: elnökei, az egyházkerület elnöksége, tagjai, az esperesi és a gondnoki kar, jegyzője Péter Mihály egyházkerületi aljegyző. Az elnökség felkéretik, hogy a bizottságot oly időben hívják össze, hogy az az őszi közgyűlésre javaslatot tehessen. Az esperesi kar a múlt évi őszi közgyűlés 87. sz. határozat szerinti intézkedésre s az őszi közgyűlésen való jelentéstételre újólág felhívatik.

42. A tornai egyházmegye múlt évi kerületi közgyűlé-
lésünk 98. sz. határozata folytán megerősítés végett felter-
jeszti a szini egyházközség két rendbeli adásvételi szerződését,
mely szerint az egyházközség a szini 563, 578, 599, 600 és
636. sz. tjkvben foglalt külbirtokot és belsőséget Hangó
István és neje amerikai lakosoktól 3800 koronáért megvásá-
rolta s az ezen ügylettel megvásárolt külbirtokot, mely a

szini 563, 578, 599 és 600. sz. tjkvben van felvéve, kevés idő múlva Izsó Bertalanné sz. Dely Észter szini lakosoknak 1320 koronáért eladta.

A felterjesztett iratokból kétségkívül megállapítható, hogy nevezett egyház a fenti ingatlanságot iskolaépítés céljaira 3800 koronáért vásárolta s mert időközben iskolaépítés céljaira alkalmasabb telket sikerült vásárolnia, a Hangó István-felé birtokot áruba bocsátotta s 580 korona veszteséggel annak külbirtokát 1320 koronáért, a belsőséget pedig 1900 koronáért adta el.

Tekintve ezek után, hogy úgy a vétel, mint az eladás s az erre vonatkozó szerződés az egyházra csak felsőbb hatósági jóváhagyás után kötelező, még abban az esetben is, ha ez a szerződésben kifejezetten benn nem foglaltatik, — egyházkerületi közgyűlésünk úgy a vételtől, mint az eladástól jóváhagyását megtagadja.

43. Múlt évi őszi közgyűlésünk 117. sz. jegyzőkönyvi pontjával a karcsai ref. egyház műemlékek közé felvett temploma kibővítése iránti kérvényét közbenjárás végett egyházkerületünk az elnökségnek adta át s elnökség a kérvényt a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztette s a műemlékek országos bizottságának elnöke a bővítés szakszerű keresztülvételére szükséges terveket az egyház rendelkezésére bocsátja s dr. Éber László s Lux Kálmán bizottsági tagokat bízta meg a templom megvizsgálásával. De az egyház által kért anyagi segílyt csak oly arányban helyezi kilátásba, amint azt a régi emlékek fentartása kívánja, mert az ezen túlterjedő segíly elvi szempontból akadályba ütközik, amennyiben a bizottság által kezelt javadalom műemlékek fentartására és nem egyházi használat által igényelt bővítés költségeinek fedezésére van rendelve.

Egyházkerületünk köszönettel fogadja az Országos Műemlékek bizottságának technikai

téren megígért segélynyújtását. De az egyház jól felfogott érdekével merőben ellenkezően, hogy a bizottság által tervezett stylszerű építkezés nagymérvű költségeit a szegény ref. hivek viseljék, mikor egyszerű szokásos építkezés mellett a bővítés egynegyedrésznyi költségbe sem kerül, — tisztelettel kéri fel a Műemlékek Országos Bizottságát az egyházkerület elnöksége útján, hogy a stylszerűen végrehajtott templombővítés költségeinek háromnegyed részbeni viselésére s a karcsai ref. egyház számára leendő kiutalására nézve a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz az egyház kérvényét ajánlólag felterjeszteni méltóztassék!

44. A rozsnyói s rozsnyórudnai egyháznak egyesülési kérvényét egyházkerületünk pótlás végett a gömöri egyházmegyéhez azzal tette vissza, hogy a rozsnyói misszió egyház kívánóságait elfogadó rozsnyórudnai egyház közgyűlési jegyzőkönyvét s a leányegháznak a Berzétével közös vagyronról való lemondását egy nyilatkozatban mellékelje s tüntesse fel, hogy mennyi azon összeg, melyet a berzétei anyaegyház ez elszakadással veszít s kongruával s adócsökkentési segéllyel pótolni s mennyi azon összeg mit a leányegháznak a rozsnyói lelkész számára fizetni kellene?

A gömöri egyházmegye most beterjeszti a rozsnyórudnai egyház közgyűlési jegyzőkönyvét, melyben kétszáz koronát ajánl meg a rozsnyói ref. lelkész fizetésének pótlására s kijelenti, hogy a rozsnyórudnai leányegháznak Berzétével semminemű közös vagyona nincs s jelenti, hogy a berzétei lelkész fizetése 126 koronával, a berzétei egyház jövedelme pedig 30 koronával csökkenne. A rozsnyói egyház közgyűlése azon összeget, melyet a rozsnyórudnai egyháztól kér, kétszáznegyven koronában állapítja meg azzal a kikötéssel, hogy ez a lelkész kongruájába be nem számítható s ez mindenkor személyi pótlék címen adassék a mindenkori rozsnyói lelkésznek.

Egyházkerületünk úgy látván, hogy a rozsnyórudnai egyháznak a rozsnyói egyház

számára lelkészi fizetésül felajánlott kétszáz korona nem fedezi azon összeget, melyet a roznyói egyház kér (240 kor.), ezért ezen különbözet elenyésztetésére a két egyházat útasítja. A beérkezett iratokból megállapítván, hogy e csatlakozással a berzétei lelkész 126 koronát s a berzétei egyház 30 koronát veszít, a kongruának az 1898. évi XIV. t. c. figyelembevételével leendő kieszközlésére a püspök urat tisztelettel felkéri s a 30 korona költséghiánynak az adócsökkentési segélyből leendő kieszközlésére a berzétei egyházat útasítja. A két egyház egyesülését csak abban az esetben mondja ki, ha az előfeltételek minden oldalon előnyösen oldattak meg.

45. Egyházkerületünk őszi közgyűlésének 126. jegyzőkönyvi pontjával a beretkei egyháznak a vallás- és közokt. ügyi minisztériumhoz intézett iskola és tanítóilak felállításához kért 6000 korona építkezési segélykérvényét szives közbenjárás végett az elnökséghez tevén át, püspök ur jelenti, hogy a pártoló fölterjesztés megtörtént.

Tudomásúl szolgál.

46. Múlt őszi egyházker. közgyűlésünk jegyzőkönyvének 128. sz. a. hozott határozatával a püspök urat bízta meg, hogy a Tömöl Andor volt komjátii tanító özvegyének folyósított nyugdíj utáni járulékok kifizetésére a komjátii egyház köteleztetvén, — járjon közbe a vallás- és közoktatásügyi miniszternél a rendelet módosítása érdekében. Püspök úr, mielőtt a kultuszminiszterhez fordult volna, megkereste a tornai egyházmegye esperesét, hogy a komjátii egyház az özvegygel igyekezzék előbb valami megállapodásra jutni. Az esperesnek ezen felhívásra tett jelentése s az illető lelkész csatolt levele szerint is, az özvegy az egyház terhére irt nyugdíj-járulék-hátrálékból semmit sem hajlandó fizetni. Az ellen azonban kifogása nincs, hogy a kiskoru örökösökre maradt, de még most az elhalt tanító atyja által használt

csekély értéket képviselő pelsőci belsőség a kérdéses követeléssel telekkönyvileg megterhelte. E hagyaték azonban oly csekély s annyira túl van terhelve, hogy az eljárási költség is valószínűen felemésztené a hagyatékot.

Miután az illetékes lelkésznek 1914. ápr. 29-én kelt levele szerint a komjáti ref. iskolaszék 1913. aug. 11-én külön is kérte a kérdéses összeg törlését a kultuszminisztertől, de még eddig intézkedés nem történt, egyházkerületünk az ügyet továbbra is nyilvántartja.

47. Az ungi egyházmegye múlt évi őszi közgyűléséből felterjesztést intéz közgyűlésünkhöz az iránt, hogy az egyházkerületi özvegy-árvatári járulékok előleges-, negyed-, vagy fél-évi részletekben utaltassanak ki.

Egyházkerületi közgyűlésünk, — a pénzügyi választmány véleményes jelentése folytán, — a kérelmet nem teljesítheti, mert egyrészt a járulékok utólagos fizetésének rendszere alapszabályokon nyugszik, másrészt az egyházmegyék is a részvénydíjakat évenként utólagosan szolgáltatják be, a pénztár pedig nincs abban a helyzetben, hogy a járulékokat előlegezhesse.

48. Az ungi egyházmegye jelenti, hogy az ungmegyei ref. tanítótestület alapszabályai múlt évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 138. jegyzőkönyvi pontjának megfelelően átalakítottak.

Tudomásul szolgál.

49. Főiskolai igazgatótanács f. évi tavaszi üléséből 7. szám a. jelenti, hogy a dunamelléki delegált bíróság elnökségének 1913. dec. havában hozott végzése alapján püspök úrnak f. évi március 24-én 500. sz. a. kelt felhívására Zoványi Jenőt a főiskolai gondnokság állásába visszahelyezte s megbízta a magyar protestáns egyháztörténet és a magyar

protestáns irodalomtörténet köréből előadások tartására. Ezzel kapcsolatban olvastatik püspök ur f. évi május 30-án 1127. sz. a. tett jelentése, melyben eljárásának motivumait tárja fel.

A jelentés tudomásul vétetik.

50. Püspök úrnak a Zoványi Jenő visszahelyezése tárgyában benyújtott jelentéséből kitetszőleg Zoványi Jenő fegyelmi feljelentést tett Radácsi György helyettes püspök ellen azért, mert a dunamelléki egyh. ker. bíróság elnökségének 1913. dec. 31 én kelt végzését nem hajtotta végre, sőt azt megfélebbezte. Zoványi J. a fegyelmi feljelentését azonban f. évi április 11-én visszavette. Ezzel kapcsolatban Bizony Ákos főügyész jelenti, hogy a felebbezés az ő ügyészi véleménye alapján és fogalmazásával történt azért, mert a tisztviselők, egyházi esküjök szerint az egyházkerület rendelkezésének kötelesek engedelmeskedni; az egyházkerület pedig úgy rendelkezett, hogy Zoványi Jenő tanári functiókat ne végezzen.

Egyházkerületi közgyűlésünk ügyész jelentését és Radácsi Györgynek helyettes püspöki minőségében követett eljárását helyeslőleg veszi tudomásul.

51. Főiskolai igazgatótanács f. évi tavaszi üléséből 10. sz. a. jelenti, hogy a f. évi jul. hó 1-től kezdődőleg hat évre a *főgimnázium igazgatójává Ellend József* tanárt választotta meg.

Közgyűlésünk a választást tudomásul vévén, Ellend Józsefet díszes uj állásában szívesen üdvözli és azzal a reménnyel és bizalommal, hogy a reá bizott nagy értékeknek hűséges őrzője, fontos érdekeinknek szerencsés előmozdítója lesz. Bizalommal elvárja, hogy a főgimnázium megoldásra váró nagy feladatainál a tanárikar bölcs és tapasztalt vezért, az igazgatótanács pedig egyházkerületünk körültekintő, lelkes és erős kezű munkatársra talál benne.

Ugyanekkor nem mulaszthatja el közgyűlésünk, hogy az igazgatói hivatalából távozó *Csontos József*nek legmelegebb elismerését ne nyilvánítsa. Abban, hogy a gimnázium nagy nyugalmat s kitartást kívánó munkájában magát megzavartatni nem engedte s olykor nehéz körülmények között is következetes kitartással haladt a maga útján, *Csontos József* igazgatói tevékenységének, nyugodt körültekintésének s kiegyenlítést kereső egyéniségének bizonyára jelentékeny része volt. Ezért egyházkerületi közgyűlésünk tanári munkálkodása körében főiskolánk javára tőle még nagyon sokat remél s erre számára Isten áldását kéri.

Végül közgyűlésünk püspök urat felkéri, hogy az igazgatói állásban történt változásról a vallás- és közoktatásügyi minisztériumot értesítse.

52. Akadémiai szék felterjesztése alapján igazgatótanács f. évi tavaszi ülésének 20. sz. határozatával azt a javaslatát terjeszti közgyűlésünk elé, hogy az idősebb, az állami alkalmazottak VI. fizetési osztályával egyenlő fizetésbe való előlépésre jogcímert szerzett theol. tanárok számára is, fizetésüknek a jogtanárokéval egyenlővétele végett, a VI. fizetési osztálynak megfelelő fizetés állapíttassék meg f. évi jan. 1-től visszamenőleg.

Tekintettel a javaslat méltányosságára, tekintettel továbbá arra, hogy a theologiai akadémiák számára az államsegítség immár másodizben folyósított, tekintettel végül arra, hogy a költségkülömbözet a főiskola f. évi költségvetésébe már be is van iktatva: egyházkerületi közgyűlés igazgatótanács javaslatát elfogadja.

53. Főiskolai igazgatótanács, f. é. tavaszi ülésének 22. sz. határozatával jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a 14. életévüket betöltött, polgári v. felsőbbleányisko-

lai stb. IV. osztályt bevégzett nőknek, mint rendkívüli hallgatóknak, az államszámviteltan tanulmányozása céljából a jogi főiskolákra való beiratkozását megengedte. Igazgatótanács javasolja a jogi kar, illetőleg az akadémiai szék előterjesztése alapján, hogy a beiratkozótól felvételi díjul 8, állami nyugdíjba 12, félévi tandíjképen 20 korona szedessék be.

Egyházkerületi közgyűlésünk igazgatótanács javaslatát határozati erőre emeli.

54. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi ülésének 24. sz. határozatából jelenti, hogy Osváth Gyula dr. jogakadémiai ny. r. k. tanárnak 1913. okt. 10-én benyújtott kérvényére igazolt betegség alapján, gyógykezeltetése céljából kilenc havi szabadságot adott.

Tudomásul szolgál.

55. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből 25. sz. a. jelenti, hogy Illyefalvi V. Géza ny. r. jogtanárt igazolt betegségének gyógykezelése céljából a második félévre szabadságot adott.

Tudomásul szolgál.

56. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből 36. sz. a. jelenti, hogy az akadémiai szék előterjesztése alapján a jogászotthon, mivel életképtelennek bizonyult, megszüntette s a gazdasági választmányt felhívta, hogy a jogászotthon helyiségeit, mai állapotukban, igyekezzék legjobb belátása szerint értékesíteni.

Tudomásul szolgál.

57. Főisk. igazgatótanács, f. é. tavaszi üléséből 38. sz. a. jelenti, hogy Nagy Béla theol. tanárnak, mint az akadémian a francia nyelv előadójának, a francia nyelvben való gyakorlata erősbitése érdekében három évi tiszteletdíját, összesen 600 koronát francia nyelvterületre való utazása céljából egy összegben előre kiutalványozni határozta.

Egyházkerületi közgyűlésünknek nincs kifogása az ellen, hogy Nagy Béla theol. tanárnak francia nyelvi ismereteinek kibővítése érdekében 600 korona előleget adjon a főiskolai pénztár, de nem a jelzett, hanem abban a formában, hogy az, mint előleg kölcsön számoltassék el, mert ez felel meg a szabályoknak. Megengedi azonban, hogy ezt három év alatt törlessze le havi részletekben.

58. Őszi egyházkerületi közgyűlésünkben 45. sz. a. a theol. akadémia tanulmányi, vizsgálati és nevelési rendtartását azzal az utasítással tette át főiskolai igazgatótanács útján a theol. karhoz, hogy azt a tantárgyak évfolyamonkénti csoportosításával egészítse ki. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből a theol. kar. pótlását 45. sz. a. beterjeszti.

Tudomásul szolgál.

59. A theologiai kar tanulmányi rendje a harmonium tanítására heti két órát ír elő. Mivel azonban a gimnáziumi és akadémiai oktatás céljaira a főiskolában csak egy ének és zenetanár van, az igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből 40. sz. a. elfogadásra ajánlja a theol. karnak azt a javaslatát, amely szerint az első és másodévesek a harmoniumot heti két-két órán tanulják, a harmad és negyedévesek pedig az eddig is meglévő heti egy-egy énekórán az énekkel kapcsolatosan gyakorolják magukat a harmoniumon, illetőleg kísérik a közös éneklést orgonán és harmoniumon.

Egyházkerületi közgyűlésünk a harmonium tanítását heti két órán husz-harminc ifju számára kielégítőnek és célravezetőnek nem találja, annyival kevésbé elégségesnek arra, hogy ilyen kevésbé intenzív tanítás után két év elteltével már harmadéves ifjak az együttes éneklést kísérhessék vagy vezethessék harmoniumon. Mivel azonban a kielégítőbb megoldásnak ezuttal leküzdhetetlen anyagi akadályok

állanak utjában: az előterjesztést elfogadja, de azt csak ideiglenesnek tekinti. Azért tekintettel a kérdés fontosságára, a theologiai kart és az igazgatótanácsot felhívja, hogy az ügyet tartsa napirenden s alkalmas időben keressen módot a kérdés egészen célravezető megoldására.

60. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből 41. sz. a. egyházkerületi közgyűlés figyelmébe ajánlja a Sárospataki Irodalmi-körnek azt a kérését: az egyházkerület vesse latba a maga tekintélyét arra nézve, hogy kiadványai népiskoláinkban használtassanak.

Egyházkerületi közgyűlésünk meg lévén győződve arról, hogy a főiskola, illetőleg az irodalmi kör kiadványainak terjesztése a főiskola nagy anyagi érdeke, de meg lévén győződve arról is, hogy azoknak alkalmazása népiskoláink tanügyi érdekeit is legteljesebben kielégíti: fegyelmi vizsgálat terhe mellett utasítja a tanítói kart a Sárospataki Irodalmi-kör, illetőleg Főiskola kiadványainak minden egyes osztályban és tantárgynál kellő példányszámban való alkalmazására. Az iskolalátogatókat pedig felhívja, hogy erről szigorú utánjárással győződjenek meg. Az egyházmegyéket felkéri, hogy ahol bármely irányban is mulasztást látnak, arról közgyűlésünket értesítsék s megelőzőleg saját hatáskörükben is tegyék meg a leghatározottabb intézkedéseket.

61. Főisk. igazgatótanács f. é. tavaszi üléséből jelenti, hogy a Kalicza-féle hagyatékából 13708 kor. 38 fill. a főiskolai pénztárba befolyt. Egyszersmind bemutatja a gazdasági választmány elnöke és jegyzője által aláírt oklevelet másolatban.

Tudomásul szolgál, s az alapító oklevél elfogadtatik és megerősítettik.

62. Főiskolai igazgató tanács f. é. tavaszi üléséből 49. szám alatt bemutatja Weinstock Ábrahámnéval kötött adásvételi szerződést egy Szegilong községben levő legelőrészletre vonatkozólag. Nevezett birtokrész megvételét ajánlatossá azette, hogy a főiskola a Mudrány-birtok erdejéhez rövid és alkalmas közlekedő utat nyert.

Egyházkerületi közgyűlésünk a szerződést elfogadja és megerősíti.

63. Főiskolai igazgató-tanács f. é. tavaszi üléséről 56. szám alatt jelenti, hogy a Sailerné-féle hagyatékot terhelő 1598 kor. 64 fillért a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztárnak a főiskolai pénztár kifizette, a sátoraljaujhelyi ref. egyház javára bekebelezett 1008 kor. megszűnt tőkekövetelést pedig törölte. Végül bemutatja a gazd. választmány elnöke és jegyzője által aláírt alapító oklevelet másolatban.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi s az alapító oklevelet elfogadja és megerősíti.

64. Főiskolai igazgató-tanács f. é. tavaszi üléséből 42. szám alatt felterjeszti a Sárospataki Református Lapok szerkesztőségének következő levelét:

Nagytiszteletű és tekintetes Igazgató-tanács!

A *Sárospataki Református Lapok* szerkesztősége nevében van szerencsém a szerkesztői állásról való lemondásunkat mély tisztelettel benyújtani. Kilenc év óta vezetjük, szerkesztjük immár a lapot, kilenc év óta igyekszünk vele főiskolánk és egyházkerületünk érdekeit hűségesen szolgálni, — olykor saját irodalmi terveink hátrátételével is. Épen ez utóbbi tekintet indít most lemondásunk megtételére. Midőn azért hálás köszönetet mondunk azon megtisztelő bizalomért és kegyes támogatásért, melyben e 9 év alatt minket előljáróságunk s egyházkerületünk egész közönsége részesített, — mély tisztelettel kérjük, hogy lemondásunkat elfogadni s helyettünk új szerkesztőséget

választani méltóztassék, hogy mi június 30-án szerkesztői tisztünket letehessük.

A legmélyebb tisztelettel maradtunk

a nagytiszteletű és tekintetes igazgató-tanácsnak

alázatos szolgálai:

a *Sárospataki Ref. Lapok Szerkesztősége*

s ennek nevében

Dr. Rácz Lajos, fel. szerkesztő.

Sárospatak, 1914. április 20.

Tekintettel arra, hogy a Sárospataki Ref. Lapok egyházkerületi közgyűlésünk 1906. máj. 15—16. kelt 38-ik számú határozata értelmében nemcsak az egyházkerületnek, hanem a sárospataki főiskolának is közlönye s annak ketten a tulajdonosai, tekintettel továbbá arra, hogy a szerkesztéssel való megbízás bizalmasabb és közvetlenebb természetű tárgyalásokat feltételez, mint az közgyűlésünkön, főleg a tárgysorozat bősége és a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt történhetnék: a kérdés érdemleges tárgyalásába bocsátkozni közgyűlésünk nem kíván, hanem a főiskolai igazgató-tanácsot bízta meg az új szerkesztőség megválasztásával. A Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségét addig is, míg az megtörténhetnék, teljes bizalmáról biztosítván, felkéri a lap további vezetésére.

65. Főiskolai igazgató-tanács tavaszi ülésében 59. szám alatt Tóth József szőlésznek, hűséges szolgálatára és megbízhatóságára tekintettel, fizetését 1914. január 1-től két korpótlék beszámításával 700 koronára javasolja felemelni.

Egyházkerületi közgyűlés igazgató tanács javaslatát elfogadja s Tóth József szőlész fizetését két korpótlékanak beszámításával 700 koronában állapítja meg.

66. Főiskolai igazgató-tanács tavaszi üléséből 60. sz. a. jelenti, hogy Bornemissza Elemér a Ragályi-alap kiegészítésére az általa már felajánlott 1000 koronát (L. őszi közgyűlésünk 43. pontját) a főiskolai pénztárba befizette.

Egyházkerületi közgyűlésünk a hálás emlékezettel őrzött Ragályi György méltó utódának, a kiváló előd alapítványát kiegészítő Bornemissza Elemér egyházmegyei tanácsbírónak adományáért hálás köszönetét és elismerését fejezi ki.

67. Főiskolai igazgató-tanács f. é. tavaszi üléséből 63. szám alatt jelenti, hogy Egrý Ferenc kiscejőczi lakos, haranggyáros, a konviktus megrepedt kisharangja helyett újat ajánlódékozott.

Egyházkerületi közgyűlésünk az adományt hálásan megköszöni.

68. Főiskolai igazgató-tanács f. évi tavaszi üléséből 74. szám alatt jelenti, hogy a pénztári naplót, a főkönyvet és a tőkék könyveit, a gazdasági választmánnyal megelőzőleg tételről-tételre átvizsgáltatta, átnézte s ezek alapján meggyőződött arról, hogy azok tételei helyesek és okmányokkal igazolva vannak. Az öt pénztár bevételi és kiadási különbségei, a gazdasági választmány előterjesztése alapján, a következőleg állítottak egybe:

1. A közpénztárnál pénzt. hiány	54206 K 41 f.
2. A tápint. és ösztöndíjpénztárnál pénztári maradék ---	2147 K 75 f.
3. A Mudrány- és internátusi pénztárnál pénztári maradék	32054 „ 73 „
4. A theol. tanári nyugdíjalap pénztárnál pénztári maradék	19948 „ 78 „
5. Az Új Vay—Mocs.-alapítv. pénztárnál pénztári maradék	10833 „ 28 „
Összesen ---	64984 K 54 f. 54206 K 41 f.
Az öt pénztár maradv. tehát	10778 „ 13 „

Előadó kiegészítőleg megjegyzi, hogyha a közpénztári

hiányhoz hozzászámítjuk az 1912. évről áthozott és nem jövedelem,- hanem a tőke-természetű pénztári maradványt 13438 kor. 67 fillért, a közpénztár összes hiánya 67645 kor. 08 fillérben volna megállapítható.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kimutatást, illetőleg zárószámadást azzal a megjegyzéssel veszi tudomásul, hogy 1. a közpénztári hiány az 1912-iki pénztári évről áthozott 13438 kor. 67 fillér pénztári maradványnak a jövedelemhez számításával állapított meg. 2. A pénztári hiány csökkenéséhez az Uj Vay—Mocsáry-alapítvány pénztári maradéka hozzá nem számítható, mert az egész összegében tőkésítendő. Ugy szintén nem lehet a pénztári hiány csökkentéséhez figyelembe venni a theol. nyugdíj pénztár feleslegét sem, mert az szintén tőkésítésre vár. 3. A zárószámadáshoz jövedelem költség-eredmény számla ez idén sincs mellékelve s így az, mivel a bevételek és kiadások között tőke-természetű bevételek és kiadások egyaránt fordulnak elő, a főiskola 1913. évének pénzügyi eredményét nem mutatja.

Mivel a pénztári napló, főkönyv és a tőkék könyvének felülvizsgálata a kezelés hűségét és lelkiismeretességét kétségtelenül igazolja, egyházkerületi közgyűlésünk igazgató-tanács előterjesztése alapján Szinyei Gerzson főiskolai pénztárnoknak hűséges és lelkiismeretes munkájáért elismerését fejezi ki s őt a számadásokban feltüntetett tételekre nézve az 1913-ik pénztári évről felmenti.

68/a. Főiskolai igazgató tanács folyó évi tavaszi üléséről 75. szám alatt bemutatja az *1913. évi számadások eredményét, összehasonlítva az előirányzott bevételekkel és kiadásokkal.* Ennek értelmében:

I. A közpénztárnál:

Előirányzaton kívüli bevétel volt	---	---	133573	K 62 f.
Előirányzott bevétel	---	---	261759	„ 29 „
Összesen	---	---	<u>395332</u>	K 91 f.
Előirányzaton kívüli kiadás volt	---	---	166955	„ 71 „
Előirányzott kiadás	---	---	282583	„ 61 „
Összesen	---	---	<u>449539</u>	K 32 f.
Összes kiadás	---	---	449539	K 32 f.
Összes bevétel	---	---	<u>395332</u>	„ 91 „
Hiány	---	---	54206	K 41 f.

II. Tápintézeti és ösztöndíj-pénztárnál:

Előirányzaton kívüli bevétel volt	---	---	40915	K 26 f.
Előirányzott bevétel	---	---	71337	„ 95 „
Összesen	---	---	<u>112253</u>	K 21 f.
Előirányzaton kívüli kiadás volt	---	---	11225	K 57 f.
Előirányzott kiadás	---	---	98879	„ 89 „
Összesen	---	---	<u>110105</u>	K 46 f.
Összes bevétel	---	---	112253	K 21 f.
Összes kiadás	---	---	<u>110105</u>	„ 46 „
Maradvány	---	---	2147	K 75 f.

III. Az Uj Vay—Mocsáry-alapnál:

Előirányzott bevétel volt	---	---	5076	K 64 f.
Előirányzaton kívüli bevétel	---	---	6126	„ 70 „
Összesen	---	---	<u>11203</u>	K 34 f.
Előirányzott kiadás volt	---	---	2	K 20 f.
Előirányzaton kívüli kiadás	---	---	367	„ 86 f.
Összesen	---	---	<u>370</u>	K 06 f.

Összes bevétel volt...	---	---	---	11203 K 34 f.
Összes kiadás...	---	---	---	370 „ 06 „
Maradvány	---	---	---	<u>10833 K 28 f.</u>

IV. A Mudránybirtoknál és internátusnál:

Előirányzott bevétel volt	---	---	---	56665 K 40 f.
Előirányzott kiadás volt	---	---	---	24510 „ 67 „
Előirányzaton kívüli kiadás	---	---	---	100 „ — „
Összesen	---	---	---	<u>24610 K 67 f.</u>

Összes bevétel...	---	---	---	56665 K 40 f.
Összes kiadás...	---	---	---	24610 „ 67 „
Maradvány	---	---	---	<u>32054 K 73 f.</u>

V. A theologiai tanári nyugdíj-alapnál:

Előirányzott bevétel volt	---	---	---	16817 K 24 f.
Előirányzaton kívüli bevétel	---	---	---	600 „ — „
Összesen	---	---	---	<u>22817 K 24 f.</u>

Előirányzott kiadás volt...	---	---	---	2837 K 26 f.
Előirányzaton kívüli kiadás	---	---	---	31 „ 20 „
Összesen	---	---	---	<u>2868 K 46 f.</u>

Összes bevétel...	---	---	---	22817 K 24 f.
Összes kiadás...	---	---	---	2868 „ 46 „
Maradvány	---	---	---	<u>19948 K 78 f.</u>

Előadó folytatólag jelenti, hogy a közpénztárnál a hiányt növeli 13438 kor. 67 fillér, amely mint pénztári maradvány 1913-ról jött át, pénztári hiány tehát $54206 \cdot 41 + 13438 \cdot 67 = 67645 \cdot 08$ kor. A többi pénztáraknál a maradványt csökkentik az előző évről áthozott pénztári maradványok; és pedig a nyugdíjalapnál 10807 kor. 66 fillér, ennek levonásával tehát tiszta maradvány 19948 kor. 78 fillér helyett volna 9141 kor. 12 fillér.; a Mudránybirtoknál 6058 kor. 35 f. levonásával 32054 kor. 73 f. helyett 25996 kor. 38 f. — Így ha az I—V.

pénztári csoportoknál a mérleget az előző évekről áthozott pénztári maradványok levonásával állapítjuk meg, a helyzet következőképen alakúl:

I.	pénztári csoportnál hiány	---	67645 08
II.	"	"	31557 67
III.	"	maradvány	10833 28
IV.	"	"	25996 38
V.	"	"	9141 12
	Maradvány	---	45970 78; hiány 99202 75

Viszont a tápintézet visszatérítette az 1912-ik évi hiányt, összesen 33150 kor. 58 fillért; másfelől azonban az előirányzaton kívüli bevételek között összesen 38315 26 K tett ki a visszafolyt tőke és befizetett alapítványi tőke és 6000 korona kivétel takarékpénztári betétből, ellenben tőkésítettek 4209 84 koronát. Általában az előirányzaton kívüli bevételek túl nagy része nem jövedelem, hanem tőketermészetű bevétel.

Egyházkerületi közgyűlésünk igazgató-tanács jelentését tudomásul veszi azzal, hogy az újonnan választott számvevő beállításával jövőben a szükséges mérlegszerű zárszámadás fog beterjesztetni.

68/b. Mitrovics Gyula előadó a főiskola vagyonkimutatásával kapcsolatban ismertetvén a főiskola vagyoni helyzetét,

Egyházkerületi közgyűlésünk a főiskolai igazgató tanácsot felhívja, hogy a gazdasági választmány által részletesen mutattassa ki azokat az összegeket, amelyek akár tőkék felhasználásával, akár köteles tőkésítések elmaradásával az évi hiányok pótlására fordítottak s erről őszi közgyűlésünk elé jelentést tegyen.

68/c. Főiskolai igazgató tanács tavaszi üléséből 76. sz. a. kimutatást terjeszt fel a főiskola *vagyoni állapotáról*. Ennek értelmében volt

Kihelyezett tőke:

	1912. végén.	1913. végén.
a) Közpénztárnál --- --- ---	415752 93 K.	410343·12 K.
b) Tápint. és ösztöndíj p.-nál	168945 44 „	158575·65 „
c) Theol. nyugdíj p. nál ---	48857·72 „	42888 92 „
d) Uj Vay—Mocsáry alapnál	103596 80 „	103964·66 „
Összesen: ---	737152·89 K.	715772·35 K.

Vagyis a kihelyezett kamatozó tőke kevesebb--- --- --- --- --- 21380 K. 54 f.-rel.

Ezen kívül 1912-ről áthozott tőke-természetű pénztári maradvány --- --- 13438 „ 67 „

Tőkésítetlen maradt az Uj Vay—Mocsáry-alapnál 1913 ban --- --- --- 5076 „ 64 „

A Theol. tanári nyugdíjint. 1913 ban 13979 „ 98 „

És így ezen az úton összesen: --- 53875 K. 83 f.-ben állapítható meg az az összeg, amely deficit alakjában fogyasztotta 1913-ban a főisk. tőkeerejét. Ebbe azonban nincsenek beleszámítva azok a valószínűleg csak kisebb összegek, amelyek olyan kisebb alapítványoknál lettek volna tőkésítendőek, amelyekről az igazgató-tanács jegyzőkönyvében külön megnevezve elszámolás nincs, hanem vagy a közpénztár, vagy a tápintézeti és ösztöndíjpénztárnál commassáltan vannak elszámolva.

Kihelyezetlen (nem kamatozó) tőke.

a) Közpénztárnál --- --- ---	1913-ban:	45948 K. 84 f.
b) Tápint. és ösztöndíj p.-nál	„	34894 „ 42 „
c) Theol. tan. nyugdíjptár.-nál	„	19948 „ 78 „
d) Az Uj Vay—Mocsáry a. nál	„	11778 „ 54 „
e) A Mudrány p. nál maradv.	„	31654 „ 73 „
f) Sailerné hagyaték --- ---	„	24271 „ 79 „

Összesen: --- 168496 K. 10 f.

Összes ingatlan vagyon értéke --- --- 2064165 K. — f.

Összes ingó „ „ --- --- 1773028 „ 26 „

Összes ingó és ingatlan vagyon értéke --- 3837193 „ 26 „

Teher --- --- --- --- 548937 „ 86 „

Tiszta vagyon a kimutatás szerint --- --- 3288255 K. 40 f.

Ebből levonandó a kihelyezetlen tőke --- 168496 „ 10 „

Összes jövedelmező ingó és ingatlan --- 3119759 K. 30 f.

A főiskola vagyoni állapotáról szóló jelentést egyházkerületi közgyűlésünk tudomásul veszi azzal a módosítással, hogy a ki nem helyezett tőkék a vagyonomléleg teherlapjára tartozván, az összes ingó és ingatlan vagyón értéke ennek levonásával állapittatik meg.

68/d. Főiskolai igazgató-tanács tavaszi üléséből 77. sz. a. bemutatja a főiskolai *közpénztár* 1914-i költségvetését. E szerint:

A) Bevétel:

I. Ingatlanok jövedelme.

a) Fekvő birtokból	---	---	---	86494 K	—	f.
b) Bérházakból	---	---	---	890	”	— ”
c) Sárospataki pincékből	---	---	---	150	”	— ”
d) Szőlőkből	---	---	---	15600	”	— ”
II. Tőkék jövedelme	---	---	---	60486	”	— ”
III. Évi járadékok	---	---	---	36000	”	30 ”
IV. Tandíj, beirási díj stb.	---	---	---	26900	”	— ”
V. Nyomda, könyvbizomány, könyvkereskedés, könyvkötészet	---	---	---	21750	”	— ”
VI. Vegyesek	---	---	---	500	”	— ”
Összesen:	---	---	---	248770 K	30	f.

B) Kiadás:

I. Személyi kiadások.

a) A theológián	---	---	---	56150 K	—	f.
b) Jogakadémián	---	---	---	32050	”	— ”
c) A gimnáziumban	---	---	---	60758	”	27 ”
d) Vegyesek	---	---	---	9080	”	— ”
e) Administratív természetűek	---	---	---	12521	”	— ”
f) Nyug- és kegydíjak	---	---	---	4200	”	— ”

II. Közterhek.

a) Adók, egyenértékek	---	---	22306	K 40	f.
b) Nyugdíjjárulékok	---	---	9256	" 90	"
III. Dologi kiadások	---	---	12300	" —	"
IV. Tanügyi kiadások	---	---	7622	" 64	"
V. Kötelezettségek	---	---	6681	" 64	"
VI. Kölcsönök kamatai	---	---	13305	" 94	"
VII. Nyomda, könyvbizom., könyvkeresk., könyvkötészet kiadása	---	---	15700	" —	"
VIII. Szőlőmunkák	---	---	8947	" 71	"
IX. Erdészeti kiadások	---	---	1464	" 88	"
X. Vegyesek	---	---	11995	" 20	"
Összesen:	---	---	284639	K 08	f.
Előirányzott bevétel	---	---	248770	" 30	"
Előirányzott kiadás	---	---	284639	" 08	"
Mutatkozó hiány	---	---	35868	K 78	f.

Az 1913 iki pénztári maradvány ez alkalommal és e helyen már nincs felszámítva. Igazgató-tanács a hiány fedezésére a szükséges intézkedés megtételét kéri az államsegély emelésével vagy valami más módon.

Egyházkerületi közgyűlésünk a beterjesztett költségvetést az egyházkerületi elnökség ama hálára kötelező ígérétenek tudomásul vétele mellett, hogy az államsegély teljes összegében való kiutalása érdekében a költségvetési egyensúly biztosítása céljából mindent el fognak követni, elfogadja.

68/e. Főiskolai igazgató-tanács f. é. tavaszi üléséből 78. sz. a. felterjeszti a *tápinvézeti és ösztöndíj-pénztár költségvetését*. Ennek értelmében

A) **Bevétel:**

1. Ingatlanokból és tőkékből	---	20100	K 72	f.
2. Tápinvézeti díjakból	---	49899	" 91	"
3. Adományokból	---	2434	" —	"
4. Vegyesekből	---	1000	" —	"
Összesen:	---	73434	K 63	f.

B) **Kiadás :**

Felszolgálásért és élelmi cikkekért 71135 K 31 f.

Bevétel	---	---	73434 K 63 f.
Kiadás	---	---	71135 „ 31 „
			<hr/>
Maradvány	---	---	2299 K 32 f.

A költségvetés tudomásul vétetik.

68/f. Főisk. igazgató tanács u. a. üléséből, u. a. sz. a. beterjeszti a *Mudrány-birtok költségvetését*, amely szerint

kiadás előirányoztatott	---	---	31158 K 87 f.
bevétel	---	---	26323 „ — „
			<hr/>
pénztári hiány	---	---	4835 K 87 f.

Ebből azonban a Földhitelintézetnél lévő kölcsön amuitására 6580 kor. s szőlő-kölcsön visszatérítése címén 4932 kor. is bennfoglaltatik, összesen 11012 kor. Ezt terheli továbbá az új internátusi telek 4%-os kamata is, vagyis 2240 kor. Más oldalról az 1914. évi bor ára is a felvehető teljes összegben szerepel a bevételek között.

Közgyűlésünk a költségvetést elfogadja.

68/g. Főisk. igazgató-tanács u. a. üléséből u. a. sz. a. bemutatja az *Uj Vay—Mocsáry-alap* 1914. évi költségvetését, amely szerint

bevétel mutatkozik	---	---	10745 K 99 f.
kiadás	---	---	74 „ 65 „
			<hr/>
maradék	---	---	10671 K 34 f.

Egyházkerületi közgyűlésünk a költségvetést elfogadja s a pénztári maradvány tőkésítését elrendeli.

68/h. Főisk. igazgató tanács f. é. tavaszi gyűléséből 79. sz. a. bemutatja a *theol tanári nyugdíj-alap* költségvetését, amely szerint

összes bevétel	---	---	---	26784 K 11 f.
összes kiadás	---	---	---	2477 „ 54 „
maradvány	---	---	---	<u>24306 K 57 f.</u>

Közgyűlésünk a maradványnak a szóban forgó alap javára teljes összegben való tőkésítését elrendeli.

68/i. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa jelenti, hogy a főiskola tanári kara, az Erdélyi-szobor előkészítő és végrehajtó bizottságának előterjesztésére, elhatározta, hogy *Erdélyi János* szobrát az őszi egyházkerületi közgyűléssel kapcsolatban tartandó emlékünnepély alkalmával leleplezi. E jelentésével kapcsolatban a tanári kar azzal a kérelmével fordult az igazgató-tanácshoz, hogy a szobor-leleplezésnek főiskolai ünnepé nyilvánításához, a szobornak a főiskolai kertben való felállításához járuljon hozzá s a szobor alapzatának, kerítésének és az ünnepnek költségeire a főiskola pénztárából 500 K utalványoztassék. Az igazgató tanács a tanári kar két első kérelméhez hozzájárult, az utóbbit pedig pártoló javaslattal terjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskola tanári karának jelentését *Erdélyi János* szobrának elkészültéről örömmel veszi tudomásul és az igazgató-tanács idevonatkozó határozataihoz maga is hozzájárulván, javaslatát elfogadja s az Erdélyi-szobor alapzatának, kerítésének és az ünnepélytartásnak költségeire 500 koronát utal ki a főiskola pénztárából.

68/k. Ugyanaz az igazgató-tanács jelenti, hogy dr. *Ferenczy Árpád* ismételten is azzal a kéréssel fordult a főiskolai gondnoksághoz, hogy állíttassék ki részére olyan szolgálati bizonyítvány, mely szerint ő a sárospataki főiskolának tényleges tanára, s amelynek alapján a vallás- és közoktatásügyi minisztertől a VI. fizetési osztálynak megfelelő fizetés kiegészítésért folyamodhatik. A gondnokság azonban dr. *Ferenczy Árpád* kérését nem teljesítette. — Jelenti továbbá az igaz-

gató-tanács, hogy dr. *Ferenczy Árpád* beperelte a főiskolát 1671-07 K erejéig elmaradt tanári fizetése címén s a főiskolai gazdasági választmány, az idevonatkozó egyházkerületi határozat értelmében, az ügy képviselőjére az egyházkerületi főügyészt kérte fel. Minthogy azonban ő, elfoglaltsága miatt, ezt az ügyet nem vállalhatta, a választmány a pör vitelével a főiskolai ügyészt bízta meg. — A főiskola érdekeinek megvédése céljából, megindokolt előterjesztésében, azt indítványozza végül az igazgató-tanács, hogy útasíttassék a főiskola akadémiájának igazgatója, hogy dr. *Ferenczy Árpád* nyugtáit az állami fizetéskiegészítés felvételéről tovább ne láttamozza

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató tanács jelentéseit tudomásul veszi s indítványát elfogadván, útasítja a sárospataki főiskola akadémiájának igazgatóját, hogy dr. *Ferenczy Árpád* nyugtáit az állami fizetéskiegészítés felvételéről f. évi július 1-től fogva ne láttamozza.

68/l. Ugyanaz az igazgatótanács, a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés 44. sz. jkvi határozatára, jelenti, hogy *Maklár Pap Miklós* nyug. főgimnáziumi tanár, a főiskolai könyvraktár és könyvnyomda volt felügyelője, az igazgatótanács-hoz intézett előterjesztésében azt kéri, hogy az igazgatótanács az ő megjutalmazása kérdésével többé ne foglalkozék, de levelezési kiadásainak megtérítése fejében 44 és a Warga—Zoványi Egyháztörténelem írói díjának megállapítása tárgyában készített szakvéleményéért 50 K kiutalásáért folya-modik. Az igazgató-tanács a kérelmet a legmelegebb ajánlással terjeszti fel.

Az igazgató-tanács őszinte elismerését fejezi ki *Maklár Pap Miklósnak* önzetlen gondolkozásáért s részére a kért 94 koronát a főiskolai pénztárból kiutalja.

68/m. Ugyanaz az igazgató-tanács, a „Zemplénavarmegyei községi és körjegyzők fiu- és leánynevelő egyesülete gondnokságának“ kérelmére nevezett egyesület által Sárospatakon

létesített internátus fiu- és leánynövendékei részére a következő kedvezmények nyújtását javasolja: 1. A fiunövendékek felekezetre való tekintet nélkül a főiskolába felvétetnek, 2. a leánynövendékek a főiskolába magántanulókul beíratkozhatnak, az előadásokat hallgathatják, kollokválhatnak és vizsgát tehetnek, 3. a növendékek részesülnek, felekezetre való tekintettel, mindazokban a kedvezményekben (tandíjmentesség, ösztöndíj, szorgalmi díjak, tápintézeti ellátás, tápintézeti díjkedvezmény), melyekben a főiskola más növendékei részesülnek, 4. a jegyzői internátus növendékei a főiskola többi növendékeivel szemben megállapított s az internátus gondnoksága által fizetett díjazásért oly módon kapnak a tápintézetben ellátást, hogy a fiunövendékek a tanulmányi felügyelő vezetése alatt a tápintézet helyiségeiben a többi tápintézeti növendékekkel egyidőben együttesen étkezhetnek; a leánynövendékek (esetleg a tanítónő és a leánycselédek) élelme pedig a jegyzői internátus edényeiben az internátus cselédsége által az internátusba vitetik, úgy azonban, hogy a kivitt étel a tápintézetben felszolgált étellel ugyanazon minőségű és ugyanazon adagolású legyen.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács javaslatait elfogadja s határozati erőre emeli, azzal a határozott feltétellel azonban, hogy a jegyzői internátusnak adott eme kedvezmények — a szükség, vagy a változott viszonyok által indokolt esetben — vissza is vonhatók.

68/n. Ugyanaz az igazgató-tanács felterjeszti az Irodalmi Körnek a kérelmét, hogy a népiskolai vallástani tanterv 1000 példányban nyomassék ki s adassék át a főiskolának bizonmányba.

Az egyházkerületi közgyűlés az Irodalmi Kör kérésére a népiskolai vallástanítási tantervnek 1000 példányban való kinyomatását s a főiskolának bizonmányba adását elhatározza.

68/o. Ugyanaz az igazgató-tanács — a főiskolai tanárilakások adózási ügyeinek rendezhetése céljából — azt java-

solja, hogy az egyházkerületi közgyűlés, a tényleges állapotnak is megfelelőleg, határozatilag mondja ki, hogy a főiskolának azok a lakházai, melyeket ezidőszerint a főiskolai tanárok használnak, természetbeli tanári lakások.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács indítványa alapján határozatilag kimondja, hogy a főiskolának azok a lakházai, amelyeket jelenleg a tanári kar tagjai vesznek igénybe, olyan természetbeli tanári lakások, melyeket a főiskolai tanárok hivatalos elsőbb-ségük szerint foglalhatnak el.

68/p. Ugyanaz az igazgató-tanács jelenti, hogy a főiskola köziskolai széke azzal a kérelmével fordult az előjárósághoz, hogy a főiskolai tanári kar tagjai részére folyósítsanak a családi pótlékok. A köziskolai szék az Új Vay—Mocsáry alapra mutat rá, mint olyan jövedelmi forrásra, melynek évi kamatjövödelme a családi pótlékok fedezetéül szolgálhat s kifejti, hogy ennek az alapnak e célra való felhasználása nem ellenkezik az alap rendeltetésével. A főiskolai gazdasági választmány véleménye szerint — mely testülethez az igazgató-tanács a köziskolai szék előterjesztését javaslat-adás céljából áttette — az Új Vay—Mocsáry-alapítvány a tanári családi pótlékok fedezetére nem szolgálhat ugyan, de tekintettel arra, hogy ez alapítvány létesítésének alapgondolata a főiskola függetlenségének megóvása mellett a főiskola versenyképességének biztosítása is volt, s minthogy a versenyképesség egyik biztosítója az is, hogy a főiskola tanárai az állami tanárokkal egyenlő javadalmazásban részesüljenek: a gazdasági választmány előterjesztése szerint ez az alapítvány — a rendeltetésére egyházkerületileg hozott határozatnak elvi módosítása után — a tanári családi pótlékok céljára addig az ideig igénybe vehető, míg az állam a családi pótlékot a felekezeti intézetek tanárainak is megadja.

Az igazgató-tanács nem javasolja az egyházkerületi közgyűlésnek az Új Vay—Mocsáry-alap kamatjövödelmének a tanárok családi pótlékainak fedezésére való felhasználását, minthogy az ennek az alapnak az egyházkerület által megállapított igénybe vehetési tervezete megváltoztatásával járna.

Az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács véleményét fogadja el és sajnálattal állapítja meg, hogy a sárospataki főiskolai tanárok családi pótlékát az Új Vay—Mocsáry-alapból nem folyósíthatja.

68/r. Az Új Vay—Mocsáry alapítvány állagának végleges és pontos megállapíthatása érdekében indítványoztatik, hogy hívassék fel a főiskolai gazdasági választmány a kívánatos intézkedések megtételére arra nézve, hogy erre az alapítványra megajánlott, de eddigelé még be nem folyt összegek az 1914. év folyamán befizettessenek s egyuttal ez alapítványnak 1914. évi december 31-iki értékállományáról terjeszsen az egyházkerület következő évi tavaszi közgyűlése elé jelentést.

Az egyházkerületi közgyűlés ez indítványt elfogadja s azt határozatképpen kimondja.

69. Főisk. igazgató-tanács f. évi tavaszi üléséből 85. sz. alatt egyházkerületi közgyűlésünknek javasolja, hogy a juniusi érettségi vizsgálaton a megjelenésben akadályozott főisk. egyházi gondnok helyett Bálint Dezső elnököljön.

Egyházkerületi közgyűlés Bálint Dezsőt megbízza f. évi juniús havában Sárospatakon tartandó érettségi vizsgálaton való elnökléssel.

70. Előadó bemutatja a miskolci főgimnázium igazgatójának mellékelt jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A miskolci ref. főgimnáziumban a jelen tanévben a tanítás folytonos menetét csak két ízben szakította meg bizonyos körülmény. Először Csik Dániel vallásnár betegsége szept. közepétől december elejéig tartott. Ez idő alatt a miskolci lelkészi kar tagjai helyettesítették a vallásstanításban. Másodszor Balla József helyettes tanár óráit, a ki a zalaegerszegi állami kereskedelmi iskolához neveztetett ki, december és január hónapokban a tanári

kar megosztva látta el, 1914. febr. 1. óta pedig Tüske Viktor, pályázat útján megválasztott helyettes tanár viszi. Egyebekben a tanítást a 13 rendes, 3 helyettes tanárból és 1 tornatanárból álló tanári testület rendszeres beosztások alapján kellő buzgalommal és sikerrel látta el.

A tanulók száma tekintetében figyelemre méltó, hogy az 5 év óta folyton emelkedik, s jelenleg a létszám 442. Továbbá örvendetes, hogy a ref. tanulók arányszámának javulásában eljutottunk ahhoz a határhoz, hogy ref. tanulóink újra abszolút többségben vannak (53%) a más vallásuak felett, a mi mintegy 40 éve nem történt.

Elterjedt betegségek, járványok az ifjúságot nem sújtották. A Céllövő Tanfolyam virágzása, az Ifj. Testgyakorló Kör működése a testi nevelés céljait sikerrel mozditották elő. Szellemi és testi erők fejlesztése mellett tanulóink rendkívüli tárgyak tanulásában és ifjúsági egyleteikben való működésükben is kellő tevékenységet fejtettek ki. Az előadó, szavaló képesség bemutatására, az énekkar és zenekar munkásságának feltüntetésére tartott februári ifj. hangverseny szépen sikerült és ifjúsági egyleteinknek 421 kor. jövedelmet hozott.

Maga a tanári kar is buzgólkodott azon működésekben, melyek a szorosán vett tanítás körén kívül az irodalmi és közművelődési munkássághoz tartoznak. Nehány tanár munkásgimnáziumi tanítást végzett. A főgimnázium tornatermében tartani szokott téli vallásos estélyeken vetítéssel kapcsolatos előadást tartott Csorba György; ugyanott tartott felolvasást Dr. Arday Pál; a Társadalomtudományi Társaságban felolvasott Bihary Ferenc, Vértesy Sándor; szaktudományaikban irodalmi működést fejtettek ki Buday József, Csorba György.

Miskolc-város és Borsodmegye közönségének az iskola iránti érdeklődése és hajlandósága megnyilatkozik az Ifjúsági Segélyegylet és Tápintézet javára befolyó nagyszámú kisebb adományon kívül azon nagyobb összegű segélyekben, melyeket ez intézményeink Miskolc városi pénzügyintézetektől és egyes részvénytársaságoktól évenként kapnak. Nevezetesebbek: Miskolci Takarékpénztár a Tápintézetnek 500 kor., Borsodmiskolci Gőzmalom a Segély-

egyletnek 200 kor., Borsodmiskolci Hitelbank a Segélyegyletnek 100 kor., stb.

Viszont az iskolai előjáróság méltánylattal honorálta a tanári kar működését abban is, hogy az 1914. évi költségvetésbe 1600 kor.-t állított be 100 kor.-ás családi pótlékokra. Bár az évi államsegély még csak 38000 kor. betéti tőkéink és Sima-pusztai ingatlanrészünk jövedelem emelkedése lehetővé tette ezt, a tanári ellátásban jelentős lépés megtételét egy, öt év óta először, deficitmentesen készített költségvetés keretében.

Az állami felügyeletet 1914. febr. 19—21-én Géresy Kálmán tank. kir. főigazgató gyakorolta, s a tanítás és fegyelmezés menetének kifogástalan voltát konstataálta.

Az államkormányánál folyamatban levő kérelmezéseink közül sikerre jutott az, melyben 3000 kor. rendkívüli segélyt kértünk egy parallel osztály fentartására. Internátus-építési tervünk függőben áll azóta, mióta a kért új és olcsóbb költségterveket felterjesztettünk. A főgimnázium épületének csatornázási és vízvezetéki felszerelésére szükséges 10000 kor. beruházási államsegély kérelmezésével elutasítottunk. A nyugdíjintézeti illetékekben előfordult túlfizetések kérdése elintéztetett azzal, hogy többszöri körülményes igazgatói felterjesztésre 541 kor. tévesen bevett összeg visszatérített. Ugyanakkor a h. tanári állások után való fentartói illeték kirovásának és a tanári $\frac{1}{3}$ -ad járulékok beszédése áthárításának indokai velünk közöltettek.

Jelentésemhez csatolva bemutatom a főgimnázium 1913. évi számadásának és 1913. dec. 31-iki vagyoneleltárának megvizsgálásáról szóló kimutatásokat, kérve azok tudomásúvételét. Kiadásainknál szükségleteinket a költségvetésileg megállapított keretben és mértékben fedeztük. Említésre méltó, hogy tornatermünket svéd tornaszerekkel egészítettük ki. Nevezetes haladás felszerelésünk tökéletesítésében, hogy a Horváth Lajos alapítvány jövedelméből fizikai tantermünket modern, gáz-, víz- és villamos vezetékkel felszerelt előadóasztallal, továbbá emelkedő padsorokkal láthattuk el.

Tisztelettel jelentem, hogy főgimnáziumi igazgatótanácsunk 1914. ápr. 29-én a tanári kar hármas jelölése

alapján az 1914. szept. 1-én kezdődő 6 éves ciklusra újra Csorba Györgyöt választotta meg gimnáziumi igazgatónak.

Tanári karunk és általában a tanári rend érdekében tisztelettel felhivom a főtiszt. Egyházkerületi Közgyűlés figyelmét és kérem támogató segélyét az államkormány kedvező imformálásában és megnyerésében a nem állami tanárookra vonatkozó új nyugdíjtörvény-alkotás alkalmából. Az állami nyugdíjtörvényben a tanári munkának a kultúra megbecsülését jelentő addigi megkülönböztetése megszüntetett az uniformitás jelszava alatt, és ugyanakkor a rendőrségi természetű szolgálatok kedvezőbb időszámítással különböztetettek meg. A tanári szolgálati idő felemelésének ily szembeállításban még bántóbb ügyében az ország tanársága a nem állami tanárok nyugdíjtörvényének revíziója alkalmából reméli az első visszatérő lépést. Ezért, de azért is, mert a felekezeti iskoláknál a szolgálati idő felemelése az iskolafenntartói terheket jelentékenyen emeli és viszont a tanároknak amugy is aránytalan és bizonytalan előmeneteli kilátásait teljesen megrontja, iskolái és tanárai érdekében való lépés lenne a főt. Egyházker. Közgyűlés részéről ez ügyben az államkormányhoz intézett imformáló és kérés felterjesztés.

Mit is alázattal kérve, vagyok
Miskolcon, 1914. május 20-án

A főtiszt. Egyházker. Közgyűlésnek
kész szolgája

Csorba György
gim. igazgató.

Végül ismerteti a mellékelt számadások alapján a főgimnázium 1913. évi zárószámadását és a vagyoneleltárt. Mindezekből kitűnik, hogy az összes bevétek 173225 kor. 34 fill. s a kiadások ugyanannyit tettek ki, ebből az összegből 83684 kor. 18 fill. mint átmeneti bevétel és átmeneti kiadás szerepel; a kiadások között pedig a f költségvetési évre áthozott maradvány mint egyenleg 163 kor. 09 fill. A vagyoneleltár összesen 1.185,358 kor. 49 fill.

Egyházkerületi közgyűlésünk, a helyettesítések előálló szükségéről, különösen pedig Csik Dániel huzamosabb betegeskedéséről s a rendkívüli államsegély iránti kérés elútasításáról sajnálattal értesül; annál nagyobb örömmel látja azonban, emellett is az intézet anyagi helyzetének erősbbödését, mely főleg a deficittől ment költségvetésben és a családi pótlékok létesítésében jut kifejezésre, továbbá a létszám emelkedését s abban a ref. tanulók arányszámának javulását, az ifjúsági egyletek működését s a felszerelések jelentékeny gazdagodását. A jelentéssel kapcsolatban közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul Csorba György újabb igazgatói megbizását. A Miskolci Takarékpénztárnak, a Borsod-Miskolci Gőzmalomnak és a Borsod-Miskolci Hitelbanknak adományaikért hálás köszönetet mond.

71. Jegyző bemutatja a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium igazgatójának következő jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumnak 1913—14. évi állapotáról van szerencsém a következő tiszteletteljes jelentést tenni:

Tanintézetünkben a jelen iskolai év folyama alatt 15 rendes, 1 helyettes tanár, 2 hitoktató, 1 egészségügyi s 3 énektanító működik. A tanító erők száma tehát 22. A tanári testületben a tavalyihoz képest annyiban történt változás, hogy Lenner Gyula egy évre szabadságoltatván, az egyik class. phil. tanszék ellátásával Boros József helyettes tanár bizatott meg, kinek 1600 kor. illetménye a fenntartási államsegélyből fedeztetett.

A szeptember elején beirt tanulók száma 350 volt. Évközben kilépett 6, de püspöki engedéllyel felvétetett 5 s így a jelenlegi létszám 349. Felekezeti megosztás szerint legtöbb a református: 108, legkevesebb az izráélita: 70. Ág. ev. 87, róm. kath. 84.

A tanítás munkája zavartalanul folyt; sem a tanárokat, sem a tanulókat hosszabban tartó betegség nem akadályozta kötelességeik teljesítésében. A munka eredményéről azonban csak az év végén kiadandó iskolai értesítőben számolhatok be pontosan összeállított adatokkal s így egyelőre csak annak a reménynek adhatok kifejezést, hogy az idén a tavalyinál jobb eredményt várhatunk. Nem hallgathatom azonban el azt a körülményt, hogy tanári karunk nagyon érzi az első osztály párhuzamosításának szükségét. Ez osztályban a jelentkezők száma évről-évre megközelíti a százat, de ezek körül a fennálló szabályok szerint nem volna felvehető több hatvannál, mi azonban körülményeinknél fogva felvesszünk 70—74 tanulót s így természetes, hogy a magasabb létszám az előhaladást csökkenti, főleg azon évfolyamokban, melyekben csekélyebb értékű anyag kerül a gimnáziumba az elemi iskolákból. E helyzeten csak azáltal lehetne segíteni, ha párhuzamosan két első osztály állíthatnák fel, erre azonban anyagi helyzetünknel fogva egyelőre alig van kilátásunk. Az első osztály évvégi minősítésének figyelmen kívül hagyásával a II—VIII. osztályok előmenetelét ama tény alapján is eléggé kedvezőnek kell jelezni, hogy a Kir. Tanker. főigazgató ez évi látogatása alkalmával (ápr. 29—máj. 2), több napig tartó beható szemle után tanulóink előmeneteléről s tanári karunk odaadó és lelkiismeretes munkásságáról elismerőleg nyilatkozott.

Sajnálattal kell jelentenem, hogy az ismételten felterjesztett beruházás iránti kérvényünk a Miniszterium részéről még nem intéztetett el reánk nézve kedvezően. Kilátásba helyeztetett, hogy az 1914-ik évre megkapjuk a 38000 koronás beruházási államsegélyt, de ez ideig se arról, hogy kiutalványoztatott, se arról, hogy az állami költségvetésből töröltetett volna, értesítést nem kaptunk s így tétlenül kell vesztegelnünk oly munkálatokkal szemben (vizvezeték, csatornázás, szertárak kiegészítése stb.) melyek az intézet fejlődése érdekében tovább el nem odázhatók. Költségvetésünket tehát az újabb beruházások mellőzésével állíthattuk össze akként, hogy ne záruljon fedezetlen hiánynyal.

Ezzel szemben örvendetesen kell tudomására hoznom a Föt. Egyházkerületi Közgyűlésnek, hogy a tanári lakbéréket a törvény által megkívánt módon rendeztük s eszerint, 1913. okt. 1-től kezdődőleg, tanáraink a fizetésüket megillető fizetési fokozat alapján a Rimaszombatnak megfelelő lakbért élvezik. És tekintve azt, hogy az állam és felekezetek által alkalmazott tisztviselők közötti egyenlőséget, melyet évtizedek hosszú küzdelme valahogyan megteremtett, az állami tisztviselők családi pótléka ismét megbolygatta s tekintve azt, hogy az állam e célra segítséget még csak kilátásba sem helyezett: Igazgató Tanácsunk teljes jóakarattal hozta meg azt az áldozatot, hogy 3 gyermekig, egy egy tanár részére, gyermekeként 50—50 kor. családi pótlékot szavazott meg s az ekként előállott 1400 kor. szükségletet az évi fenntartási államsegélyből utalványozta ki.

Tisztelettel jelentem, hogy az évváró osztályvizsgálatok a VIII. osztályban befejeztettek s ennek alapján 28 tanulót bocsátottunk érettségi vizsgálatra. A szóbeli vizsgálatokon (jun. 22—26.) az elnöki tisztet főliszt. és mélt. Geduly Henrik, a tiszai egyházkerület püspöke fogja betölteni, kormányképviselővé pedig Leffler Samu nyiregyházi ág. hitv. ev. főgimn. igazgató neveztetett ki. A többi osztályok évváró vizsgálatainak idejéül jun. 10—19-ikét tűzte ki tanári karunk s az eredményről értesítőnk fog részletesen beszámolni.

Végül tisztelettel jelezve azt, hogy főgimnáziumunk tanári kara teljes buzgósággal vesz részt a szabadoktatási tanításokban s vallásos estélyeken való felolvasásai és közreműködései, előadásai által tényleg hozzájárul a nemzeti kultúra iskolán kívüli terjesztéséhez : kitünő tisztelettel, vagyok

Rimaszombat, 1914. május hó 19-én

a Föt. Egyházkerületi Közgyűlésnek

alázatos szolgálója:

Dr. Veress Samu, főgimn. igazgató.

Az iskolai munka zavartalanságáról, a főigazgatói látogatásról, a tanári lakásbérek törvényes rendezéséről és a tanárok kulturális munkájáról szóló jelentést közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, valamint a családi pótlék megkezdett kiutalványozását is. Sajnálattal látja azonban, hogy a beruházási államsegélyt a kormány mindezeideig nem folyósította. Felkéri azért egyházkerületi közgyűlésünk az elnökséget, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszteriumnál annak megállapítását és kiutalását szorgalmazza. Az igazgató tanácsot pedig, hogy a családi pótléknak az állami tisztviselők családi-pótlékának egyenlő színvonalú kiegészítéséről lehetőség szerint mielőbb gondoskodják. Végül közgyűlésünk felhívja az igazgatót, hogy jövőben jelentéséhez csatolja az előző év zárószámadását, az új év költségvetését és vagyoneleltárt.

72. Előadó bemutatja a miskolci felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának következő jelentését:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Felsőbb leányiskolánk életének legközelebbi jelentés-tételünktől a mai napig felmerült jelentősebb mozzanatairól a következőkben kívánunk beszámolni.

Mindenek előtt mély és őszinte fájdalommal emlékezünk meg arról a nagy veszteségről, mely felsőbb leányiskolánkat főtiszteletű és méltóságos Fejes István püspök urnak 1913. nov. 30-án bekövetkezett halálával érte. Boldogult főpásztorunk atyai jóindulatát, szerető gondját kiterjesztette a mi felsőbb leányiskolánkra is, azért intézetünk hálás kegyelettel őrzi az ő nemes emlékét.

Amily őszinte fájdalommal kísértük elhunyt főpásztorunkat sirjába, éppoly szívbeli benső igaz örömmel üdvözljük új püspökünket, főtiszteletű és méltóságos Dr. Tüdös István püspök urat, annyival inkább, mert ő két éven át tanára volt iskolánknak; 9 év óta pedig lelkes buzgóságu tagja intézetünk kormányzó testületének és

így ismeri iskolánk egész multját, szellemét, céljait és szükségleteit. Új főpásztorunk eddigi működése alatt is mindenkor a legnagyobb szeretettel munkálkodott felsőbb leányiskolánk haladásán, virágzásán s e szeretetét tetteben is kimutatta azzal, hogy Dusza János pelsőci lelkész urnak az ő püspöksége emlékére tett 400 koronás alapítványát felsőbb leányiskolánknak juttatta.

Tisztelettel jelentjük, hogy felsőbb leányiskolánk kormányzó testületének: felügyelőbizottságunknak a főtiszt. egyházkerülettől 6 évre nyert megbízatása lejárt s kérjük, hogy felügyelő-bizottságunk tagjainak megválasztásáról intézkedni méltóztassék.

Tisztelettel jelentjük, hogy óhajtandónak látnánk felsőbb leányiskolánkban az énektanítás, internátusunkban a zenetanítás ügyének rendezését megkezdeni, e célból a tanári kar javaslatára egy ének- és zenetanítónői állást kívánunk szervezni, melynek betöltője az éneket és karéneket tanítaná felsőbb leányiskolánkban heti 6 órán, 18 órán pedig internátusi növendékeinknek adna zeneórákat, s a mellett az internátusban végezne felügyeleti teendőket. Ha — ami iránt a főtiszt. és mélt. Elnökség a minisztériumhoz előterjesztést tett, — kieszközölhető lesz, hogy ez állás javadalmazásához a kezdő fizetés 50%-án felüli összeget fizetékiesegítő államsegély útján a minisztérium fedezi: ez állás szervezése újabb terhet nem ró iskolánkra, mivel az iskolánk részéről szükséges fizetés kitelik az énektanításra most évenként kiadott óradíjból és abból az összegből, amelyet internátusi növendékeink zongora-tanítási díj címén fizetnek. Tisztelettel kérjük, hogy ez állás szervezését jóváhagyni és ha ahhoz a törzsfizetés 50%-án felüli összeg fizetékiesegítő államsegélylyel biztosítatik, felügyelő-bizottságunkat méltóztassék felhatalmazni, hogy arra pályázatot hirdessen, esetleg azt ideiglenesen töltsse be.

Jelentjük továbbá, hogy a mult közgyűlés 35. sz. határozata értelmében a felállítandó vallás tanári tanszék javadalmazásához szükséges fizetékiesegítő államsegély kieszközölésére a főtiszt. és mélt. Elnökség a lépéseket megtette s ez állásra az ugyanazon jegyzőkönyvi határozattal nyert felhatalmazás alapján a pályázatot kihirdettük. — A pályázat eredményéről külön felterjesztésben teszünk jelentést.

Sajnálattal jelentjük továbbá, hogy az intézetünkben ez időszerint üresedésben levő 2 bentlakó tanítónői, illetőleg női tanári állásra hirdetett pályázatunk eredménytelen maradt. Tisztelettel kérjük, méltóztassék felhatalmazni felügyelő-bizottságunkat, hogy ez állások betöltésére további lépéseket tehessen, hogy e kérdés az iskolai év elejére a tanítás és nevelés ügyére nézve a lehető legmegnyugtatóbb módon oldassék meg.

Tisztelettel jelentjük továbbá, hogy felügyelő-bizottságunk kívánatosnak tartja, hogy felsőbb leányiskolánkkal kapcsolatban fokozatosan leánygimnázium állíttassék fel a budapesti állami leánygimnázium mintájára úgy, hogy a felsőbb leányiskola négy alsó osztályának tanrendszere változatlanul megmaradna s e fölé épülne a négy gimnáziumi (V—VIII.) osztály. — Mivel e kérdést a felsőbb leányiskolai tanári karnak a Sárospataki Ref. Lapokban közzétett javaslata minden oldalról megvilágította, e jelentésünkben csak azt kívánjuk kiemelni, hogy mi a leánygimnázium szervezetét, bár az iskolánknak mindenestre emelkedését, fejlődését fogja jelenteni — első sorban városi érdeknek tekintjük s csak abban az esetben javasoljuk, ha abból újabb teher egyházkerületünkre nem háramlík. Éppen ezért a főtiszt. és mélt. Elnökség beadványt intézett Miskolc thjf. városhoz, hogy abban az esetben, ha a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés a leánygimnázium szervezésére vonatkozó javaslatainkat elfogadja, hajlandó-e, s ha igen, mekkora összeggel és milyen feltételek mellett hajlandó a szükséges felszerelési és fenntartási segélyt folyósítani? E beadvány most van tárgyalás és elintézés alatt. A főtiszt. és mélt. Elnökség megtette a minisztériumnál is szükséges lépéseket a leánygimnázium felállítására vonatkozó engedély, illetőleg a leánygimnázium nyilvánossági jogának kieszközlésére.

Tisztelettel javasoljuk, hogy arra az esetre, ha a leánygimnázium már a jövő iskolai évben megnyitható lenne, méltóztassék a leánygimnáziumi növendékek (V.—VIII. o.) tandíját megállapítani és pedig tekintettel a Miskolcváros tetemes hozzájárulására, minden növendékre nézve valláskülönbőség nélkül egyformán 100 K.-ban, melyhez még a beíratásnál fizetendő apróbb díjak járúlnak.

Minthogy a nem állami tanárok nyugdíjtörvénytervezete készen van s a minisztérium ígérete szerint 1914. szept. 1-én életbe lép és a törvénytervezet a növendékek nyugdíjalapi járulékát a középiskolában a mostani 6 koronáról 12 koronára emeli fel, tisztelettel kérjük, méltóztassék elhatározni, hogy a növendékek részéről fizetendő nyugdíjalapi járulék a törvényben megállapítandó összegben fizetendő.

Jelentjük továbbá, hogy *Domokos György* rendes tanár részére a *fizetéskiegészítő* államsegélyt a minisztérium utalványozta és őt az országos tanári *nyugdíjintézetbe* ilvette.

Jelentjük továbbá, hogy a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés 61. sz. határozata alapján a főtiszt. és mélt. Elnökség megtette a szükséges lépéseket arra, hogy *tanítónőink* részére az eddigi fizetésükbe ellátás címén beszámított *600 kor.* fizetéskiegészítő államsegély útján folyósíttassék.

Jelentjük, hogy *Hamsák Pál min. biztos* főtiszteletű püspök úrral együttesen f. hó 22. és 23. napjain látogatta meg felsőbb leányiskolánkat. A látogatásról felvett jegyzőkönyvet csak későbbben terjeszthetjük a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés elé, addig is azonban örömmel jelentjük, hogy a főtiszt. püspök úr elnöklete alatt tartott tanári értekezleten a min. biztos úr, mint az előző években, úgy most is elismeréssel nyilatkozott az iskola tanulmányi állapotának színvonaláról, az intézet céltudatos, körültekintő vezetéséről, a tanári kar buzgó lelkiismeretességéről, köteleességtudásáról s az ennek nyomában járó szép előmenetelről.

Évzáró vizsgáink június 15—18. napjain lesznek s az iskolai év június 19-én zárul be.

Jelentjük, hogy a *Miskolci Takarékpénztár*, mint az előző években, úgy mostan is 100 kor.-át adományozott iskolánknak, melyből 50 kor. a Takarékegylet internátusi alapjának növelésére fordítandó, 50 kor. pedig jó tanuló növendékek jutalmazására.

Örömmel jelentjük továbbá, hogy *Dusza János* pelsőci lelkész úr 400 kor.-át küldött főtiszt. püspök úrhoz azzal a kéréssel, hogy azt „*Dusza János pelsőci lelkész*

és neje Csik Borbála alapítványa főtiszteletű és méltóságos dr. Tüdös István úr püspökségének emlékére“ címen valamely egyházkerületünkbeli intézmény javára helyezze el és főtiszt. püspök úr ez összeget alapítványul felsőbb leányiskolánknak juttatta, annak közszükségleti fedezésére. Tisztelettel javasoljuk, hogy ez alapítványt elfogadni s érte úgy a nemes szívű alapítványtevőknek, mint főtiszteletű püspök úrnak hálás köszönetet mondani méltóztassék.

Tisztelettel jelentjük, hogy *az újonnan vásárolt telken* állt rozoga házakat november elején leromboltattuk, udvarunk e részét magas kerítéssel vettük körül és elrendeztettük 316 kor. 64 fill. költséggel, melyre fedezetül szolgált a régi házak anyagának eladásából és aug. 1-től iskolánkat illető házbérből befolyt 633 kor. Ezen a telken levezettük a régi udvarunk hátúlsó részén összegyűlő csapadékvizet is; az erre szükséges összeg 258 kor. 40 fill. a Horváth Lajos alapítványnak 1913. évi kamatjából került ki, mely költségvetésünkben utcarendezésre volt felvéve.

Az új teleknek főépületünk keleti oldalán fekvő részén nov. és dec. hónapban egy 700 négyzetméter területű *korcsolyapályát* készítettünk, melynek anyaga és munkadíja 1085 kor. 01 fill.-be került. Ez összegből felsőbb-leányiskolánk pénztárára új kiadás nem nehezedett, mert az részint a tanári kar által e célra már régebben tartott ifjúsági előadások e célra gyűjtött jövedelméből (600 kor. 50 fill.), részint a Henczsteini Petriss József táncitanító úrnak régebbi adományából (215 kor.), részint az igazgató által kezelt hivatalos pénzek időközi kamatjából (248 kor. 48 fill.), részint a növendékek által fizetett használati díjakból (21 kor. 03 fill.) fedeztetett.

Jégpályánk elkészítésénél hálás köszönettel tartozunk *Rozsnyay Károly* műszaki tanácsos úrnak, ki annak területét kimérette, a munkálatok elvégzését személyesen többször ellenőrizte és hozzáértő munkásokat bocsátott rendelkezésünkre. Köszönettel tartozunk továbbá *Miskolc thjf. város tanácsának* a jégpályánkhoz szükséges víznek a legkedvezményesebb áron való számításaért. E jégpályán tartottuk, a mikor csak lehetett, növendékeink tornaóráit

s ezenkívül a délutáni órákat is szívesen használták fel növendékeink közül a legtöbbben a kellemes és hasznos szórakozásra: lelkük felfrissítésére és testük megedzésére.

E területet a melegebb hónapokban *tenniszpályául* használjuk fel; a felszerelési költségek fedezésére a tanári kar április 2-án ifjúsági színi előadást rendezett, mely a fényes erkölcsi siker mellett e célra 620 kor. 66 fill. tiszta jövedelmet hozott úgy, hogy ez összegből tennisz felszerelésünk 525 kor. 42 fillérenyi kiadása teljes fedezetet talált s a még fennmaradó összeg a pálya fenntartási költségeinek fedezésére lesz fordítható.

Iskolánk múlt évi *számadásáról és vagyoni állapotáról* az egyházkerületi számvevőszék tesz részletes jelentést s így e helyen csak azt jelezzük, hogy az 1913. évi számadásunk 27 kor. 86 fill. pénztári maradvánnyal zárult s hogy iskolánk összes vagyona épületekben, telekben, felszerelésben 469,767 kor. 03 fill., összes terhe pedig 199,497 kor. 03 fill. s e szerint a tiszta vagyon 270,270 kor.

Jelentésünket tudomásul vételre, javaslatainkat elfogadásra ajánlva s felsőbb leányiskolánkat továbbra is a főtiszt. egyházkerület atyai pártfogásába ajánlva, maradtunk mély tisztelettel

Miskolc, 1914. május 25-én

a felügyelő-bizottság nevében:

Porcs János

a f. b. helyettes elnöke.

Domby László

igazgató, a f. b. jegyzője.

Egyházkerületi közgyűlésünk Dusza János pelsőci lelkész és neje Csik Borbála alapítványát főtiszteletű és méltóságos dr. Tüdös István ur püspökségének emlékére örömmel elfogadja s ezért mind az alapítványtevőknek, mind püspök urnak hálás köszönetét nyilvánítja azzal a forró óhajtással, hogy az isteni gondviseléstől e nemes elhatározásért és cselekedetért nyerjék el méltó jutalmokat. Közgyűlésünk köszönetét fejezi ki továbbá Miskolc thjf. városá-

nak a jégpályához szükséges víz kedvezményes áru szolgáltatásáért, Rozsnyai Károly műszaki tanácsosnak a sport-tér megkészítésénél tanúsított közreműködéséért, a Miskolci Takarékpénztárnak adományáért, a tanári karnak jótékonycélú összejövetelek rendezéséért. Örömmel veszi tudomásul Domokos György tanár állami fizetéskiegészítését s a nyugdíjintézetbe való felvételét, az új telekrész rendezését s a sportterület rendezését és az intézet pénzügyi egyensúlyának helyreállítását. Jóváhagyólag értesül a leánygimnáziummal való kibővítés érdekében tett intézkedésekről is; s ehhez képest az elnökséget felkéri, hogy az előterjesztésben jelzett módon az V. leánygimnáziumi osztály f. évi szept. leendő megnyitása és a nyilvánossági jog megszerzése érdekében a szükséges lépéseket tegye; a leánygimnáziumban tandíjat a felsőbb-leányiskolában is szedett egyéb mellékdíjakon kívül felekezeti külömbiség nélkül 100 kor.-ban állapítja meg.

Útasítja továbbá közgyűlésünk az igazgatót, hogy a várható új nyugdíjtörvény értelmében az intézet összes növendékeitől 12 koronát szedjen e címen, a felügyelő-bizottságot felhívja, hogy az ének és zenetanítói állásra — ha ahhoz az állam megfelelő fizetéskiegészítést biztosít — egyelőre helyettesi minőségben, a szolgálati szabályzatban megszabott feltételek mellett, a pályázatot hirdesse meg és a saját hatáskörében töltsse be.

Sajnálattal értesül közgyűlésünk a jelentésből arról, hogy bár őszi közgyűlésünk 61. sz. határozatával bentlakó tanítónőink anyagi helyzetét tetemesen javítottuk: a pályázat mégis eredménytelen maradt. Ellenben nagy örömmel s a maga részéről is elismeréssel értesül arról, hogy a miniszteri biztos a tanulmányi állapottal és az intézet céltudatos és körültekintő vezetésével szemben ismételten megelégedésének adott kifejezést.

Továbbá egyházkerületi közgyűlésünk püspök urat felkéri, hogy az új magyar-történeti tanszék számára, a zenetanítónői tanszékével együtt kérje a miniszteriumtól az állami fizeték-kiegészítés biztosítását.

A felügyelő-bizottság tagjaiul Bizony Ákost, Porcs Jánost, Tóth Bélát, Rácz György dr.-t, Nagy Péter dr.-t, Szentpáli István dr.-t újból, Nagy Ferenc dr.-t, Losonczy István dr.-t pedig ez alkalommal először, bizalommal felkéri. Végül Vay Elemér bárónak, ki a bizalom elől ez alkalommal kitérni kíván, mert az üléseken állandóan meg nem jelenhetik, eddigi buzgó működéséért hálás köszönetet mond közgyűlésünk.

73. Olvастatik Miskolc thjf. város törvényhatósági bizottságának f. évi május 28. ülésében 164/kgy. 15735/ki/1914. sz. a hozott következő határozatáról szóló jkvi kivonata:

A tiszáninneri ref. egyházkerület átírata a miskolci felsőbb leányiskolának leánygimnáziummal való kiegészítése tárgyában s kérelme 4000, illetve 6000 korona évi segély, s négy éven át évi 2000 korona felszerelési segély megszavazása iránt.

Tanácsunk javaslatának elfogadásával, a pénzügyi szakbizottság véleményének meghallgatása után elhatározzuk, hogy a tiszáninneri református egyházkerület által a miskolci ref. felsőbb leányiskolával kapcsolatban létesítendő leánygimnázium folyó évben megnyitandó V. osztályának felállításához és fenntartásához egy iskolai tanév tartamára 4000, azaz négyezer koronával hozzájárulunk.

Ami a létesítendő leánygimnázium VI. osztályának megnyitásához és fenntartásához kért 6000 korona évi segélyt, továbbá felszerelési és berendezési költségek címén évenkénti 2000 koronának négy évre kért megszavazását, általában az intézet további segélyezését illeti, törvényhatósági bizottságunk elhatározását függőben tartja mindaddig, míg a felállítandó leánygimnázium életképessége, látogatottsága tekintetében meggyőződést, s az intézet fejlődése, jövő kilátásai tekintetében tájékozást szerezhet.

A megállapított 4000 korona segély fedezetéül a házipénztári költségelírányzatot jelöljük meg.

Törvényhatósági bizottságunk a segély megszavazásával kapcsolatban a következő kikötéseket teszi:

a) a létesítendő leánygimnázium növendékei között a tandíj, beíratási stb díjak tekintetében vallásfelekezetek szempontjából semminemű megkülönböztetést tenni nem lehet;

b) a létesítendő leánygimnázium felügyelőbizottságába a város törvényhatósági bizottsága két tagot küld ki.

Egyházkerületi közgyűlésünk Miskolc thjf. városnak miskolci felsőbbleányiskolánkkal kapcsolatban szervezendő leánygimnáziumunk érdekében megszavazott évi adományát, feltételeivel együtt elfogadja s kulturtörekvéseinkkel szemben tanúsított megértésért és szíves áldozatkészségéért jegyzőkönyvileg mond hálás köszönetet.

74. Az egyházkerületi számvevőszék bemutatja a Miskolcon f. évi március hó 11-én és következő napjain az egyházkerületi pénztárnok 1913. évi számadásainak a pénzügyi választmány közreműködésével történt megvizsgálásáról felvett következő jkvet:

Számvevőszéki jegyzőkönyv.

Felvétetett Miskolcon 1914. évi március hó 11-én és következő napjain a tiszánineni ref. egyházkerület számvevőszéke és pénzügyi választmánya részéről megtartott együttes ülés alkalmából a dr. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnok által kezelt alapítványi és egyéb pénztárak 1913. évi bevételeiről és kiadásairól szóló számadások megvizsgálása tárgyában.

JELENVOLTAK :

A számvevőszék részéről: Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, számvevőszéki elnök, Idrányi Barna nagyszalánci lelkész, abauji egyházmegyei tanácsbíró, számvevőszéki tag.

A pénzügyi választmány részéről: dr. Tüdös István püspök, elnök, Bizony Ákos egyházkerületi ügyész, Porcs János nyug. főgymn. tanár, Sólyom Gyula egyházmegyei tanácsbíró, Vadászy Pál felsőborsodi esperes pénzügyi választmányi tagok és dr. Regéczy József egyházkerületi alügyész, mint jegyzőkönyvvezető.

1. Dókus Ernő főgondnok, számvevőszéki elnök 1914. március 11-én d. e. 9 órakor az ülést megnyitván, meleg szavakkal üdvözli dr. Tüdös István püspököt s azon biztos reményének ad kifejezést az ülésen jelen voltak egyhangú helyeslése mellett, hogy működése az egyházkerületi pénztárnál is, amelynek hivatalbóli képviselője, époly eredményes lesz, mint más téren.

Bejelentli elnöklő főgondnok, hogy Ragályi Béla felsőborsodi egyházmegyei gondnok számvevőszéki tag elmaradását kimentette azzal, hogy más elfoglaltsága miatt a számvevőszéki ülésen nem jelenhet meg.

Ezek után elnöklő főgondnok felhívja egyházkerületi pénztárnokot az 1913. évi számadások előterjesztésére.

Dr. Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnok ezen felhívás folytán előterjeszti megvizsgálás végett az 1913. évi pénztári fő- és részletes szaknaplót a rájuk vonatkozó tökekönnyvekkel, kötvényekkel, leltárakkal, segédkönyvekkel és a bevételeket, illetve kiadásokat igazoló okmányokkal együtt, melyeknek tüzetes és szakszerű megvizsgálása a következő sorrendben és eredménnyel fogatosított.

2. I. Közigazgatási pénztár.

Bevétel :

1. Mult évi pénztári maradvány	---	---	2170 K	45 f.
2. Visszafizetett tőkék	---	---	65839	„ 07 „
3. Kamatok és késedelmi kamatokból	---	---	46753	„ 40 „
4. Államsegély	---	---	85742	„ — „
5. Tűzkárbiztosítási díjak	---	---	20719	„ 47 „
6. Egyházmegyék járulékai	---	---	2834	„ 16 „
7. Jegyzőkönyvek árából	---	---	1908	„ 14 „
8. Paróchiális könyvtárra	---	---	3560	„ — „

9. Báró Baldácsy alap jövedelméből	---	15000	„	—	„
10. Kezelésre beadott tőkék	---	22655	„	51	„
11. Szondy —Kenessey-alapból	---	400	„	—	„
12. Közhirdetésből	---	809	„	87	„
13. Tökéssegélyes kölcsönök 1 ^o / _o -a az egyházaktól	---	640	„	—	„
14. Vegyes bevételek	---	2477	„	99	„
15. Átmeneti tételek	---	2968	„	67	„
Összes bevétel:	---	274478	K	73	f.

Kiadás.

1. Kikölcsönöztetett	---	75544	K	—	f.
2. Kezelt tőkék kamatja	---	24076	„	48	„
3. Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak	---	14581	„	94	„
4. Egyházkerületi segély egyházm.-nek	---	30400	„	—	„
5. Br. Baldácsy-alapból az egyházm.-nek	---	6666	„	66	„
6. Egyh.-ker. segély a spataki főiskolának	---	4000	„	—	„
7. Egyh.-ker. segély leányiskolának	---	25866	„	66	„
8. Egyházkerületi segély az egri és rozsn nyói lelkészeknek	---	2000	„	—	„
9. Tisztviselőknek	---	31866	„	55	„
10. Vallástanító lelkészeknek	---	5260	„	—	„
11. Pataky Sándorné kegydíja	---	999	„	95	„
12. Utiköltségek és napidíjak	---	1870	„	22	„
13. Konventi költségek és napidíjak	---	1642	„	20	„
14. Egyetemes tanügyi bizottsági költségek és napidíjak	---	383	„	16	„
15. Tűzkárbiztosítási díjban 1913. dec. 31.	---	10685	„	47	„
16. Parochiális könyvtárra	---	3560	„	—	„
17. Sárospataki Ref. Lapok évi segélye	---	600	„	—	„
18. Prot. Irodalmi Társaság tagdíja	---	50	„	—	„
19. Szondy —Kenessey-a.-ból 2 egyháznak	---	800	„	—	„
20. Jegyzőkönyvek, szabályrendeletek és irodai szükségletek	---	5316	„	81	„
21. Közhirdetési pénzek	---	809	„	87	„
22. Püspöki és pénztári szolga	---	840	„	—	„
23. Püspöki iroda fűtésére	---	200	„	—	„
24. Fejes István püspök úr temetésére	---	1001	„	50	„

25. Visszafizettetett a kezelésre beadott tőkéből	---	---	---	---	---	17100	„	—	„
26. Földhitelintézetnek a tőkéssegélyek 1 ^o / _o törlesztési részlete	---	---	---	---	---	640	„	—	„
27. Vegyes kiadások	---	---	---	---	---	1030	„	60	„
28. Átmeneti tételek	---	---	---	---	---	2968	„	67	„
Összes kiadás	---	---	---	---	---	270760	K	75	f.

Ha levonjuk a bevételből, 274478 kor. 73 fill.-ből a kiadást, 270760 kor. 75 fillért, pénztári maradvány 3717 kor. 98 fillér. Ha összehasonlítjuk az 1913. évi eredményt az 1913. évi előirányzattal, látjuk, hogy leütve a 274478 kor. 73 fill. bevételből a 65839 kor. 07 fill. visszafizetett, a 22655 kor. 51 fill. kezelésre beadott tőkét és a 640 kor. 1°/_o tőkéssegély törlesztést, 2968 kor. 67 fill. átmeneti tételt, összesen 92103 kor. 25 fillért, a valóságos bevétel 182375 kor. 48 fill. lesz; elő volt irányozva 164197 kor. 40 fill., több tehát az eredmény 18178 kor. 08 fillérrel, ami előállott azzal, hogy az államsegélyből

Báró Baldácsy-alap jövedelméből	---	---	---	---	---	1000	„	—	„
Kamatokból	---	---	---	---	---	1753	„	40	„
Tűzkárbiztosítási díjból	---	---	---	---	---	2790	„	02	„
Időközi kamatokból	---	---	---	---	---	1210	„	20	„
Pénztári maradvány	---	---	---	---	---	2170	„	45	„
Jegyzőkönyvek árából	---	---	---	---	---	273	„	64	„
Egyházmegyék járulékából	---	---	---	---	---	102	„	71	„

összesen tehát --- 18300 K 42 f.-rel több jött be az előirányzott bevételnél. A 18178 kor. 08 fill. több bevétel tehát igazolva van:

A kiadás elő volt irányozva 168124 kor. 66 fill.-ben, tényleg volt 270760 kor. 75 fillér, melyből szintén leütendő az újra kölcsön adott

---	---	---	---	---	---	75544	K	—	f.
az egyháznak visszafizetett	---	---	---	---	---	17100	„	—	„
az 1 ^o / _o tőkéssegély törlesztésre fizetett	---	---	---	---	---	640	„	—	„
átmeneti tételek	---	---	---	---	---	2968	„	67	„
összesen	---	---	---	---	---	96252	K	67	f.

Volt tehát a valóságos kiadás 174508 korona 08 fillér, vagyis az előirányzottnál 6383 korona 42 fillérrel

több, aminek magyarázata abban van, hogy a leányiskolának	---	---	---	---	---	4566 K 66 f.
kezelt tőkék kamatjára	---	---	---	---	---	379 „ 48 „
konventi költségekre	---	---	---	---	---	892 „ 20 „
jkönyvekre és irodai szükségletekre	---	---	---	---	---	3316 „ 81 „
a Szondy—Kenessey-alap jöv.-méből	---	---	---	---	---	400 „ — „

összesen tehát --- 9555 K 15 f.-

rel több volt a tényleges kiadás, viszont a tűzkárbiztosítási díjnál 3314 kor. 53 fillér, tisztí fizetéseknel 353 kor. 37 fillér, utiköltségek és napidíjaknál 1209 kor. 78 fillérrel, összesen tehát 4877 kor. 68 fillérrel kevesebb volt a tényleges kiadás az előirányozottnál; ezen kívül több előre nem látott rendkívüli kiadást, mint pl. a püspöki temetést is 1001 korona 50 fillérrel fedezni kellett ezen pénztár jövedelméből.

Megállapítható tehát, hogy úgy a bevétel, mint a kiadás eredménye nagyban és egészben megfelel az előirányzatnak.

A tár állása.

1. Kint levő tüke	---	---	---	---	---	792302 K 19 f.
2. Kamat hátrálék	---	---	---	---	---	22834 „ 13 „
3. Előlegezett tűzkárbiztosítási díj	---	---	---	---	---	8582 „ 15 „
4. Pénztári maradvány	---	---	---	---	---	3717 „ 98 „

Összesen --- 827436 K 45 f.

Levonva a	---	---	---	---	---	675559 „ 04 „
tartozást, lesz a valódi állás	---	---	---	---	---	151877 „ 41 „
1912. év végén volt	---	---	---	---	---	141006 „ 27 „

Szaporodás --- 10871 K 14 f.

3. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Tóza Mihály és István	---	---	---	---	---	300 K.
2. Tóza Mihály	---	---	---	---	---	440 „
3. Dezső Imre	---	---	---	---	---	400 „
4. Módos Remenyik István	---	---	---	---	---	120 „
5. Sajóivánkai egyház	---	---	---	---	---	500 „

tartozásai a f. évben kifizettetvén, a kötvények nekik kiadattak.

4. II. Vay—Mocsáry-alapítvány.

A) Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	8664	K 83	f.
2. Visszafizetett tőke	---	82981	„ 62	„
3. Kamatok és késedelmi kamatokból	---	30379	„ 75	„
4. A sárospataki házból	---	1632	„ 01	„
Összes bevétel	---	123658	K 21	f.

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	---	82089	K 51	f.
2. Sárospataki főiskolának	---	27600	„ —	„
3. Tiszti fizetések	---	954	„ —	„
4. Sárospataki házra	---	1182	„ 01	„
Összes kiadás	---	111825	K 52	f.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	450471	„ 51	„
2. Kamathátralék	---	20868	„ 40	„
3. Pénztári maradvány	---	11832	„ 69	„
Összesen	---	483172	K 60	f.
1912. év végén volt	---	483218	„ 21	„
Apadás	---	45	K 61	f.

5. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Erős Istvánné	---	2600	K —	f.
2. özv. Forrai Sándorné	---	200	„ —	„
3. Juhász János	---	500	„ —	„

tartozása a folyó évben kifizettetvén, a kötelezvények adósoknak kiadattak.

6. III. Vay—Mocsáry-alapítvány.

B) Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	4677 K 31 f.
2. Visszafizetett tőke	---	---	40347 „ 74 „
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	19608 „ 37 „
Összes bevétel	---	---	<u>64633 K 42 f.</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	---	---	61175 K — f.
2. Tiszti fizetések	---	---	476 „ — „
Összes kiadás	---	---	<u>61651 K — f.</u>

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	372375 K 64 f.
2. Kamathátrálék	---	---	10135 „ 67 „
3. Pénztári maradvány	---	---	2982 „ 42 „
Összesen	---	---	<u>385493 K 73 f.</u>
1912. év végén volt	---	---	<u>363382 „ 49 „</u>
Szaporodás	---	---	22111 K 24 f.

7. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Kohányi Gábor 400 korona tartozása a f. évben kifizettetvén, kötelezvénye visszaadatott.

8. IV. Teleky—Szeremley—Szentés-alapítvány.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	1342 K 18 f.
2. Visszafizetett tőkék	---	---	5487 „ 20 „
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	2475 „ 01 „
Összes bevétel	---	---	<u>9304 K 39 f.</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönöztetett	---	---	---	---	5997	K	20	f.
2. Sárospataki főiskolának	---	---	---	---	2160	"	—	"
3. Ujlaky Vilma törölt tartozásának kamata					1	"	53	"
Összes kiadás	---			---	8158	K	73	f.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	36275	K	—	f.
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	1346	"	55	"
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	1145	"	66	"
Összesen	---			---	38767	K	21	f.
1912. év végén volt	---			---	38613	"	61	"
Szaporodás	---			---	153	K	60	f.

9. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevétel merült fel s vétetett jegyzőkönyvbe:

1. Csizmadia András 520 korona tartozása a folyó évben kifizetettvén, kötelezvénye kiadatott.

10. V. Lelkészi özvegy-árva gyámintézet.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	---	1600	K	68	f.
2. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	77086	"	—	"
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	---	---	29002	"	39	"
4. Tagdíjak és hirdetések	---	---	---	---	3536	"	40	"
Összes bevétel	---			---	111225	K	47	f.

Kiadás.

1. Kikölcsönöztetett	---	---	---	---	77430	K	—	f.
2. Özvegyeknek és árváknak	---	---	---	---	26688	"	—	"
3. Tiszti fizetésekre	---	---	---	---	560	"	—	"
Összes kiadás	---			---	104678	K	—	f.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	444704	K	—	f.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	17278	"	15	"
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	6547	"	47	"
Összesen	---	---	---	---	468529	K	62	f.
1912. év végén volt	---	---	---	---	465592	"	86	"
Szaporodás	---	---	---	---	2936	K	76	f.

11. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. A szaknapló 188 t. a. Kajdy Menyhért részéről 258 kor. kamat könyveltetett el, holott a felmutatott postaltalvány-szelvény tanúsága szerint 158 koronát fizetett.

A tévesen beírt 100 korona többlet a folyó évben kiadásba helyezendő.

2. Sztari Antal 300 kor., 3. Medve József 200 kor., 4. Garai János 60 kor., 5. Kondi Mihály 800 korona tartozása a folyó évben kifizettetvén, a kötelezvények adósoknak kiadattak.

12. VI. Szűkösi—Hollandi-tár.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	---	2416	K	64	f.
2. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	32839	"	75	"
3. Kamatok és késedelmi kamatok	---	---	---	---	15854	"	32	"
4. Egyházmegyéktől	---	---	---	---	465	"	31	"
5. Fél lelkészi jövedelem	---	---	---	---	625	"	—	"
Összes bevétel	---	---	---	---	52201	K	02	f.

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett	---	---	---	---	31340	K	—	f.
2. Egyházmegyéknek évi segély	---	---	---	---	960	"	—	"
3. Sárospataki tápintézetnek	---	---	---	---	2234	"	—	"
4. Sárospataki theol. tandíjpótlására	---	---	---	---	948	"	—	"
5. Prinsterer alapítvány kamata a főisk.	---	---	---	---	200	"	—	"
6. Felsőbb leányiskolának	---	---	---	---	3000	"	—	"

7. Törlesztési járulékok	---	---	---	---	6681	„	96	„
8. Tiszti fizetésekre	---	---	---	---	560	„	—	„
9. Állandó és rendkívüli segélyekre	---	---	---	---	2082	„	11	„
10. Egyházmegyéknek az általuk beszedett összeg	---	---	---	---	465	„	31	„
Összes kiadás	---	---	---	---	48471	K	38	f.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	274644	K	60	f.
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	11970	„	51	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	3722	„	64	„
4. Kint levő fél lelkészi jövedelem (Eszeny-nél 1061·80 és Szalókanál 1054·24)	---	---	---	---	2116	„	04	„
Összesen	---	---	---	---	292460	K	79	f.
Tartozás	---	---	---	---	95810	„	56	„
Marad tiszta érték	---	---	---	---	196650	K	23	f.
1912. év végén volt	---	---	---	---	191741	„	60	„
Szaporodás	---	---	---	---	4908	K	63	f.

13. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe:

1. Nagy János 400 kor., 2. Baksy István 340 kor.,
3. Diószegi Gyula 300 kor. tartozása a folyó évben kifizettétvén, kötelezvényeik adósoknak kiadattak.

14. VII. Tolcsvay Nagy Gedeon-alapítvány.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	---	24	K	37	f.
2. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	10428	„	—	„
3. Kamatok és késedelmi kamatokból	---	---	---	---	4001	„	30	„
Összes bevétel	---	---	---	---	14453	K	67	„

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett	---	---	---	---	9775	K	—	f.
2. Egyházmegyéknek	---	---	---	---	2400	„	—	„
Összes kiadás	---	---	---	---	12175	K	—	f.

A tár állása.

1. Kint levő tőke --- --- --- ---	60481 K --- f.
2. Kamathátrálék --- --- --- ---	2654 „ 59 „
3. Pénztári maradvány --- --- --- ---	2278 „ 67 „
Összesen ---	65414 K 26 f.
1912. év végén volt ---	63640 „ 24 „
Szaporodás ---	1774 K 02 f.

15. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevétel merült fel s vétetett jegyzőkönyvbe:

1. Polónyi József 1000 kor. tartozása a f. évben kifizettetvén, kötelezvénye kiadatott.

16. VIII. Felsőbb leányiskolai pénztár.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány ---	1636 K 80 f.
2. Visszafizetett tőke --- --- --- ---	31775 „ — „
3. Kamatokból --- --- --- ---	1327 „ 39 „
4. Tandíj és beiratási díj --- --- --- ---	12608 „ — „
5. Egyházkerületi segély --- --- --- ---	25866 „ 66 „
6. Szükösi Hollandi tárból --- --- --- ---	3000 „ — „
7. Horváth Lajos-alap kamatja --- --- --- ---	600 „ — „
8. Alsózempléni egyházmegye alapítványának kamatja --- --- --- ---	80 „ — „
9. Internátus jövedelméből --- --- --- ---	8726 „ 53 „
10. Növend. járuléka a nyugdíjalapra --- --- --- ---	1302 „ — „
11. Festészeti tanfolyam tandíjából --- --- --- ---	1318 „ 08 „
12. Egyházak adományai --- --- --- ---	1226 „ 55 „
13. Régi épületek anyagából és lakbérből --- --- --- ---	633 „ — „
14. Vegyes bevételek --- --- --- ---	202 „ — „
Összes bevétel ---	90202 K 01 f.

Kiadás.

1. Kikölcsönözöttetett --- --- --- ---	1230 K — f.
2. Tanárok fizetése --- --- --- ---	17732 „ 14 „
3. Orvos tiszteletdíja --- --- --- ---	200 „ — „

4. Szolga, fűtő, takarítónő bére --- ---	1328	„ 50	„
5. Fűtés, világítás --- --- ---	6300	„ —	„
6. Könyvtár, szertár, tanszerek, nyomtatv.	1515	„ 88	„
7. Adó, épületfenntartás, biztosítás ---	3156	„ 60	„
8. Iskolai felszerelések pótlására --- ---	379	„ 60	„
9. Vizvezeték és csatornadíj --- ---	319	„ 50	„
10. Tornaszerekre --- --- --- ---	300	„ —	„
11. Udvarrendezésre Horváth Lajos-a. kam.	581	„ 40	„
12. Tőkésítésre --- --- --- ---	18	„ 08	„
13. Nyugdíjjárulékra --- --- --- ---	2587	„ 15	„
14. Kamatok és törlesztési részletek ---	10061	„ 20	„
15. Vegyes kiadások --- --- ---	257	„ 66	„
16. Ösztöndíjakra --- --- --- ---	300	„ —	„
17. Vizvezeték s csatornázási munkálatokra	3400	„ —	„
18. Telekvásárlás illetékkel --- --- ---	21661	„ 50	„
19. Az új telek kerítésére és rendezésére	316	„ 44	„
20. Vay—Mocsáry alpnál levő tartozás törlesztésére --- --- --- ---	18528	„ 50	„
Összes kiadás ---	90174	K 15	f.

A tár állása.

Vagyon.

1. Telek, épületek --- --- --- ---	414003	K —	f.
2. Felszerelések --- --- --- ---	54724	„ —	„
3. Festészeti díj --- --- --- ---	1040	„ 03	„
4. Pénztári maradvány --- --- --- ---	27	„ 86	„
Összesen ---	469794	K 89	f.

Teher.

1. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tör- lesztéses kölcsöne --- --- ---	155836	K 28	f.
2. Vay—Mocsáry-alap kölcsöne --- ---	10000	„ —	„
3. Visszapótlandó alapítványok --- ---	33660	„ 75	„
Összesen ---	199497	K 03	f.
Levonva a --- --- --- ---	469794	„ 89	„
vagyonból a --- --- --- ---	199497	„ 03	„
terhet, tiszta vagyon --- --- --- ---	270297	K 86	f.

17. IX. Általános határozatok

1. Mindezen pénztárakra vonatkozó számadások úgy bevételi, mint kiadási tételeikre nézve helyeseknek s a szükséghez képest okmányokkal igazoltaknak találtatván, Dr. Kovács Gábor e.-ker. pénztárnoknak az 1913. évi számadások terhe alól, az azokban foglalt tételekre vonatkozólag leendő felmentését e.-ker. számvevőszék ezenel javaslatba hozza s egyszersmind buzgó és szakavatott működéséért elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi.

2. A folyó 1914. évi pénztári napló lezáratván s a bevételi és kiadási rovatok összegeztetvén, kitűnt, hogy a

f. évi bevétel volt	---	---	---	147320 K 52 f.
a f. évi kiadás	---	---	---	136634 „ 29 „

kellett lenni a pénztárban --- 10686 K 23 f.-nek, mely összeg hiánytalanul meglevőnek találtott.

Miskolc, 1914. évi márc. hó 13 án.

Dr. Regéczy József,
egyh.-ker. alügyész

Közgyűlésünk a bemutatott jkvben foglaltakat tudomásul veszi s mert abból kitűnően a Vay—Mocsáry alapítvány B. része a f. év végén el fogja érni az 1900-ik évben megállapított 400,000 koronát: kerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány figyelmét felhívja az ezzel kapcsolatos teendők elvégzésére.

Egyidejűleg megbizza ker. közgyűlésünk a számvevőszéket, hogy a felsőbb leányiskola számadásait a többi számadáshoz hasonlóan ellenőrizze.

Kovács Gábor egyházkerületi pénztárnoknak az 1913. évre, elismerésének nyilvánítása mellett, a felmentvényt kerületi közgyűlésünk megadja; a számvevőszéknek és pénzügyi választmánynak pedig buzgó, körültekintő és fáradhatatlan tevékenységéért köszönetének ad jegyzőkönyvben kifejezést.

Végre kimondja egyházkerületi közgyűlésünk, hogy a számvevőszéknek az előző évi számadásról szóló jelentése és a f évi költségvetés kinyomattassék s a közgyűlési tagoknak a közgyűlést megelőzőleg megküldessék.

75. Az egyházkerületi számvevőszék bemutatja az 1914. évnék az egyházkerületi pénzügyi választmányynyal egyetértőleg megállapított költségelőirányzatát:

Költségelőirányzat a Közigazgatási tár részére az 1914. évre.

I. Szükséglet.

1913. évi eredmény Előirányzat 1914-re

1. A kezelt alapok és a tőkék után fizetendő 5% ₀ kam. ...	22095 K 80 f.	24028 K — f
2. A Pesti M. Keresk. Bank kölcsön törlesztésére ...	14581 „ — „	14581 „ — „
3. Segélyezésekre:		
a) az egyházmegyéknek ...	30400 „ — „	30400 „ — „
b) az egyházmegyéknek a Baldácsy-alapból ...	6666 „ 66 „	6666 „ 66 „
c) A sárospataki főiskolának	4000 „ — „	4000 „ — „
d) a miskolci f. leányisk., u. m.:		
1. évi rendes segély ...	12300 „ — „	16300 „ — „
2. építési segély ...	9000 „ — „	9000 „ — „
3. vallástanári állásra ...	566 „ 66 „	1700 „ — „
e) az egri és rozsnói lelk.-nek	2000 „ — „	2000 „ — „
f) Szondy — Kenessy-alapból egy egyháznak ...	400 „ — „	400 „ — „
4. A vallástanító lelk. díjazására:		
a) a s.-a.-újhelyinek ...	3100 „ — „	3200 „ — „
b) a kassainak ...	350 „ — „	350 „ — „
c) az ungvárinak ...	600 „ — „	600 „ — „
d) a sárospatakinak ...	300 „ — „	300 „ — „
e) az eperjesinek ...	300 „ — „	300 „ — „
f) a dobsinainak ...	100 „ — „	100 „ — „
g) a lácainak tanyai tanításért	100 „ — „	100 „ — „
h) az alsókemencei előkönyörgőnek ...	200 „ — „	200 „ — „

i) a Tátrában istentisztelet tartónak	160	„ — „	160	K — f.
5. Közigazgatási tisztviselőknél:				
a) a püspök tiszteletdíja ...	10000	„ — „	10000	„ — „
b) 8 esperes tiszteletdíjában	12800	„ — „	12800	„ — „
c) ker. fő. és aljegyzőknél	2320	„ — „	2320	„ — „
d) egyházm. főjegyzőknél ...	800	„ — „	800	„ — „
e) fő- és alügyésznek ezentárból	1040	„ — „	1040	„ — „
f) pénztárnoknak ezen tárból	1490	„ — „	1490	„ — „
g) levéltárnoknak	400	„ — „	400	„ — „
h) püspöki titkár fiz. s lakbére	3700	„ — „	4000	„ — „
i) tanügyi előadó t. díja ...	100	„ — „	100	„ — „
6. Uti és napi költségekre gyűlések alkalmával	1790	„ 22 „	2000	„ — „
7. Kegydíj Pataky S. né részére	1000	„ — „	1000	„ — „
8. A konventi tagok költségei és konvent tartási költség ...	1642	„ 20 „	1700	„ — „
9. Az egyetemes tanügyi bizottság költségeire	383	„ 16 „	400	„ — „
10. Paróchiális könyvtárért az Ált. Takarékpénztárba	3560	„ — „	3570	„ — „
11. Tűzkárbiztosításért 1914. júl. 1-től 1915. júl. 1-ig	10685	„ 47 „	17164	„ — „
12. Tűzkárbiztosításért 1914. jan. 1-től 1914. júl. 1-ig	—	„ — „	8582	„ 15 „
13. A sárospataki Ref. Lapok évi segélyében	600	„ — „	600	„ — „
14. A Protestáns Irodalmi Társulat 1914. évi tagdíjában ...	50	„ — „	50	„ — „
15. Jegyzőkönyvek és más nyomtatványok	5316	„ 81 „	3000	„ — „
16. Közhirdetési összegek intézetek és egyházak részére ...	809	„ 87 „	800	„ — „
17. Püspöki irod. kiadások, postadíjak stb.	1287	„ 47 „	800	„ — „
18. Vegyes kiadások	—	„ — „	1000	„ — „
19. Püspöki szolga 600, pénztári tisztogató 240 kor.	840	„ — „	840	„ — „
Összesen:	—	— K — f.	188841	K 81 f.

II. Fedezet.

1. Múlt évi pénztári maradvány	— K — f.	3717 K 98 f.
2. Államsegélyből	85742 „ — „	85742 „ — „
3. Kölcsönadott tőkék kam.-jából	46753 „ 40 „	47531 „ 12 „
4. Az egyházmegyéktől:		
a) tűzkárbiztosítási díj 1914.		
július 1-ig	20719 „ 47 „	22352 „ 20 „
b) a közigazgatási tár részére	2834 „ 16 „	2731 „ — „
c) parochiális könyvtára	3560 „ — „	3570 „ — „
d) jegyzőkönyvek árában	1908 „ 14 „	1634 „ — „
5. Baldácsy-alap jövedelméből	15000 „ — „	15000 „ — „
6. Közhirdetésből	809 „ 87 „	800 „ — „
7. Szondy—Kenessey-a. kam.-ból	400 „ — „	400 „ — „
8. Vegyes bevételek	— „ — „	1000 „ — „
9. Szabályrendeletek árából	— „ — „	2121 „ 60 „
10. Törvények árából	61 „ 59 „	49 „ 69 „
Összesen:	— K — f.	186649 K 59 f.

I. A Vay—Mocsáry tár költségelőirányzata 1914-re.**I. Kiadás, mint szükséglet:**

1. A sárospataki főiskolának az 1907. évi őszi kgy. 23. sz. határozata szerint	27600 K — f.
2. Tiszti fizetés ezen tárból	954 „ — „
Összesen:	28554 K — f.

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kölcsön kiadott tőkék kamatjából	28980 K — f.
Összesen:	28980 K — f.

A II. Vay—Mocsáry tár költségelőirányzata 1914-re.**Kiadás, mint szükséglet:**

1. A bejövő kamat tőkésítésére	22137 K — f.
2. Tiszti fizetéspótlék ezen tárból	476 „ — „
Összesen:	22613 K — f.

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kölcsön kint levő összeg kamatjaiból	... ..	23131 K — f.
Összesen:	... ..	23131 K — f.

A gróf Teleky—Szeremley—Szentestár költség-előirányzata 1914-re.**I. Kiadás, mint szükséglet:**

1. A sárospataki főiskolának az 1907. őszi kgy. 23. sz. határozata szerint	... ..	2160 K — f.
Összesen:	... ..	2160 K — f.

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kölcsön kint levő összeg kamatjában	... ..	2160 K — f.
Összesen:	... ..	2160 K — f.

A Tolcsvai Nagy Gedeon-tár költség-előirányzata 1914-re.**I. Kiadás, mint szükséglet:**

1. Az egyházmegyéknek segély	... ..	2400 K — f.
Összesen:	... ..	2400 K — f.

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	... ..	3960 K — f.
Összesen:	... ..	3960 K — f.

A papi özvegy-árvatár költség-előirányzata 1914-re.**I. Kiadás, mint szükséglet:**

1. A 8 egyházmegyében élő özvegyek és árvák segélyezésére	... ..	27000 K — f.
2. Tiszti fizetések pótlására ezen tárból	... ..	560 „ — „
Összesen:	... ..	27560 K — f.

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kint levő kölcsönösszegek kamatjaiból	...	29111 K — f.
2. Tagdíjakból és hirdetésből	... ..	3536 „ — „
Összesen:	...	<u>32647 K — f.</u>

A Szükösi—Hollandi-tár költségelőirányzata 1914-re.**I. Kiadás, mint szükséglet:**

1. A 8 egyházmegyének 120 K.-jával segélyben	960 K — f.
2. Az egyházmegyéknek visszaadandó a szükölködők részére gyűjtött	465 „ — „
3. A sárospataki főiskolai tápintézet évi segélye	2234 „ — „
4. A sárospataki főiskolai hittanhallgatók tandíj.	948 „ — „
5. A Prinsterer-a. évi kamatjában a főiskolának	200 „ — „
6. A miskolci ref. felsőbb leányisk. évi segélyében	3000 „ — „
7. A lelkészi nyugdíjintézet járulékainak fedezésére felvett kölcsön évi törlesztésére kell	6682 „ — „
8. Tiszti fizetéspótléokra ezen tárból	560 „ — „
9. Segélyezésekre: a) Mályi 100 kor.; b) Mályi tanító 100 kor.; c) Tóth Pálné 200 kor.; d) Barkai lelkész 80 kor.; e) Egri énektanító 100 kor.; f) Bozsvai lelkész 100 kor.; g) lekenyei tanító 200 kor.; h) Ágoston Sándor 300 kor.; i) Terhes Barnáné 60 kor.; k) Beszteri lelkész 100 kor.; l) Heőbába 80 kor.	1420 „ — „
10. Rendkívüli segélyezésekre előirányoztatik	300 „ — „
Összesen:	... .. <u>16769 K — f.</u>

II. Bevétel, mint fedezet:

1. A kint levő kölcsönök kamatjából	... ..	16478 K — f.
2. A szükölködők részére gyűjtött e.-m. illetmények	465 „ — „	
3. Lelkészi fél jövedelem kint van Eszeny egyháznál	1061 „ — „	
4. „ „ „ „ „ Szalóka „	1054 „ — „	
Összesen:	... ..	<u>19058 K — f.</u>

Egyházkerületi közgyűlésünk e költségvetést egész terjedelmében elfogadja.

76. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmánynak — az esperesek által az egyházkerület pénziárából kapott összegekről beterjesztett számadások feletti — következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az egyházmegyék részéről az esperesek által az egyházkerületi pénztárból kapott összegekről beterjesztett számadásokat a pénztári szabályrendelet 13. §. 5. pontja értelmében tisztelettel alulirott pénzügyi választmány megvizsgálván, ennek eredményéről következőkben számolunk be:

A zár számadásokat pontosan átvizsgálva, megállapítottuk, hogy az államsegélyből és a Szükösi-Hollandi tárból kapott összegekről az összes egyházmegyék pontosan elszámoltak, a báró Baldácsy-, illetve a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből kapott összegek felosztásánál azonban a legtöbb egyházmegyénél történtek kisebb-nagyobb eltérések a megállapított felosztási kulcstól, nevezetesen: az abauji egyházmegye négy tanító helyett két tanítónak adott 40—40 kor.-át, két özvegy vagy árva helyett négy özvegy és árvának adott és pedig kettőnek 30—30, kettőnek 25—25 kor.-át s iskolai jutalomra 40 kor. helyett 50 kor.-át juttatott

Az alsóborsodi egyházmegye is juttatott minden célra, amelyre kellett, azonban a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítványból kapott 300 kor.-át nem egy egyháznak, egy özvegy vagy árvának és négy tanítónak 80, 20 és 40 kor.-jával adta ki, hanem több tanítónak és özvegynek, vagy árvának egyenkint kisebb összeget juttatott, egyháznak pedig nem adott semmit.

Az alsözempléni egyházmegye a báró Baldácsy-alap jövedelméből kapott összeget helyesen osztotta ki, a Tolcsvai Nagy Gedeon-alap jövedelméből kapott 400 kor.-át azonban nem a határozat szerinti összegekben vagyis két egyháznak 80—80, két özvegy vagy árvának 20—20, négy tanítónak 40—40 kor.-át, hanem két egyháznak s négy tanítónak 50—50 kor.-át, egy özvegynek 60 kor.-át s egy

árvának 40 kor.-át adott, iskolai jutalomra pedig semmit sem juttatott.

A felsőzempléni egyházmegye a báró Baldácsy alapítvány jövedelméből kapott összeget helyesen osztotta ki, azonban a Tolcsvai Nagy Gedeon alapítvány jövedelméből kapott 200 kor.-át, a határozattól annyiban eltérőleg, hogy az iskolai jutalomra szolgáló 20 kor.-át egy árvának adta.

A gömöri egyházmegye a báró Baldácsy-alapítvány jövedelméből kapott 809 kor. 52 fill.-ből az egyházmegyei gyámoldának adott 400 kor.-át, holott a határozat szerint nem kellett volna adnia; ugyancsak nem helyesen osztotta ki a Tolcsvai Nagy Gedeon-alap jövedelméből kapott 350 kor.-át, mert adott ugyan két egyháznak, két özvegy árvának, három tanítónak, de 50—50 kor.-át, nem pedig szabályszerint, egyháznak 80—80, özvegy vagy árvának 20—20, tanítónak 40—40 kor.-át és iskolai jutalomra nem adott semmit.

A tornai egyházmegye a báró Baldácsy-alapítvány jövedelméből kapott összeget helyesen osztotta ki, de a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből kapott 200 kor.-ból egyháznak és özvegynek semmit sem adott, hanem két tanítónak 40—40, kettőnek 30—30 kor.-át, egynek 20 kor.-át s iskolai jutalmakra 20 kor. helyett 40 kor.-át adott.

Az ungi egyházmegye a báró Baldácsy-alapítvány jövedelméből kapott összeget helyesen osztotta ki, azonban a Tolcsvai Nagy Gedeon-alap jövedelméből kapott 200 kor.-át nem a határozat szerint adta ki, mert négy özvegynek 40—40 kor.-át, egy tanítónak 20 kor.-át s iskolai jutalomra 20 kor.-át juttatott.

Teljesen előírás szerint a felsőborsodi egyházmegye járt el fehéren.

Valószínűnek tartja pénzügyi választmány, hogy több egyházmegyét a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből kapott összeg szétosztásánál megtévesztett az a körülmény, hogy a múlt évben kiadott szabályrendeletek gyűjteményében a 49-ik lapon a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapról közölt felosztási kulcs toll- vagy sajtóhiba folytán tehetséges és szorgalmas tanulók helyett tanítókat említ.

Mely jelentésünk után tisztelettel maradunk a Főtiszt.
Egyházkerületi Közgyűlésnek
Miskolcon, 1914. márc. hó 12-én

alázatos szolgálói

a pénzügyi választmány nevében:

Porcs János,
h. elnök.

Dr. Regéczy József
egyházkerületi ügyész,
jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, egyidejűleg azonban fölhívja az espereseket, hogy a báró Baldácsy, illetve a Tolcsvai Nagy Gedeon alapítvány jövedelméből kapott összegek felosztásánál a jövőben pontosabban tartsák be a megállapított felosztási kulcsot.

77. Olvastatott özv. Fejes Istvánné sátoraljaujhelyi lakosnak, néhai Fejes István püspök özvegyének évi 2000 korona kegydíj megállapítása iránti kérvénye.

Egyházkerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslata alapján özv. Fejes Istvánné részére 1915. évi május hó 1-től, vagyis a lelkészi kegyév leteltétől kezdődőleg, havi előleges részletekben fizetendő évi 1200 kor. kegydíjat engedélyez a közigazgatási pénztár terhére.

78. Olvastatott özv. Fejes Istvánné elhunyt püspökünk özvegyének kérvénye, melyben férje 1913. évi december havi tiszteletdíjának részére leendő kiutalását kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s a néhai Fejes István 1913. évi dec. havi püspöki tiszteletdíja címen a pénzügyi választmány javaslata alapján 833 kor. 33 fillért özv. Fejes Istvánné kezeihez kerületünk pénztárából kiutal.

79. Egyetemes Konventünk 249/4. sz. jegyzőkönyvi pontjával felhívta az Egyházkerületeket, hogy mindazon egyházközségek érdekében, melyek mint iskolafentartók a tandíjkárpótlásért vagy egyáltalában nem, vagy pedig elkésztetten s így siker nélkül folyamodtak, a tandíjkárpótlás megadása iránti eljárást az eddigi mulasztás igazolása mellett tegyék folyamatba s a vallás és közoktatásügyi m. kír. miniszter úrnál a törvény szerint megillető kárpótlást eszközöljék ki s a mulasztók ellen a kártérítési pert s fegyelmi eljárást indítsák meg s egyben utasítja az adóalap végrehajtó bizottságot, hogy az elszámolást erre nézve az egyházkerületek eljárásának eredményéhez képest foganatosítsa, vagyis, ha bebizonyul, hogy a megfelelő tandíjkárpótlás az illető egyházközség önhibáján kívül maradt el, a segílyt ujból folyósítsa.

Egyházkerületünk amidőn azon egyházakat, melyek iskolai dologi tandíjkárpótlásért még ez ideig sem folyamodtak, szigorúan utasítja, hogy enemű munkálataikat, az illető megyék közigazg. bizottságaihoz legkésőbb 1914. aug. 1 re benyujtsák s az egyházmegyék espereseit felhívja, hogy a kérvényüket benyujtott s azt elmulasztó egyházakról a püspöki hivatalnak jelentést tegyenek; fontolóra vevén, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak s a közigazg. bizottságoknak az a felfogása, hogy a gyermekek által hordott iskolai tüzelőfát, iskolafűtést, vízhordást és tisztogatást nem tekintik tandíjnak s a tandíjat természetben fizető egyházak kérvényeit nagyon csekély kivétellel elutasították s ez az eredménytelen kérvényezés volt oka a kérvények be nem nyújtásának, — az egyházak ellen irányuló megtorló lépések megtételét a maga részéről szükségesnek nem látja.

80. Az Egyetemes Konvent 1913. december 17-iki ülése jegyzőkönyvének 251. számú pontjában tudatja, hogy a 42—1913. számú határozatával megszavazott 100,000 korona terhére az egyes egyházkerületeknek segílyre felterjesztett egyházközségei közül melyek és milyen tökesegélyben része-

sültek és hogy a megszavazott segélyek utalványozására egyet. konvent a végrehajtó bizottságot, illetőleg annak elnökét és előadóját felhatalmazta. A megküldött határozatot kísérő 7651—1913. számú elnöki irat kéri a püspöki hivatalt, hogy a *megszavazott segélyek utalványozása végett a megfelelő kölcsönnek az érdekelt egyházközségek által történt felvételéről a konventi elnökséget értesitse*. Megjegyzi, hogy a megszavazott segélyekről az érdekelt egyházközségek hivatalos értesítést kaptak, egyszersmind tudatja, hogy a tőkekamat segélyeknek megfelelő tőkék mikénti felhasználásáról az illető egyházközségetől a 43—1913. számú konventi határozat utolsó pontja szerint bekívánandó okmányolt számadás 1915. február végéig lesz a konventre felterjesztendő.

Egyházkerületi közgyűlésünk a 100,000 korona rendkívüli tőkesegély szétosztásáról szóló értesítést tudomásul veszi, a püspöki hivatalt a 7651—1913. számú elnöki iratban kifejezett kívánság teljesítésére felkéri s az összes tőkekamat segélyben részesült egyházközségeknek pedig utasítja, hogy a tőkekamat-segélyeknek megfelelő tőkék mikénti felhasználásáról okmányokkal felszerelt számadásaikat 1915. végéig az Egyetemes Konventre okvetlenül terjesszék fel.

81. Ugyancsak az Egyetemes Konvent 1913. decemberi ülésének 254. sz. jegyzőkönyvi pontjával értesíti az egyházkerületeket, hogy a közalapi egyszersmindenkori segélyeket — az egyházkerületek felterjesztései alapján, mai alakjukban az 1915. évtől kezdődőleg megszünteti s az ily segélyekre eső összeget 10,000 korona kivételével — tőkekamat-segélyekre fordítja. A 10,000 korona terhére csak nagymérvű elemi csapásokkal sújtott egyházközségek segélyeztetnek, amely segélyeket az egyházmegyei, egyházkerületi elnökségek, közgyűlések ajánlásával felterjesztett kérvényekre a közalapvégrehajtó bizottság fog megállapítani.

Egyházkerületi közgyűlés az egyszersmindenkori segélyek megszüntetését tartalmazó konventi határozatot, ugyszintén a 10,000 korona

mily célra és mily módozatok szerinti kiszolgáltatását tudomásul veszi s az egyházközségek figyelmébe ajánlja.

82. Ugyancsak az Egyetemes Konvent ugyanazon ülése 255. számú jegyzőkönyvi pontjával tudatja, hogy a közalap végrehajtó bizottság határozati javaslatának elfogadása mellett a 18—1908. sz. határozattal elfogadott Utasítás 3. pontját hatályon kívül helyezi s kimondja, hogy az egyházközségek a hozzájuk egyházhatóságilag beosztott szórványok lélekszáma után a közalapi járulékot fizetni tartoznak minden esetben, mert

1. a 155—1911. sz. határozat szerint intézkedés történt az összes szórványoknak egyházhatósági beosztása iránt s így az egyházközségek az egyházi I t.-c. 105. § a, 109. §. d) pontja és a III. t.-c. 10. §-a alapján az egyháztagokat külfölség nélkül egyházi közteherviselés alá vonhatják; s

2. mert az 537—1908. sz. határozat 5. pontja szerint az egyetemes adóalapból segélyben részesülő egyházközségek közalapi járuléka ezen segéllyel fedeztetik, a segélyben nem részesülő egyházközségeknek pedig módjukban áll ezt a segélyt igénybe venni.

Egyházkerületi közgyűlésünk az Egyetemes Konvent ismertetett határozatát az összes egyházközségek figyelmébe ajánlja mint olyat, amely a szórványokban lakó hívek közalapi járulékaire nézve a megnyugtató megoldás kulcsát rejti magában.

83. Az egyetemes Konvent egyházkerületünk felterjesztésére közli 270—1913. számú határozatát, mely a lelkészi korpótlékok után járó 2°/_o-os évi fentartói járulékot az egyházközségekre utalja s ahol a lelkészek kifizették, az illető egyházakat ezen összeg visszatérítésére utasítja s jelzi, hogy ezen összegek, melyek az egyház pénztárát fogják terhelni, az adócsökkentési segélyeknél már számításba vétettek s kiutaltattak.

Tudomásul szolgál.

84. Ugyancsak az egyetemes Konvent ugyanazon gyűlése jegyzőkönyvének 278. számú határozatával megfelelő közre-

tétel végett közli a vallás és közoktatásügyi miniszternek a református egyház hitközsége alkalmazottjainak munkásbiztosítási kötelezettsége ügyében kelt átiratát, amely tudatja, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter 30575—1912. számú átiratban elfogadta az egyetemes Konvent 154—1911. sz. határozatában kifejezett álláspontját, amely szerint az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907: XIX. t.-c rendelkezései hitközségi alkalmazottjainkra nem vonatkoznak.

Egyházkerületi közgyűlés a megnyugtató s törvényünket méltó tiszteletben részesítő átiratot köszönettel veszi tudomásul s azt az egyház-községek figyelmébe ajánlja.

85. Az egyetemes konvent 1913. dec. 17-én tartott ülése 279. sz. jegyzőkönyvével értesíti egyházkerületünket a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 1913. évi julius hó 1-én kelt 91157—1913 sz. rendeletéről a felekezeti tanítók illetményeinek miként való behajtása tárgyában, mely szerint az egyházi fórumok késedelmeskedő intézkedéseivel szemben azon intézkedést tette, hogy a fizetések behajtása körüli egyházi eljárást kimerítettnek tekinti, ha a kereset benyújtását követő 30 napon belül érdemleges intézkedés nem történt. E rendelet ellen az Egyetemes Konvent, hivatkozva 1907. évben szentesített E. T. V. t.-c. 33. §. 5. pontjára, mely az ilyenmű vitás ügyeket az egyházi közigazgatási bíróságok körébe utalja s azok 30 nap alatt határozatot nem hozhatnak, előterjesztéssel élt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnál, melyre a miniszter 1913—157597. sz. értesítésében kijelentette, hogy a 30 napos határidőt csak arra értette, hogy ezen idő alatt a törvényszerű eljárás folyamatba tétessék. Ezt az egyetemes konvent tudomásul vette s egyben felkéri egyházkerületünket arra, miszerint saját hatáskörében hasson oda, hogy a közigazgatási bíróságok elnökei, felmerülő panaszok, keresetek esetén mindenkor pontosan és sürgősen járjanak el a törvényes határidő szigorú betartásával.

E rendelet figyelembe vételére és szigorú betartására az egyházmegyék espereseit és gondnokait egyházkerületünk felhívja.

86. Ugyancsak az egyetemes konvent ugyanazon jkvnek 308. sz. határozatával értesíti az egyházkerületeket, hogy a közigazgatási bizottság javaslata alapján a legközelebb tartandó zsinat kezdő idejéül az 1917 ik évet határozta meg.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent határozatát megnyugvással veszi tudomásul mint olyat, amely múlt évi őszi közgyűlése 11. jkvi pontjában kifejezett kívánságának is teljesen megfelel.

87. Az egyetemes konvent 309—1913. sz. jegyzőkönyvi pontjának megküldésével felhívja az egyházkerület figyelmét a Magyar Ref. Énekvezérek egyesületének az Egyetemes Konventhez felterjesztett azon kérvényére, mely szerint az önálló kántorok fizetése rendezve még most sincs s az 1848. XX. t. c. megvalósításáig is kéri, hogy az önálló kántorok is már a jelen évtől 200—200 korona korpótlékban s a jövő évtől két korpótlékban, azaz 400—400 korona fizetésjavításban részesüljenek. Közölvén a tiszántúli egyházkerületnek e tárgyban tett intézkedését, amidőn biztosítja az önálló énekvezéreket, hogy érdekeiket az 1848. XX. t. c. teljes végrehajtására vonatkozó munkálatban kellő figyelemben és támogatásban fogja részesíteni, intézkedésekre kéri fel az egyházkerületeket, hogy ha az egyházközségek anyagi ereje megengedi, maguk igyekezzenek énekvezéreiknek a korpótléket biztosítani.

Egyházkerületünk a maga részéről sem tartván ma már megfelelőnek az önálló énekvezérek fizetését, felhívja az ily állomással rendelkező egyházközségeket, hogy ha csak az egyház anyagi helyzete megengedi, az énekvezérek fizetését korpótlékok folyósításával rendezék.

88. Az Egyetemes Konvent 1913. évi dec 17-én tartott ülésében hozott 314. sz. határozatával a tiszántúli egyházkerület felterjesztésére az egyházi, iskolai és lelkészi levéltárak rendezésére és vezetésére, valamint a hátrálékos egyházi adó-

tartozások jelzálogi biztosításához szükséges nyomtatvány-mintákat s eljárási szabályokat s az azokkal kiegészített kezelési utasítást s ezeknek kézikönyvben kiadását az egyházi hivatalok számára a maga részéről is szükségesnek tartja ugyan, de mielőtt e tárgyban határozna, felhívja egyházkerületünket is, hogy amennyiben a szóban forgó munka megjelenését óhajtja, ide vonatkozó nyilatkozatát, terjessze fel az esetleges további intézkedés végett.

Egyházkerületi közgyűlésünk nem látja szükségét annak, hogy az egyházi, iskolai és lelkészi ügyvitelre nézve egyetemesen kötelező utasítás és mintatár állapíttassék meg és adassék ki, ennél fogva ezekre vonatkozólag semmiféle anyagi kötelezettség elvállalására nem hajlandó.

89. Az Egyetemes Konvent 1913. dec 17-iki 315. sz. határozatával értesíti egyházkerületünket, hogy az egyetemes névtárt jövőre csak 3 évenként fogja kiadni, mellőzve minden olyan adat közlését, mely szorosán véve nem tartozik a névtár körébe.

Tudomásul vették.

90. Egyetemes konvent 7716—913. sz. alatti átiratával megküldi az 1913. évi december 17—18. napján 316—913. sz. alatt kelt határozatát, mely szerint az egyházi tisztviselők, kiküldöttek stb. számára vasuti kedvezmények kieszközlése végett újabb lépést nem tesz, mert a kereskedelmi miniszter az országos református lelkészegyesületnek vasuti féljegy kedvezmény tárgyában benyújtott kérelmét alig pár hónappal ezelőtt útasította el s így annak újjólagos kérelmezésétől kedvező eredmény nem várható.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyetemes konvent határozatában foglaltakat sajnálattal veszi tudomásul.

91. Ugyanaz a konvent ugyanazon ülése 318. sz. jkvi pontjával értesíti egyházkerületünket, hogy 134—1913. sz.

felterjesztésünk értelmében az önhibájukon kívül korán nyugdíjba kényszerült lelkészek díjazása kérdését a zsinatelőkészítő bizottsághoz útasította.

Tudomásúl szolgál.

92. Az egyetemes konventi elnökség 1913. nov. 4-én kelt'iratával megküldte egyh -kerületünk püspökének a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1913. okt. hó 29. napján a *templomtornyok katonai gyakorlatok céljára való igénybevétele tárgyában* kelt átiratát és mellékletét válaszul b. e. püspökünk 1913. április 1-én 393—1913. sz. a. felterjesztett véleményére — de egyszersmind további intézkedés végett is.

A Wienben 1913. okt. 29. éni kelt s 4880 számú, Krobotin aláírású rendelet egész terjedelmében a következő:

A magyarországi ker. felekezetek templomtornyainak katonai gyakorlatok alkalmával való használatára vonatkozó határozatok.

1. A templomtorony szándékolt igénybevétele az egyház lelkészénél, annak kivánságára az egyházközség világi fejeénél a gyakorlatvezető által előre bejelentendő.

2. Vasárnapokon, ünnepnapokon, valamint a templomban előforduló istentiszteletek idején a templomtorony katonai célra egyáltalán nem vehető igénybe.

3. Minden egyéb alkalommal a templomtorony csak egy tiszt vagy tiszthelyettes, mint gyakorlatvezető felügyelete alatt vehető használatba, azzal a szigorú felelősséggel, hogy templom és torony meg nem rongálható és hogy a templom tornyában olyan cselekedetek, amelyek a hely méltóságával összeférhetlenek (p. o. dohányzás, dalolás, illetlen beszélgetések, átkozódások, evés, ivás, alvás és effélék) mellőzendők. A templomtorony csak oly mértékig vehető igénybe, hogy az tulajdonképeni rendeltetésétől a lehetőségig el ne vonassék.

4. Az összekötő és jelző készülékek csak a megfelelő elővigyázattal, veszedelmes anyagok teljes kizárásával és csak oly módon használhatók, hogy a szabad mozgás a toronyban és a harangok használata ne akadályoztassék.

5. Lőni a toronyból vagy harangozni a harangokkal, lovak bevezetése az udvarba vagy a templom kertjébe tilos.

Egyházkerületi közgyűlés a rendeletet megnyugvással veszi tudomásul s felhívja az egyházközségek előjáróit, hogy a nemzeti védelem érdekeinek méltánylásaként is, ahhoz az előforduló esetekben készségesen alkalmazkodjanak.

93. Az egyetemes ref. konvent f. évi májusi gyűlésének 113. sz. határozatával tudatja, hogy az egyetemes adóalapvégrehajtó és a tőkesegélyosztó bizottság javaslatára az egyetemes adóalapról tőkekamat segélyekre 1915. évtől kezdődően 50000, 1916-tól szintén 50000 koronát utalványoz 32 éven át s a megfelelő 2000000 korona tőkét folyósítja és ezt „rendkívüli egyházi adócsökkentési alap” címen kezeli, úgy hogy az ezen tőke után esedékes 6°/_o-os vagyis az egyetemes adóalapról fizetendő 100,000 koronát s az egyházközségek által fizetendő 20,000 koronát nevezett alap javára 32 éven át tőkésíti.

Tudatja továbbá, hogy a 252--1913. sz. határozatával elfogadott munkálatot hatályon kívül helyezi s 1915—1919. évekre új segélyezési ciklust nyit meg és felhívja az egyházkerületeket, hogy kívánják be egyházközségeik tőkekamatsegély iránti kérvényeit s azokat elbírálva, a szokott I. és II. helyen való sorozás mellett, ajánlataikat a folyó év végéig terjesszék fel s jelentésükben sorolják fel külön azon igényeket, melyeknek sürgősen és lehetőleg már az 1915. évben kielégítését kívánják.

Egyh. ker. közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy nehéz viszonyok közt élő egyházközségeink anyagi sorsának rendezésére az egyetemes egyház útján újabb kedvező alkalom nyílik s felhívja az egyházközségeket hogy a határozatban feltüntetett segélyt a megjelölt módok szerint igyekezzenek igénybe venni és pedig tekintet nélkül arra, hogy részeseülnek-e adócsökkentési segélyben vagy sem; az egyházmegyéket pedig, hogy az egyházközségek segélykérvényeit vizsgálják át és megfelelő bírálatot készítsék meg a segélyezendők I. II.

oszt. sorozatát s azokat legkésőbb szeptember hó 15-re terjesszék fel az egyházkerületre.

94. Vallás- és közoktatásügyi miniszter öt példányban megküldi a kir. főigazgatóságokhoz 21540. sz. a. 1913. szept. 13-án kelt s a magyar fogalmazás tanításának hazai középiskolákban való sikere érdekében kibocsátott körrendeletét az abban foglalt elveknek érvényrejuttatása céljából.

Egyházkerületi közgyűlés lehető felhasználás céljából kerületbeli középiskolák tanári karaihoz való megküldését elrendeli.

94/a. Egyetemes konventünk 91/1914. sz. a. hozott határozatával a folyó év végéig felterjesztendő, indokolt kimutatás kapcsán annak kijelölésére hivatott fel, hogy a 357/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek elismert és más egyházközségek közül jövőre mely egyházközségeket, és hány segédlelkésszel kívánnak állandó káplántartó helyül elismertetni, külön kimutatva azon helyeket, melyeknél a lelkigondozás megfelelő ellátása céljából s külön azokat, melyeknél a vallásoktatás teljesítése céljából feltétlen szükség van segédlelkész alkalmazására.

Egyházkerületi közgyűlés felhívja az egyházmegyéket, hogy az egyházaktól előre beveendő, az anya, társ, leányegyházban lakó hivek, vallásoktatást igénylő növendékek számát, a társ, leány, fiók egyházaknak, szórványoknak az anyaegyháztól távolságát, a különféle intézeteket s ezeknek vallásoktatást igénylő növendékei számát igazoló kimutatással és más bizonyítékok alapján őszi közgyűlésünkön jelöljék meg azon egyházközségeket, ahol a hivek érdekében, állandó kápláni állás vagy állások lennének szervezendők, külön feltüntetve azon helyeket, ahol a lelki gondozás megfelelő ellátása céljából, s külön azokat, ahol vallásoktatás teljesítése indokából segédlelkész alkalmazására elkerülhetlen szükség van. Ugyanazon alkalom-

mal megállapítandó az is, hogy a 357/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek elismert egyházak közül melyikben tartandó fel s melyikben szüntethető meg az állandó kápláni állás. Ezen kimutatások oly időben terjesztendők fel a püspöki hivatalhoz, hogy egyházkerületünk őszi közgyűlésén tárgyalhatók s még ez év folytán az egyetemes konventhez felterjeszthetők legyenek.

95. A vallás és közoktatásügyi miniszter 176245 sz. a. 1913. dec. 12-én kelt leiratában felhívja a hazai középiskolákat, hogy a laboratóriumi üvegeket a Zsolnai-üveggyár-részvénytársaságnál szerezzék be.

Kerületbeli középiskolák igazgatóságának
figyelmébe ajánltatik.

96. Olvastatott a vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszter 1024/913. sz. rendelete a szellemileg gyöngye egyének védkötelezettsége s az ily egyénekkal szemben követendő eljárás tárgyában.

Amennyiben e rendelet megkivánja, hogy csak a mellékelt formában adhat az iskolaszék jelentést a 6—14 éves korban álló gyenge elméjű s ragályos bajban szenvedő gyermekekről: egyházkerületünk felkéri a Püspök urat, hogy körlevélben jelentéstételre szólítsa fel az iskolákat, hogy az ily betegségben szenvedő fiugyermekekről tegyenek jelentést első sorban a Püspök urnak, a Püspök ur pedig annyi bizonyítványt s névjegyzéket kérjen a vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszteriumtól, ahány ily betegségben szenvedő fiugyermeget jelentenek be az iskolaszékek, s ezeket a nyomtatványokat az illető iskolaszéki elnököknek megküldve, azok a védtörvényről szóló utasítás I. része 49. §-nak g) pontjában foglalt rendelkezéseknek sürgősen tegyenek eleget.

97. Olvastatott a vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszteriumnak 184941/1913. és 21229/1914. VI/c jelzésű leirata az iskolafentartók által biztosítható utólagos tanítói fizetésjavítás ügyében, melyszerint míg a miniszter az 1907. XXVII. t.-c. 14. §-ba foglalt azon jogát az iskolafentartóknak meghagyja, hogy tanítóik fizetését saját pénztáruk terhére felelhetnek anélkül, hogy a már megállapított államsegély le szállítható lenne, másrésztől figyelmezteti a fentartókat az 1913. XV. XVI. t.-c.-re, mely szerint a felekezeti tanítók az állami tanítókéval egyenlő fizetést kapnak.

Egyházkerületünk nem látván a teljes egyenlőséget szem előtt tartva a tanítói fizetésekre nézve, a két min. leiratot az egyházkerület tanügyi bizottságához teszi le véleményadás végett, jelentéstételét őszi közgyűlésünkre bevárván.

98. A m. kir. vallás és közokt. ügyi miniszter 181290/913 sz. a. egyházkerületünk főhatóságát is értesíti, a m. kir. honvédelmi miniszternek 148704/1913. sz. a. kelt azon rendeletéről, miszerint az 1895 évi okt. hó 1-je után született hadkötelesek összeírására már nem a lelkészek, hanem az állami anyakönyvvezetők vannak hivatva, ennél fogva anyakönyvi adatokat csak az ezen időpont előtt született ifjakra vonatkozólag kell kiszolgáltatniok s a jövő évtől kezdődőleg egyáltalán nem kell a védtörvényi utasítás I. részének 24. §-ához tartozó I. és II. minta szerinti anyakönyvi kivonatokat kiállítaniok.

Tudomásul vétetik s a lelkészek figyelmébe ajánltatik.

99. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 4228/913. eln. sz. átiratában arra kéri a püspöki hivatalt, hogy a fennhatósága alatt álló intézeteknél és hivataloknál alkalmazott tartalékos tiszteknek s tisztjelölteknek a tartalékos tisztek és tisztjelöltek számára a hadvezetőség által állandósított katonai továbbképző tanfolyamon való részvételét, amennyiben e részvétel hivatali kötelességeik sérelme nélkül történhetik, — megkönnyíteni igyekezzék.

Püspök urat felkéri közgyűlésünk a szükséges intézkedés megtételére.

100. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. év március 31-én 8557—1914. sz. alatt kelt iratával tájékoztatás végett megküldte egyházkerületünkhöz annak a rendeletének másolatát, a melyet a budapesti kir. tanfelügyelőhöz intézetten a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségének az ellen a törekvése ellen adott ki, a mely szerint a békésvármegyei általános tanítóegyesület indítványa alapján (1913. május 21.) „*actiot indit a népoktatás és tanítóképzés teljes államosítása, valamint a hittannak az iskolából az egyházak körébe utalása s a népiskolában világi tanítók által általános emberi erkölcsstan tanítása iránt*“.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az indítvány tárgyalását a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségének — mint a mi a saját alapszabályaiba is beleütközik — a tanfelügyelőség útján megtiltotta s a szövetségi közgyűlés tárgysorozatának előleges átnézését a tanfelügyelőség kötelességévé tette.

Egyházkerületi közgyűlésünk tisztelettel és megnyugvással veszi tudomásul a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a békésvármegyei általános tanítóegyesület indítványára vonatkozó óvó intézkedését s erről tanuskodó leiratának megküldéseért őszinte köszönetet mond. Egyszersmind pedig — tekintettel a nevezett indítványban rejlő divatos kórság ragályozó természetére, felkéri saját tanügyi bizottságát, hogy a felvetődött mozgalmat kísérje élénk figyelemmel s a népiskolai vallás-erkölcsi oktatás végzésében, vagy ellenőrzésében netalán mutatkozó hiányok pótlására nézve készítsen javaslatot és tervezetet s azokat kellő időben terjessze be egyh. ker. közgyűlésünkre.

101. Olvastatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter 188858—1913. VI. c. sz. következő rendelete a községi és

felekezeti elemi iskolai tanítók lakás és kertilletménye ügyében.

1. Az 1907. XXVII. t. c. 2. §-ának első négy bekezdése hatályon kívül helyeztetvén, a több tanerős iskolánál alkalmazott nőtlen vagy hajadon tanítók részére is az 1913. XVI. t.-c.-ben megállapított lakás vagy lakpénz biztosítandó, ettől eltérő rendezésnek most már nincs helye.

2. Ha a természetben nyújtott lakás megfelel a törvényes kivánalmaknak, de a tanítói javadalom összeírásakor haszonélvezete alacsonyabbra értékeltetett, a tanító a megállapított haszonélvezeti érték és a törvényben előírt lakáspénz közötti különbözetre jogos igényt nem támaszthat.

3. Az 1913. évi XVI. t.-c. 17. §-a csak a jövőben létesítendő lakások szobáinak alapterületét határozván meg, a meglevő tanítói lakásoknál a szobák nem kifogásolhatók, ha alapterületük a megyei szabályrendeletben előírt minimumot eléri.

4. Az 1913. XVI. t.-c. értelmében kertilletmény vagy kertváltság csakis azoknak a tanítóknak jár, akik természetbeni lakást kapnak, a lakpénzt élvezőknek ellenben nem.

5. Azoktól a tanítóktól azonban, akik részére az iskolafenntartók az 1907. XXVII. t.-c. hatályban volta alatt a lakpénzen kívül még kertet vagy kertváltságot is biztosítottak, a kertilletmény most sem vonható meg, mert arra szerzett joguk van, a tanítók személyében beálló változás esetén az utód azonban kertilletményre már nem tarthat igényt.

A miniszteri rendelet tudomásul szolgál.

102. A vallás- és közokt.ügyi m. kir. min. 52261—914. VI. c. sz. a. közli a népiskolai épületek elhelyezésére és építésére, valamint a már fennálló iskolaépületekre vonatkozó rendelet egy példányát.

Egyházkerületi népiskolai szabályrendeletünk a miniszteri rendeletnél az újabb kor kivánalmainak inkább megfelelőleg intézkedvén az iskolák s tanítói lakások építéséről: — a min. rendelet tudomásul szolgál.

104. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 185334 sz. a. 1914. jan. 23-án püspöki hivatalt arról értesíti, hogy a főigazgatóságokhoz ugyanezen szám alatt küldött rendeletében leányoknak a fiu középiskolákba rendes tanulókul való felvételét megtiltotta, ellenben azt megengedte, hogy mint magántanulók a demonstratív órákon jelen lehessenek, amennyiben jelenlétüknek a fegyelemre bontó hatásuk nincs és óraközökben külön felügyeletükről gondoskodás történhetik.

Tudomásul szolgál.

105. Vallás- és közoktatásügyi miniszter 1422. sz. a. f. é. ápril. 8-án 15 napon belől történő véleményezésre megküldötte a nem állami tanárok nyugdíjára vonatkozó új törvénytervezetet. Véleményes jelentés készítésével püspök úr Csorba György miskolci főgimnáziumi igazgatót bizta meg s azon felül a kerületbeli fő- és középiskolák tanáraiból ápril. 17-re értekezletet hívott össze a törvényjavaslat megbeszélésére Novák Lajos theol. tanár elnöklése mellett. Az értekezlet megbeszéléseinek és Csorba György munkálatának meghallgatásával ápril. hó 20-án terjesztette be az illetékes minisztériumhoz észrevételeit a mellékelt felirat alakjában:

Nagyméltóságú Vallás- és Közokt. M. kir. Miniszter Ur!

Vonatkozással a folyó évi április hó 8-án 1422/914. eln. sz. alatt kelt felhívására, hivatalos tisztelettel a következőkben terjesztem elő a nem állami tanárokat érdeklő nyugdíj-tervezetre vonatkozó észrevételeimet:

Általánosságban olyannak itélem a tervezetet, amelylyel az érdekelt tanárok megelégedhetnek, sőt a fenntartó testületek is készséggel járulhatnak hozzá, mert alkalmazottaik ellátását illetőleg kedvező változások vannak keresztülvive az 1894. : XXVII. törvénnyel szemben. Az a körülmény pedig, hogy a theologiai tanintézetek is beléphetnek a tervezett nyugdíjintézetbe, határozottan olyannak tekintendő, mint amelylyel egy régebbi általános óhajtás nyer megvalósulást.

De általánosságban is meg kell jegyeznem, hogy a tervezetnek némely intézkedése ellen kifogást kell emel-

nem. Így nevezetesen: a szolgálati időnek felemelése, amely messze időkre szóló lehangoló hatást gyakorol a tanárságra, amelynek szellemi képzettsége a legmagasabb fokú, munkálkodási célja a legmértöbb s legmértánylandóbb, mert a mindenkori értelmiség s nemzeti öntudat művelése, kifejlesztése és ápolása, amely nélkül az állami nagy feladatok sem oldhatók meg. S ez annnyival inkább feltűnő, mert míg egyéb alkalmazottaknál maga a szolgálat lett előnyösen jutalmazva, addig a tanároknál maga a szolgálat minősége van olyannak ítélve, hogy attól a méltánylás megtagadandó s meg is vonandó. Bizonyos mértékig magának a kulturának is a lebecsülését látszik jelenteni ez a szolgálati idő felemelés, holott épen a kulturára nem áldozhat eleget az az állam és nemzet, amely a versenyt fel akarja venni haladó szomszédáival, sőt el is akarja hagyni azokat. Csak a művelt magyar állam és nemzet tarthatja fenn magát a népek és nemzetek nagy versenyében s erre kicsoda más képesítheti, mint a tanárság?

Ennek a kulturát adó s fentartó elemnek minél nagyobb a méltánylása, annál nagyobb az elért eredménye is, mert a viszontszolgálat a részéről olyan mérvű, hogy szinte számíthatatlan is.

A református egyház tanárait ez a szolgálati idő felemelés azért is érinti keservesen, mert a státus rendezés előnyeiben nem részesül oly módon, mint ahogy a szolgálati idő kitolásának kedvezőtlen eredménye jelentkezik a köreikben. Ugyanis a státus rendezés előnyeit számokban kimutathatólag csaknem 60%-ban nem fogják élvezni 35 éves szolgálati idő mellett sem, mert a maximális fizetést nem fogják megnyerni, ellenben a kitolt szolgálati időt meg kellvén várnia, ennek hátrányait viselni lesznek kötelesek.

És súlyosbitja a nem állami tanárok helyzetét az is, hogy a 30- éves szolgálati időt választó régi tanárok is kötelesek az 1 és $\frac{1}{2}$ %-os hozzájárulást fizetni.

Viszont a fenntartó testületeket is érzékenyen érinti a szolgálati idő kiterjesztése, mert az öt évi kitolás nem kevesebb, mint évi 4000 korona kiadás-többletet jelent s ez nem egy helyen egyenesen a pénzügyi egyensúlyt fogja

veszélyeztetni, mivel egy-egy iskolánál 4000 korona olyan tetemes kiadási összeg, hogy azt nem bírja el.

Ez általános észrevételeim folyamánként tisztelettel javaslom, hogy a szolgálati idő kitolásának ellensúlyozása céljából mondassék ki: a főiskolai képesítésű tanároknál minden 6 hónapi szolgálati idő 8 hónapnak számítandó. Ezzel a régi tanárok választási kérdése tárgytalanná válik s a sérelem is esik.

Végül általánosságban csak annyit még: úgy a fenntartó testületek, mint a tanulók részéről fizetendő járulékoknak az 1894. évi XXVII. t.-c.-hez képest tetemesen történő felemelését olyannak minősítem, hogy nehezen elviselhető teher lesz mindkettőre nézve s a tanulók kötelezettségének ily mérvű emelése könnyen eredményezheti létszámuknak apadását is. Ezért az emelés mérséklését kell ajánlanom.

Részletekben a következő észrevételeim vannak:

4. §-nál. Méltányos dolog, hogy az ének-zene tanárok feltétlenül felvétessenek a nyugdíjintézetbe, miután a ref. intézeteknél az énektanítás kötelező tárgy, az oktatásnak fontos és kiegészítő része.

16. §. Azon theologiai tanároknál, a kik a lelkészi pályáról lépnek át, a lelkészi szolgálati idő beszámíttassék.

21. §. Az autonomikus választási eljárás folytán megtörténhetik, hogy valamely 6 éves vagy idősebb igazgató, anélkül, hogy fegyelmi kifogás lenne ellene, kiesik az igazgatóságból. Ez esetben méltányos dolog, hogy az illetőre nézve az igazgatói javadalom beszámításba vételessék és mindaddig beszámítottak tekintessék, míg esetleg a későbbi tanári javadalmazás annak összegét el nem éri. E mellett ugyanis már nincs meg az a veszedelem, hogy az idősebb tanároknak sorra igazgatóvá tétele által a nyugdíjintézet megkárosíthatnék és a méltányosságon kívül indokoltá teszi ezt az a körülmény is, hogy van olyan iskola is, hol egyenesen ki van zárva az igazgató a következő választáshól (Rimaszombat).

74. §-ban a 7⁰/₀—6⁰/₀-ra szállíttassék.

76. §-ban a 20 kor. 16-ra, -- a 12 kor. 10 kor.-ra szállíttassék.

79. §. A visszamenő hatálylyal való felvételek járulé-

kai oly nagy terhet rónak a fenntartóra és a már meglevő nyugdíjintézetre, melynek mérvét alig lehet számba venni.

80. §. A mely intézetek nem kérhettek, vagy nem kaptak eddig beruházási államsegélyt, a 3°/_o-os járulék eltörlésével bizonyos hátrányos helyzetben levőknek tűnnek fel. Kivánatos azért, hogy az ily irányban már eddig folyamatba tett kérések teljesíttessenek.

81. §. A nyilvánosság megvonásának joga veszedelmes azon iskolák tekintetében, melyek a 3°/_o-os járulékkal a multa nézve hátrálékban vannak.

91. §. E szakasz az általánosságban mondottaknál fogva feleslegessé válik. (Választás a kétféle szolg. időszámítás közt.)

103. §. A középiskolák nyugdíjügyének a püspöki hivatal elkerülésével való intézése sérti az autonómiát s a tanárok érdekeit.

105. §. A nyugdíjintézeti jelentések a püspöki hivatalhoz nem egy, hanem az iskolák számának megfelelő példányban küldendők.

Végül kívánatos volna, hogy az iskolai alkalmazottak, úgy tisztviselők, mint szolgák is felvétetnének a nyugdíjintézetbe.

Egyházkerületi közgyűlés püspök úr körültekintő, iskoláink és a tanárság mind pedagógiai, mind anyagi érdekeit egyaránt gondosan őrző eljárását helyeslőleg és köszönettel veszi tudomásúl.

106. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megküldte püspök urnak 1914. évi március hó 5 én 33301/914. VI/67. szám alatt kelt s az 1913. évi XXXVII. t.-c. végrehajtásának előkészítése tárgyában a tanfelügyelőségekhez címzett rendeletét.

Tudomásúl szolgál.

107. A vallás- és közokt. miniszter 1797/1914. sz. leirattal értesíti az egyházi főhatóságokat, hogy hatályon kívül helyezve hivatali elődjének 1908. évi okt. 21-diki 106., 276.

sz. rendeletét — „megengedhetőnek tartja, tekintettel a hitoktatás és hitélet között való szoros kapcsolatra, hogy az állam és községi, továbbá a magánosok és társulatok által fentartott népiskolai tanintézetekben — a hitoktatás a tanulók anyanyelvén láttassék el.“ Felkéri azért az egyházi főhatóságot, hogy „elvi jelentőségű rendelkezésének figyelembe vételével akként intézkedjék, hogy mindazokban a népoktatási tanintézetekben is, a melyekben a magyar anyanyelvű tanulók szórványosan, csekélyebb számban vannak, a magyar ajkú tanulók mindegyikének hitoktatása ezek anyanyelvén történjék.“

Utasította egyszersmind a kir. tanfelügyelőket, hogy az e tekintetben felmerülő panaszt minden egyes esetben haladéktalanul jelentsék be, hogy az illetékes egyházi főhatóság megfelelő intézkedés végett megkereshető legyen.

Végül felkéri a felekezeti főhatóságokat, hogy a hitfelekezeti népoktatási tanintézetek hitoktatása iránt hasonló értelembeben intézkedjenek.

Egyházkerületi közgyűlésünk a vallás- és közokt. miniszter úr intézkedését, illetőleg felhívását tudomásul veszi s kimondja, hogy a szentesített Egyházi Törvényünk VI. t.-c.-nek 2. §-ában kifejezett s teljes érvényében fennálló rendelkezéshez, amely szerint a *magyarországi református egyház kebelében minden nevelési és oktatási intézetnél a tanulási nyelv kizárólag a magyar nyelv*, tovább is teljes hűséggel alkalmazkodni fog, abban a meggyőződésben, hogy ezzel a törvény-hűségével a fenti miniszteri intézkedést is tiszteletben tarthatja.

108. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 48328/1914. VI. C. sz. alatt közli az elemi népoktatás ingyenességéről szóló 1908. XLVI. t. c. 7. §-át kiegészítő 1913. XXXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában ezen törvénycikk 3. és 5. §-ai alapján kiadandó utasítás és kiállítandó végbizonyítvány tervezetét.

Miután püspök úr a maga észrevételeit a küldött utasításra nézve megtette, s a szabály-

zat ez éven már életbe is lépett, — a miniszteri leirat tudomásul szolgál.

109. A vallás- és közoktatásügyi miniszter értesíti a püspök urat 32268. sz. a. f. év május 6-án kelt rendeletének kibocsátásáról, melynek értelmében a középiskolai hitoktatók nyugtáit az igazgatók akkor is láttamozhatják az eddigi gyakorlat ellenére, ha a vallást a tanulók anyanyelvén tanítja is.

Tudomásul szolgál.

110. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a földmivelésügyi minisztertől hozzáérkezett ama közlés folytán, hogy mindinkább több és több eset merül fel, amikor egyházi, lelkészi és tanítói erdők egyházi hatóságok jóváhagyása mellett ugyan, de anélkül idegeníttetnek el, hogy az elidegenítés ügyében az erdészeti szakközegek meghallgattatnának, minek rendszerinti következménye, hogy a legtöbb esetben nemcsak erdészeti érdekek, hanem az illető tulajdonos vagyoni érdekei is sérelmet szenvednek; — 10658,914. I. átiratában intézkedést kér püspök úrtól, hogy az egyházi, lelkészi és tanítói erdőbirtokok eladásához az illetékes egyházi hatóságok az engedélyt csak az esetben adják meg, ha ahhoz erdőfelügyeleti és faértékesítési szempontból előzetesen a földmivelésügyi m. kir. miniszter úr is megadta hozzájárulását.

Egyházkerületi közgyűlésünk, a földmivelésügyi miniszter intenióinak megfelelően, az egyházmegyéket espereseik útján utasítja, hogy az egyházi, lelkészi és tanítói erdőbirtokok eladását csak az esetben hagyják jóvá, ha ahhoz erdőfelügyeleti és faértékesítési szempontból előzetesen a földmivelésügyi m. kir. miniszter úr is hozzájárult.

111. Egyházkerületünk elnöksége az 1913. évi tavaszi közgyűlés 107. sz. határozatában nyert megbízatása alapján jelenti, hogy az *énekes könyv további nyomtatására* nézve b. e. *Dr. Antal Gábor* dunántúli püspöknek egészen egy újabb

szerződés megkötéséig terjedő meghatalmazást adott, aki a meghatalmazás értelmében a 3 érdekelt egyházkerület nevében a Hornyánszky budapesti könyvkiadó céggel az új szerződést tényleg meg is kötötte, a melynek egy példányát elnökségünk bemutatja.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott s az egyh.-ker. elnökség megbízottja által már aláírott s elfogadott szerződést tudomásul veszi, azt jelen jkvének függelékében egész terjedelmében kinyomatja* s az abban jelzett ellenőrzés gyakorlására saját elnökségét felkéri. Egyszersmind pedig — tekintettel arra, hogy a Hornyánszky kiadású énekeskönyv a tiszáninneri egyházkerületnek is hivatalos kiadványa, felhívja a lelkészeket, tanítókat e kiadványnak az iskolákban és templomokban leendő használatára s az egyházhívek közt való terjesztésére.

112. A petőszinyei ref. egyház Árpád-királyok korabeli templomát a műemlékek országos bizottságának felügyelete alatt, ennek 4500 kor. építési költség hozzájárulásával helyreállította, de a helyreállítási munkák során a templom belsejében középkori falfestmények maradványai kerültek napfényre, melyek a műemlékek országos bizottságának véleménye szerint művészettörténeti szempontból érdekesek és becsesek, miért is azok fentartása, megerősítése a bizottság költségén elrendeltetett. Az egyház hívei azonban idegenkednek az egyháznak szokásaival s kultuszával ellenkező képektől s ezért bár legcélszerűbb volna azon képeknek lepellel való eltakarása, de a bizottság véleménye szerint a lepel a festményeket nemcsak hogy nem védi, hanem inkább a képek romlását siettetí. S miután a lelkész többszöri felvilágosítására is a hívek nyugtalansága nem szűnt, — bizottság a szóban forgó falfestmények művészettörténeti értékére, azok sértetlen és fedetlen állapotban leendő tartására való tekintetből a petőszinyei egyház felvilágosítását s megnyugtatótatását s a jövőben felmerülhető hasonló esetekre nézve elvi határozat hozatalát s a bizottsággal való közlését kéri.

* Lásd a Függelékben!

Egyházkerületünk örömmel vesz tudomást arról, hogy művészi becszel bíró templomunk száma egygyel szaporodott s hogy a nálunk oly ritka középkori falfestményeknek művészet-történeti szempontból is becsesnek ítélt példányait református templomban találta fel a bizottság. Bár egyszerű, a külsőségektől ment református istenitisztelei cselekményeinknél képek-szobrok mellőzendők, mint amelyek Isten lélekben és igazságban való imáadásához nem szükségesek s e tekintetben a petőszinyei egyház hiveinek a képek iránti aggodalmát bár érzi, de itt aggodalmat okozhatónak nem tartja, mert az igaz keresztyén vallásnak Isten fiúi félelme és szeretete mellett nemcsak igazságra, erényre, de szépségre is törekednie kell; ezért a műbecszel bíró képek fentartásához egyházkerületünk elvben hozzájárul. De tiszteletben akarván tartani református népünknek még a múltban gyökeredző s apáról-fiúra átszálló idegenkedését minden — a református istenisztelettel ellenkező s régi sérelmeket kiújító külsőségektől: a petőszinyei ref. gyülekezet megnyugtatásával Révész Kálmán esperest bizza meg, fölkérve, hogy eljárásáról tegyen jelentést, esetleg indítványt egyházkerületi gyűlésünkre. A szükséges intézkedést Egyházkerületünk e jelentés beérkezte után teszi meg.

113. Olvastatott a testvér tiszai ág. ev. egyházkerület átirata a lelkészi fizetésnek az 1848. XX. t.-c. alapján leendő rendezésére, melyben zsinórmértékül a középiskolai tanárok fizetését veszi s ugyancsak e tárgyban az O. R. L. E. 1913. szept. hó 30-án Budapesten tartott VII-ik rendes közgyűlésének 18. sz. jegyzőkönyvi pontja, mely a lelkészi fizetéseknek korpótlékok útján rendezését csupán ideiglenesnek tekinti s a korpótlékokon kívül kívánja az E. T.-ben biztosított 2400 korona alapfizetést s addig is, míg a lelkészi fizetés a zsinati törvények alapján végleg rendezést nyer. nagyobb küldöttség útján a kormányelnököt, a pénzügy és kultuszminisz-

tert kéri fel a családi pótléknak a családos ref. lelkészek számára leendő folyósítására s addig, míg a kormány erről gondoskodhatnék, megkeresést intéz az Egyházkerületekhez, hogy a dunántúli egyházkerület példájára szakítson el minden egyházkerület a felemelt államsegélyből vagy más forrásból megfelelő összeget a lelkészek családi pótlékának oly módon való rendezésére, hogy minden lelkész, gyermekei után 18. életévük betöltéséig, illetve férjhezmenetelükig családi pótléket élvezzen az illető egyházkerület pénztárából; valamint azon 18—24 év közötti gyermekei után is, akik nyilvános, közép- vagy felsőbb iskolákban folytatják tanulmányaikat. A családi pótlék egy gyermek után 50 korona lenne. Ha azonban a gyermekek más községben, a család körén kívül folytatják tanulmányaikat, e pótlék 100 korona legyen, minden ott tanuló gyermek után. Az egyesület e kérdést nyilvántartja, míg csak a ref. lelkészek fizetése az 1848. évi XX. t.-c. méltányos végrehajtásával a bírák fizetésével egyenlő magasra nem emeltetik. Ugyane tárgyban az abauji s a gömöri egyházmegye 32. sz. jegyzőkönyvi pontjával a családi pótlék megadását nemcsak a lelkészek, de a tanítók számára is kéri.

Egyházkerületünk testvéri szeretettel teszi magáévá a tiszai ág. ev. egyházkerületnek s az O. R. L. E.-nek a lelkészi fizetések további rendezésére vonatkozó eszméjét, mert a lelkészi fizetéseknek korpótlékokkal való rendezésével a lelkészi fizetések rendezését véglegesnek nem tarthatja. Amennyiben azonban a két prot. vallásfelekezet között a lelkészi fizetés rendezésére nézve egység nincs s maga a testvér tiszai ág. ev. Egyházkerület majdnem minden egyházmegyéje más-más nézetten van a lelkészi fizetések rendezésére nézve s nincs ez másként a ref. egyházkerületeknél sem: — bevárandónak tartja a közös prot. bizottság elnökségének eljárását, illetve a minisztériumnak az 1848. XX. t.-c. végrehajtására vonatkozó érdemleges választát adni fog a közös prot. bizottság 1911. évi nov. 27-én kelt felterjesztésére; addig pedig a maga részéről is kívánatosnak tartja,

hogy a két testvér vallásfelekezet között a lelkészi fizetések rendezésére nézve valamely egységes elv állapíttassék meg.

Az O. R. L. E.-nek s ezzel párhuzamosan a gömöri s abauji egyházmegyéknek azon óhaját, hogy a lelkészek családi pótlékot kapjanak, a maga részéről is kívánatosnak tartja, de a legnagyobb sajnálattal jelenti ki, hogy az egyházkerület kezelése alatt ma nincs olyan pénz, mely az említett célra fordítható volna. Mindazáltal a főt. és mélt. püspök urat felkéri, hogy a lelkészeknek családi pótlékkal lehető segélyezését kísérelje állandó figyelemmel s ha az időt és alkalmat elérkezettnek látja: a segélyezés módjára nézve tegyen javaslatot az egyházkerületi közgyűlésnek.

114. A református Tanítók Országos Egyesülete felterjesztést intéz egyházkerületünkhöz a református tanítói fizetések sérelmes voltának tárgyában s az abauji s gömöri egyházmegye pedig a tanítói fizetéseknek családi pótlékkal leendő emelése tárgyában.

Mindkét indítvány gondos, minden mellékkörülményt mérlegelő előkészítést kívánván meg; egyházkerületünk az e tárgyban szükséges munkálatok elkészítésével s jelentéstétellel az egyházkerület tanügyi bizottságát megbizzza.

115. Bemutattatott a br. Baldácsy féle protestans alapítvány ügyvivőjének, illetve ez alap igazgatóságának az alapítványi közgyűlés elé terjesztett 1913. évi jelentése.

Tudomásúl szolgál.

116. A sárospataki theol. akadémia IV. éves növendékei f. évi április 28-án kelt folyamodványukban azzal a kérelemmel járulnak egyházkerületünk közgyűlése elé, hogy I. lelkészképesítő vizsgájuk letetésére f. évi június hó végére

kapjanak engedélyt. Kérelmüket azzal indokolják, hogy több időn át szerzett tapasztalat szerint a juniusi vizsgák színvonalára rendszerint felülhaladta a szeptemberiekét, továbbá pedig azzal, hogy ők a theol. pályát azzal a számítással kezdték meg, hogy 1914. év június havában lelkészi vizsgára állhatnak s hivatalos működésüket már július hóban megkezdhetik, a mi ha meg nem történhetné, 3 hónappal esnek hátrább a hivatalos munka megkezdésére nézve, s ez rájuk, mint általában szegény sorsu ifjakra, igen érzékeny veszteség volna. A theol. akadémiai tanári kar f. évi április 29-iki felterjesztésében a kérést teljesíthetőnek véli s azt pártolólág terjeszti fel.

Egyházkerületi közgyűlés, tekintettel arra, hogy a lelkészképesítő vizsgálatok idejéül — éppen a lelkészképesítő bizottság indokolt véleménye alapján, múlt évi őszi közgyűlésének 14. számú határozatában a szeptemberi határidőt állapította meg s erről már az egyetemes ref. konventet is értesítette, — folyamodók kérelmét nem teljesítheti.

117. *Izsák Imre* miskolci, *Galgóczy Gyula* ungcsepelyi s *Verebélyi Dezső* bacskai s. lelkészek, a kik közül a két előbbi az I. lelkészképesítési vizsgáját Kolozsváron 1912. év szeptember 13-ik napján, az utóbbi pedig Debrecenben szintén 1912. év szeptember havában tette le, — azért folyamodtak egyházkerületünk közgyűléséhez, hogy II. lelkészi vizsgájukat egyházkerületünk lelkészképesítő bizottsága előtt tehessek le e folyó év szeptember havában.

Kérelmük semmi hivatalos akadályba nem ütköztvén s azt a sárospataki theol. akad. tanári kar is megengedhetőnek minősítvén, — folyamodványukat a kérelem teljesítésének kimondása mellett, egyházkerületi közgyűlésünk további intézkedés végett a lelkészképesítő bizottság elnökségéhez teszi át.

118. Az egyes egyházmegyék a következő lelkészi és tanító változásokat és beerősítéseket jelentették be:

a) az alsóborsodi egyházmegyében lelkészekké választottak: Szarka Gyula diósgyőr-vasgyári és Komjáthy József diósgyőri lelkészekké, a tanítók közül: Bartha Lajos a tiszatarjáni II-ik tanítói állásra, Benedek László Bükkzsérczre, Mártha Béla a poroszlói egyik tanítói állásra, Pitó József és Kalydi József Noszvajra, az első a kántortanítóira, a második a tanítói állásra;

b) a gömöri egyházmegyében S. Szabó Gyula a gömörmihályfalvai tanítói-állásra.

c) A tornai egyházmegyében a tanítók közül, Borsi Lajos Szádalmásra, Végh László Méhészre, Balla Benjámín Lucskára.

d) A felsőzempléni egyházmegyében: a lelkészek közül, Szilágyi László Miglészre, a tanítók, illetve tanítónők közül, Enyedi Lajos Szőlőskére, Nyiri Gyula N.-Ráskára és Szőlőssy Izabella Tusára.

e) Az alsózempléni egyházmegyében a tanítók közül Balla Zsigmond Királyhelmece, Kató János Semjénbe.

Mindezen választások és beerősítések tudomásul szolgálnak.

119. Az alsózempléni egyházmegye tavaszi közgyűlése 16. számú határozatával jelenti, hogy báji Patay Józsefné úrnő a báji egyházban saját költségén ovodát tart fenn.

Egyházkerületi közgyűlésünk mély megilletődéssel értesül báji Patay Józsefné úrnő ezen magasztos, igazi reformátori és magyar honleányi lelkét híven visszatükröző cselekedetéről. A példás hűséget, mély köszönete és Isten áldó kegyelmének kívánása mellett, jegyzőkönyve lapjain ezennel megerősíti.

120. A következő egyházak terjesztették be díjleveleiket megerősítés végett:

Abauj: a göncruszkai lelkészi díjlevelet 3, a nagykinizsi tanítóit 2, a szentistvánbaksai tanítóit 3 példányban.

Alsózemplén: a tarcali organista-tanítóit 4, a tarcali 2-ik tanítóit 4 példányban.

Felsőzemplén: a szőlőskei kántortanítóit 3, a tusai kántortanítóit 4, a nagyráskai kántortanítóit 3, a málcai kántortanítóit 3, a bodzásujlaki kántorit 4, a miglészi lelkészt 4 példányban.

Ung: a csicseri lelkészt 4, a csapi lelkészi díjlevelet 4 példányban.

Ezen díjlevelek közül, mint amelyek az 1899. tavaszi egyházkerületi közgyűlés 47-ik jegyzőkönyvi pontjába foglalt utasításnak megfelelően, megerősítetnek: a göncruszkai lelkészi, a nagykinizsi, szentistvánbaksai, tarcali (mindkettő), szőlőskei, tusai, nagyráskai, málcai tanítói, a bodzásujlaki kántori, a csicseri lelkészi díjlevelek. A díjlevelek egy példánya az egyházkerület, egy példánya az illető egyházmegye irattárában elhelyeztetik s a többi megerősített példányok az illetékes egyháznak visszaküldetnek. A csapi lelkészi díjlevél presbiteri s közgyűlési határozattal leendő felszerelés végett az ungi egyházmegye esperesi hivatalához visszaküldetik.

121. Az abauji egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a szepsii egyház adásvételi szerződését, mely szerint az egyház a szepsii 67. sz. telekjegyzőkönyvben 524. hrszám alatt felvett ingatlanok a szerződésben levő vázrajzon 524/2. hrszámmal jelölt 200 □-öl kiterjedésű részét Gallai Gyula szepsii lakosnak 600 koronában megállapított vételáron eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházmegye ajánlata alapján az eladást jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti azzal a kikötéssel, hogy a vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő.

122. Az alsóborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a cserépfalui egyház adásvételi szerződését, mely szerint az egyház a cserépfalui 1016. számú telekjegyzőkönyvben A I. 1—3. sor. 586., 683. és 584. hrszám alatt foglalt belsőséget a rajta levő házzal együtt harmadik tanítói lakás céljaira

özvegy Novák Sándorné szül. Praznovszky Róza cserépfalui lakostól és gyermekeitől 8500 kor. vételárért megvásárolta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a vételt jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

123. Az alsóborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a hejőbábai egyház az iránti kérelmét, hogy a lelkészlak építési költségeinek részbeni fedezésére 10000 kor. kölcsönt vehessen fel.

A felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelem teljesítettik s az iratok további eljárás végett egyházkerületünk pénzügyi választmányának kiadatnak.

124. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a mezőcsáti egyház adásvevési szerződését, mely szerint az egyház a mezőcsáti 65. számú tjkvben A I. 2—3. rendszám alatt foglalt belsőséget a rajta levő összes épülettel együtt Schwarcz Lajos mezőcsáti lakosnak 7500 koronáért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felterjesztő egyházmegye ajánlata folytán az eladást jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

125. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel az ónodi egyház által a Hajdunánás—Miskolc h. é. v. részére kiállított nyilatkozatot, mely szerint az egyház, a vasut felépítéséhez, annak összes melléképületeihez stb. szükséges területeket az ónodi 311. számú betétben 656. hrszám alatt foglalt ingatlanból 1 koronáért ; a 312. számú betétben 649. hrszám alatt foglalt ingatlanból pedig 1 kor. 40 fillérért hajlandó a nevezett vasuttársaságnak átengedni.

Egyházkerületi közgyűlésünk, jóllehet a Hajdunánás—Miskolc h. é. vasut felépítéséhez szükséges területeknek 1 kor., illetve 1 kor. 40 fillérért való átengedéséhez elvben hozzájárul, a bemutatott egyoldalú s kelet nélkül felterjesz-

tett nyilatkozattól jóváhagyását mégis megtagadja, mert a nyilatkozat teljesen a nevezett h. é. v. érdekeit szolgálja, anélkül, hogy az egyház jogai, érdekei, biztosítva volnának. Kerületi közgyűlésünk fölhívja tehát nevezett egyház lelkészét, hogy a h. é. v. képviselőjével igyekezzék egy két oldalú megállapodást létesíteni, mely megállapodás azonban ne csak az egyház terhére tartalmazzon kötelezettségeket, de határozza meg annak jogait is, különösen pedig a vételár fizetésének határidejét és állapítsa meg a terület elfoglalásától a vételár kifizetéséig terjedő időre eső kamatfizetési kötelezettséget.

126. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a sályi egyház adásvevési szerződését, mely szerint az egyház a sályi 679. számú tjkvben A+I rend 1524—473. hrszám alatt foglalt belsőséget a rajta levő épületekkel együtt, második tanítói lakás céljaira Fábri Ferencné sz. Kovács Emiliától 5000 koronáért megvásárolta.

Egyházkerületi közgyűlésünk, a felterjesztő egyházmegye ajánlata folytán a vételt jóváhagyja s a bemutatott szerződést megerősíti.

127. Az alsóborsodi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a sályi egyház az irányu kérelmét, hogy a paplak, templom, torony és a régi iskola renoválási költségeire, továbbá a második iskola felépítésére 18000 kor., illetve amíg az 10000 korona tőkesegélyt a Konvent kiutalja, 28000 korona kölcsönt vehessen fel kerületünk pénztárából.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti, az iratokat átteszi az egyházkerület pénzügyi választmányához.

128. Az alsözempléni egyházmegye megerősítés végett felterjeszti az alsóbereckii egyház adásvevési szerződését, mely szerint az egyház az alsóbereckii 124. sz. betétben 598. hr.

szám alatt foglalt 4 kat. hold és 39 □-öl területű ingatlan-ságát, az 1913. évi szeptember hó 28-án megtartott önkéntes árverésen legtöbbet ígérő vevőnek Olchváry László alsóbereckii lakosnak 5080 korona vételárért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja s a beterjesztett szerződést megerősíti azzal, hogy a vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő.

129. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a bacskai egyház az iránti kérelmét, hogy a templom és torony elodázhatatlanul szükséges átalakítási költségeire szükséges összegből a rendkívüli egyházi adó kivetése után mutatkozó 20000 korona hiányt egyházkerületünk pénztárától kölcsön vehesse.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

130. Az alsózempléni egyházmegye mult évi őszi közgyűlésének 36-ik sz. határozatával az egyházmegye által kiküldött bizottság előterjesztése alapján a berzéki paplak építése tárgyában jóváhagyta azt a költségelőirányzatot, mely szerint rendkívüli adó alakjában az egyháztagok 5110 koronával járuljanak az építési költségek fedezéséhez, 2000 kor. tőkét a saját pénztárukból pótoljanak hozzá, — 4000 koronát pedig a tanítói földekre, mint amortisationalis kölcsönt vegyenek fel.

Ezt követőleg a berzéki egyházközség a határozat hatályaon kívül helyezésével 12000 kor. amortisationalis kölcsön felvételére kért engedélyt. Az alsózempléni egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlése azonban az építő bizottság javaslata alapján az amortisationalis kölcsön iránti kérvényével az egyházat elutasította s a mult évi őszi közgyűlésében 36. szám alatt hozott határozatát fentartotta, mégis azzal a módosítással, hogy a 4000 korona kölcsönnek a kerületi pénztártól való felvételét engedélyezte s e határozatot megerősítés végett kerületi közgyűlésünkhöz felterjesztette.

E határozat ellen a berzéki egyház közvetlenül közgyű-

lésünkhöz felebbezést nyújtott be, felebbezéséhez csatolja a vonatkozó presbyteri és közgyűlési határozatot s kéri az alsózempléni egyházmegye határozatának oly értelmű megváltoztatását, hogy az építkezéshez szükséges 12000 koronát az egyházkerületi pénztárból vehesse kölcsön.

Kerületi közgyűlésünk a berzéki egyháznak közvetlenül közgyűlésünkhöz beadott kérvényét, mint felebbezést visszautasítja, mert a felebbezés tulajdonképen egy olyan újabb kérelmet tartalmaz, mely az alsózempléni egyházmegye közgyűlése által nem tárgyalatott. S épen erre való tekintettel, de mert az iratokból az is megállapítható, hogy a berzéki egyház a paplak építéséhez szükséges 12000 korona megszerzése körül nagyon ingadozó magatartást tanúsít; kerületi közgyűlésünk az egyházmegye határozatát sem hagyja jóvá, hanem utasítja az alsózempléni egyházmegye esperesét, hogy saját hatáskörében küldjön ki egy bizottságot az egyház valódi szándékának s annak megállapítása végett, hogy az egyház érdekében a már egyházmegyeileg jóváhagyott kivetés alapján eszközendő rendkívüli adózás keresztülvitele-e a kívánatosabb s a körülményeknek megfelelő, avagy az építkezés összes költségének kölcsönkénti felvétele s e jelentés alapján hozzon újabb határozatot.

131. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a hernádnémetii egyház azon kérelmét, hogy a hatóságilag becsukott iskolájának építésére s rozoga lelkészlakának renoválására az egyházkerület pénztárából 10000 korona kölcsönt vehessen fel.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyházkerület pénzügyi választmányához.

132. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a mádi egyház 2 rendbeli adás-vevési szerződését, mely

szerint az egyház a mádi 2011. sz. tjkvben foglalt s rész-tulajdonát képező ingatlanság $\frac{5}{9}$ -ed részét 520 koronáért s időközben a 846. sz. betétben 284 hr. szám alatt átvitt ugyanezen ingatlanság $\frac{1}{9}$ -ed részét 110 koronáért a tulajdosoktól megvásárolta.

Közgyűlésünk a felterjesztő egyházmegye ajánlata alapján a vételt jóváhagyja s a felterjesztett szerződéseket megerősíti.

133. Az alsözempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel az olaszliszkai egyházközség azon kérelmét, hogy a két tanterem és II. tanítói lakás 43000 kor. építési költségeiből hiányzó 3000 koronát kölcsönként vehesse fel egyházkerületünk pénztárából.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

134. Az alsözempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel az ondi egyház 3 rendbeli adás-vételi szerződését, mely szerint az egyház az ondi 13. sz. betétben 671, 739, 740 és 1025. hrszámok alatt foglalt 3 drb. parlag szőlőföldjét — Pap János és neje Pocsi Eszternek 236 koronáért; Bagi Sámuel és neje Kis Borbálának 896 koronáért, ifj. Szécsényi Dánielnek 1070 koronáért — eladta.

Kerületi közgyűlésünk mind a három rendbeli eladást jóváhagyja s a felterjesztett adás-vevési szerződéseket megerősíti azzal a kijelentéssel, hogy a befolyó vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő.

135. Az alsözempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a sajjóhidvégi egyház az iránti kérelmét, hogy a lelkészlak tetőfestési munkálatokból előállott 500 kor. szükségletének fedezetére szolgáló hasonló összeget kölcsön vehesse.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kölcsön felvételét nem engedélyezi, mert az iratoknál

elfekvő jkvi kivonatból nem tűnik ki, hogy a kölcsön felvételét kimondó presbiteri határozatok hozatalánál az E. T. I. t.-c. 43. §-ában előirt névszerinti szavazások megtörténtek. De megtagadja kerületi közgyűlésünk a kölcsön engedélyezését azért is, mert az iratokból kitűnően az egyházközségi közgyűlés véleményének kikérése nélkül lettek az iratok az egyházmegyei közgyűléshez felterjesztve s ez által teljesen figyelmen kívül hagyattak az E. T. I. t.-c. 15. §-ának d) pont alatti rendelkezései, mit egy második újabb presbiteri határozattal pótolni nem lehet.

136. A felsőborsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a szendrői egyház az iránti kérelmét, hogy az új iskola és tanítói lak felépítéséhez szükséges 12000 koronát egyházkerületünk pénztárából kölcsön vehessék.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyházkerület pénzügyi választmányához.

137. A felsőzempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a garanyi leányegyház azon kérelmét, hogy a templom építésből származott adósságának kifizetésére az egyházkerületnél levő 9100 kor. tőkájéből 6000 koronát kölcsönképen felvehessen.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s az iratokat átteszi az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

138. A felsőzempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a hardicsai egyház 2 rendbeli adás-vevési szerződését, melyek szerint az egyház a hardicsai 77. sz. tjkvben foglalt s az iskolai belhely kibővítésére vásárolt zsellértelekhez tartozó két legeltetési jogot, fele részben Kocsis András hardicsai lakosnak 233 koronáért, fele részben Csányi János hardicsai lakosnak ugyancsak 233 koronáért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja s a bemutatott szerződéseket megerősíti azzal a kijelentéssel, hogy a befolyó vételár elkölthetetlen tőke gyanánt kezelendő.

139. A felsőzempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel az imregi egyház adás-vételi szerződését, mely szerint az egyház a tanítói földnek temetői célra való felhasználása folytán, a tanító részére 300 koronáért megvásárolta Kanócz Andrástól az imregi 64. sz. tjkvben A. I. 4. sor. 1086. hrszám, valamint II. 3 sor. 1409. hrszám alatt foglalt ugyanolyan terjedelmű ingatlanságát.

Egyházkerületi közgyűlésünk a vételt jóváhagyja, a bemutatott szerződést megerősíti, útasítja azonban nevezett egyház lelkészét, hogy Zolnay Gergely tanítótól szerezzen be egy oly értelmű nyilatkozatot, hogy az élvezeti jog fentartásával Kanócz Andrástól vásárolt ingatlanságot, a tőle temető céljaira elvett ingatlanság helyett elfogadja s jövedelem-csökkenés, vagy bármi más címen ezért az egyháztól kárpótlást nem követel.

140. A gömöri egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a zubogyi egyház adás-vevési szerződését, mely szerint az egyház a zubogyi 89. sz. tjkvben 167. hrszám alatt foglalt 1200 □-öl kiterjedésű ingatlanságát Bátor József ugyanottani lakosnak 2020 koronáért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladástól jóváhagyását megtagadja, mert az eladást elhárító presbiteri és közgyűlési határozat a felterjesztett iratokhoz nem mellékelte s így nem állapítható meg, hogy az eladás körül a törvény által előírt alakiságok megtartottak.

141. A tornai egyházmegye pártolólag terjeszti fel a jabloncai egyház csereszerződését, mely szerint az egyház a jabloncai 26. sz. tjkvben 179. hrszám alatt foglalt 1114 □-öl

kiterjedésű ingatlannak a csatolt vázrajzon 179/b. hrszámmal jelölt 310 □-öl kiterjedésű részét, a jabloncai 280. sz. tjkv-ben 486. hrszám alatt foglalt 662 □-öl kiterjedésű ingatlan-ságért cserébe adja Kuti Cseh István jabloncai lakosnak.

Egyházkerületi közgyűlésünk a cserét jóváhagyja s az erről kiállított okmányt megerősíti.

142. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a baján-házai egyház az iránti kérelmét, hogy a lelkészlak építési költségeire templom-alapjából 4000 korona kölcsönt vehessen fel s azt banki betét kamatlábbal 1—2 év alatt fizethesse vissza.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kért engedélyt megadja.

143. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a bátfai egyház az iránti kérelmét, hogy az egyházmegyei pénztárban kezelt épületfenntartási alapjából, a lelkész telken levő épületeken teljesítendő javítások költségeinek fedezésére 900 koronát vehessen kölcsön 3 évi visszafizetés kötelezettsége mellett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kölcsön felvételére az engedélyt megadja.

144. Az ungi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a csicserei egyház által Móre Ádám András és neje javára kiállított átruházási okiratot, melynek értelmében az egyház, az Ádám Jánossal szemben fennálló követelésének bírói uton való érvényesítése alkalmával árverésen megvett ingatlanságot, illetve annak felét visszaadja a fent nevezett Ádám János egyik örökösének Ádám Andrásnak és nejének, miután az egyház követelésének egyik fele Ádám András által teljesen kiegyenlítettett, a másik felét pedig Ádám János második örököse, Móre Ádám János már csaknem egészen kifizette.

Egyházkerületi közgyűlésünk az átruházást jóváhagyja, s az erről kiállított okiratot megerősíti.

145. Az ungi egyházmegye pártolólag terjeszti fel a korláthelmecki egyház és az özv. ns. Fegyverneky Jánosné szül. Bogáthy Terézia korláthelmecki lakos között létrejött ajándékozási szerződést, melynek értelmében utóbbi a korláthelmecki 131. sz. tjkvben foglalt 195. hrszámú belsőségének 195/a hrszámmal jelölt 771 □-öl kiterjedésű részét az élet-hossziglani haszonélvezet fenntartása mellett templomhelyül az egyháznak ajándékozta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az ajándékozást elfogadja, a vonatkozó szerződést megerősíti, egyben özv. ns. Fegyverneky Jánosnének, az ő boldogult férje nevét örökké emlékezetessé tett nemes cselekedetéért köszönetét fejezi ki.

146. Káplántartási díjainak s káplánjaik részére a fizetékiegészítő államsegélynek a megállapítását kérik:

1. Boytár Sámuel péderi lelkész, 84 éves aggkora s orvosilag igazolt aggkori gyengesége miatt, mely képtelenné teszi a lelkészi szolgálat végzésére. Szolgálatképtelenségét egyházmegyéje is megállapította. A congruát 1914. ápril. 15.-től kéri.

2. Szöllőssy Ferenc, mokcsa-kerészi lelkész, orvosilag igazolt tüdő- és szívgyengeség miatt, mely akadályul szolgál a lelkészi munka végzésében. Szolgálatképtelenségét egyházmegyéje is megállapította.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyházmegyei határozatok és a csatolt orvosi bizonyítványok alapján Boytár Sámuel péderi és Szöllőssy Ferenc mokcsa-kerészi lelkészeket szolgálatképteleneknek jelenti ki, s káplántartási igényöket megállapítja

147. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 20. sz. határozatával, — miután a belmisszió gyakorlását s a belmissziói intézményeknek a helyi viszonyok és körülmények figyelembe vételével való felállítását már előbb mindenik egyházmegye felette fontosnak és sürgősnek jelentette, — biza-

lommal és a nehéz idők szükségletéből kifolyólag felkérte az egyházmegyéket, hogy az egyes egyházak és lelkészértekezletek meghallgatása után minden egyes gyülekezetre nézve állapítsák meg a végezhető és végzendő belmissziói munkát és a belmissziói intézményeket állítsák fel s hogy a végzett munkáról az egyházlátogatók jelentése alapján az egyházmegyék vegyenek számot, s végül, hogy a lelkészértekezletek állandóan foglalkozzanak e kérdéssel s a lelkészeket a teendőkre nézve irányítsák.

Az egyházmegyékből beérkezett jelentések alapján öröndetesén konstatalható, hogy mindenik egyházmegye állandóan foglalkozik már e kérdéssel s több egyházmegyében már intézményesen is folyik a belmissziói munka

Egyházkerületünk e jelentést örömmel tudomásul veszi; e kérdést azonban folytonosan napirenden kívánja tartani; ismételten felhívja azért az egyházmegyéket, hogy amely egyházban még nincs belmissziói intézmény, ott az egyes egyházak és a lelkészértekezletek meghallgatása után annak formáját az egyházra nézve állapítsák meg, s arról is, hogy a már megkezdett belmissziói munkálkodás miképen folyik, az egyházlátogatók tegyenek jelentést az egyházmegyéknek. Az egész egyházmegye területén folyó belmisszióról az egyházmegyék minden évben tiszta képet nyújtsanak tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk elé.

148. Az abauji egyházmegye jóvánhagyólag felterjeszti a pálházai ref. egyház és a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium között kötött szerződést a pálházai ref. iskolának állami kezelésbe vétele tárgyában, mely szerint a pálházai ref. egyház nem ad át egyebet az államnak egyedül iskoláját s tanító lakását a belsőséggel, az állam kötelezi magát, hogy a jelenlegi tanítót a felállítandó magyar tan nyelvű állami iskolához tanítóul átveszi; az egyház azon kikötésére azonban, hogy az állami iskolánál minden időben okvetlenül organista-kántori oklevéllel bíró, a gyülekezeti ének vezetésére alkalmas tanító alkalmaztassék, akinek előkönyör-

gői, s kántori ténykedései a ref. egyházi törvények és szabályok szerint bírálandók el, továbbá, hogyha énekvezéri és kántori állásától jogerős egyházbirósági ítélettel elmozdítatnék, az állam köteles legyen áthelyezni s helyét mással betölteni, — a miniszter megjegyezte, hogy „ref. vallásu kántort ezen iskolánál csak akkor alkalmazhat, ha ilyen kívánt tanító és kántor egyáltalán kapható és hogy az állami iskola tanítóira nézve mindig az érvényben lévő szabály az irányadó.“

A szerződés többi pontjai szerint köteles lesz a tanító, az egyház által fizetendő évi 200 koronáért minden hétköznap reggel, ünnep, vasárnap délelőtt és délután a templomban orgonista kántori szolgálatot végezni. (Kedden, csütörtökön, pénteken, ha — a lelkész harangoztat.) Köteles a szokott stóláért esketési, temetési szertartások alkalmával kántori szolgálatot végezni. A mindennapi iskolásokat hetenként 1 óráig egyházi éneke tanítani s évvizsgán, vagy a felettes hatóságok előtt az eredményről számot adni. Köteles mint előkönyörgő minden két egymásután következő vasárnap délelőtt predikációt tartani, vagy bibliamagyarázatot. A vasárnap délutáni istenitiszteleten imádkozni, valamint minden hétfő, szerda és szombat reggel. Az előkönyörgői szolgálatokért kap évi 300 koronát. Ha azonban a pálházai egyház valamikor anyaegyház lenne, vagy azon egyház lelkésze, melyhez most tartozik, segédlelkészt tartana, az esetben megszűnven az előkönyörgői teendő, megszűnik az előkönyörgői fizetés is, mert az a lelkészt illetné.

Ha azonban az anyaegyház lelkésze segédlelkészt nem kapna, nem tartana, vagy nem tarthatna, azon idő alatt a kántor-tanító az előkönyörgői szolgálatokat a fenti díjért végezni köteles. Az egyházközség lelkésze és gondnoka mindenkor hivatalból tagja a gondnokságnak s hogy a gondnokságban a reformátusok a község arányszáma szerint foglaljanak helyet.

Egyházkerületünk a pálházai ref. egyház és a m. kir. vallás- és közoktatási miniszterium között létrejött s az előbbieken ismertetett szerződést, melyet az abauji egyházmegye és a helyettes püspök is megerősített már, a maga részéről is megerősíti.

149. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólág terjeszti fel az egyházmegyebeli tanítóegylet azon kerését, hogy az egyházkerület sárospataki főiskolájában és miskolci felsőbb leányiskolájában tanuló s kerületünkbeli lelkészek és tanítók gyermekei, ha legalább elégséges osztályzatot tanusítanak, kivétel nélkül tandíjmentességben részesüljenek.

Egyházkerületünk közgyűlése — e kérelem felett, mint amely az érvényben levő iskolai szabályzatokkal ellentétben áll — napirendre tér.

150. Az alsózempléni egyházmegye jelenti, hogy a 10 éves tisztujítás alkalmából esperessé választott Bálint Dezső, egyházmegyei gondnokká Meczner Béla. Lelkeszi tanácsbírákká: Gecsey Péter, Ölbey János, Hézsér Emil, Zitás Bertalan, Horváth János, Máthé Gyula, Keresztury József; világi tanácsbírákká: Kóczán Miklós, Miklósy Béla, Dr. Kovács Gábor, Sebeő Gyula, Tolcsvai Nagy Barna, Gortvay Aladár, Lábos Béla. Papi főjegyzővé: Janka Károly, aljegyzőkké: Gecse Lajos, Miskolczi Endre; világi főjegyzővé: Dr. Vitányi Miklós, aljegyzőkké: Bálint Bertalan, Dr. Asztalos Kálmán. Pénztárnokká, közalapi s országos gyám és nyugdíjintézeti pénzkezelővé: Zitás Bertalan prügyi lelkész, tanácsbíró. Ügyészekké: Dr. Lengyel László királyhalmeci és Dr. Szánthó Elek sárospataki ügyvédek; könyv- és levéltárnokká: Maklár Pap Miklós. Jelenti végül, hogy a szervezet szerinti bizottságok is megalakítottak a következőképen:

A segélyosztó biz. tagjaiul: Ölbey János, Máthé Gyula papi tanácsbírák. Zitás Bertalan pénztárnok, Miklós Béla, Dr. Kovács Gábor, Gortvay Aladár vil. tanácsbírák, mint rendes tagok, Gecsey Péter, Hézsér Emil papi, Sebeő Gyula világi tanácsbíró és Dr. Vitányi Miklós vil. főjegyző, mint póttagok; adóügyi kiküldöttül: Keresztury József papi t.-bíró; az építkezési bizottságba: Bartha József, Keresztury József, Janka Károly, Köröskényi István; az orsz. nyugdíj- és gyámintézet ellenőrző bizottság tagjaiul: Dr. Kiss Sándor, Maklár Pap Miklós, Nagy Béla, Dr. Szánthó Elek; közalapi bizottság tagjaiul: Dr. Kiss Sándor, Maklár Pap Miklós, Nagy Béla és Dr. Szánthó Elek; szamvevőszéki tagokul: Hézsér Emil, Bartha József, Ölbey János, Keresztury József; tanügyi biz.

tagokul: elnökké: Bartha József és Maklár Pap Miklós, tagokul: Keresztury József, Horváth János papi t. bírák, Sebeő Gyula vil. t. bíró és Hodossy Béla; az iskolai körlátogatók és tanítótestület képviselőiben: ifj. Bálint Dezső, Danyi József lelkész, Gagyi Károly, Négyessy János, Tóth István tanítók; a missió bizottságba: előadoul: Janka Károly főjegyző, tagokul: Bartha József, Sütő Kálmán és Miklós Béla.

Tudomásul vétetik.

151. Az alsózempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel megerősítés végett a kisorzágyi leányegháznak presbyteri s közgyűlési határozattal ellátott régi díjlevél s birtoklap másolattal felszerelt azon kérelmét, hogy a kisorzágyi 34. sz. tkvi betétben 372/2. hr. sz. a. jegyzett a Domokoson levő 4 kat. hold 954 □ öl legelő, mely a kisorzágyi ref. egyházközség tulajdona s mely a telekkönyvi betét A) lapján, mint lelkészi és kántori javadalom van feltüntetve, *templomi javadalomnak nyilvánítassék* és a tkvi betétben az A) lapon a kiigazítás ekként vezetessék keresztül. A mostani lelkész s a régebb nagyrozvágyi kántortanító a legelő haszonélvezetéről régebben lemondott, úgy hogy a 120 korona legelődíj a kisorzágyi egyház adósságtörlesztésére fordítatott; a lelkésznek s tanítónak ebből kára nem volt, mert e legeiő illetmény úgy a lelkészi, mint a tanítói fizetés megállapításánál s a congrua s államszegély folyósításánál nem lett értékelve. Ezen kérelmét az egyház azzal indokolja, hogy a gyülekezetben egy pár gazdán kívül egyházfenntartó nincs s a javításra szoruló templom építési költségeit nincs kinek viselni s a telekkönyvi kiigazítás azzal a világos kikötéssel történnék, hogy ezen legelő jövedelme csupán a templom nagyobb költséget igénylő javítására használható fel s a jövedelem tőkésítendő.

Egyházkerületünk úgy a mellékelt díjlevél s birtoklap, mint ügyész véleményéből meggyőződvn arról, hogy a jelzett terület, amelynek telekkönyvi kiigazítását az egyház kérelmezi, lelkészi és kántori javadalom s így a lelkész és tanító annak hasznáról lemondhat s a tőkésített haszon a templom nagyobb költséget igénylő

nyelő javítására felhasználható; de amennyiben a jelenlegi nagyrozvágyi kántor-tanítónak lemondó nyilatkozata nincs mellékelve s ezen terület $\frac{1}{3}$ részének a tanító is tulajdonosa, végleges döntés előtt azzal teszi vissza az iratokat az alsózempléni egyházmegyéhez, hogy a jelenlegi tanítónak lemondó nyilatkozatát e legelő $\frac{1}{3}$ -ára nézve mellékelje s ide terjessze fel.

A telekkönyvi kiigazításhoz azonban az előállható bonyodalmak kikerülése végett beleegyezését nem adja.

152. Az alsózempléni egyházmegye jelenti, hogy Halmi Miklós, kit az alsó- s felsőberekii ref. egyház lelkészül elválasztott, de az egyetemes konvent 1913. évi április hó 24-én 94. sz. a. a kegyeleti időre hozott határozata miatt helyét el nem foglalhatta s ez év január hó 5-én a bodrogolaszii egyház lelkészéül meghívott s nevezett lelkész, a bereckii lelkészi állomásról lemondva, a bodrogolasziit fogadta el s a lemondást a bereckii egyház f év május hó 17-én a két egyház közgyűlésében tárgyalta s a lemondást elfogadta azon feltétel alatt, ha a lemondó lelkész a 31 kor. 22 fillér választási költséget megtéríti; s az alsózempléni egyházmegye méltányossági okokból a bodrogolaszii egyháznak azon kérelmét, hogy Halmi Miklóst meghívás útján lelkészszé választhassa teljesíthetőnek tartotta s most elvi jelentőségű döntést kér egyházkerületüktől arra nézve, hogy Halmi Miklós lemondhatott-e a bereckii lelkészi állomásról anélkül, hogy ott egy évet szolgált volna s a bodrogolaszi egyház meghívhatta-e lelkészéül?

Miután az E. T. I. t. c. 56. §. b) pontja értelmében a lelkészek és tanítók választásának végleges megerősítése, amennyiben t. i. a választás ellen törvényes idő alatt panasz nem adatott be, vagy a panasz jogérvényesen elutasított — az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik s a panasszal megtámadott lelkészválasztási ügyekben pedig az E. T. II. t.-c 43. §. értelmében az egyházi közigazgatási bíróságok járnak el, az ügyészi

vélemény meghallgatásával is egyházkerületünk kimondja, hogy ez ügy elbírálására illetékeséggel nem bír, ezért az iratokat a további szabályszerű eljárás céljából az alsózempléni egyházmegyéhez visszaküldi.

153. A felsőborsodi egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből 44. szám alatt jóváhagyás, záradékolás végett bemutatja Botos József paraszniai lelkésznek a paraszniai ref. egyház javára tett 1000 koronás alapítványának alapító levelét.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott alapító levelet megerősíti, egyben Botos József urnak kegyes alapítványáért a maga részéről is szíves köszönetet mond.

154. A fulókércsi lelkésznek s a felsőzempléni egyházmegye több lelkészének s az egyházmegyei lelkészértekezletnek felszólamlására a felsőzempléni egyházmegye kéri egyházkerületünket, hogy hasson oda, hogy az adócsökkentési segélyek rendes időben folyósíttassanak.

Egyházkerületünk, bár nagyon kívánatosnak tartja, hogy az egyházak az adócsökkentési segélyt még április és október havában megkapják, hogy így az egyházak háztartásában zavar ne álljon elő; amennyiben azonban az egyetemes Konvent több egyházkerület fölterjesztésére 1913. április havi jegyzőkönyvének 124. pontjában már intézkedett s ugyancsak a fulókércsi egyházéhoz hasonló panaszok az egyetemes konvent 1913. decemberi jegyzőkönyvének 249. pontjában orvosoltattak, s a mostani adócsökkentési segély kiutalásánál történt késedelmezés okát Dr. Baksa Lajos az egyetemes konventnek f. év tavaszán tartott közgyűlésében bejelentette, egyházkerületünk újabb intézkedést nem tesz.

155. A felsőzempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a ladamóci egyház azon kérelmét, hogy a gazdasági isméltó iskolában tanító lelkészek a vallásitanításért 50 kor. tiszteletdíj az országos közalapi pénztárból utaltassék ki, mivel az egyház szegénysége a lelkész díjazását nem engedi meg.

Miután a kérvényben idézett törvénycikk s szabályrendelet szerint is a vallásoktatásról való gondoskodás a presbyterium jog- és hatáskörébe tartozik s a presbyterium sem az egyház szegénységét, sem azt nem igazolta kellően, hogy a községi iskolában való vallásitanítás díjazására nézve a községnél is megtette a kellő lépéseket, egyházkerületünk a kérelmet nem teljesítheti.

156. A felsőzempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel az egyházmegyei lelkészi értekezletnek azon indítványát, hogy a jelenleg érvényben levő lelkészválasztási törvény, melynek tulságba vitt liberálismusa nagyon sok, a közhangulatot és igazságérzetet bántó választást eredményezett — okvetlenül megváltoztatandó. Ajánlja, hogy a lelkészi állomások egyházmegyénként arra hivatott bizottság által a jövedelem, a gyülekezet lélekszáma, értelmisége, geográfiai helyzete, felekezeti viszonyai figyelembevételével három csoportba sorozandók. Az első csoportba tartozó lelkészi állomásra bárki megválasztható, kinek rendes lelkészi oklevele van; a 2-ik csoportba sorozott állomásokra a segédlelkészek csak jeles vagy jó bizonyítvánnyal s csak három évi gyakorlattal, a rendes lelkészek két évi gyakorlattal; a 3-ik csoportba foglalt állomásokra a segédlelkészek 5 évi gyakorlattal s rendes lelkészek is legalább 4 évi rendes szolgálat után lennének választhatók. S megújítandó a „*capellanus non succedit*“ elve is.

Egyházkerületünk zsinatelőkészítő bizottsága 1913. őszi jegyzőkönyvünk 11. pontja szerint megállapodásra jutván a zsinat elé terjesztendő tárgyakra s így a lelkészválasztásra

vonatkozó javaslatra nézve is s a szabad lelkészválasztás álláspontjára helyezkedvén, mit az egyházkerület is elfogadott; — de meg a lelkészválasztásnak javasolt módja csak egy újabb kísérlet lenne, mely a valóságban alig volna megvalósítható, mert a csoportokba sorozás mostani lelkészválasztásunk egy lényeges hibáját, a korteskedést nem tenné lehetetlenné s a sok melléktekintet figyelembe vétele útjában állana a csoportosításnak; — a felsőzempléni egyházmegye kivánságát nem teljesíti.

157. A gömöri egyházmegye jelen évi tavaszi közgyűléséből jelenti, hogy a) az egyházmegyei bíróság időszaki tanácsába megválasztattak, rendes tagokul: Ruszkay Gyula, Sághy Sándor lelkészi, Tornallyay Zoltán vil. tanácsbírák, póttagokul: Buzi Márton lelkészi, Lukács Géza és Diószeghy Dezső vil. t. bírák.

b) a nyugdíjintézeti tanács tagjaiul 5 évre, esperes elnöklete alatt: Sághy Sándor, Buzi Márton lelkészi; Tornallyay Zoltán, Diószeghy Dezső vil. tanácsbírák.

c) a missiói biz. tagjaiul három évre: Ruszkay Gyula, Czinke István lelkészi, Farkas Géza vil. t. bírák és Réz László papi aljegyző.

Tudomásul vétetik.

158. A gömöri egyházmegye arra kéri egyházkerületünket, hogy tegyen lépéseket az Egyetemes Konventnél a missiói egyházak ügyeinek olyképp való rendezése tekintetében, hogy az eperjesi missiói egyházközséghez hasonlóan a homonnai missiói egyház is osztassék két részre Homonna és Varannó központokkal, az ózdi és rozsnyói missiói egyházakban pedig rendszeresített és állandó orgonista hitoktatói állások szerveztessenek és végül, hogy az összes missiói egyházközségek anyagilag erősíttessenek meg.

Egyházkerületünk közgyűlése miután mult évi őszi közgyűlése 64. sz. határozatával felterjesztést intézett az Egyetemes Konventhez

az iránt, hogy az eperjesi missio két részre osztassék, Rozsnyót illetőleg pedig egy orgonista vallásitanítói állás szervezését kívánja, a többi missiói körök ily rendezését nem óhajtja, csakis a missiói lelkészek fuvarköltégeinek rendezését: ezért a Konvent intézkedését bevárja, s a fölterjesztés felett napirendre tér.

159. A gömöri egyházmegye arra kéri egyházkerületünket, intézzen egyházkerületünk az Egyetemes Konventhez felterjesztést az iránt, hogy évi költségvetésében vegyen fel bizonyos összeget vallásos iratok terjesztésére, amely iratokkal a sok szórványnyal bíró egyházközségek volnának ellátandók, vagy általában azok az egyházak, melyeknek e célra fedezetük nincs.

Egyházkerületünk a gömöri egyházmegye határozatát magáévá teszi s pártolólág terjeszti fel az Egyetemes Konventre.

160. A kövecsesi egyház panaszolja, hogy az egyházra agentiális perselypénz járulék címén az 1912. évben egy koronával s az 1913-ik évben 1 kor. 08 fillérrel több összeg vettetett ki, mint amennyi az egyházat a vonatkozó konventi határozat értelmében évenként s lélekszám szerint terhelhetné, s kéri a gömöri egyházmegyétől e követelés törlését, mit egyházmegye nem teljesíthet, de a hasonló kellemetlenségek kikerülése végett a gömöri egyházmegye is kéri, hogy az egyházkerület készítsen új kivetést az agentiális járulékokra nézve.

Egyházkerületünk nem látván beigazolva e kérés jogosultságát, az egyházmegye kívánságát nem teljesíti, mert olyan konventi határozat, mely az agentiális perselypénzekre vonatkoznék, nincs. Egyházkerületünknek 1909. őszi közgyűlésében 14. jkvi pont alatt hozott határozata pedig nem lélekszám szerint, hanem öt évi átlag szerint állapítja meg az egyházak agentiális járulékát, csupán oly egyházakra vonatkozik a lélekszám szerinti egy filléres járú-

lék-kivetés, melyekben az öt évi átlag a lélekszám szerinti egy filléres hozzájárulási összeget el nem érte.

161. Sághy Sándor bejei lelkész felebbezést adott be a gömői egyházmegyének f. évi tavaszi közgyűlésén 11. sz. alatt hozott azon határozata ellen, hogy a lelkészek által használt s a lelkészek vagy lelkészi hivatalok nevén álló ingatlanok, épen úgy mint a tanítók javadalmazásához tartozó ingatlanok, irattassanak az egyház nevére.

Egyházkerületi közgyűlésünk érdemi határozat hozatala előtt az iratokat véleményes jelentés tétele végett kiadja egyházkerületünk ügyészének.

162. A tornai egyházmegye f. évi tavaszi közgyűlésének 4. sz. jkvi pontjával jelenti, hogy a kebelében fennálló rendszer értelmében a szükségessé vált tisztujítást elvégezte s annak eredménye a következő: Esperes: Ragályi Géza, egyházmegyei gondnok: Kádár Kálmán, lelkészi tanácsbírák: Ardai Janka Dániel, Tóth Kálmán, Fodor György, Szabados László; világi tanácsbírák: Dr. Óvári Pál, Horváth Elemér, Dobronoky László; lelkészi főjegyző: Fodor György, világi főjegyző: Balogh István, lelkészi aljegyző: Fodor Géza, világi aljegyző Almássy Béla. Jelenti egyszersmind, hogy a most első ízben választott hivatalnokok a hivatalos esküt letették.

Egyházkerületi közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a megválasztottakat egyházépítő és egyházvédő munkájukban Istennek mindenre elégséges kegyelmébe ajánlja.

163. A tornai egyházmegye jelenti, hogy a tisztujítással kapcsolatban szükségessé válván az egyházmegyei bizottságok megalakítása, ezeket az egyházmegyei közgyűlés a következőképen alakította meg:

a) az egyházmegyei számvevőszék tagjaiul megválasztotta az egyházmegyei elnökségen, pénztárnokon s ügyészen kívül: Tóth Kálmán, Fodor György papi, dr. Óváry Pál,

Horváth Elemér vil. tanácsbírákat, póttagokul: Dobronoky Lászlót, jegyzőkké: Fodor Gézát, Szabados Lászlót.

b) az egyházmegyei orsz. lelkészi nyugdíjintézeti biz. tagjaiul 5 évre, az esperesen kívül: Tóth Kálmán, Fodor György, dr. Óváry Pál, Dobronoky László t. bírákat. Előadól: a pénztárnokot.

c) a közalapi bizottság tagjaiul: 10 évre az elnökségen kívül Fodor György, Tóth Kálmán, dr. Óvári Pál, Dobronoky László t. bírákat. Előadó a közalapi pénzkezelő.

d) a tanügyi bizottságba: elnökké: Arday J. Dániel, dr. Óváry Pál, Fodor Géza, Szabados László egyházi, Dobronoky László, Szabó Endre vil. tagok. A körlátogatók és tanítótestület képviselőiben: Csabay Pál és Baraxa Lajos lelkészek, Varga József, Kovács Gyula, Szekeres Márton, Veén Sándor tanítók.

e) az egyházkerületi tanügyi bizottságba: Arday J. Dániel s dr. Óváry Pál elnökön kívül: Varga József jablonci tanító.

f) Egyházmegyei ügyésszé: Dr. Izsó Bertalan.

g) Egyházmegyei s lelkészi nyugdíjintézeti pénztárnokká: Arday J. Dániel.

h) Közalapi pénzkezelővé: Fodor Géza.

Tudomásul szolgál.

164. A tornai egyházmegye arra kéri kerületi közgyűlésünket, hogy minden olyan kiadványt, melyet az egyházaknak megküld, az egyházmegyék világi tagjainak ingyen küldje meg, hogy sem az egyházmegyék pénztára, sem az egyházmegyék világi emberei ezzel meg ne terheltessenek.

A tornai egyháznak idevonatkozó kívánságát, közgyűlésünk a pénztár anyagi helyzetére való tekintettel, nem teljesítheti.

165. A tornai egyházmegye f. év április 28-án 60-ik sz. a. hozott határozatával egyházkerületi közgyűlésünket arra kéri, keresse meg az illetékes miniszteriumot az állami védelemre szorult ref. gyermekeknek ref. községekben való elhelyezése tárgyában.

Közgyűlésünk az állami védelemre szorult gyermekek református vallásos szellemben való nevelése érdekében az indítványt maga is fontosnak tartván, elfogadja s ebben a tárgyban a belügyminiszter elé felirat terjesztését határozza el, nyomatékosan kérvén a minisztert arra is, hogy a ref. vallású gyermekeket mindenkor ref. családoknál helyezze el.

166. Az ungi egyházmegye beterjeszti a bési egyház presbyteri és közgyűlési határozatát, mely szerint az egyház 5989 kor. 03 fill. készpénzből ezer koronát egyházfentartási célra elszakít s azt kamataival együtt 50 évig tőkésíti s 50 év múlva a tőke teljes összegének megcsonkítása nélkül a kamatokat az egyházi adóteher könnyítésére, esetleg az egyházi adó megszüntetése mellett az évi szükséglet fedezésére óhajtja fordítani.

Egyházkerületünk örömmel veszi tudomásul a bési ref. egyház híveinek az egyházfentartási alap megteremtése által a jövőről való gondoskodását s midőn jegyzőkönyvi kivonat alakjában tett alapító levelét a maga részéről is szívesen megerősíti és az egyházmegye gondjaiba ajánlja, mihez tartás végett kimondja, hogy az egyházfentartásra tett alapítványok mindig alapító levél-felirással láttassanak el s a szükséges presbyteri és közgyűlési határozattal ellátva, négy példányban terjesztessenek fel az egyházkerületre.

167. Az ungi egyházmegye beterjeszti a Horváth Mária és Simon alapról szóló 1913. évi kimutatást, mely szerint:

I. Horváth Simon és Mária-alap.

Mult évi bevétele	---	---	---	---	39180 K 96 f.
Mult évi kiadása	---	---	---	---	27541 „ 22 „
Pénzmaradványa	---	---	---	---	<u>11639 K 74 f.</u>

A tár állása.

1. Kihelyezett tőke	---	---	---	175110	K 58	f.
2. Pénzmaradvány	---	---	---	1139	„ 74	„
3 Kamathátrálék	---	---	---	2983	„ 11	„
1913. évi dec. 31-én összesen	---	---	---	189733	K 43	f.
1912. évi dec. 31-én volt	---	---	---	190689	„ 99	„
Apadás	---	---	---	956	K 56	f.

Az apadásra vonatkozólag jelenti a számvevőség, hogy az csak látszólagos, mert a tár apadását az évenként segélyként kiosztandó két évi kamathátrálék különbözete okozza; a tőke 1913. évben az előző évhez viszonyítva 465 K. 84 fillérrel szaporodott.

Tudomásul szolgál.

168. Az ungi egyházmegye arra kéri egyházkerületünket: intézzen felterjesztést az egyetemes Konventhez az iránt, hogy az ungvári hitoktató részére szükséges 300 korona segélyt, melyet mostanig az egyházmegye fizet, saját pénztárából utalja ki, tekintettel az egyetemes egyházi közérdekre.

Egyházkerületünk közgyűlése, miután a vallásoktatásról a presbyteriumok tartoznak gondoskodni, az ungvári egyház ezen kérelme felett napirendre tér.

169. Az ungi egyházmegye megerősítés végett terjeszti fel azt a f. év ápr. 29-én hozott határozatát, amely szerint *Magda Sándor* csicséri lelkésznek külföldi tanulmányútra egy évi szabadságot adott oly feltétel alatt, hogy saját költségén tartandó segédlelkésszel fogja magát helyettesíteni.

Egyházkerületi közgyűlésünk — teljes elismeréssel a nemes vállalkozás iránt — az ungi egyházmegye határozatát készséggel megerősíti s a magasabb becsvágy által sarkalt ifjú lelkész vállalkozására Isten áldását kéri.

170. A mezőcsáti egyház presbiteriuma a templomban tapasztaltak alapján szükségesnek látta a templomszékek rendezését. E célból 1912. évi április 6-iki ülésében egy 9 pontból álló székrendezési tervezetet állapított meg. E tervezetből azonban az 1913. évi április 20-án tartott egyházkerületi közgyűlés csupán az 1., 2., 8. pontokat fogadta el, a többit törölte. Az egyház presbiteriuma ez ügyben az egyházmegye döntését kérte ki.

Az alsóborsodi egyházmegye 1913. évi április 24 én tartott közgyűlésében 86. sz. határozatával, elismerésével annak, hogy a presbiterium a templomban is őrködik a jó rend felett, — a presbiterium 9 pontból álló tervezetét teljes egészében jóváhagyta, de egyúttal utasította a presbiteriumot, hogy a szabályrendeletben foglalt elvek keresztülvitele alkalomával a nők igazolt régi jogát vegye tekintetbe.

A presbiterium szabályzatát jóváhagyó eme egyházmegyei határozat ellen Mátyus Kálmán és társai felebbezést adtak be egyházkerületünkhöz, amelyben úgy a mezőcsáti presbiteriumnak, mint az azt jóváhagyó egyházmegyei határozatnak a megsemmisítését, az egyházközségi közgyűlés határozatának helybenhagyását kérik azon indokolással, hogy a székrendezési ügy az egyház belügye, abban sem a presbiterium, sem az egyházmegye nincs jogosítva intézkedni s hogy továbbá a mezőcsáti templomot az ősök még Mária Terézia alatt építvén, akkor egyúttal megállapodtak abban is, melyik család melyik székbe fog járni, azóta ez folytonosan gyakorlatban is van. A székrendezéssel tehát merénylet történt a szerzett ősi jogok ellen s békétlenséget fog előidézni a hívek közt.

Egyházkerületünk közgyűlése Mátyus Kálmán és társainak ez ügyben beadott felebbezését elutasítja s az alsóborsodi egyházmegye közgyűlésének a határozatát helyes indokainál fogva helybenhagyja.

171. Tóth Kálmán abaujnádasdi szabadságolt lelkész szolgálatba visszahelyezéseért, az abaujnádasdi egyház tagjai pedig ottani alkalmaztatása ellen folyamodnak az abauji egyházmegyéhez. Az egyházmegye tárgyalása körébe bevonván az esperes azon jelentését, mely szerint fent nevezett lelkész

több rendbeli alaptalan feljelentései által az E. T. V. t.-c. 34. §. 2, 3, 4, 5, 7. pontjaiban körülírt fegyelmi vétségek halmozatát követte el s mérlegelvén az egyház tagjainak lelkészükhöz ellen többszörösen is megnyilatkozott ellenszenvét, — Tóth Kálmán lelkész terhére az E. T. V. t.-c. 34. §. 2, 3, 4, 5, 7. pontjaiban körülírt vétségeket megállapítja s ellene az E. T. V. t.-c. 42. §. b) pontja alapján a fegyelmi eljárást hivatalból elrendeli, szabadságolását pedig folyó év július hó 1-től a fegyelmi eljárás jogerős befejezéseig meghosszabbítja.

Ez ellen a határozat ellen Tóth Kálmán abaujnádasdi szabadságolt lelkész azon alapon, mert az abauji egyházmegye csak az esperesi levélre támaszkodva s anélkül indította meg ellene a fegyelmi eljárást, hogy bíróilag megállapított volna, vajjon ama vétségeket elkövette-e csakugyan? — felebbez s kéri, hogy az abauji egyházmegye ezen 1914. április 28—29. napjain 14. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatát egyházközségünk hatályon kívül helyezze s védekezésében több vádat hozván fel az esperes ellen, kívánja, hogy a fegyelmi eljárás elsősorban Révész Kálmán esperes ellen s ő ellene pedig csak akkor tétessék folyamatba, ha vádjai alaptalanoknak találtatnak.

Egyházközségünk ügyészi vélemény kikérése után a felebbezést visszautasítja, mert hogyha az E. T. V. t.-c. 34. §. a) pontja a fegyelmi eljárást hivatalból elrendelő határozat elleni felebbezést teljes határozottsággal s minden kétséget eloszlatva nem zárja is ki, de a 107. §. azon rendelkezéséből, hogy a bírósági eljárás során felebbezésnek csak ítéletek s olyan végzések ellen van helye, melyekre nézve a törvény a felebbezést kifejezetten megengedi — ez szükségképpen következik; s az E. T. V. t.-c. 42. §. b) pontja értelmében az egyházmegyei közgyűlés a fegyelmi bírósága alá tartozó esetekben a fegyelmi eljárást hivatalból elrendelni jogosult; — ezért a felebbezésnek helye nincs s az összes ügyiratok visszaküldetnek az abauji egyházmegyéhez.

172. Olvastatott az ungi egyházmegyének 1914. április hó 19-én jegyzőkönyvi szám nélkül kiadott azon határozata, mely szerint a minaji egyháznak 1910—1914. évekről hiányzó költségvetését egyházmegyei küldöttséggel elkészítetvén, miután ezt a presbytérium is aláírta, egyházmegyeileg megerősítette s a lelkész által készített költségvetést mellőzte, miért Szabó Endre minaji lelkész felebbezéssel él.

Ugyancsak e tárgygyal kapcsolatosan Minaji István főgondnok s egyházmegyei tanácsbíró felterjesztése is olvastatott a lelkész által készített költségvetés s ennek alapján a minaji egyház hívei ellen formált, mégpedig 5 évre visszamenőleg s szerinte jogtalanul formált hátrálékos lelkészi fizetések tárgyában s nemkülönben Minaji István egyházi főgondnoknak vád-halmazata Szabó Endre minaji lelkész ellen, melyek alapján a fegyelmi eljárás megindítását kéri s az egyházmegye azt elrendeli, mely ellen Szabó Endre minaji lelkész előszóval felebbezését jelentette be; az egyházmegye ennek következtében az összes ügyiratokat áttette Egyházkerületünkhöz intézkedés céljából.

Egyházkerületünk az ügyészi vélemény kikérése után a felebbezést visszautasítja, mert az egyházmegye, mikor a minaji ref. egyház 1910—1914. évekre terjedő költségvetését a lelkész felebbezésének elutasításával jóváhagyta, szabályszerűen járt el s miután az E. T. III. t.-c. 20. §. szerint ezen dolgokban az egyházmegyei közgyűlés végérvényesen dönt, — felebbezésnek nincs helye.

A lelkésznek díjlevelében foglalt követelését az egyházmegyei közigazgatási bíróság állapíthatja meg s ezen határozat ellen az E. T. V. t.-c. 41. §-a felebbezést nem enged.

A Szabó Endre lelkész ellen Minaji István által emelt vádak s ennek következtében az egyházmegye által hivatalból elrendelt fegyelmi eljárás elleni felebbezésnek helye nincs, mert az E. T. V. t.-c. 42. §. b) pontja értelmében az egyházmegyei közgyűlés a fegyelmi eljárást hivatalból elrendelheti s ahhoz joga van. Ezért

a fegyelmi eljárás megindítása céljából az ügyiratok az ungi egyházmegyei bíróság egyházi elnökéhez áttétetnek.

173. Gergely Miklós, végkielégítéssel elbocsátott tanító, tekintettel szűkös anyagi viszonyaira, valamelyes segély megszavazását kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk, — a pénzügyi választmány javaslata alapján, — a kérelmet elutasítja, mert nevezett egyházkerületünk területéről már évek óta eltávozott, utolsó alkalmaztatása nem egyházkerületünkhöz tartozó egyház iskolájában volt s így közöttünk s közte semmi kapcsolat nincs, ami a segély megszavazását indokolná.

175. Az alsózempléni egyházmegye — tekintettel arra, hogy a lelkészszentelő gyűlés tartása sorrend szerint rá következik, — folyó évi májusi gyűlésének 81-ik számú jegyzőkönyvi pontjával értesíti egyházkerületünket, hogy a múlt évben szóban forgott Cigánd község helyett a gyűlés helyéül Sárospatakot jelöli ki. Ugyancsak Sárospatakot kéri szentelő gyűlés helyéül kijelölni a sárospataki főiskola köziskolai széke az Erdélyi szobor előkészítő és végrehajtó bizottságának előterjesztésére, hogy az Erdélyi János emlékére közadakozásból készült szobrot megfelelő emlékünnepegy keretében leplezhesse le.

Egyházkerületi közgyűlés annál szívesebben fogadja el Sárospatakot az őszi lelkészszenteléssel együtt járó közgyűlés helyéül, mert készséggel kívánja megragadni a kínálkozó szép és nagy alkalmat, hogy Erdélyi János emléke iránt érzett kegyeletét igazolhassa.

176. A tárgysorozat kimerítettén, elnökség meleg köszönetet mond a gyűlés tagjainak szíves kitartásáért,

a közgyűlést a tagoknak az elnökség iránt lelkesen megnyilatkozott üdvözlése közben — bezárja.

Hitelesítettett Miskolcon, 1914. május hó 5 én.

Dókus Ernő

Dr. Tüdős István

Mitrovics Gyula

világi aljegyző

Dr. Kérészy Barna

világi aljegyző.

Péter Mihály

papi aljegyző.

Radácsi György

lelkészi főjegyző.

Fodor György

papi aljegyző.

II. Bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninzeni ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, Miskolcon 1914. évi június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József legidősebb esperes, egyházi elnök és Meczner Béla legidősebb egyházmegyei gondnok, világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Meczner József, Dókus László egyházmegyei gondnok, Radácsi György, Komjáthy Gábor, Kérészy Barna egyházkerületi egyházi, Ragályi Béla, Miklós Ödön világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Tóth Kálmán abaujnádasdi szabadságolt lelkész felebbezése az egyházkerületi elnökségi végzés ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelen lévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az egyházkerületi elnökségnek 6/1914. sz. végzését, melyszerint nevezett elnökség a Tóth Kálmán által Révész Kálmán abauji esperes ellen azon okból kért fegyelmi eljárást, hogy az abauji esperes Tóth Kálmán szabadságolt lelkészt tartalékos honvéd-lelkésszé való kinevezésre a katonai hatósághoz fel nem terjesztette, — mellőzi; miután kétségbevonhatlan tény, hogy panaszos egyházkerületileg is jóváhagyottan szabadságolt lelkész, mégpedig lelkiállapotának meggyengülése folytán, panaszlott eljárása törvénybe ütközőnek nem minősíthető s az ügy további eljárásra alkalmatlan annyival inkább, mivel panaszos ebből folyólag sem erkölcsi, sem anyagi kárt, hátránvt nem szenvedett.

Ezen végzés ellen Tóth Kálmán felebbezést adott be a tiszáninneri egyházkerület fegyelmi bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága a következő zárt ülésében egyhangulag hozott s nyílt ülésében kikirdetett

végzést

hozta:

A tiszáninneri ref. egyházkerületi elnökségnek ez ügyben hozott végzése jóváhagyatik s Tóth Kálmán abaujnádasdi szabadságolt lelkész felebbezésével elutasítatik.

Indokok:

Helyben kellett hagyni a tiszáninneri egyházkerület elnökségének végzését helyes indokolásánál fogva s ez okból Tóth Kálmánt felebbezésével el kellett utasítani.

Kmft.

Meczner Béla

világi elnök.

Hutka József

esperes, egyházi elnök.

Péter Mihály

egyházker. aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának mint felebbviteli bíróságnak 1914. június 4-én Miskolcon tartott ülésében.

Tárgy: Korsós Jolán belsebőcsi ref. tanítónő fegyelmi ügye.

Jelenvannak: Vadász Pál legidősebb esperes s Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt: Révész Kálmán, Szücs István, Bálint Dezső esperesek. Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok. Czinke István, Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula egyházkerületi tanácsbírák. Előadó: Szuhay Benedek. Jcgyző: Fodor György.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltiségi kifogás nem tétetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet. Felolvassa az alsóborsodi egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak ezen ügyben 1914 május hó 5-én Miskolcon hozott elsőfoku ítéletét, mely Korsós Jolán belsőböcsi tanítónőt az E. T. VI. t.-c. 23. §. 1. és 5. bekezdésébe ütköző magaviselete miatt és ugyancsak az E. T. V. t.-c. 34. §. A 4-ik sz. pontja szerint minősülő fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek mondja ki s az E. T. V. t.-c. 35. §. a) pontja szerint rosszalásra ítéli s 18 kor. 65 fillér vizsgálati költség megfizetésében elmarasztalja. Ismerteti Korsós Jolán belsőböcsi ref. tanítónőnek ezen ítélet ellen beadott felebbezését, melyben az ítélet szóbeli kihirdetése s írásbeli közlése közötti különbségre, az ellene emelt vádaknak a vizsgálati jegyzőkönyvekben meg nem állapított voltára hivatkozással az egész eljárást személyes gyűlöletből eredő hajszának tulajdonítja, mely védekezését azonban az általa említett vizsgálati jegyzőkönyv adatai döntik meg. Az ügy és felebbezés ismertetése után tárgyalást vezető elnök felteszi a kérdést hogy a bíróság tagjai közül kíván-e még valaki az üggyhöz szólani? Miután senki sem kívánt, a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangulag a következően

ítélt :

Az alsóborsodi egyházmegyei bíróságnak, mint fegyelmi bíróságnak 1914. május 5-én Miskolcon hozott marasztaló ítélete indokainál fogva helybenhagyatott.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő, s. k.
világi elnök.

Vadászy Pál, s. k.
lelkészi elnök.

Fodor György,
a bíróság jegyzője.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak 1914. június hó 4-én Miskolcon tartott üléséről.

Tárgy: Kántor Lajos karcsai tanító fegyelmi ügye.

Jelenvannak: Vadászy Pál legidősebb esperes és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt: Révész Kálmán, Szücs István, Bodolay István esperesek. Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok. Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula, Szuhay Benedek egyházkerületi tanácsbírák. Előadó: Czinke István. Jegyző: Fodor György.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem tétetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet. Felolvassa az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1914. május hó 19-én Sárospatakon hozott ítéletét, mely míg egyrészt az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának a jelen ügyben 1912. ápril. 11-én hozott s az eljárás felfüggesztését kimondó végzést hatályon kívül helyezi; Kántor Lajost vétkesnek mondja ki az E. T. V. t.-c. 34. §. 3. pontjába ütköző fegyelmi vétség elkövetésében és ezért őt az E. T. V. t.-c. 35. §. e) pontja alapján az esperesi hivatalnál 15 nap alatt befizetendő 400, négyszáz korona pénzbüntetésre s 53 korona eljárási költségnek 15 nap alatti különbeni végrehajtás mellett leendő megfizetésére ítéli. Ismerteti előadó ezen ítélet ellen úgy panaszlott Kántor Lajos tanító, mint Ardó János és társai karcsai lakosok írásban beadott felebbezését, melyben míg egyrészt panaszlott szerint az egyház békéjét ő nem forgatta fel s magának jogosulatlan hasznot nem akart szerezni s tagadja, hogy panaszosok pénzét használta volna s az ügyre teljes világot vető — panaszlott és nana-

szosok között lefolyt polgári és büntető perekben az ítélet beszerzését kéri, részben a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéktől (1912. D. 122/2—1912 E. 63—7488/1912. polg.) részben a királyhelmeci kir. járásbírószéktől; (B. 272/1912. s B. 158/1912.) másrésztől panaszlók a pénzbüntetés kiszabása ellen felebbeznek, mert nekik nem a büntetés a főcéljuk, hanem hogy panaszlótól szabadúljanak.

Az ügy és felebbezés ismertetése után tárgyalást vezető elnök felteszi a kérdést, hogy a bíróság tagjai közül kíván-e még valaki az ügghöz szólni? Miután szólni senki sem kívánt, a tiszáninnyi ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbezteli bíróság zárt ülésben egyhangulag meghozta a következő

végzést:

Az alsózemplényi egyházmegye fegyelmi bíróságának 1914. év május hó 19-én Sárospatakon hozott ítéletét az E. T. V. t.-c. 116. §. 1. pontja értelmében feloldja s az összes ügyiratokat a polgári és büntetőbírószéki ítéletekkel leendő felszerelés végett az első fokon eljáró fegyelmi bírósághoz azzal teszi vissza, hogy vizsgálatát arra is terjessze ki, hogy Kántor Lajos követett-e el hivatalos ténykedése közben mulasztást s ezek után ügyészi vélemény meghallgatásával hozzon újabb ítéletet.

Indokok.

Fel kellett oldani az elsőfoku fegyelmi bíróság ítéletét azért, mert az ezen eljárást megelőző polgári és büntetőbírószéki ítéleteket, melyek pedig lényegesen befolyhatnak az ügy kellő tisztázására, első foku fegyelmi bíróság be nem szerezte s panaszlók azon vádja sincs kellően felderítve a mellékelt vizsgálati jegyzőkönyvekben, hogy panaszlott hivatalos teendőiben követett-e el mulasztást s az első foku fegyelmi bírósági ítéletből nem állapítható meg, hogy az ügyészi vélemény kikéretett volna? Ily fontos, ugy az egyest, mint az egyházat nagyon közelről és mélyen érintő ügyben ezt az egyház-

kerületi bíróság, mint fegyelmi bíróság, mellőzhetlennek tartja.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő,
világi elnök.

Vadászy Pál,
egyházi elnök.

Fodor György,
a bíróság jegyzője.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninzeni ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának. mint feljebbviteli bíróságnak Miskolcon 1914. jun. 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdős István püspök egyházi. Dókus Ernő főgondnok világi elnök (tárgyalástvezető) kettős elnöklete alatt: Révész Kálmán, Hutka József, Bodolay István, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Dókus László egyházmegyei gondnokok, Kérészy Barna, Komjáthy Gábor, Radácsi György egyházkerületi egyházi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Rácz Endre ondi tanító fegyelmi ügye.

Tárgyalástvezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog sem a felek részéről érdekelttségi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának Sárospatakon 1914. május 19-én tartott ülésében hozott ítéletét, amely szerint nevezett bíróság Rácz Endre ondi tanítót az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 1. 2. 4. 9 pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek elkövetésében vétkesnek nyilvánította s ezért őt az V. t.-c. 35. §-ának c. pontja alapján az esperesi hivatalnál 15 nap alatt lefizetendő 100 korona pénzbüntetésre ítélte és a

felmerült 6 korona eljárási költség megfizetésében elmarasztalta, mert vádlott az iskolai tanítást több ízben elmulasztotta, saját felettes hatóságaival szemben tiszteletlen magaviseletet tanusított, a lelkészt csalással, panamistasággal vádolta. Az ítélet kiszabásánál súlyosbító körülménynek vétezt az, hogy vádlott fegyelmileg már büntetve volt.

Ezen ítélet ellen Rác Endre felebbezést adott be a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága zárt ülésben egyhangulag hozott s nyílt ülésben kihirdetett következő végzést hozta:

Végzés.

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feljebbviteli bíróság, az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának Sárospatakon 1914. május 19-én a Rác Endre ondi tanító ellen hozott ítéletét feloldja az E. T. V. t.-c. 116. §. alapján s az első fokban eljáró bíróságot új ítélet hozatalra utasítja azzal, hogy nevezett bíróság ebben az ügyben az Órás Kálmán ondi lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi eljárással kapcsolatban járjon el s ez alapon e kettős fegyelmi ügyben hozzon új ítéletet.

Indokok.

Fel kellett oldani az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának e tárgyban hozott ítéletét s nevezett bíróságot új eljárásra és ezek alapján új ítélet hozatalra és pedig e kettős fegyelmi ügyet összekötve azért, mert Rác Endre ondi tanító szintén fegyelmi panaszt adott be Órás Kálmán ondi lelkész ellen, ezen ügy azonban csak a vizsgálatig haladt s a bíróság nem hozott ítéletet.

Kmf.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok.

Dr. Tüdös István
püspök.

Péter Mihály
egyh. ker. aljegyző, jegyzőkönyvezető.

V.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1914. június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenn vannak: Dr. Tüdős István püspök egyházi, Dókus Ernő főgondnok világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöksége alatt: Révész Kálmán, Hutka József, Bodolay István, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Dókus László egyházmegyei gondnokok, Kérészy Barna, Komjáthy Gábor, Radácsi György egyházkerületi egyházi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Kőmives Sándor kiseráti segédlelkész fegyelmi ügye.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem tétetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, ezután felolvassa az ungi egyházmegye fegyelmi bíróságának Ungvárt 1914. évi április hó 29-én tartott ülésében hozott ítéletét, a mely szerint Kőmives Sándor kiseráti segédlelkész bűnösnek mondatott ki az E. T. V. t.-c. 34-ik §-ának 3. pontjába ütköző fegyelmi vétségben s ezért ugyanazon törvény 35. §-ának a) pontja alapján rosszalásra ítéltetett, mert a tanuk vallomásával beigazolást nyert, hogy Kőmives Sándornak a leendő sógora Morvay József pénzbeli ígéretet tett a csapi egyháznak azon esetre, ha lelkészükké leendő sógorát választanak meg. Miután pedig emberileg fel nem tehető, hogy Morvay József ígéretét, leendő sógorának tudta és beleegyezése nélkül tette volna meg, sőt nyilvánvaló, hogy arról terhelt tudomással birt, ezáltal az egyházas tekintélyt lealacsonyító s a lelkészi hivatali állás méltóságát sértő cselekményt kö-

vetett el. Ezért kellett őt bűnösnek kimondani. Enyhítő körülménynek vétetett büntetlen előélete.

Ezen ítélet ellen Kőmives Sándor felebbezést adott be a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, zárt ülésben egyhangulag meghozott s nyílt ülésben kihirdetett következő ítéletet hozta.

Ítélet.

Az ungi egyházmegye fegyelmi bíróságának ez ügyben hozott ítélete helybenhagyatik s Kőmives Sándor felebbezésével elútasítatik.

Indok.

Helyben kellett hagyni az ungi egyházmegye fegyelmi bíróságának ítéletét helyes indokainál fogva s ez okból Kőmives Sándort felebbezésével el kellett utasítani.
Kmf.

Dókus Ernő
egyh. ker. főgondnok.

Dr. Tüdös István
püspök.

Péter Mihály
egyh. ker. aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

VI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon 1914. június hó 4-én tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdös István püspök, Meczner Béla egyházmegyei gondnok, mint egyh. ker. főgondnok-helyettes elnöklete alatt: Meczner József, Ragályi Béla, Dókus László egyh. megyei gondnokok, Radácsi György, Kérészy Barna, Komjáthy Gábor, Miklós Ödön egyh. ker. tanácsbírák. Előadó: id. Kérészy Barna egyh. kerületi tanácsbíró; Hutka József esperes, ugys mint jegyzőkönyvvezető.

A tárgyalást Dr. Tüdös István egyh. elnök vezeti.

Tárgy: Szabó Endre minaji ref. lelkész felebbezése az ungi ref. egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1914. évi febr. hó 17-én Ungváron hozott azon ítélete ellen, melyszerint nevezett bíróság őt az egyház anyagi ügyeinek megvizsgálása alkalmával felmerült panaszok folytán rosszalásra ítélte.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembeveendő semmiségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult. Ezután előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa az ungi egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1914. febr. hó 17-én Ungváron hozott ítéletét, melyszerint nevezett bíróság Szabó Endre minaji lelkészt az egyház anyagi ügyeinek megvizsgálása alkalmából felmerült panaszok folytán az E. T. V. t.-c. 34. §-ának 1—2. pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az idézett t.-c. 35. §-ának a) pontja alapján rosszalásra ítélte.

Ez ítélet ellen Szabó Endre minaji lelkész felebbezést adott be a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyh. kerület fegyelmi bírósága a következő zárt ülésben egyhangulag hozott, s nyílt ülésben kihirdetett végzést hozta.

Végzés.

A tiszáninneri ref. egyh. kerület fegyelmi bírósága mint felebbviteli bíróság az ungi egyh. megye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Ungváron 1914. február hó 17-én a Szabó Endre minaji lelkész ügyében hozott ítéletét feloldja s az alsófoku bíróságot újabb eljárásra s ez alapon új ítélethozatalra utasítja.

Indokok.

Fel kellett oldani az első bíróság ítéletét s új eljárásra s új ítélethozatalra kellett utasítani az ungi egy-

házmegye fegyelmi bíróságát azért, mert az E. T. V. t.-c. 61. §-ában előírt előkészítő eljárás teljesen mellőzött, vagyis a vád sem a vádlottal nem közöltetett, sem az egyházmegyei ügyésznek véleményadás végett ki nem adatott.

Kmft.

Meczner Béla
egyh. ker. főgondnok helyettes
világi elnök.

Dr. Tüdös István
püspök
egyházi elnök.

Hutka József
esperes, mint bírósági jegyző.

VII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1914. június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvoltak: Vadászy Pál legidősebb esperes egyházi elnök és Dókus Ernő főgondnok világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Révész Kálmán, Szűcs István esperesek, Czinke István, Szuhay Benedek, Komjáthy Gábor egyházkerületi lelkészi, Dókus Gyula és Szent-Imrey Gyula világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető: Péter Mihály egyházkerületi lelkészi aljegyző.

Tárgy: Fűry Gyula poroszlói volt tanító özvegyének felebbezése az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen a poroszlói egyházon való követelése tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa az alsóborsodi

egyházmegye közigazgatási bíróságának Miskolcon 1913. dec. 9-ik napján tartott ülésében hozott ítéletét, amely szerint nevezett bíróság Fűry Gyulánét keresetével elutasította s a poroszlói egyház presbyteriumának azon határozatát, hogy az özvegy Fűry Gyuláné követelését a nyugdíjintézeti 88 kor. 44 fillér járulék levonása méltányossági okokból 233 kor. 11 fillérben állapította meg, jóváhagyta azon indokolással, mert a poroszlói egyház presbyteriuma özv. Fűry Gyuláné minden jogos igényét törvényesen és méltányosan kielégítette, mert továbbá kamatokhoz a felperesnek nem lehetett joga, mivel az ügy állandó bírói eljárás alatt állott mindaddig, míg a felperes a teljes követelését meg nem állapította; végül mert a tanítói nyugdíjintézeti tartozást az özvegy volt köteles kifizetni, amennyiben pedig az egyház mint fentartó testület ezt biztosítani tartozott, jogában állott özv. Fűry Gyuláné követeléséből az összeget levonni.

Ez ítélet ellen özv. Fűry Gyuláné felebbezést jelentett be a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága a következő, zárt ülésben egyhangúlag hozott s nyílt ülésben kihirdetett

ítéletet

hozta:

Az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ez ügyben hozott ítélete helyben hagyatik, özv. Fűry Gyuláné felebbezésével elutasítatik.

Indok:

Helyben kellett hagyni az alsóborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítéletét helyes indokainál fogva s ez okból özv. Fűry Gyulánét felebbezésével el kellett utasítani.

Kmf.

Dókus Ernő
egyházker. főgondnok.

Vadászy Pál
egyházi elnök.

Péter Mihály
egyházkerületi aljegyző,
jegyzőkönyvvezető.

VIII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak 1914. június 4-én Miskolcon tartott ülésében.

Tárgy: A Nagy Ferenc és társai által megfelebezett megyeszói lelkészválasztás.

Jelenvannak: Vadászy Pál legidősebb esperes, Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt: Révész Kálmán, Szűcs István, Bodolay István esperesek, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, Czinke István, Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula egyházkerületi tanácsbírák. Előadó: Szuhay Benedek. Jegyző: Fodor György. A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem tétetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet. Felolvassa az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak 1914. május 19-én Sárospatakon hozott ítéletét, mely a megyeszói lelkészválasztást — az E. T. II. t.-c. 44. §. c) pontjában foglalt magamagát ajánlgatás vétségét állapítván meg — megsemmisíti, Juhász Sámuel elválasztott lelkészt az újra választhatók sorából kizárja s a vizsgáló bíróság 20 korona költségében elmarasztalja. Ismerteti előadó ezen ítélet ellen Juhász Sámuel turkevei helyettes lelkész írásban beadott felebbezését, melyben vádlott a magamagát ajánlgatást levelezésnek minősíti. Az ügy és felebbezés ismertetése után tárgyalást vezető elnök felteszi a kérdést, hogy a bíróság tagjai közül kíván-e még valaki az ügyhöz szólani? Miután már senki nem kíván szólani: a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben szótöbbséggel következően

ítélt:

Az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ez ügyben az E. T. II t. c. 44. §. c) pontja értelmében hozott ítéletét, mely a megyaszói lelkészválasztást megsemmisíti, az ujraválaszthatók sorából Juhász Sámuelet kizárja s 20 korona eljárási költségben elmarasztalja, indokainál fogva helybenhagyja.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
világi elnök.

Vadászy Pál
lelkészi elnök.

Fodor György
a bíróság jegyzője.

IX.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának 1914. június 4 én Miskolcon tartott ülésében.

Jelenvoltak: Vadászy Pál legidősebb esperes egyházi elnök, Dókus Ernő főgondnok, világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Révész Kálmán, Szűcs István, Bodolay István esperesek, Czinke István, Suhay Benedek, Komjáthy Gábor egyházkerületi egyházi, Dókus Gyula, Szent Imrey Gyula világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Forgács Miklós és társai sajjóhidvégi egyháztalagok felebbezése az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen a sajjóhidvégi gondnokválasztás tárgyában.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa az alsözempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon, 1914. május hó 19-én hozott ítéletét, melynek értelmében Forgács Miklós és társai a gondnokválasztás ellen beadott felebbezésükkel elutasítottak, az okozott költségek viselésében elmarasztaltatván, Csiger János gondnok állásában megerősítettett, mert a bíróság beigazoltnak látta, hogy a megválasztott gondnok ezen állására úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben teljesen méltó ember s hogy a felebbezés pusztán személyi bosszún alapúl.

Ezen ítélet ellen Forgács Miklós és társai felebbezést jelentettek be a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága zárt ülésben egyhangúlag hozott, nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletet

hozta :

Az alsözempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítélete indokainál fogva és azért is, mert a gondnokválasztást szabályozó törvények is megtartattak, helybenhagyatik, Forgács Miklós és társai felebbezésökkel elutasítottatnak.

Indokok :

Helyben kellett hagyni az alsözempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítéletét helyes indokainál fogva és azért is, mert a gondnokválasztásnál az E. T. I. t. c. 33, 34, 35, 36. §-ai, amelyek a gondnokválasztás lefolyását írják elő, a választási jegyzőkönyv szerint figyelembe vétettek s ez okokból Forgács Miklóst és társait felebbezésökkel el kellett útasítani.

Kmf.

Dokus Ernő
egyházker. főgondnok.

Vadászy Pál
egyházi elnök.

Péter Mihály
egyházkerületi aljegyző
jegyzőkönyvvezető.

X.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1914. június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvannak: Révész Kálmán legidősebb esperes egyházi elnök és Dókus Ernő főgondnok világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Szücs István, Bálint Dezső, Bodolay István esperesek, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, Czinke István, Komjáthy Gábor egyházkerületi egyházi, Dókus Gyula, Szent-Imrey Gyula világi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Négyessy Miklós és társai felebbezése a nekézsenyi egyház székredezése ügyében hozott egyházmegyei ítélet ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Bánfalván 1913. aug. 27-én tartott ülésében hozott ítéletét, amely szerint nevezett bíróság a nekézsenyi egyház presbytériuma és közgyűlésének a templomszék rendezés ügyében hozott határozatát jóváhagyta és megerősítette, a felebbező feleket pedig a felmerült és 30 koronában megállapított eljárási költség viselésére és 15 nap alatt való megfizetésére egyetemlegesen kötelezte, azon indokolással, mert a Négyessy-család által kizárólagos családi székeknek vitatott templomi székek nem bírnak a helyes és igazi értelemben vett „családi székek“ jogi természetével, hanem e székek mint „uri székek“ állottak a mindenkori nekézsenyi uri családok használatára. Miután pedig az uri családok Nekézsenyben megfogytak számban s a Négyessy-családnak is csak egy férfi tagja lakik ez idő szerint ottan s így ez gyakorolja csak székjogát, Tóth János gondnok és családja, úgyszintén a

többi családok erre való tekintettel rendeltettek be az új székredezés folytán az „uri székekbe“ a Négyessy-család tagjaival közös székjoggal. Ekként a Négyessy-család meghagyatott az uri családokkal régen közösen használt székjoga gyakorlásában s az a körülmény, hogy ezt az új székredezés folytán újonnan jogosított társaival fogja a jövőben közösen gyakorolhatni, — a Négyessy család régi székjogának terjedelmét nem korlátozza s az új székredezés rájuk nézve jogfosztással nem jár s nincs ellentétben a régi jogok tiszteletben tartását hangoztató közgyűlési határozatok szellemével. Végül, mert a nekézsenyi templom belseje szűk arra, hogy a székhány új székek építésével és elhelyezésével szüntettessék meg s hogy az új jogosítottak mindenike tekintélyes arányban járult hozzá az új építési költségekhez.

Az eljárási költségekben való marasztalás a sikertelen felebbezés következménye.

Ez ítélet ellen Négyessy Miklós és társai felebbezést jelentettek és adtak be a tiszáninneri ref. egyházkerület közgazgatási bíróságához.

Mire a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága a következő, — zárt ülésben egyhangúlag hozott s nyílt ülésben kihirdetett

végzést

hozta :

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feljebbviteli bíróság, a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának, Bánfalván 1913. augusztus hó 27-én a Négyessy Miklós és társai nekézsenyi egyháztagok által folyamatba tett székkerben hozott ítéletet az E. T. V. t.-c. 116. §-a alapján feloldja s az első fokban eljáró bíróságot új ítélet hozatalára, s azt megelőzőleg annak a körülménynek felderítésére utasítja, hogy az u. n. „uri székek“, kizárólag a Négyessy-család, illetőleg e család jogelődjeé voltak e, melybe más családok, vagy egyének csak a Négyessy-család engedelmével jártak-e; továbbá, hogy a Négyessy-

család külbirtokos tagjai, a rájuk, mint ilyenekre eső adónak négyszeresével, — mintha helybenlakók lettek volna, járultak-e a templomépítés költségeihez? s hogyha a székredezésnél a hozzájárulási arány is figyelembe vétetett: Tamás Mihályné, Rigó Lajosné, Berzi Istvánné, mily alapon helyeztetek az első, u. n. uri székbe?

Indokolás :

A nekézsenyi templomszék rendezés a régi jogok és a templomépítéshez való hozzájárulási arány figyelembevételével mondatott ki az egyház presbytériuma és közgyűlése által. A felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítéletét feloldani s az ítéletben elősorolt körülmények kiderítése után új ítélethozatalra azért kellett az első fokban eljáró bíróságot utasítani, hogy vajjon e szempontok a székredezésnél tényleg keresztül vitettek-e?

Kmft.

Dókus Ernő

egyházker. főgondnok.

Révész Kálmán

esperes, papi elnök.

Péter Mihály

egyházkerületi aljegyző,
jegyzőkönyvvezető.

XI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvételetett a tiszáninineni ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának Miskolcon 1914. június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdös István püspök egyházi elnök, Dókus Ernő főgondnok, világi elnök (tárgyalást vezető) kettős elnöklete alatt: Szücs István, Hutka József, Bodolay István, Révész Kálmán, Ragályi Géza esperesek, Ragályi Béla, Mecz-

ner József, Komjáthy Béla, Dókus László egyházmegyei gondnokok, Kérészy Barna, Radácsi György, Komjáthy Gábor egyházi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: ifj. Szabó Lajos varbói egyháztág felebbezése a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának templomszékperben hozott ítélete ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Sajószentpéteren 1914. május 6-án hozott ítéletét, mely szerint nevezett bíróság a varbói egyház presbytériumának 1913. évi dec. 21-én tartott gyűlésében egyhangúlag hozott azon határozatát, hogy ifjú Úveges János, mint atyja egyenes leszármazottja örökölje az általa használt templomszéket, jóváhagyta, mert a varbói egyház 1901-ben megtartott s egyházhatóságilag megerősített székrendezési szabályzatának 3-ik pontja úgy szól, hogy „a templomi szék birtoklása rendes körülmények között apáról-fiúra száll; ha azonban valamely apának fia nincs, csak leánya, az esetben veje is örökölheti templomi székét“, amely pont megdönti ifjú Szabó Lajosnak az apósa utáni székhez való jogosultságát, meg még azon esetben is, ha apósa templomi ülőhelyére vonatkozólag őt nevezte volna ki örökösül, holott ez nincs okmányilag igazolva.

Ez ítélet ellen ifjú Szabó Lajos varbói egyháztág felebbezést jelentett be a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bíróságához

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága zárt ülésben egyhangúlag hozott s nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletet

hozta:

A felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban hozott ítélete helyben-

hagyatik s ifjú Szabó Lajos varbói egyháztág felebbezésével elutasítatik.

Indokok:

Helyben kellett hagyni a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ítéletét helyes indokainál fogva s ez okból ifjú Szabó Lajost felebbezésével el kellett utasítani.

Kmft.

Dókus Ernő
egyházker. főgondnok.

Dr. Tüdős István
püspök.

Péter Mihály
egyházkerületi aljegyző,
jegyzőkönyvvezető.

XII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1914. év június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdős István püspök, Meczner Béla egyházmegyei gondnok, mint egyházkerületi főgondnok helyettes elnöklete alatt Meczner József, Dókus László egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Kérészy Barna, Komjáthy Gábor, Miklós Ödön egyházkerületi tanácsbírák, Bálint Dezső esperes előadó, Hutka József esperes, bírósági jegyző.

A tárgyalást Dr Tüdős István egyházi elnök vezeti.

Tárgy: Lengyel Gyula szendrőládi lelkésznek, mint volt ládbessenyői h. lelkésznek felebbezése a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Sajószentpéteren, 1914. évi május hó 6-án hozott ama ítélete ellen, melylyel őt nevezett bíróság a ládbessenyői egyháznak való 100 korona tartozása megfizetésére ítélte s őt a 100 koronába beszámíttatni kért erdőjvédelem megállapítási kérelmével elutasította.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő semmisségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekelt-ségi kifogás nem emeltett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ezután előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa a felsőborsodi ref. egyházmegye közig. bíróságának Sajószentpéteren, 1914. évi május hó 6-án tartott ülésében hozott azon ítéletét, melylyel nevezett bíróság Lengyel Gyula szendröládi lelkészt, volt ládbessenyoői helyettes lelkészt, a ládbessenyoői egyháznak való 100 kor. tartozása megfizetésére ítélte és pedig azért, mert Lengyel Gyula a ládbessenyoői egyházba minden különösebb feltétel nélkül rendeltetett be helyettes lelkésznek; tehát a kongrua nélküli 616 koronára értékelt egész lelkészi jövedelemhez teljes joga volt és saját beismerés szerint az egyház kérelmére az 1904-ik évre 100 koronát kötelezőleg ajánlott fel az egyháznak; a beszámíttatni kért erdőjövedelem újból való felvétele pedig eszközölhető nem volt, mert ezen ügyben az egyházkerületi bíróság 1908. évi szept. hó 22—23-án Miskolcon tartott ülésében jogerős ítélettel már döntött, elfogadván a felsőborsodi ref. egyházmegye közig. bíróságának ez ügyben Sajókápolnán, 1908. évi április hó 30-án hozott elsőfokú ítélete indokolását, amely szerint:

Lengyel Gyula keresetet indított Csiky Zoltán hivatali utódja ellen az iránt, hogy térítse meg a ládbessenyoői „Örce“ nevű erdőnek kivágatása folytán az 1907. évben befolyt s felvett jövedelem $\frac{2}{5}$ -öt részét, állítván, hogy ez felperes 2 éves helyettes lelkészkedése idejére esik. Követelését onnan származtatja, hogy a nevezett erdő minden ötödik évben kerül vágatás alá, így a haszon $\frac{2}{5}$ -öd része öt illeti meg, mert a díjlevél szerinti s 616 koronára felszámított kongrua nélküli lelkészi díjlevélben benne foglaltatik az erdőjövedelem is s e nélkül ő mintegy 88 koronával károsulna. Csiky Zoltán kéri felperest keresetével elutasítani, mert az erdő haszna előd és utód között megosztás tárgyát sohasem képezte. Azon erdőben még csupán egyszer lesz vágatás s azontúl körülbelül 20 éven át a vágatás szünetelni fog. Végre a fajvédelmet a lelkész előre veszi fel s így ha jogos lenne is felperes követelése, az nem felperestől, hanem felperes jogelődjétől lenne követelhető.

A kiküldött vizsgáló bizottság jegyzőkönyvéből, a ládbes-

senyői presbyterium határozatából és a miskolci m. kir. erdőgondnokság hivatalos értesítéséből tényként megállapított : a fajvédelem előd és utód között megosztás tárgyát sohasem képezte; az „Örce“ nevű erdő üzemtervi kezelés alatt áll s minden ötödik évben kerül vágatás alá s hogy még egy öt éves ciklus lesz, azután a vágatás hosszabb ideig szünetelni fog. Az „Örce“ erdő 1907. évi vágatásából befolyt lelkészi jövedelem 246 kor. 60 fill. volt, melyből 26 kor. értékű fát Csiky Zoltán az egyháznak építkezési célokra átengedett — és így maradt 220 kor. 60 fill., melynek $\frac{2}{5}$ -öd része 88 korona 24 fillért tesz ki s ez azon összeg, mely panaszos követelésnek tárgyát képezi. Végre az erdőgondnokság üzemtervéből megállapította a bíróság, hogy az 1897-ben élethelépett üzemterv szerint a vágatás haszna mindig a következő 5 évre fog esni

E tények alapján megállapított, hogy alperes az 1907—1911. évekre eső haszonban részesült, ezért felperesnek, aki 1907. év előtt volt ládbessenyői helyettes lelkész, alperes ellen követelése nincs, ugyanazért őt követelésével el kellett utasítani.

Ez ítélet ellen Lengyel Gyula szendröládi lakos a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bíróságához felebbezést adott be.

Erre a tiszáninneri ref. egyházkerület közig. bírósága zárt ülésben egyhangúlag — s nyílt ülésben kihirdetett következő

ítéletet

hozta :

Lengyel Gyula felebbezésének elutasításával a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának hivatkozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kmft.

Meczner Béla
egyházker. főgondnokhelyettes,
világi elnök.

Dr. Tüdös István
püspök,
lelkészi elnök.

Hutka József
esperes,
jegyzőkönyvvezető.

XIII.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület, közigazgatási bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon 1914. évi június hó 4-ik napján tartott ülésében.

Jelenvannak: Dr. Tüdös István püspök, Meczner Béla mint egyházkerületi gondnok helyettes elnöklete alatt Meczner József, Ragályi Béla, Dókus László egyházmegyei gondnokok; Radácsi György, Komjáthy Gábor, Kérészy Barna, Miklós Ödön egyházkerületi tanácsbírák. Hutka József esperes előadó, ugyis mint jegyzőkönyvvezető.

A tárgyalást Dr. Tüdös István egyházi elnök vezeti.

Tárgy: Stépán László pályini ref. egyházi főgondnok és társainak felebbezése, az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának 1914. április hó 29 napján Ungváron hozott azon ítélete ellen, melylyel az 1914. jan. hó 18-án megejtett pályini ref. egyházi gondnokválasztást megerősítette.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ezután előadó ismerteti az ügyet, majd felolvassa az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának Ungváron 1914. évi ápril. hó 29-én tartott ülésében hozott ítéletét, melyszerint nevezett bíróság elutasította Stépán László pályini főgondnok és társainak a pályini egyházban 1914. évi január hó 18-án megejtett gondnokválasztás elleni felebbezését, mivel az egyházaknak a törvényes rendelkezések betartása mellett joguk van megállapítani a tisztviselőket, tehát a gondnokok számát is, joguk van az egyház érdekében egyhangulag vagy szótöbbséggel régi gyakorlatokat megszüntetni egyesek akarata ellenére is; a pályini egyház jogosan járt el tehát, midőn egyhangu határozattal kimondotta, hogy ezentul a kettős gondnokság folytán előállott surlódások megszüntetése céljából,

csak egy gondnokot választ; minthogy a választás szabályszerűen, a törvényes rendelkezések megtartásával folyt le, az egyháznak jogos és törvényes intézkedése ellen beadott felebbezést el kellett utasítani.

Ez ítélet ellen Stépan László pályini főgondnok és társai felebbezést adtak le a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságához.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága a következő zárt ülésben egyhangulag hozott s nyílt ülésben kihirdetett végzést hozta.

Végzés.

Egyházkerületi bíróság az ügyet érdemleges döntésre érettnek nem találta, s ezért az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának ez ügyben hozott ítélete feloldásával utasítja a pályini ref. egyház presbyteriumát, hogy az egyházi törvényben foglalt rendelkezések szemelött tartásával első sorban a tekintetben terjesszen elő javaslatot az egyházi közgyűlés elé, hogy az eddigi t. i. főgondnok és aligondnok rendszer helyett új rendszert, t. i. csak egy gondnok rendszerű léptet életbe, s ha e javaslatát egyházi közgyűlés elfogadta, e határozatot jóváhagyás végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjessze s csak ennek jogerős jóváhagyó határozata után intézkedjék az egy gondnok választás tárgyában Kmft.

Meczner Béla

egyh. ker. főgondnok helyettes
vl. elnök.

Dr. Tüdős István

püspök
egyh. elnök.

Hutka József

esperes, megbízott bírósági jegyző.

FÜGGELÉKEK.

Függelék I.

A tiszáninneri ref. egyházkerület tisztviselői s bizottságainak tagjai.

1. Tisztviselők.

Püspök: *Dr. Tüdős István* miskolci lelkész, a spataki főiskola lelkészi főgondnoka.

Főgondnok: *Dókus Ernő* kir. tanácsos, főrendiházi tag, a sárospataki főiskola világi főgondnoka. Lakik: Legenyén (Zemplén m.) up. Legenyealsó Mihályi.

Lelkészi főjegyző: *Radácsi György* spataki theol. tanár.

Világi főjegyző: *Dr. Puky Endre* abaujtornamegyei alispán.

Lelkészi aljegyzők: *Péter Mihály* gálszécsi lelkész, *Fodor György* perkupai lelkész.

Világi aljegyzők: *Dr. Mitrovics Gyula* debreceni főiskolai tanár, *Dr. Kérészy Barna* miskolci ügyvéd.

Pénztárnok: *Dr. Kovács Gábor* nyug. főgimn. tanár, miskolci lakos.

Főügyész: *Bizony Ákos*, miskolci ügyvéd, országos képviselő.

Alügyész: *Dr. Regéczy József*, miskolci ügyvéd.

Püspöki titkár: *Lengyel István*, okl. lelkész (lakik Miskolcon).

Levéltárnok: (egyházkerületi és főiskolai): *Zsoldos Benő*, sárospataki nyug. főiskolai tanár.

2. Tanácsbírák.

a) Lelkésziek:

Kérészy Barna tiszánannai lelkész, *Radácsi György* theol. tanár, *Szuhay Benedek* kápolnai, *Czinke István* rimaszombati, *Komjáthy Gábor* ungvári lelkész.

b) Világiak:

Lévay József Borsodvármegye nyugalmazott alispánja, lakik Miskolcon; *Miklós Ödön*, főrendiházi tag, lakik Budapesten;

Dókus Gyula, Zemplénvárm. alispánja, lakik Sátoraljaújhelyben ;
Szent-Imrey Gyula, földbirtokos, lakik Gibárton, (Abaúj-Torna m.) ;
Szalay László országos képviselő, lakik Kassán.

3. Tanári és tanítói képviselők az egyházkerületi közgyűlésen.

(1912—1917.)

I. Tanári képviselők:

- a) A sárospataki theol. akadémiáé: *Novák Lajos*.
- b) A sárospataki jogakadémiáé: *Dr. Buza László*.
- c) A sárospataki főgimnáziumé: *Csontos József* igazgató.
- d) A miskolci főgimnáziumé: *Csorba György* igazgató.
- e) A rimaszombati főgimnáziumé: *Dr. Veress Samu* igazgató.
- f) Az egyházkerületi felsőbb leányiskoláé: *Domby László* igazgató.

II. Tanítói képviselők: *Becske Bálint* jánosii, *Gööz Ferenc* sajkókazinci, *Gagy Károly* olaszliszka, *Csiki Béla* miskolci tanítók.

4. Egyetemes konventi képviselők:

(1915—1917. időszakra.)

Radácsi György, sárospataki theol. tanár, *Kérészy Barna*, tiszánánai lelkész, lelkészi részről; *Meczner Béla*, főrendiházi tag, alsózempléni egyházmegyei gondnok, lakik Sátoraljaújhelyen; *Ragályi Béla*, f.-borsodi egyházmegyei gondnok, (lakik Miskolcon), mint rendes tagok.

Révész Kálmán, kassai lelkész, abaúji egyházmegyei esperes s *Bálint Dezső*, a.-zempléni esperes, sárospataki lelkész, lelkészi részről; *Meczner József*, abaúji egyházmegyei gondnok, *Dókus Gyula*, zemplénvármegyei alispán, főiskolai világi gondnok stb-világi részről, mint póttagok.

5. Zsinati képviselők.

(1904—1914-ig.)

Dr. Tüdős István püspök, *Dókus Ernő* főgondnok (hivatalból); *Radácsi György*, *Révész Kálmán*, *Vadászy Pál*, *Kérészy Barna*, *Czinke István* lelkészi, (két hely üres) *Komjáthy Béla*, *Meczner Béla*, *Ragályi Béla*, *Br. Vay Elemér*, *Meczner József*, *Dókus Gyula*, *Szalay László* világi (az egyházközségek által választott); *Novák Lajos* akadémiai és *Csontos József* főgimnáziumi (a tanári karok által

választott) rendes képviselők. *Hézszer Emil, Komjáthy Gábor, Szuhay Benedek, Kovács Béla, Péter Mihály, Bálint Dezső* lelkészi; *Miklós Ödön, Máriássy Andor, Szent-Imrey Gyula, Csoma József, Dr. Puky Endre, Dr. Kovács Gábor* (szerencsi) világi (az egyház-községek által választott); *Dr. Rácz Lajos* akadémiai és *Csorba György* gimnáziumi (a tanári karok által választott) pótképviselők.

6. A Baldácsy-bizottság tagjai.

(1913–1917. időszakra.)

Dr. Tüdös István, Ragályi Béla, mint rendes; *Dókus Ernő* mint póttag.

7. Az országos közalapi bizottság tagjai.

Dókus Ernő, Ragályi Béla, mint rendes; *Miklós Ödön, Révész Kálmán*, mint póttagok.

8. Egyházkerületi tanügyi bizottság.

Elnökök: *Czinke István* rimaszombati lelkész és *Meczner Béla* alsózempléni egyházmegyei gondnok.

Előadó: *Fodor György*, perkupai lelkész.

Tagok: Abaujból: *Kovács Béla, Szent-Imrey Gyula, Vass Ádám* nagyszalanci tanító; Alsóborsodból: *Halászy József, Huszthy Béla* mezőcsáti tanító; Alsózemplénből: *Bartha József, Maklár y Pap Miklós, Gagyai Károly* olaszliszkai tanító; Felsőborsodból: *Elek József, Szekrényessy Árpád, Gööz Ferenc* sajókazinci tanító; Felsőzemplénből: *Kádár János, Dókus László, Karakó Ferenc* szürnyegi tanító; Gömörből: *Búzi Márton, Bodor István, Becske Bálint* jánosii tanító; Tornából: *Arday Janka Dániel, Dr. Óváry Pál, Varga József* görgői tanító; Ungból: *Szakai István, Minay István, Bóczér István* csicséri tanító; *Kovácsy Sándor* a Sárospataki Irodalmi Kör képviselője.

9. Egyházkerületi énekügyi bizottság.

Elnök: *Radácsi György*.

Tagok: *Lévay József, Szinyey Gerzson* nyug. sárospataki akad. tanár, *Czinke István, Hodossy Béla* áll. tanítóképző-intézeti igazgató Sárospatakon.

10. Egyházkerületi pénzügyi választmány.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök.

Tagok: *Vadászy Pál, Sólyom Gyula, Tóth Béla, Porcs János, Dr. Rácz György, Bizony Akos, Huszthy Béla.* (Egy tagot az igazgató-tanács küld időnként a főiskola képviselőjéül.)

Jegyző és előadó: *Regéczy József* e.-ker. alügyész.

11. Egyházkerületi számvevőszék.

Elnök: *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Ragályi Béla, Idrányi Barna* rendes, *Bárczay László, Fodor György* póttagok.

Jegyzője s előadója: az egyházkerületi ügyész.

12. Lelkészképesítő bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

Tagok: *Meczner Béla, Czinke István, Dókus László, Komjáthy Gábor, Marton János, Nagy Béla, Novák Lajos, Révész Kálmán, Radácsi György, Ragályi Béla, Rohoska József, Zoványi Jenő.*

13. Theol. magántanár-képesítő bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus E.* főgondnok.

Tagok: *Dókus Gyula, Komjáthy Gábor, Hallgató János* és a szaktanárok.

14. Esperesek hivatalakor szerint.

Vadászy Pál, felsőborsodi, 1893. július 5.

Ragályi Géza, tornai, 1897. április 6.

Révész Kálmán, abaúji, 1898. március 22.

Hutka József, felsőzempléni, 1901. augusztus 29.

Bálint Dezső, alsózempléni, 1908. szeptember 2.

Szücs István, ungi, 1908. szeptember 8.

Bodolay István, alsó-borsodi, 1914. május 5.

Czinke István, gömöri, 1914. június 18.

15. Egyházmegyei gondnokok hivatalakor szerint.

Meczner Béla, alsózempléni, 1887. március 22.

Ragályi Béla, felsőborsodi, 1889. szeptember 3.

Meczner József, abaúji, 1895. szeptember 3.

Br. Vay Elemér, alsó-borsodi, 1897. április 22.

Komjáthy Béla, ungi, 1898. március 29.
Bornemisza László, gömöri, 1905. november 15.
Kádár Kálmán, tornai, 1911. április 24.
Dókus László, felsőzempléni, 1911. május 2.

16. Missiói bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök, helyettes elnök: *Révész Kálmán*.

Tagok: *Hutka József, Révész Kálmán, Vadászy Pál, Komjáthy Béla, Meczner Béla, Meczner József, Ragályi Béla, br. Vay Elemér, Bálint Dezső, Bodolay István, Czinke István, Szűcs István, Bornemisza László, Dókus László.*

Előadó: *Péter Mihály.*

17. Egyetemes tanügyi bizottsági tagok.

(A konvent által választva.)

Radácsi György, Révész Kálmán konventi tagok; *Dr. Rácz Lajos, Csontos József* konventen kívüli tagok; *Dr. Buza László* és *Csorba György* póttagok.

18. Időszaki tanács 1913—1914.

(Őszi egyházkerületi gyűléstől őszi egyházkerületi gyűlésig.)

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

I. sz. tanács: *Ragályi Géza, Hutka József, Kérészy Barna, Radácsi György, Meczner Béla, br. Vay Elemér, Bornemisza László* rendes; *Szent-Imrey Gyula, Dókus László* póttagok.

II. sz. tanács: *Révész Kálmán, Vadászy Pál, Meczner József, Dókus Gyula, Ragályi Béla* rendes; *Szűcs István, Kádár Kálmán, Szalay László* póttagok.

19. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa:

Elnökök: Lelkészi gondnok választás alatt, *Dókus Gyula* világi gondnok.

Tagok: (1913—1919-re) *Bálint Dezső, Vadászy Pál, Kovács Béla, Szűcs István, Ruskay Gyula, Hutka József* lelkészi részről; *Meczner Béla* (Santjhely), *Bernáth Zoltán* (Vaján, u. p. Nagykapos), *Csoma József* (Devecser), *Szent-Imrey Gyula* (Gibárt), *Bernáth Aladár* (Sátoraljaújhely), *Farkas Géza* (Bátka) világi részről; a főiskola tanári kara részéről: *Dr. Szabó Sándor* akad. és közigazgató, *Ellend József* főgimn. igazgató, *Rohoska József*, (egy hely üres); a

gazdasági választmány részéről: *Radácsi György*, mint gazdasági választmányi elnök; *Kovácsy Sándor*, mint gazd. vál. képviselő; jegyző *Ellend József*.

20. A sárospataki főiskola gazdasági választmánya.

Elnök: *Radácsi György*, theol. tanár.

Tagjai: *Riszdorfer József*, *Dr. Kiss Sándor*, *Kovácsy Sándor*. Az elnökkel együtt az egyházkerületi gyűlés által választva 6 évi időtartamra (1913—1919.)

Hivatalból tagok: *Végh Bertalan* ügyész, *Kovácsy Sándor* az Irodalmi-Kör másodelnöke, *Deák Geyza*, könyvtárnok és nyomda-felügyelő, *Szinyei Gerzson* pénztárnok, *Szűcs István* számvevő, *Maller Sándor* tápintézeti felügyelő.

Tanári kar képviselői: *Maller Sándor* (egszersmind jegyző), *Nagy Lajos*, *dr. Végh János*.

21. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottsága.

Elnökök: *Dr. Tüdős István*, *Dókus Ernő*.

Tagok: *Bizony Ákos*, *Dr. Nagy Péter*, *Porcs János*, *Dr. Rác György*, *Dr. Szentpáli István*, *Dr. Losonczy István*, *Dr. Nagy Ferenc*, *Tóth Béla*, továbbá *Domby László* igazgató, *Péter Pál*, *Tóth Irén*, mint a tanári kar képviselői.

22. Nyugdíjbizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök.

Tagjai: *Br. Vay Elemér*, *Dr. Kérészy Barna*, *Szuhay Benedek*, *Péter Mihály*; előadója *Bizony Ákos* főügyész.

23. Kongruaügyi bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István*.

Tagok: *Bizony Ákos*, *Vadászy Pál*, *Révész Kálmán*.

24. Szavazatbontó bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István*, *Dókus Ernő*.

Tagok: *Br. Vay Elemér*, *Ragályi Béla*, *Csorba György*, *Domby László*, *Dr. Molnár Gyula*, *Bizony Ákos*, *Dr. Nagy Ferenc*, *Dr. Kérészy Barna*, *Bónis Bertalan*.

Függelék II.**Szerződés**

mely egyrésről Antal Gábor református püspök, a dunamelléki, dunántúli és tiszáninneni református egyházkerületek nevében és megbízásából, másrésről Hornyánszky Viktor budapesti könyvkiadó cég között a következőkben jött létre.

1. Antal Gábor református püspök, mint a fentirt három egyházkerület képviselője megújítja, illetőleg újra megköti Hornyánszky Viktor-könyvkiadó céggel azon az „Énekes könyv“ kiadására vonatkozó, Budapesten, 1907 ik évi november hó 22-én kelt és 1908. január hó 1-én életbe lépett, azonban az 1914. évi január hó 1-ére a három egyházkerület nevében Antal Gábor püspök által felmondott szerződést az abban foglalt összes határozmányokkal és feltételekkel együtt, úgy mintha az fel nem mondatott volna, azon pótlással mégis, hogy amennyiben a Hornyánszky Viktor könyvkiadó cég az „Énekes könyv“-ből a jövő három éves cyklusban a lefolyt 6 évben elért átlagnál, vagyis a 8-ad és 16-od alakot együttesen ösz szeszámítva évi átlagban 25000 példánynál több példányt nyomtatna, minden az átlagon, tehát három év alatt 75000-en felül levő 1000 példány-többlet után tartozik még mind-egyik egyházkerületnek külön az évi 2200 koronán felül 88—88, azaz nyolcvannyolc koronát fizetni. Az elszámolás erre nézve mindenkor a három évi cyklus végén történik, a fizetés is akkor válik esedékessé, de hogy ez ellenőrizhető legyen, a Hornyánszky Viktor-cég tartozik az egyházkerületeknek az „Énekes könyv“ nyomtatási forgalmáról minden év végén kimutatást rendelkezésére bocsátani s a szerződő egyházkerületeknek jogukban áll ezen kimutatást az üzleti könyvekkel való összehasonlítás útján saját megbízottjukkal felülvizsgáltatni.

2 Hornyánszky Viktor könyvkiadó cég azon szerződést, amelyet az 1907. évi november hó 22-én Antal

Gábor püspök úrral, mint a dunamelléki, dunántúli és tiszáninneri egyházkerületek megbízottjával és képviselőjével kötött s amely már 6 évig érvényben volt, maga részéről is megújítja, illetőleg kötelezi magát továbbra is mindaddig, amíg az felmondatnék, az abban foglalt kötelezettségeknek az ott foglalt feltételek mellett való teljesítésére, valamint pótlólag még arra is, hogyha a következő 3 éves ciklusokban, évi átlagra számítva, az „Énekes könyv“-ből 25000 példánynál többet nyomtatna, minden a három évi átalányon, vagyis 75000 példányon felül nyomtatott 1000 példány után a három szerződő egyházkerületnek egyenként még 88—88 koronát fizet és ezen többlet megállapíthatására és ellenőrzésére az 1-ső pontban megállapított módozatot elfogadja. Az előző, most megújított és továbbra is minden részében érvényben maradó szerződés előttünk ismert lévén, ezen új szerződés pedig előttünk felolvastatván, elfogadtatott és aláíratott.

Kelt Budapestén, 1913. évi november 4-én.

Előttünk :

Vass Márton
Molnár Ferenc
mint tanú.

a dunamelléki, dunántúli és tiszáninneri református egyházkerületek nevében :

Dr. Antal Gábor
dunántúli ref. püspök,
a három egyházkerület megbízottja.

Előttünk, mint tanúk előtt :

Krausz Andor
Sváb Lipót

Hornyánszky Viktor

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora --- --- --- --- --- --- --- 3. 4 l.

Közgyűlési ügyek.

1. Püspök imádsága.
2. Főgondnok gyűlés-nyitó beszéde.
3. A gyűlés tagjainak s az elmaradásukat bejelentetteknek igazolása.
4. Csabay Pál elhunyt gömöri esperes érdemeinek örökítése.
5. Bodolay István alsóborsodi esperességének tudomásul vétele s az ő üdvözlötése.
6. A püspöki jelentés és mellékletei.
- 7/a. A közgyűlés örvendező hódolata a felgyógyult király előtt.
- 7/b. Kossuth Ferenc halála feletti részvét.
- 7/c. Az egyh. ker. felsőbb leányiskola államsegélye ügyében elnökségi jelentés.
- 7/d. Miniszteri leirat a zemplénavarmegyei tantelügyelő nagyráskai ténykedésére nézve.
8. Köszönő és részvétiratok tudomásul vétele.
9. A bírósági ülés idejének kitűzése.
10. Németh István dunántuli ref. püspök üdvözlése.
11. Révész Kálmán főiskolai lelkészi gondnok lemondása s a kerület megújított bizodalma
12. Révész Kálmán lemondásának megisméltése, érdemeinek örökítése s helyének betöltése, szavazat elrendelése.
13. Ragályi Béla lemondása több tiszteről, marasztása s részben való maradása.
14. A Fejes István püspök elhunytával megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése.
15. A Dr. Tüdös István püspök bizottsági helyeinek betöltése.
16. Komjáthy Gábor ungvári lelkésznek a lelkészképesítő, Czinke István rimaszombati lelkésznek a missioi bizott-

- ságba, Hutka József f.-zempléni esperesnek és Farkas Géza gömöri e. m. tanácsbirónak főiskolai igazgató tanácsossá választása.
17. Szavazatbontó bizottság jelentése Komjáthy Gábornak e. k. lelkészi tanácsbiróvá választásáról, s felesküvése.
  18. Szavazás elrendelése két zsinati lelkészi rendes tagsági hely betöltésére.
  19. Kerületi nyugdíjügyi bizottság alakítása.
  20. Szavazatbontó bizottság ujjaalakítása
  21. Tanárválasztás az e. ker. felsőbb leányiskolában.
  22. A sárospataki főiskolai számvevői állás betöltése.
  23. Ugyanott a tápintézeti felügyelői állás betöltése.
  24. Meghívás a szepesváraljai zsinat 300-ados évfordulójának ünnepére.
  25. A püspöki iroda átvételének bejelentése.
  26. A spataki főiskola évről vizsgálatának ellenőrzése.
  27. Esperesi jelentések az isteniszteletek megtartása felől.
  28. Templomi jelek, perselypénzek felől egyh. m. jelentések.
  29. A konfirmáció káté egyik bírálójául a püspök választatik meg.
  30. Egyházmegyék jelentései a missiói lelkészek fizetése tárgyában a kongrua bizottsághoz tételnek.
  31. A feketehegyi templom építési költségeire kamatmentes kölcsönt ad az egyh. kerület.
  32. Fürdői lelkészek díjazása s a fürdői telepek további lelki-gondozása.
  33. Tiszai ág. ev. egyházkerület átirata a feketehegyi templom használatára és lelkészi ellátásra nézve.
  34. Egyházmegyei újabb jelentések az egyh. ker. felsőbb leányiskola segélyezéséről.
  35. A tornai egyházmegye a szindobódeli lelkészi díjlevél felől.
  36. A sarudi vallásérelmi ügyben az alsóborsodi esperes járjon el.
  37. A tokaji állami polgári fiúiskola vallásóráinak felemelése tárgyában történt elnöki eljárás.
  38. A „Népiskolai ifjusági könyvtár“ ügye.
  39. A „Sárospataki polgári leányiskola“ ügyében bizottsági előterjesztés s a bizottság kiszélesítése.
  40. A miskolci főgimn. rendtartás tudomásulvétele és a rimaszombati főgimn. rendszabályok bekívánása.
  41. Kálvineumi bizottság alakítása, kálvineumi segélyek.

42. Színi egyházközség adásvételi ügye.
43. A karcsai ref. egyházközség templomának, mint műemléknek költségeire az illetékes országos bizottság közbenjárása kéretik.
44. Rozsnyórudna átcsatolása Rozsnyóhoz.
45. Beretke iskolaépítési államsegélyügye.
46. A komjátii egyházközség tanítói nyugdíjjárulék-ügye.
47. Pénzügyi választmány jelentése a kerületi papi özvegy-árvatári járulékok előleges kiszolgáltatása ügyében.
48. Az ungi egyháztöbbségi tanítóegyesület kiigazított alapszabálya.
49. Zoványi Jenő theol. tanár visszahelyezése.
50. Radácsi György h.-püspök és Bizony Ákos főügyész eljárását a Zoványi Jenő visszahelyezésének megfélebbezésére nézve helyeslőleg veszi a kerület tudomásul.
51. Ellend József sárospataki főgimnáziumi igazgatóvá választása, Csontos József volt igazgató érdemeinek örökítése.
52. Az idősebb theol. akadémiai tanárok fizetésének javítása.
53. Az államszámviteltan hallgatásának feltételes megengedése nők részére s ezek kötelezettségei.
54. Osváth Gyula dr. főiskolai jogtanár szabadságoltatása.
55. Illyefalvi Vitéz Géza dr. jogtanár szabadságoltatása.
56. A „Jogász Otthon“ megszüntetése s további sorsa.
57. Nagy Béla theol. akad. tanár 600 korona előlegkölcsöne külföldi tanulmányútra.
58. A theol. akadémiai tanulmányi, vizsgálati és nevelési rendtartás újabb felterjesztése.
59. A harmónium tanításának szabályozása a sárospataki theol. akadémián napirenden marad.
60. A sárospataki Irodalmi Kör kiadványainak terjesztése szigorúan elrendeltetik.
61. A Kalicza-féle alapítvány oklevelének elfogadása.
62. A Mudránybirtokhoz egy erdő-ut vásárlása.
63. A Sailerné Soltész Ilona-féle hagyaték alapító levele.
64. A Sárospataki Ref. Lapok szerkesztőségének lemondása az igazgató tanácshoz tételük s a szerkesztőség a döntésig a további munkára felkéretik.
65. Tóth József királyhegyi szőlész fizetésének javítása.
66. Bornemisza Elemér adománya a Ragályi György-alapítványi összeghez.

67. Egry Ferenc ajándéka a sárospataki főiskola tápintézetének.
68. A főiskolai pénztárakról igazgató-tanácsi jelentés, annak kivonatozása s Szinyei Gerzson pénztárnok felmentése.
- 68/a. A főiskolai pénztárak összehasonlító kimutatásának kivonatozása s tudomásul vétele.
- 68/b. Felhívás az igazgató-tanácsához a főiskolai vagyoni helyzet jövődöbeli feltüntetésére.
- 68/c. A főiskola 1912—1913. évi vagyoni állapota.
- 68/d. A főiskolai közpénztár 1914-ik évi költségvetése.
- 68/e. A főiskolai tápintézet és ösztöndíjpénztár költségvetése.
- 68/f. A Mudrány-birtok költségvetése.
- 68/g. Az Uj Vay—Mocsáry alap költségvetése.
- 68/h. A theol. tanári nyugdíjalap költségvetése.
- 68/i. Az Erdélyi János szobrához és leleplezési ünnepélyéhez 500 koronával járuljon a főiskolai pénztár.
- 68/k. Dr. Ferenczy Árpád peres fizetési ügye s állami fizetékiegészítés felvételére jogosító nyugtáitól a láttamozás megtagadása.
- 68/l. Maklár Pap Miklós volt könyvraktár- és könyvnyomda-felügyelő kérelme, érdemeinek elismerése.
- 68/m. A sárospataki jegyzői internátusi gondnokság kérelmei s azok teljesítése.
- 68/n. A népiskolai vallástanítási tanterv ujrányomatásának elrendelése.
- 68/o. A főiskolai tanári lakásoknak természetbeni lakásokká nyilvánítása.
- 68/p. A sárospataki tanárok családi pótléka.
- 68/r. Az Uj Vay—Mocsáry-alapítvány állagának végleges megállapítása a főiskolai gazdasági választmány feladata.
69. A sárospataki érettségi vizsgálat elnökekül Bálint Dezső sárospataki lelkész kiküldése.
70. A miskolci főgimn. igazgató évi jelentése, Csorba György újabb megválasztása, köszönet a Borsodmiskolci gőzmalomnak és a Borsodmiskolci Hitelbanknak.
71. A rimaszombati egyes. főgimn. igazgató jelentése s ehhez fűzött határozatok.
72. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő bizottságának jelentése s az erre hozott határozatok. A felügyelő-bizottság ujraválasztása.

73. Miskolc város törvényhatósági bizottságának a leánygimnázium ügyében készített felterjesetése s annak elfogadása.
74. Az egyházkerületi számvevőszék jegyzőkönyve s az erre hozott határozatok.
75. Az egyházker. számvevőszék 1914. évi költségeloirányzata.
76. Az egyházkerületi pénzügyi választmány jelentése az egyházker. pénztárból az esperesek által kapott összegekről beterjesztett számadásokra nézve.
77. Özv. Fejes Istvánné 1200 kor. évi kegydíjat kap.
78. Özv. Fejes Istvánné az 1913. december hóra eső püspöki díjat megkapja.
79. Az iskolai dologi tandíjkárpótlás kieszközlésének elhalasztása.
80. Konventi értesítés a 100,000 kor. terhére megszavazott tökesegélyekről s az erre vonatkozó további teendők (okmányolt számadás).
81. A közalapi egyszersmindenkori segélyek megszüntetése s azoknak 10,000 kor. kivételével tőkekamat segélyekre való felhasználása.
82. A szórványokban lakó hívek közalapi járulékairól s azoknak az egytetemes adóalaphból történhető visszanyeréséről.
83. A 2⁰/₀-os fentartói járulék fizetése a lelkészi korpótlékok után.
84. A munkásbiztosítási kötelezettség határaitól.
85. A felekezeti tanítói illetmények közigazgatási biztosítása.
86. A legközelebb tartandó zsinat ideje 1917.
87. Az önálló énekvezérek korpótléka.
88. Az egyházi, iskolai és lelkészi ügyviteli utasítás és mintatár ügyében hozott konventi határozat.
89. Az egytetemes névtár 3 évenként fog kiadatni.
90. Az egyházi tisztviselők, kiküldöttek vasuti kedvezményes jegyet nem kapnak.
91. Az önhibájukon kívül korán nyugdíjba kényszerült lelkészek díjazása zsinati tárgyúl előjegyeztetik.
92. A templomtornyok katonai célokra való átengedésének feltételei.
93. Rendkívüli egyházi adócsökkentési alap létesítése s erre való új összeírása a kérelmezőknek.
94. Miniszteri körrendelet a magyar fogalmazás tanításának sikere érdekében a hazai középiskolák részére.
- 94/a. Állandó káplántartó egyházközségek összeírása a lelki-gondozás és vallásoktatás szempontjai szerint.

95. A laboratoriumi üvegek a zsolnai üvegyár részvénytársaságnál szerzendők be.
96. A szellemileg gyöngé egyének védkötelezettsége tárgyában kelt miniszteri rendelet.
97. Ugyanaz a tanítóknak a fentartók által biztosítható utólagos fizetésjavítása ügyében.
98. Ugyanaz az 1895. okt. 1. után született hadköteleseknek az állami anyakönyvvezetők által való összeírása tárgyában.
99. Ugyanaz a felekezeti intézeteknél és hivataloknál alkalmazott tartalékos tiszteknek és tisztjelölteknek a továbbképző tanfolyamra bocsátása érdekében.
100. Ugyanaz a hittannak az iskolákból kiküszöbölése tárgyában.
101. Ugyanaz a felekezeti tanítók lakás- és kertilletménye ügyében.
102. Ugyanaz a népiskolai épületek elhelyezése és építése ügyében.
104. Ugyanaz a leánytanulóknak a fiú-középiskolákba való bejárása ügyében.
105. Ugyanaz a nem állami tanerők s azok özvegyeinek ellátása ügyében.
106. Ugyanaz az országgyűlési képviselő-választók összeírása ügyében.
107. Ugyanaz a hitoktatás nyelve tárgyában.
108. Ugyanaz az elemi iskolai végbizonyítvány és törzskönyv tárgyában.
109. Ugyanaz a középiskolai hitoktatók tiszteletdíjának utalványozása tárgyában.
110. Ugyanaz az erdőbirtok eladásánál követendő eljárásra nézve.
111. Az „Énekeskönyv“ kiadása ügyében a Hornyánszky céggel újabb szerződés kötése s a Hornyánszky-kiadású énekeskönyv használására való felhívás.
112. Elvi döntés a templomi falfestmények megőrzésére nézve.
113. A tiszai ág. ev. egyh. kerület s a ORLE átírata a lelkeszi fizetések pótlására s lelkeszi családi pótlékok folyósítására.
114. Az abauji és gömöri egyházmegyék s a Tanítók Országos Egyesületének indítványa a családi pótlékokra nézve.
115. A Br. Baldácsy alapítványi bizottság jelentéséről.
116. A sárospataki IV. éves hittanhallgatók kérelme első lel-

készi vizsgálatuknak júniusban várható letehetése végett — nem teljesíthető.

117. Isaák Imre, Verebélyi Dezső, Galgoczy Gyula s. lelkészek kérelme II. lelkészi vizsgálatuk felvételéért.
118. Lelkészi és tanítói választások
119. A báji egyházközségben Patay Józsefné által fenntartott óvodáért a fenntartónak elismerés.
120. Lelkészi és tanítói díjlevelek.
121. A szepsii egyh. község adásvételi ügye.
122. A cserépfalvai egyh. község adásvételi ügye.
123. A hejőbábai egyh. község kölcsönügye.
124. A mezőcsáti egyh. község adásvételi ügye.
125. Az ónodi egyh. község adásvételi ügye.
126. A sályi egyh. község adásvételi ügye.
127. A sályi egyh. község kölcsönügye.
128. Az alsóbereckii egyh. község adásvételi ügye.
129. A bacsikai egyh. község kölcsönügye.
130. A berzéki egyh. község paplaképitési és kölcsönügye.
131. A hernádnémetii egyh. község kölcsönügye.
132. A mádi egyh. község adásvételi ügye.
133. Az olaszliszkai egyh. község kölcsönügye.
134. Az ondi egyh. község adásvételi ügye.
135. A sajóhidvégi egyh. község kölcsönügye.
136. A szendrői egyh. község kölcsönügye.
137. A garanyi egyh. község kölcsönügye.
138. A hardicsai egyh. község adásvételi ügye.
139. Az imregi egyh. község adásvételi ügye.
140. A zubogyi egyh. község adásvételi ügye.
141. A jabloncai egyh. község csereügye.
142. A bajánházai egyh. község kölcsönügye.
143. A bátfai egyh. község kölcsönügye.
144. A csicseri egyh. község birtokátruházási ügye.
145. A korláthelmeci egyh. község részére felajánlott templomhelyért Fegyverneki Jánosné urnőnek elismerés.
146. Káplántartási segélykérvények.
147. A belmiskői ügyben érkezett egyh. m. jelentések s erre hozott határozatok.
148. Az abauji egyházmegye a pálházai iskola államosítása ügyében.
149. Az alsóborsodi egyházmegye felterjesztése a lelkészek és

- tanítók gyermekeinek a sárospataki főiskolában és a kerületi felsőbb leányiskolában tandíjmentességben való részesítése iránt -- nem teljesíthető.
150. Az alsózempléni egyházmegye bejelenti a tisztviselői kar és a bizottságok megválasztását.
  151. A kisorozvágyi egyházközség legelőjének templomi alapra lekötése.
  152. A bodrogolaszii lelkészmeghívás ügye az illetékes egyh. megyéhez visszatétetik.
  153. Botos József parasznyai lelkész 1000 koronás alapítványa és ennek megköszönése.
  154. Az adócsökkentési segély idejében való kiutalásának sürgetése.
  155. A ladamóci községi iskolában végzett vallástanítás jutalmazása.
  156. A lelkészválasztási törvény megváltoztatására tett felsőzempléni e. m. indítvány.
  157. A gömöri egyházmegye bejelenti bizottságainak megválasztását.
  158. Ugyanaz a missziói egyházközségek további rendezéséről s anyagi erősítéséről.
  159. Ugyanaz a vallásos iratok terjesztése tárgyában.
  160. Ugyanaz az agentialis járulékok új kivetése felől.
  161. Sághy Sándor lelkész felebbezése a lelkészi földeknek az egyházközség részére való telekkönyvezést elrendelő egyházmegyei határozat ellen.
  162. A tornai egyházmegyei tisztikar bejelentése.
  163. Ugyanaz az egyházmegyei bizottságok megalakulásáról.
  164. Ugyanaz a hivatalos kiadványoknak az egyházmegyei tisztviselők számára ingyen leendő küldését kéri.
  165. Ugyanaz az állami gondozás alá került gyermekeknek ref. községekben leendő elhelyezése felől.
  166. A beési egyházközség 1000 koronás egyházfentartási alapítványa.
  167. Az ungi egyházmegye jelentése a Horváth Simon és Mária-alapítvány állásáról.
  168. Ugyanaz az ungvári hitoktatónak konventi segélyezése tárgyában.
  169. Ugyanaz Magda Sándor csicseri lelkész külföldi tanulmányútját bejelenti.

170. Mátyus Kálmán és társai felebbezése templomszék ügyében.
171. Tóth Kálmán abaújnádasdi lelkész felebbezése az ellene fegyelmi eljárást elrendelő egyházmegyei határozat ellen.
172. Szabó Endre minaji lelkész felebbezése az ellene megindított fegyelmi eljárás ellen.
173. Gergely Miklós tanító segélykérvénye.
175. Az őszi egyházkerületi gyűlés Sárospatakon lesz lelkészszenteléssel és az Erdélyi János szobrának leleplezésével.
176. A gyűlés berekesztése s jkv hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

1. Tóth Kálmán abaújnádasdi szabadságolt lelkész fegyelmi ügye.
  2. Korsós Jolán belsöböcsi tanítónő fegyelmi ügye.
  3. Kántor János karcsai tanító fegyelmi ügye.
  4. Rácz Endre ondi tanító fegyelmi ügye.
  5. Kömüves Sándor kistráti segédlelkész fegyelmi ügye.
  6. Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügye.
- * * *
7. Fűr Gyula poroszlói volt tanító özvegyének közigazgatási bírósági ügye a poroszlói egyházközségen való követelése tárgyában.
  8. A Nagy Ferenc és társai által megfelebbezett megyaszói lelkész-választás.
  9. Forgács Miklós és társai sajtóhídvégi egyháztagnak felebbezése az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen a sajtóhídvégi gondnok-választás tárgyában.
  10. Négyessy Miklós és társai felebbezése a felsőborsodi egyházmegye ítélete ellen templomszék-perben.
  11. Ifj. Szabó Lajos varbói egyháztagnak felebbezése a felsőborsodi egyházmegye ítélete ellen templomszék-perben.
  12. Lengyel Gyula szendröládi lelkésznek, mint volt ládbesenyői h. lelkésznek felebbezése a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ítélete ellen.
  13. Stépán László pályini ref. egyházi főgondnoknak és társainak felebbezése az ungi egyházmegyei közigazgatási bíróság ítélete ellen.

III. Függelék.

1. Az egyházkerületi tisztviselők s bizottságok sorozata.
2. Az Énekes könyv nyomtatására a Hornyánszky-céggel kötött szerződés.

Az egyes pontokat jegyezték:

1. RADÁCSI GYÖRGY: 1—7/a, b., 8—10, 24, 29, 39, 80, 81, 82, 84, 86, 91, 92, 93, 100, 107, 111, 116, 117, 162, 169, 175, 176.

PÉTER MIHÁLY: 7/d., 13, 14, 15, 19, 25, 27, 30, 36, 41, 88, 89, 98, 118, 119, 120, 146—150, 157—159, 163, 168, 170. Bír. a) 1, 4, 5; b) 1, 4, 5, 7, 9, 10, 11.

FODOR GYÖRGY: 16, 20, 26, 28, 35, 37, 38, 44, 45, 46, 48, 79, 83, 85, 87, 96, 97, 101, 102, 103, 108, 112, 113, 114, 151, 152, 154—156, 160, 166, 171, 172. Bír. 2, 3, 8.

MITROVICS GYULA dr.: 7/c, 11, 12, 17, 21, 23, 34, 40, 49, 50—68 h. 69—73, 94, 95, 104, 105, 109, 165, 173.

KÉRÉSZY BARNA dr.: 18, 31, 32, 33, 42, 43, 47, 74—78, 90, 99, 106, 110, 115, 121—145, 153, 161, 164, 167.

ELLEND JÓZSEF ig. tanácsi jegyző: 22, 68/i, k, l, m, n, o, p, r, s.

HUTKA JÓZSEF esperes: Bír. 6, 12, 13.

Betűsoros névmutató.

- A**baúji esperes és egyházmegye 27, 32, 39, 113, 114, 121.
Állami számviteltant tanuló nők felvétele Spatakon 53.
Alsóberecki e. k. 128.
Alsóborsodi esperes és egyházmegye 27, 36, 122, 123, 124,
125, 126, 127.
Alsözempléni esperes 27, 38, 39, 128, 129, 130, 131, 132,
133, 134, 135
- B**acsikai e. k. 129.
Bajánházai e. k. 142.
Bálint Dezső 39, 69.
Bátfai e. k. 143.
Becske Bálint 3.
Bernáth Aladár 25.
Beretkei e. k. 45.
Berzéki e. k. 130
Berzétei e. k. 44.
Bizony Ákos 20, 50, 72.
Bodolay István 5, 15.
Bónis Bertalan 20.
Bornemisza Elemér 66.
Bornemisza László 3.
Borsod — Miskolci Gözmalom Társaság 70.
Borsod—Miskolci Hitelbank 70.
Boytár Sámuel 146.
- C**sabay Pál utódai 4.
Cserépfalvi e. k. 122.
Csicseri e. k. 144.
Csík Borbála 72.
Csík Dániel 70.
Csontos József 51.
Csorba György 20, 40, 70, 105.

- Czinke István 16.
 Czinyéry Barna 21.
 Díjleveleket felterjesztő egyházközségek 120.
 Dókus Ernő főgondnok 2, 7/a, 7/b, 74.
 Doktor Gyula 22.
 Domby László 20.
 Domokos György 72.
 Domokos István 22.
 Dusza János 72.
 Egyetemes Konvent 28, 80, 88, 94/a.
 Egyházkerületi bíróság 9.
 Egyházkerületi elnökség 7/a, 7/b, 12, 18, 20, 24, 26, 37, 38, 41, 43, 68/d, 71, 72.
 Egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelősége 7/c, 21, 34, 72
 Egyházkerületi felsőbb leányiskola tanári kara 21, 72.
 Egyházkerületi lelkészképesítési bizottság 13, 15, 16, 117.
 Egyházkerületi nyugdíjbizottság 19.
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 15, 31, 74, 75, 76, 77, 78, 123, 127, 129, 131, 133, 136, 137.
 Egyházkerületi pénztárnok 31, 34, 77, 78.
 Egyházkerületi számvevőszék 74, 75.
 Egyházkerületi szavazatbontó bizottság 17.
 Egyházkerületi tanügyi bizottság 38, 97, 100, 114.
 Egyházközségek általában 2, 6, 12, 18, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 101, 102, 107, 110, 111, 112.
 Egyházmegyei gondokok 85, 86, 89.
 Egyházmegyék általában 2, 6, 12, 18, 38, 60, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 93, 94 a., 111, 118.
 Esperesek általában 2, 6, 12, 18, 27, 34, 41, 60, 76, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 92, 93, 94 a., 110, 111, 112.
 Ellend József 51.
 Egry Ferenc 67.
 Erdélyi János szoborbizottság 68 i.
 Farkas Géza 16.
 Fegyverneki Jánosné 145.
 Fejes Istvánné özv. 77, 78.
 Felsőborsodi esperes és egyházmegye 27, 136.
 Felsőzempléni esperes és egyházmegye 27, 39, 137, 138, 139.

Ferenczy Árpád dr. 68 b.

Függő ügyek 12, 30, 34, 35, 38, 39, 46, 68 b., 68 r., 79,
80, 93, 94 a., 97, 100, 112, 113.

Galgóczy Gyula 117.

Garany egyházközség 138.

Gortvay Aladár 3.

Gömöri esperes és egyházmegye 27, 113, 114, 140.

Hallgató János 15.

Hardicsa egyházközség 138.

Hegedüs és Sándor-cég 38.

Hegedüs János id. 22.

Hejőbábai egyházközség 123.

Hernádnémeti egházközség 131.

Hutka József 25.

Illyefalvi Vitéz Géza dr. 55.

Illyés István 22.

Imreg egyházközség 139.

Iskolalátogatók általában 60.

Izsák Imre s. l. 117.

Jablonca egyházközség 141.

Kádár Kálmán 3.

Kalvineumi bizottság 41.

Karcsai egyházközség 43.

Kérészy Barna dr. 20.

Kócsy Dániel 22.

Komjáthy Gábor 16, 17.

Komjátii egyházközség 46.

Kongrua bizottság 30.

Korláthelmeci egyházközség 145.

Kossuth Ferenc családja 7 b.

Kovács Gábor dr. 74.

Köszönő iratokat küldök 8.

Középiskolák tanári karai 94.

Kudor Béla 22.

Lelkészek általában 6, 7 d., 12, 18, 38, 79, 80, 81, 82, 83,
84, 86, 89, 90, 91, 93, 98, 101, 102, 111, 112.

Lengyel István 25.

Losonczy István dr. 72.

Mád egyházközség 132.

Maklár Pap Miklós 68 h.

Maller Sándor 23.

- Marton Gábor 22.
Méczner Béla 39.
Mezőcsát e. k. 124.
Miskolci ref. főgimn. igazgatóság 40, 70, 94, 95, 104, 109, 111.
Miskolci takarékpénztár 70.
Miskolc-város 72, 73.
Missiói bizottság 15, 16.
Molnár Gyula dr. 20.
Molnár Sándor 22.
Nagy Béla 57.
Nagy Ferenc dr. 20, 72.
Nagy Péter dr. 72.
Nánay Béla 21.
Németh István 10.
Novák Lajos 29.
Olaszliszka e. k. 133.
Ond e. k. 134.
Ónod e. k. 125.
Országos Műemlékek Bizottsága 43.
Országos Ref. Lelkészegyesület 113.
Osváth Gyula dr. 54.
Pálfi Miklós 22.
Papp József 51.
Patay Józsefné 119.
Péter Mihály 41.
Petőszinyei e. k. 112.
Porcs János 72.
Puky Endre 3.
Püspök, püspöki hivatal 1, 6, 8, 14, 18, 20, 24, 25, 28, 29,
32, 33, 44, 45, 46, 49, 51, 72, 79, 80, 94/a, 96, 99,
105, 113.
Ráczy György dr. 72.
Radácsi György 39, 50.
Ragályi Béla 13, 20.
Részvétiratokat küldők 8.
Révész Kálmán 11, 12, 112.
Rimaszombati főgimn. igazgató 40, 71, 94, 95, 104, 109, 111.
Rimaszombati gimn. igazgató-tanács 71.
Rozsnyay Károly 72.
Rozsnyói e.-k. 44.

- Rozsnyórudnai e. k. 44.
Sajóhidvégi e. k. 135.
Sályi e. k. 126, 127.
Sárospataki főiskolai akadémiai igazgató 68/k.
Sárospataki főiskolai főgimn. igazg. 94, 95, 104, 109, 111.
Sárospataki főiskolai gazd. vál. 56, 61.
Sárospataki főiskola igazgató-tanácsa 13, 16, 22, 23, 26, 49,
51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65,
68, 68/a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, r.
Sárospataki főiskola jogakadémiája 53.
Sárospataki irodalmi kör 60, 68/n.
Sárospataki főiskola pénztára 22, 57, 65, 68i.
Sárospataki főiskolai számvevő 68a.
Sárospataki főiskolai tanárok általában 68o, p.
Sárospataki főiskolai tápintézeti felügyelőség 68m.
Sárospataki polgári leányiskola 39.
Sárospataki Református Lapok szerkesztősége 64.
Sárospataki theol. akadémiai tanárok 52, 58, 59, 111.
Sárospataki IV. theologusok 116.
Stépán Géza 3.
Szalay László 3.
Szavazatbontó bizottság 12, 18, 20.
Szendrő e. k. 136.
Szentpáli István dr. 72.
Szepsi e. k. 121.
Szilágyi Benő 23.
Szini lelkész 35.
Szinyei Gerzson 68.
Szombatí Szabó István 25.
Szőlössy Ferenc 146.
Szücs István 22.
Tanítók általánosan 7d., 38, 60, 101, 111.
Tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület 23, 113.
Tokaji lelkész 37.
Tornai esperes és egyházmegye 35, 42, 46, 141.
Tóth Béla 15, 72.
Tóth József 65.
Tökesegegyben részesült egyházközségek 80.
Tömöl Andorné 46.
Tuboly Béla 22.

Tüdös István dr. 36, 72.

Üdvözlő iratokat küldők 8.

Ungi esperes és egyházmegye 34, 47, 48, 120, 142, 143, 144, 145.

Varga Géza 22.

Vay Elemér br. 20, 72.

Verebélyi Dezső 117.

Zemplénavármegyei községi és körjegyzők fiu és leánynevelő egyesülete 68m.

Zemplénavármegyei tanfelügyelőség 7. d.

Zoványi Jenő 49, 50.

Zubogy e. k. 140.
